

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Rumohr, Theodor Vilhelm Kjerstrup.; af P. P. [i.e. Theodor Vilhelm Kjerstrup Rumohr].
Titel Title:	<u>Fædrelandshistoriske Malerier</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 7-8
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Andr. Fred. Høst, 1848-1863
Fysiske størrelse Physical extent:	1-14 i 7 bd.

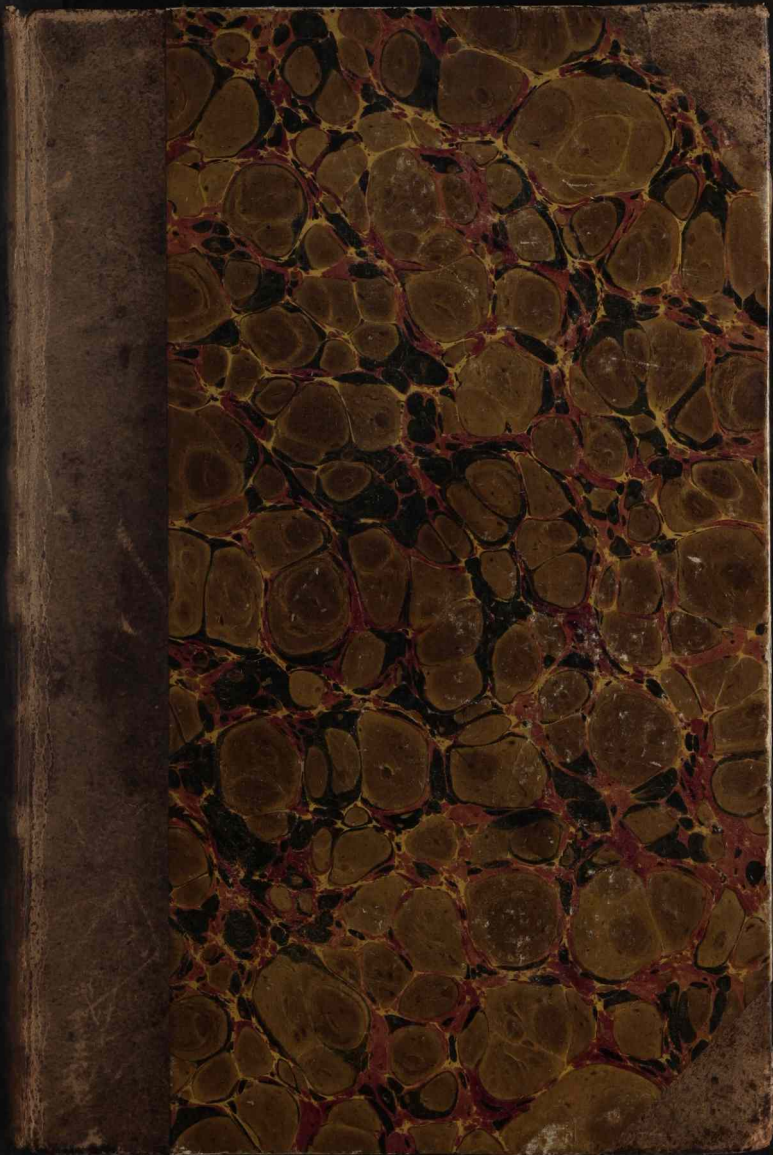
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

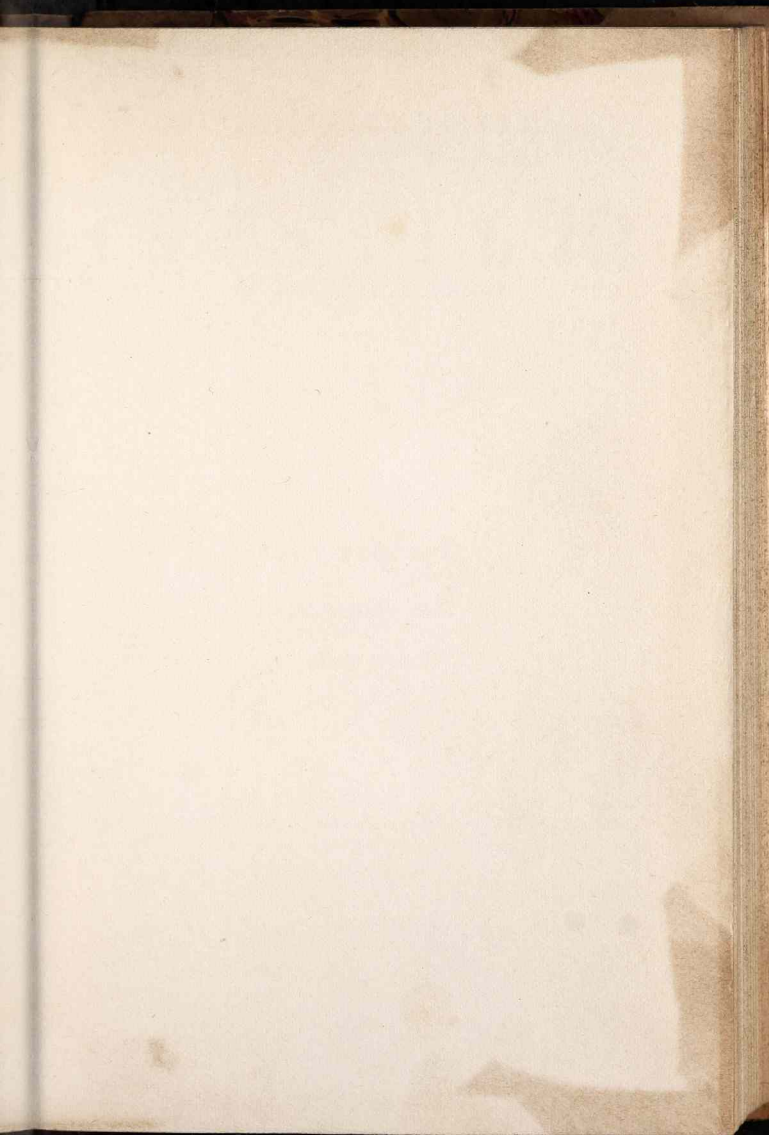
57. - 253.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021923010

Verlagsanstalt
M a l e r i
r e r i e r

in
P. P.

Erste Band.
Peter Garsenfeld
Habt Platz.

III

Verlag von
Verlag von
Verlag von

1818

Fædrelandshistoriske
M a l e r i e r

af

P. P.

Envende Bind.

Peter Tordenskjold.

Andet Dylag.

III.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Peter Cordenskjold,

et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

P. P.

Andet Oplag.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Historisk Tidsskrift

Meddelelser

1875, Nr. 1

Udgivet af Det Kongelige Danske Videnskabsmeddelelses-Selskab

— — den eneste sikre Mobbagt mod St. Andreasforsets trykkelige
Overbagt: de nordiske Rigers forenede Kraft, var jo saa langt fra at rinde
de nordiske Herskere i Tanke, at de tværtimod af al Magt arbejdede paa hin-
andens Tilintetgjørelse.

Første Capitel.

Da Nygtet om Kampen for Strömstad naaede Kjøbenhavn, jublede atter vor Helts Misundere og lykønskede hinanden til, at denne farlige Medbeiler til Roes og Hæder omsider havde lobet Hornene af sig; med mange Dphævelser og onde Bemærkninger gjentoges atter og atter det uhyre Menneftetab, Marinen havde lidt ved Søhøjarens ubesindige Angreb; henved halvtredie hundrede Mand vare quæstede og henved hundrede dode. Kun ærgrede man sig over, at der ikke var gaaet saa meget som en Solle tabt. At Cheferne paa „Hjælperen“ og Galleiflotillen ei havde gjort deres Pligt og ved forsætlig at holde sig tilbage fra Kampen foraarsaget den oprindelige Plans Mislykkelse, derom mæledes ikke et Ord, ligesom man ogsaa gjerne oversaae, at Fjenden havde mistet over halvanden tusind Mand og faaet Hovedbatteriet ødelagt. Men det er jo en gammel Historie, at et af Partier vexelviis styret Hof kun da taaler Enkeltmands Djerøhed og fremragende Talent, naar ubetinget Lykke kroner alle hans Foretagender; vakler han engang, som Egen i Stormen, da høre sig tusinde Drex, for at fuldende hans Fald og dumdriftige styde Snylkeplanterne i Veiret over Kæmpefamilien. — Tordenstjolds Fald blev nu besluttet og de saa Talsmænd, han havde i Kongens Nærhed, maatte for Djeblikket tie.

Schoutbynacht Rosenpalm blev udnævnt til hans Eftermand i de norske Farvande og fik Ordre til, uopholdeligt at begive sig paa sin Post.

De modtagne Saar lammede imidlertid ingenlunde vor Helts Virksomhed; han lod sig ikke engang bringe i Land, men oppebiede sin Helbredelse ombord paa „Lolland“, hvorfra han udstedte de hensigtsmæssigste Ordre til Fartøjernes Ubedring og Provantering samt det krævede Mandstabs Forpleining og hvad ellers gjortes fornødent til Tjenestens Befordring. Det var hans Agt, atter at indeslutte Strømstad; i denne Hensigt affendte han foreløbigt Capitain Sahlgård med Galleiflotillen og indstjærpede ham paa det Strængeste, hverken at skye Fare eller Møje, for at standse Fiendens Befæstningsarbejder. Men denne Officer hørte til den gamle, langsomme Skole, hvis Grundsætninger vare stik imod de af vor Helt hylbede. Forkastende en nyere Tids Galstaber, saasom hiin Begeistring for sit Kald, hiin aandige Myndighed, der driver den Kjæffe til Selvirkomhed, til at aagre med det betroede Pund og heller vove Alt paa eet Raft end stagnere, lod han sig aldrig bevæge til at falde ud af sin Værdighed og stride til noget driftigt Foretagende; han meente at have gjort Alt, hvad man billigt kunde fordr af en underordnet Chef, naar han begav sig paa den anviste Post og efter Ordre iagttog Fienden. Da nogle Transportsfartøjer fra Gothenborg nærmede sig og han gjennem Rifferten troede at opdage, at de convoierende Gallejer vare ham overlegne, trak han sig derfor tilbage og lod Fienden uansægtet seile ind til Strømstad. Herover blev Tordenstjold harmfuld og skjøndt han endnu ikke ganske havde gjenvundet sin Førlighed, gjorde han sig over Hals og Hoved klar og stak i Søen. Med de trende Drlogsskibe og Skytsprammene begav han sig til Mage, hvor han rigtig fandt Capitain Sahlgård

liggende rolig for Anker med Gallejerne. Hans Nærvarrelse bragde dog snart igjen Liv i Tingene; snild fordeelte han sin Styrke saaledes, at ingen Følge kunde slippe ud eller ind til Stromstad, hvor der, ifølge nogle Overløberes Udsagn, allerede herskede Mangel paa de første Fornødenheder. Da han nu selv igjen kunde holde Dje med sine Undergivne, gjorde disse atter deres Pligt og ingen Dag gif hen, uden at en eller anden Prise jo opbragdes. Under disse Bestjæftigelser begyndte han at komme sig igjen, baade paa Sjæl og Legeme; som sædvanlig ponsede han atter paa nye og dristige Foretagender. Han havde netop affendt en Rapport til Admiralitetet og Kongen, angaaende de trufne Foranstaltninger og sidst opbragte Skibe, hvis Priisdommelse han bad maatte paasthyndes, for at hans Folk kunde faae det dem tilkommende Udbytte, da der pludselig indlob Brevstaber fra Kjøbenhavn, hvori det bekendtgjortes ham, at han med hver Dag kunde vente Schouthynacht Rosenpalm, til hvem han da havde at overgive den øverste Commando og hvis Befalinger han for Fremtiden havde at adlyde som Chef paa Drlogsflibet „Holland“. Dette Slag kom uventet og overraskede derfor, men nedtrykkede ham ikke. Nu vare de skjønne og dristige Udfigter for Djeblikket spærrede og han sølte sig krænket over at Andre kaldtes til at høste Frugten af hans moisommelige Forarbejder. Dog, en stolt Selvbevidsthed tilhviiste ham, at Tilfidsættelsen var ufortjent, at man maaskee snart vilde savne ham og angre Feilgrebet. Norges Stattholder, General Krag, havde kort forinden opfordret ham til at begive sig til Christiania, da man i flere Anledninger trængte til den erfarne Søkrigers Raad; benyttende sig af denne Omstændighed, overgav han Capitain Rostgaard den midlertidige Overcommando og forlod Escadren. I Christiania modtoges

han med aabne Arme og fattes strax i Arbeide med at udfaste Planer til de norske Grændfers Besættelse og Forsvar.

Neppes var han borte fra Spen, før Tjenden ogsaa fik Pusterum; hiint udanske Parties Bestræbelser i det danske Cabinet vandt Terrain og virkede gjennem de det hengivne Chefer. Den første Folge heraf var, at Rosenpalm et Par Dage efter sin Ankomst til Escadren ophævede Strømstads Indespærring og trak sig tilbage til Mags. Den i sit Had til Danmark og i sin Virkelighed utrættelige Carl den Tolvte, som nu saae sig befriet fra Tordenskjold, hans værdigste og eneste farlige Modstander, undlod heller ikke at benytte Tiden; nye Transporter og armerede Fartøjer affendtes skyndsomt fra Gothenborg; Magaziner og Blokhuse opførtes i al Hast omkring Strømstad og langs Kysten henimod Svinesund anbragdes Batteri ved Batteri.

Nogle opsnappede Breve havde givet Anledning til, at Kong Carls hemmelige Forbindelser med den Stuartiske Præ-tendents Tilhængere aldeles afløredes; Planen gik ud paa at vække et Oprør i Skotland, hvilket skulde understøttes af svenske Tropper. Foruden den klingende Mønt, en saadan Expedition lovede at indbringe, haabede Kong Carl ogsaa at Engländerne derved skulde nødes til at kalde deres Orlogsskibe tilbage fra Østersøen; i Forening med Czaren, hvis Benskab hvert Øjeblik kunde kjøbes for en formelig Afstaaelse af de østlige svenske Provindser, vilde han da lettelig kunne faae Bugt med Danmark og i det mindste bemægtige sig Norge. Den svenske Gesandt i London, Grev Gyllenborg, hvis beslaglagte Papirer udviste, at han havde spillet en Rolle i denne Sag, blev arresteret og sendt bort med et Skib. Carls vigtigste Haandlanger, Baron Gorz, som paa Kong Georgs Anmodning var bleven anholdt i Holland, hvor han skulde indlede et svensk Laan, vidste at stubbe sig ud af Rni-

ben og udvirkede Tilladelse til at reise tilbage til Sverrig. Da det var af Bigtighed for den danske Regering at faae denne Rænkesmed i sin Magt, indgav Tordenskjold til det norske Admiralitet et Forslag, hvorefter et Par Orlogsskibe, over hvilke han udbad sig Commandoen, skulde oppasse Gørz paa Tilbagereisen, medens de øvrige Fartøjer bevogtede Strømstads Havn. Saavel Slotsloven som Schoutbynacht Rosenpalm bifaldt dette Forslag, men, og det af let begribelige Grunde, med den Forandring, at Posten ved Strømstad anvistes Tordenskjold. Derved forseiledes den egentlige Hensigt; thi kun Tordenskjold vilde have vovet, tværtimod flere Stormænds Ønske i det danske Cabinet, at opsnappe den holsteenke Minister med samt hans Papirer; et saadant Tilfælde kunde slemme have blottet mangen Excellence. Vor Helt sporede atter sine Misunderes hemmelige Virksomhed; han harmedes dybt, meer over sin vildledte Konges forkeerte Forholdsregler end over sin egen Tilfidesættelse. Men uden at knurre adslod han i det Haab, at Tid og Leilighed maaffee igjen kunde bringe ham i Svinget. Han begav sig altsaa paa sin Post og udfoldende sin sædvanlige Virksomhed, var han Nat og Dag i Bevægelse. Snart var han selv ombord paa Gallejerne og jog efter Transportskibe og armerede Smaafartøjer, der i disig Luft eller Nattens Skjul vilde liste sig igjennem; snart strøg han med et Par dobbelte Chalupper lige ind til Strømstad, hvor han stundom gik i Land, for at udspeide Fjendens Foretagender. Ved en saadan Leilighed sendte Carl den Tolste, som selv var kommen til Strømstad, et Antal godt bevæbnede Fartøjer under General Gjertas Commando efter den dristige Vventyrer; men uagtet Tordenskjold, som netop havde hentet endeel svenske Smaaskibe inde i Skjærene og bemanded dem med Størstedelen af sit medhavende Mandskab, af denne Grund var

noget for svag til at kunne byde Fjenden Spidsen, vendte han dog om og styrede løs paa de fremrykkende Gallejer. Gjerta lod sig virkelig forbløffe og trak sig skyndsomt tilbage, medens vor Helt lige for Kongens Vane halede ud af Bugten med de tagne Skibe. Snart vandrede han med sit Orlogsskibs hele Mandskab over Land, slæbende Gallejer og Chalupper over Bjerge og gjennem Skove. Svenskerne begyndte nemlig at lægge en af Batterier bestroget Bro over Svinesund, for i sin Tid lettere at kunne komme ind i Norge. Det ansaaes derfor fornødent at staffe nogle armerede Fartøjer ind i Idesfjorden, hvorfra man kraftigt kunde modarbejde Fjendens Plan; men kun Tordenstjold vidste Raad til Udførelsen af et saa herculiff Arbeide.

Da den ene Maaned imidlertid forløb efter den anden og det søvnige Efteraar indtraadte, uden at noget havde forandret sig i hans Stilling, begyndte hans gode Lune at tabe sig og mørkt Mismod greb ham undertiden. Hiin uforklarlige Higen, hiin Uro, som han allerede tidligere havde følt under lignende Omstændigheder, truede med at undergrave hans Sjæls- og Legemskraft. Det, for en Mand som hans, eensformige Liv udenfor Strömstad, hvor ei engang en antagelig Fjende meer vovede sig ud eller ind, blev ham utaaletigt; han var skilt fra alle sine Venner og Mindet om dem, der ganske havde forladt ham for dette Liv, stemte ham ikke sjelden til Veemod, medens andre Grindringer fra en dybere Baggrund vakte Længsel af en sømmere Natur. De Officerer, han for Djeblicket havde om sig, vare ham deels fremmede, deels for ubetydelige Mennesker til at deres Omgang kunde adsprede Skyen paa hans høje Pande. Naar han ikke netop havde nogen Forretning i Tjenesten og derved kom i Berørelse med sine Undergivne, legede han gjerne med et firbenet Bæsen, der under disse Forhold syntes ham en

bedre Ven end Menneſtene. Denne Leg var af en ligesaa ſælſom Natur ſom Legekammeraten; det var nemlig en ſtor Bjørn, ſom han for længere Tid tilbage havde ſaaet foræret. Ved daglig at beſtejtige ſig med den, var den bleven ſaa tam, at den ſom en Hund fulgte ham i Hælene omkring paa Skibet, og de fleſte af Mandſkabet vare ligeledes blevene for- trolige med Dyret. Ogsaa et Par Ulve havde han ved ſamme Veilighed ſaaet ombord; men Venſkabet med diſſe var ikke hedere, end at man maatte holde dem i Lænke. Hvergang nu Miſmod omtaagede hans urolige Aand, greb han til ſine Piſtoler og ablydende hans tordnende Roſt, trak Bjørnen ſig brummende en Snees Skridt tilbage; han fyrede og aldrig ſlog det feil, at jo Ruglen foer gjennem den taalmodige Skovboers Drelap.

Det var allerede i Begyndelſen af November; Veiret var koldt og ſtormfuldt. Endnu beſtandig laa Escadren udenfor Strømſtad; men Tordensſjolds Pande var mindre ſkyfuld, hans Blik lysere; thi han havde ſaaet den troſtelige Efterretning fra Kjøbenhavn, at Commandeur Poulsen ſkulde afloſe ham og han ſelv gaae til Øſterſøen, for der at overtage en Commando. Med Utaalmodighed imodeſaae han denne ſin Eftermands Ankomſt; en paa Recognoscering udſendt Officeer vendte tilbage med den Melding, at Fjenden beredte ſig til et almindeligt Angreb paa Escadren, og nu tilſtrey han Slotsloven, at hvis Commandeur Poulsen, ſom han vidſte var ankommen til Norge, ikke uopholdelig indſandt ſig paa Stationen og medbragde Forſtærkning, agtede han, uanſeet Fjendens afgjorte Overmagt, at gaae denne imøde, for at vinde en afgjort Seir eller lade ſig ſkyde i Sænk. Hans Længſel efter en anden og ſtorre Virkekreds var nemlig ſtegen til det højſte, og i Grunden havde han gjerne

seet et Angreb fra de Svenskes Side, hvor tvivlsomt end Udsaldet maatte være. Men der blev Intet af; det var en falsk Efterretning, og da Commandeur Poulsen omsider indfandt sig, forlod han med let Hjerte og trostigt Sind Escadren. I en kort og hjertelig Tale tog han Afsked fra „Hollands“ Mandskab, der hilste ham med et tredobbelt Hurra, da han gik fra Borde.

Efterat han i Christiania, hvor han først ilte hen, til Slotsloven havde afleveret alle hans hidtidige Commando vedkommende Papirer og opgjort sit hele Mellemværende i saa Henseende, bragde han sine egne Sager i Orden og begav sig den 7de December til Laurvig, hvor hans gamle Fregat „Løvendahls Gallei“ laa seilfærdig og til hans Raadighed. Men Tordenstjold, som var uegennyttig nok til altid at tænke sidst paa sig selv, fandt at dette dygtige Skib kunde anvendes til noget langt Vigtigere end at fore ham til Kjøbenhavn, og leende ad Benners og Bekjendtes bekymrede Forestillinger, bragde han sine mange kostbare Gjendele og godt fyldte Pengekiste, Udbyttet af de utallige Priser, ombord paa en af de armerede Hufferter, som han sidst havde taget i Skjærene ved Strømsfæd; uden at ændse den stormfulde Aarstid, gik han derpaa under Seil med sit ringe og maadeligt bemandede Fartoi.

Skjøndt saa seent paa Aaret, herstede der dog noget Liv i de nordiske Farvande, der endnu vare aldeles frie for Is. Langs Viigsiden fore Fartøjer frem og tilbage, men for det meste under svensk Flag, hvoraf man maatte slutte, at de der stationerede danske Krigsskibes Aarvaagenhed enten var aftagen eller trodsedes af den, rigtignok svækkede, men uforsagte Fjende. Den langvarige og med saa afvejlende Lykke førte Søkrig havde opfostret en ny og kraftigere Sømandsslæggt i Norden, for hvilken Søens almindelige Farer

syntes Borneleg og som i Nandsnærværelse og roligt Mod snart ikke gav de navnkundige Forsædte stort efter. Vi have forhen seet Tordenstjold og hans raske Gutter styre ind under de fjendlige Kanoner og hente Bytte lige i den langt overlegne Fjendes Paasyn. Nu strøge svenske Gallejer og Chalupper dristigt hen mellem de danske Orlogsmænd, der bevogtede Stromstads Havn, og om end et enkelt Fartoi boredes i Sænk, lykkedes det dog i Almindelighed de øvrige at trænge igjennem. Lidt efter lidt fik Carl den Tolvte saaledes sin Plan med Kystens Befæstelse iværksat og han syntes at drage sin hele Magt op imod Norden, for ved Leilighed at prøve et afgjørende Slag i denne Retning.

Decembersolens fløve Straaler spillede paa de svære Bolger, der mellem Anholt og den svenske Kyst vældede sig brusende hen i Kattegattet; skjøndt det var en smuk Solskinsdag og den fra Nordost fremfarende Vind ingenlunde var voldsom eller bidende, syntes dog Bolgernes sneehvide Toppe og deres hule, stigende Stønnen at anmeldte Vintrens Komme, medens Synet af de stinnende hvide Skymasser, der mod Nord begrænsede den mørkeblaa Himmel, ligeledes gjorde et vinterligt Indtryk. Længs den hele Synskreds havde hidtil ingen Seiler været at opdage paa det urolige Element; men nu kom et Skib til Syn i Øst; dets Seil, der stode i en skraa Retning paa Horizonten, vare i Forstningen neppe at adskille fra Havskummet; men som det kom nærmere, dukkede Skrogets mørke Masse frem af Bolgerne og de høje Masten bevægede sig som sorte Streger paa den blaa Hvelving. Det styrede ud af Warbergs Bugt og gik Syd paa. Til samme Tid strøg et andet, langt mindre Fartoi med een Mast frem fra Nord, i sydsøstlig Retning, men øjensynligt kun for at naae op omkring Anholt og derpaa at benytte den østlige Vind; thi det førte dansk Flag

og havde vel derfor neppe i Sinde at gaae Sverrigs Ryster nærmere end nødvendigt. Det forst nævnte Skib var en svenst Fregat med en smuk Reising og, som det lod til, en god Seiler. Gjennem de aabne Kanonporte skinte otte gule Stykker paa hver Side; med Underseilene til ffjød den en jevn Fart, men syntes hverken at have synderligt Hastværk eller at vente nogen pludselig Fjende. Rigtignok sad en Mand paa Udkig i Storemers; men paa Skandsen saae man ikke en Sjæl og kun paa Dækket slendrede den vagthavende Officeer og et Par Matroser frem og tilbage. Gnibende de barkede Næver og knappende de tykke Bamse heelt op i Halsen, iilte disse athletiske Skikkelser hurtigt forbi hinanden og verlede kun af og til nogle enkelte Ord. Da raabte Manden ned fra Storemers: „En Seiler i Læ!“ Standsende den iilsomme Vandring, kastede de Alle nysgjærrige Blik ud over Havet, og det øvede Sømandsøje opdagede snart hiint lille Fartoi, der ligesom legede Skjul mellem de fisebannede Bolgetoppe.

„Hvad Nyt er der?“ — lod en dyb Stemme nedefra; det var Fregattens Chef, Capitain Lind, som nu fra Kabyttdøren nærmede sig Fokkemasten, hvor de Dvorige stode ved Reilingen. „Bistnok en fjendlig Seiler“ — svarede den vagthavende Officeer og lettede paa Hatten — „men Solen stikker ham nok i Dinene, saa han ikke kan see os, ellers drejede han vel af.“ Capitainen, en kraftig Sømand med et ærligt og djærvt Ansigt, lettede ligeledes paa Hatten, medens han stiltiende lod Blikket løbe rundt om Synskredsen; derpaa satte han Rifferten for Djet og iagttog opmærksom den fremmede Seiler. Lieutenanten vedblev: „Sagtens er det en Værestude, der har bragt Victualier op til Norge og nu vil liste sig hjem igjen. Vi behøve neppe at gjøre os stor Uleilighed; den søvnige Skipper styrer nok klos paa os.“ —

„Snak om en Ting, Hr. Lieutenant!“ — brummede Capitainen, som nu syntes færdig med sine Jagttagelser og lod Rifferten synke — „hans Flag seer just ikke fredeligt ud og i disse Tider skal man ei foragte nogen Fjende. Lad os kun faae Fartøjet til Binden; Prisen er kanske ikke saa ringe endda og nok lidt Uleilighed værd.“ Lieutenanten ledede igjen paa Hatten og lod Ordren gaae videre. I næste Minut kaldte Baadsmanspiben en Deel af Mandskabet, der omtrent bestod af 60 Mand, op paa Dækket; de svære Underseil raslede ned, Klyver og Stagsseil fore i Veiret og Skibet gik over Stag; læggende sig paa den anden Bøug, faldt det i Binden og påskede snart med vorende Fart gjennem de høit opspreitende Bolger. Begge Fartøjerne nærmede sig nu hinanden i skraa Retning, idet deres Fart beskrev en Triangels tvende Kathedre, og det syntes at de om saa Minutter maatte støde sammen i en Vinkel. Forundret og nysgjærrigt trængte Fregattens Mandskab sig forud og udtømte sig i Gissninger om hvad det maatte være for en Skude, der saaledes uden videre styrede løs paa dem.

„Enten fører han falskt Flag“ — bemærkede Lieutenanten atter — „eller han vil ligesaa godt først som sidst give sig tabt, og det gjør han da klogest i, tænker jeg.“ — „Nu, nu, lad og dog see os lidt fore“ — brummede Capitainen som før — „I snakker, Hr. Lieutenant! som om I første Gang saae en dansk Krydser — — for alle Djævel!“ — vedblev han med forstærket Røst — „seer I nu; var det ikke et drifstigt Fj, for at naae Høiden af Anholt og saa stikke lige over — — sei der! hold en Streg tættere til Binden! op med flere Klude!“ — Det lille Fartoi, der nu havde klaret Pynten af Anholt, gik nemlig pludselig over Stag og lagde vefslig over. Der kom nyt Liv i Fregattens Mandskab; under et svingrende „Dhøi“ halede løs paa

Tougværket; alle Smaaseil fløi op, det ene over det andet, og knibende tæt op til Vinden, begyndte man Jagten.

Det spenste Krigsskib var virkelig en udmærket Seiler og da det havde Fordelen af sine mange flere Seil, astog Afstanden mellem det og Flygtningen med hvert Dvarteer; efter en Timestids Forløb vare de hinanden saa nær, at man tydeligt kunde skjelne Gjenstandene ombord.

„Forsaavidt kan I da have Ret“ — sagde Capitain Lind, som endnu opholdt sig forud med sin Lieutenant — „som Hjende lader han ikke til at kunne give os stort at bestille; han fører kun et Par smaa Karonader midtskibs og neppe mere Mandskab end han bruger til sine Seil — —.“ — „Om fem Minutter ere vi ham paa Siden“ — faldt Lieutenanten sin rolige Chef i Ordet — „synes ikke Hr. Capitainen, at vi skulle lade falde og preje ham?“ — „Snat om en Ting, Hr. Lieutenant!“ — svarede Chefen efter nogen Betænkning — „Karlen har et nyt Fjif i Sinde, ellers havde han allerede opgivet sine Seil og stroget Flag; han venter kanskee paa en Manøvre fra vor Side, for da at forandre sin Cours og vinde Forspring. Det er bedre vi sende ham et skarpt Skud til Hilsen; lad os saa see hvad han begynder paa.“ Lettende paa Hatten bortsjernede Lieutenanten sig, for at udføre Ordren, og strax efter knaldede det fra Fregattens Styrbordside; en Kugle foer gennem Flygtningens Taffelage og pladskede forud ned i Vandet. „Den Karl er jo besat“ — raabte Capitainen ganske forundret — „vil I kun see, Hr. Lieutenant! han heiser ordentlig Blodflag.“ — „Saa befaler vel Hr. Capitainen, at vi lægge ham paa Siden og preje ham?“ — spurgte den utaalmodige Lieutenant. „Javist“ — nikkede Capitainen med et halvt Smil — „siden han vil have det i ramme Alvor, skal

han ogsaa faae det. Kun klos paa, at han ikke kan røre sig under Kanonerne."

Hele Mandskabet pebes op; det svenske Blodslag blev ligeledes heiset og da der forceertes med alle Seil, strog Fregatten snart op om Siden af den dristige Seiler, paa hvis lave Dæk man nu tydeligt saae en Snees Personer i travl Bevægelse, nogle med at rette de tvende Raronader midtskibs, andre med at ordne Seil og Lougværk, medens atter andre saaes at bringe Ammunition og Geværer op fra Rummet. Paa Fregatten opgav man Fokken og gennem Raaberen lod Lieutenantens Stemme: „Stryg Flaget og giv Eder, eller I skydes uden Raade i Sænk.“ Forgjebes ventede man paa Svar fra det lille Fartoi, der usfortroden fortsatte Farten; kun en skingrende Larm af Trompeter og Pauker lod sig høre fra dets Dæk.

„Det var en Helvedes Karl“ — ivrede Lieutenanten, henvendt til sin leende Chef — „synes ikke Hr. Capitainen, at det nu bliver for galt og at det var paa Tide — — uf! — —“ det knaldede svagt derovre fra og truffen af en Flintekugle, styrtede Lieutenanten henover en Dækskanon. „For tusind Dævle!“ — foer Capitainen i Beiret, og virkelig Alvor tegnede sig paa hans djærve Ansigt — „klar ved Kanonerne der! giv ham det glatte Lag — — fyr!“ Fregatten frængede lidt til den ene Side og bragende sufte Laget hen over den forovne Fjende; men uagtet den korte Afstand gjorde Kuglerne ingen synderlig Virkning formedelst Slingringen i den hule Sø.

„Hvor blev han af? Han er dog ikke med det samme gaaet til Bunds“ — brummede Capitainen, da Røgen fordeelte sig og Fjenden ikke længer var at see paa Siden — „lad falde der!“ — tilføjede han med kraftigere Røst — „til Luvart med Roret! saa har da ogsaa Dævlen reent sit

Spil; tilsidst undløber han.“ Det fremmede Fartøi havde nemlig i det Djeblik, Laget bruste løs, ladet falde og halsende agter om sin Modstander, strøg det allerede for fulde Seil Syd over. Men Fregatten, der nu ligeledes gik over Stag og satte efter, nejsende under sin hele Masse Seil, indhentede det snart og neppe var den kommen paa Siden igjen, før den udspejede et nyt Lag; dog Kuglerne fra de for høit rettede Kanoner fore kun gennem Takkelagen, uden at aurette nogen væsentlig Skade, og inden Stykkerne kunde lades paany, knaldede de tvende Karonader lystigt løs; til samme Tid slog en Hagl af Flintekugler ind over Fregattens Dæk og saarede flere Sømand. Skibene vare nu hinanden saa nær, at der ingen Raaber behøvedes; højsende sig ud over Reilingen, gjentog Capitainen den tidligere Opfordring til sin svage Fjende, at give sig; men til hans største Forundring lod hiin klingende Larm af Trompeter og Pauker sig atter høre, og det danske Fartøis Chef, som just viste sig med en Bøsse i Haanden, raabte over til ham: „For Djævelen! hvad passiarer I om at give sig; ville først slaes. Ved nok ikke, at I har med Tordenskjold at bestille — — giver mig ikke saa let. Kan jo lægge mig om Borde og tage mig, om I er en ærlig svensk Sømand — — vil holde Eder for den kjæfteste Officeer paa Hans svenske Majestæts Flaade, om I gjør det.“ Dermed hævede han Bøssen høit i Beiret, trykkede løs, og med knust Pandeskjal styrkede Udkigeren fra Merset ned paa Dækket.

„Sei der, for tusind Djævole! rør Eder, Manne!“ — raabte Capitain Lind og traadte rask tilbage fra Reilingen — „hører I ikke, det er Commandeur Tordenskjold; nu gjelder det.“ Men denne Opfordring behøvedes ikke; et Par af de nærmeste Matroser havde hørt og fra tidligere Sammentref gjenkjendte den tordnende Røst. Som en Lobeild gik Navnet

fra Mund til Mund og skjøndt det greb Mandflabet med en Følelse, der lignede Skræk, var denne Følelse dog for Djebliffet meer electriserende end lammende; der var jo de bedste Udsigter til at den navnkundige Søhelt, som vel opvejede den rigeste Pris, maatte falde i deres Hænder. Med rasende Skyndsomhed ilte de derfor afsted, for at udføre enhver af Chefens Ordre, medens dog en og anden gammel Ulk, idet han lod sig rive med af Strømmen, rystede betænkelig paa Hovedet, som om han endda nærrede Tvivl om, at deres Anstrængelser vilde nytte stort mod den Mand.

Gjentagende sin snilde Manøvre, listede Tordenstjold sig atter bort under Røgen af de løsnede Stykker og benyttende det korte Pusterum, lod han de Par Dvæstede, han havde faaet, bringe ned i Rummet og den paa Taffelagen ffete Skade udbedre saa godt det i en saadan Fart lod sig gjøre. Han folte, at han nu maatte stole paa sig selv og at Redning kun var mulig ved mesterlig Manøvreren i Forening med Landsnærverelse og uforsærdet Mod. At han havde besluttet, ei at lade sig tage levende, behøve vi vel ikke at bemærke, og iøvrigt folte han sig saa aldeles i sit rette Element, at hans Omgivelser aldrig havde seet ham lystigere. Skjøndt hele Affairen var af mindre Betydning, er den dog for saavidt mærkelig, at han ved denne Leilighed udviklede en Virksomhed og Landskraft, der maaskee søge deres Lige i Historien og hvorved Udsaldet alene lader sig forklare. Af det Mandflab, han havde hos sig, omtrent en Snees Personer, bestod kun Halvdelen af Somænd; de Dvrige vare militaire Musikanter og civile Betjente. Medens nogle af Somændene alene bestjefstigede sig med at betjene Seil og Roer, stillede han de andre ved Karonaderne, som han dog selv rettede; tvende af Musikanterne maatte paa hans Bink blæse et Farsere paa deres Trompeter, en tredie slaae paa

Pauken. Tvende af hans egne Tjenere havde intet andet at bestille end at lade hans dobbeltlobige Bøsser, med hvilke vi allerede have seet ham bortpille de svenske Somænd. Til Resten af de ombord værende Personer uddeelte han Vaaben af sit eget Forraad, og da det manglede paa Kugler til de smaa Metalstykker, lod han et kostbart Tinservice skjære i Stykker til Skraa.

„Griff, mine Gutter! klar med Seilet der!“ — raabte han, da Fregatten igjen bruste frem og dens blanke Metal-tænder allerede skinte over deres Hoveder — „stop! en Kjende højere med Karonaden — — fyr kun!“ de smaa Stykker udspjædede deres Skraa; men i samme Djæblig bragede Fjendens fulde Lag ind over dem. Raslende faldt Stænger og Loug ned paa Dækket og Manden ved Pauken styrtede sonderknust hen over sit larmende Instrument. „Over Bord med ham — — næste Musikant til Pauken!“ — commanderede Tordeneskjold, idet han sigtede og fyrede efter en svensk Matros, der netop entrede ud paa Fregattens Bugspryd, for at bjerge det af Karonadernes Skraakugler sonderrevne Forrestængestag — „lang mig den anden Bøsse, rap Dig!“ — tilføjede han, henvendt til en af Tjenerne og nikkede tilfreds, da hiin Matros vaklede og derpaa styrtede ned i Bølgerne — „hyt Dine Drelapper, lodne Kammerat! kunde let sigte feil histovre og tage Hovedet med“ — — han sparkede til Bjørnen, som just gned sig op ad ham; brummende trak Skovboeren sig tilbage og Tjeneren, som i det samme fremrakte den dobbeltlobige Bøsse, snublede over Dyret; det ene Skud gik af og Kuglen foer gjennem Tordeneskjolds brede Kjøleskjød. „Kan takke Din Gud, at jeg ingen Stunder har til at dreje en Tamp“ — lo vor Helt og snappede Bøssen — „skamfere min gode Kjøle — — nu hvad maa-

ber Du, lad væk!" Han tog Sigte og pibende søgte den sikke Kugle ind i en Fjendes Hjerne.

Med Fregattens næste Lag styrtede atter en Deel af de løbende Redskaber ned paa Dækket; denne Omstændighed gjorde det vanskeligere at fortsætte den hurtige Manøvreren, hvorved Fjendens store Overmagt alene kunde holdes i Skak, især da Fregatten, som berørt, var en god Seiler og havde saavel en dygtig Chef som flinkt Mandskab ombord. Imidlertid vidste Tordenskjold endnu bestandig at bruge sine gennemhullede Seil og tildeels brudte Stænger saa mesterligt, at Hukkerten ikke en eneste Gang laa udsat for Fregattens fulde Lag; snart forceerte han Farten, saa at han et Øjeblik vandt Luven og kom forud; snart lod han pludselig falde eller drejede af, medens Fregatten løb fort og de svære Kugler pladskede ned i Vandet. Da hans raske Skud med de dobbeltløbige Bøsser efterhaanden gavde gjort henved en Trediedeel af det fjendlige Mandskab udygtig til Tjeneste, syntes de Dvoriges Jver at kjølnes og hiin Tvivl, der strax i Begyndelsen havde grebet en og anden ældre Sømand, meddeelte sig nu dem Allesammen. Skjøndt de endnu med samme Redebonhed adløde enhver Ordre og uforsærbede stillede sig blot for den sikke Skytte, gjorde de dog betænkkelige Miner og det hjalp kun lidt, at Capitainen forsikrede dem, at den forvorne Fjende retnu sang paa det sidste Vers. Og virkelig syntes Tordenskjolds Stilling fortvovlet; en Trediedeel af hans ringe Mandskab var ligeledes bortreven i Kampen og Modet var nær ved at forgaae de Dvorige, da næsten intet Seil kunde bruges meer og da Kartojet allerede havde faaet et Par Skud mellem Bind og Vand. Med den yderste Anstrængelse af Kraft og Kjødhed havde de faaet Sømand endnu engang faaet det bragt i Binden og udenfor Fjendens ødelæggende Skud; med munter Røst og smilende Miner havde

vor Helt søgt at opmuntre dem i en kort Tale; Karonaderne vare atter blevne ladede med et Par sammenrullede Tintal-lerkener og hver Mand stod paa sin Post, da Fregatten igjen tog Luven fra dem og med brændende Lunter ved Kanonerne streg klos ind paa Hukkerten. I en Kabellængdes Afstand fra hinanden løb Skibene jevnstids; den dalende Sol skinte skarpt over Havet; de pjaltede Seil og nogne Ræer syntes lueforgyldte i dens røde Straaler. Vogtende paa hinandens ringeste Bevægelser, stode Sømandene paa begge Sider beredte til ved første Bink at fyre eller hale løs paa Loug-værket, alt som Omstændighederne maatte byde det. Langsomt hævede Tordenskjold sin Bøsse; hans levende Dje, der rullede hid og did, søgte det vigtigste Maal; det alvorlige Træk, der formørkede hans hidtil saa opromte Ansigt, tydede paa, at han nu følte et afgjørende Djeblik nærme sig og at han pønsede paa en dristig Streg. Da viste den svenske Capitain sig paa Skandsen og svingende sin Hat, raabte han ned: „Hurra! saa kan jeg da lykønske mig til at bringe den mandhaftige Tordenskjold ind til Gothenborg. Stryk kun Eders kjække Flag og giv Eder; I skal blive behandlet med al Hoflighed og beholde alt Eders Gods.“ — „Mener, at hverken I eller nogen Svensk skal bringe mig til Gothenborg“ — raabte Tordenskjold tilbage og hans Dje sunklede; høit strakte han Bøssen i Beiret, tog hurtigt Sigte og da Skudet knaldede løs, styrkede den svenske Chef baglænds tilbage med Kuglen i Brystet. — „Dreerne frem, Manne! til Entring“ — vedblev vor Helt og hans Røst overdøvede det skingrende Fanfare, som Musikanterne istemte, og det tordnende Hurra af hans øvrige Mandskab. Men Capitain Linds Falb bestemte Svenskerne til at opgive Kampen; første Styrmand, som strax tog Commandoen, gav Ordre til at holde af. I en Hast forandrede Seilenes Stilling; gaaende over

Stag, bevægede Fregatten sig omkring og snerede sig derpaa snart i den modsatte Retning. Istedetfor at juble over Redningen, saae vor Helt ærgerlig efter Fienden, som han nu havde havt stort Mod paa at entre.

Huffertens Tilstand gav ham imidlertid nok at bestille; Grundstudene maatte stoppes, Takkelagen knobes og splidses og et nyt Seil sættes op, medens de Dvæstede ligeledes trængte til hans Omsorg. Natten brød allerede frem, da han nogenlunde var kommen i seilklar Stand igjen; ved et godt Glas Viin, som han af sit Forraad rigeligt meddeelte sine trætte Folk, glemte disse snart de overstandne Moisommeligheder og overbøde hinanden i skjemsomme Bemærkninger over den faresulde Kamp. Tordenskjold, hvis Kraft omsider var udtomt af den næsten overmenneskelige Anstrængelse, udstedte de noiagtigste Ordre med Hensyn til Seiladsen ind i Sundet og hvad ellers maatte indtrefte; han anbefalede Styrmanden og de saa Matroser at være forsigtige og aarvaagne og søgte derpaa Rojen, for at tage et Par Timers Hvile.

Natten var temmelig mørk; hvidgraae Skyer bedækkede Himlen og lode hverken Maane eller Stjerner komme frem. Bunden sejede friskere hen ad Havet og pidskede Bølgerne højere og højere i Veiret. For fulde Seil ffjød Hufferten en raff Fart ned mod Sundet, da den havde Bind og Strøm med sig. Dagens Arbeide saavelsom den nydte Druesaft havde slappet Somændenes Muskler og gjort deres Hoveder tunge; givende efter for Naturens Drift, ffjondt Chefens Advarsel endnu rungede for deres Øren, strakte den Ene efter den Anden sig hen i Jollen midtskibs eller ind under Skandseflædningen og med det faste Forsæt, kun at lade Legemet hvile, men Anden vaage, slumrede. de lidt efter lidt ind, for i Dromme atter at gennemgaae Kampen. Snart fandtes

kun een vaagen Person tilbage i Skuden, nemlig Styrmanden; men selv han begyndte at søge et Hvilepunkt for sit svære Legeme og hans Djenlaage sank stundom til; naar han af og til greb fat i Rattet, da gjorde han det enten mekanisk eller for at forsikre sig selv om at han var vaagen; naar det salte Vand, sprøitende op gjennem Spyggatterne, overstærkede ham som et iisnende Bad, rystede han sig og aabnende langsomt de trætte Dine, saae han sig omkring med et flygtigt Blik, men sank da tilbage til Hvile. Omfider vandt Trætheden ogsaa Herredomme over ham; endnu engang slog han Dinene halvt i Veiret; men hans Sandser vare forvirrede og i Dvergang til Sønnen; de rundtom vradstræbende Bølger, hvis skumklædte Isser stinte sælsomt gjennem Ratten, syntes ham hvide, dansende Spøgelses; mumlende et Fadervor og greben af en uvilkaarlig, kun halvt bevidst Angst, drejede han Rattet og hans Hoved sank ned paa Brystet. Binden ruffede stærkt i det store Seil, Plankerne knagede og Hukkerten arbejdede hestigt i Bølgerne, som om den styredes frem i en Retning, der ikke svarede til Seilenes Stilling. I Søve lagde Styrmanden sig med al Kraft paa det omad stræbende Rat; det bruste og drøede som i den voldsomste Brænding. Da løstes Fartøjets Forstævn i Veiret, pilsnar foer det fremad og knagende i alle Fuger tørnede det mod en Klippe og stod stille som naglet fast, medens en Braadsø fyllede over det hele Dæk.

Iagte op af den Død lignende Søvn, ravede Sømandene sig i Veiret; gjennemisnede af Rattens Frost og det kolde Søvand, stirrede de med forstyrrede Blik omkring sig og vidste endnu ikke ret hvad der var foregaaet. Det gryede ad Dag; en let Taage svævede over Havet og bedækkede den høje Klippekyst forud; den hvide Rimefrost glindsede paa Stænger og Takkelage. Med Fordelen op paa Stranden

fab Hufferten indeskemt mellem Klipperne; det voldsomme Stød havde flaaet Hul i Bunden og da Bølgerne endnu bestandig frængede og rystede Skroget, løb det i et Djeblif halvt fuldt af Vand.

„Hvad Djævlén er nu det!“ — raabte Tordenstjold og tumlede frem af Kahytten — „have holdt mig en skjonne Vagt — — oho! have nok sovet Alle tilsammen.“ Skamfulde taug Somændene og søgte at undgaae hans vrede Dje. Med eet Blik havde han overseet Sagernes Stilling; det var Kullens Fjelde, der taarnede sig op foran dem; histovre laa den sjællandske Kyst i Morgendæmringen, lidt længere mod Syd Fæstningen Kronborg. At faae Hufferten af Grunden var ikke muligt og den vilde desuden ikke være istand til at holde Soen. Efter nogen Betænkning slog han med den høire Haand i Luften og vedblev med mørke Miner: „Skulde endda falde i Hændens Hænder for et saadant lumpent Tilfældes Skyld — — uf! vist ei; ville see hvad der er ved at gjøre. Frisk, Manne! rør Eder“ — henvendte han sig atter til det forbløffede Mandskab — „maae have Jollen klar og ud i Vandet.“ — Rast uilte Matroserne til, for at udføre Ordren; men da man havde faaet Vaaden gjort los og eftersaae den, rystede Styrmanden paa Hovedet og brummede: „Det bliver forgjæves Umage, Hr. Commandeur! hun har faaet for mange svenske Rugler i Skroget og ligger neppe flot paa rolig Sø, end sige at gaae gjennem saadanne Bølger.“ — „Troer, Du har Sønnen endnu i Dinene“ — smilte Tordenstjold og stubbede Styrmanden til Side — „hid med Røjeklæderne; kunne vel sagtens stoppe de Smule Huller.“

Somændene hentede deres Røjer og da Alle med Jver lagde Haand paa Bærket, var Fartøjet snart gjort nogenlunde tæt. Men en ny Hindring viste sig nu, idet alle

Takler og Gier vare bortskudte og man forgieves saae sig om efter Redskaber til at bringe Jollen ud i Vandet. Dog ogsaa herfor vidste Tordenskjold Raad. „Tag fat, Manne!“ — commanderede han — „ville velte hele Stadsen ud — — gad heller ride til Kjøbenhavn paa den vildeste Bølge, end age mageligt til Stokholm.“ Istemmende deres „Droi“, halede Matroserne løs og Commandeuren ffjød efter; Baaden væltedes over Bord og lykkeligviis i en saadan Stilling, at den nederste Deel af Forstævnen først naaede Bandspeilet, hvorved den gjenwandt Ligevægten og ffkoulpede snart op mod Hukkertens knuste Planker. Paa Tordenskjolds Ordre stege tvende Matroser og hans Skriver ned i den, og da han havde langet sit Pengeskrin samt nogle af sine værdifuldeste Sager ned til dem, beredte han sig selv til at gaae fra Borde. „Frist Mod, Gutter!“ — henvendte han Ordet til det tilbageblivende Mandskab — „maae frit gjøre Eder tilgode med hvad der findes ombord. Vil uopholdelig sende Eder Undsætning fra Bagtskibet, saafremt jeg selv naaer derover. Kunde imidlertid hende sig, at I fik Besøg af svenske Baade; behøver sagtens ikke at sige Eder, hvad der i saa Fald er at gjøre; af Geværer og Krudt finde I tilstrækkeligt Forraad i min Kabyt. Gud være med Eder! have at holde enhver Fjende godt fra Livet.“ Lettende paa Hatten ad det i et kort Hurra udbrydende Mandskab, sprang han ned i Baaden og stodte fra. Ingen af de Tilbageblivende misundte de medcommanderede Kammerater deres Lykke, og disse havde vistnok kun adlydt Chesens, uden at glæde sig synderligt til Farten; thi der var al Udsigt til at det ffrobelige Fartoi maatte tilintetgjøres af det første voldsomme Bølgeslag. Med et Anstrog af Beemod paa de barste Ansigter og glemmende deres egen farlige Stilling over Chesens Fare, stirrede Hukkertens Besætning efter Baaden, der

som en Røddestjal kastedes op og ned i den urolige Sø; hvergang den forsvandt i en tilbageglidende Bølges Hjulning, troede de den fortabt; men atter og atter kom den til Synne paa den næste Bølges Top, indtil Afstanden blev saa stor, at man ikke længer med uvæbnede Dine kunde skjelne det ubetydelige Skrog mellem de mægtige Bølger.

„Gud være lovet! de have naaet Sjællands Od“ — udbrod omsider Tordenstjolds Skibshofmester, Hark, som gjennem en Riffert endnu bestandig stirrede agterud over Havet, medens de Andre begyndte at anstille Betragtninger over Gjenstandene forud — „nu er der da ingen synderlig Fare meer paa Færde; inden Svenskerne faae Dje paa os, have vi nok Bagtskibets Chalup i Sigte. Hvis I saa synes, Kammerater! ville vi dog efter Commandeurens Ordre gjøre os beredte paa kraftig Modstand og derpaa tage en Hjertestyrkning til os, som Commandeuren ligeledes har befalet.“ Eenstemmigt antoges dette dobbelte Forslag og alle Mand satte sig i travl Bevægelse med at bringe Geværer og Ammunition op paa Dækket. Karonaderne bleve ladede og opstillede, en i Luvert og en i Læ; Dækket gjortes ryddeligt; af Ræer og Seil lavedes et rummeligt Telt, hvorunder Mandstabet med godt Mod tog Plads, for at trøste sig ved Nydelsen af de tørre og flydende Varer, der i rigelig Mængde og af bedste Sort foresandtes i Kahytten, og for saaledes nøjagtigt at fuldbyrde Chefens Ordre. Under disse ikke synderligt anstrængende Beskæftigelser forløb Tiden og da Selskabets forskjellige Medlemmer gjensidigt havde udtømt deres hele Forraad af Anecdoter og lystige Erindringer af deres bevægede Liv, hvilke Erindringer i Reglen knyttede sig til Tordenstjolds raske Togter, begyndte de at gjøre lange Dine efter Bagtskibets Chalup, der endnu ikke vilde lade sig see. Derimod blev deres hele Opmærksomhed snart henvendt

paa en anden mindre glædelig Gjenstand, nemlig et Par velbevæbnede Smaafartøjer under svensk Flag, der kom anføttende i fuld Fart. Nogle Fiskere der i Nærheden havde opdaget den strandede Hukkert og gjort Anmeldelse derom. Strandvagtens Commandeur, som havde faaet Nys om Tordenstjolds forventede Nedreise, sluttede af Fiskernes Beskrivelse, at det maatte være ham, der var strandet, og over Hals og Hoved bragdes al den Magt paa Venene, man i en saadan Skynding kunde faae samlet; tvende armerede Chalupper, der netop laae seilfærdige ved Viggen, sendtes afsted, medens en Deel Mandskab ilte langs Kysten ned til Strandingsstedet, og Alle hoverede allerede over den vigtige Fangst.

Hukkertens Mandskab, som nu havde samlet Kræfter og som endnu bestandig stolede paa den lovede Undsætning, modtog dog Chaluppernes hidfide Angreb saa kraftigt og med et saa roligt Mod, at disse efter flere mislykkede Forsøg og efterat have mistet en stor Deel Folk, maatte trække sig tilbage. Strandvagten og en Mængde Fiskere havde imidlertid samlet sig paa Kysten og plantet nogle Kanoner, fra hvilke der snart aabnedes en heftig Ild paa Hukkerten; til Besættningens Ulykke brast Fartøjet pludselig midtskibs over, saa at man ikke længer kunde komme til at bruge Karonaderne, og formedelst Fjendens forsigtige Afstand var der ikke heller stort mere at udrette med Bøsserne. Da det desuden allerede stundede til Aften og man endnu Intet fornam til den forventede Undsætning, besluttede derfor Commandene at overgive sig, for ei unyttigt at ofre Livet i en saa ulige Kamp. Under Svenskernes Jubel førtes de i Land og i Skibshofmesteren Hark vilde Alle gjenkende Tordenstjold. Med ubeskrivelig Nysgjærrighed mylkede Mængden omkring ham, for ret at betragte denne frygtede Krydser; forgieves fralagde han sig denne Vre; man troede det var et Fik af ham, for

at stufte deres Narvaagenhed og saaledes undkomme. For at forebygge dette, erklærede den Overstcommanderende, at hvis han ikke var Tordenstjold, var der heller ingen Grund til at gjøre Complimenter med ham; da han som skibbruden Mand paa svensk Kyst havde dræbt flere Svenskere, var han hjemfalden til Loven og skulde uden Barmhertighed strydes.

Harz, som var en behjertet Mand og som af den daglige Dmgang med Tordenstjold havde lært at hjælpe sig i en snever Bending, forsikrede, at han vel ikke var hiin Helt, men at de tilstedeværende Herrer ikke destomindre vilde paa drage sig stort Ansvar, hvis de skilte ham ved Livet førend han havde talt med Hans svenske Majestæt, hvem han havde Ting af Vigtighed at aabenbare. Dette virkede; efter nogen Raadslagning besluttede man at bringe ham til Lund, hvor Kongen just opholdt sig. Han sattes paa en Hest og fortes afsted under stærk Bedækning, da man endnu bestandig ansaae ham for en langt vigtigere Person end han vilde vedgaae.

Harz havde seet rigtigt gennem Rifferten; i den synfærdige Vaad, som man maatte holde i Veiret ved at øse Vandet ud med en Hat, da der intet Dsekar var ombord, naaede Tordenstjold lykkelig den sjællandske Kyst. Hans første Foretagende, efterat være ankommen til Helsingor, var at opfordre Bagtskibets Chef til, uopholdelig at stikke sin Chalup over til det skibbrudne Mandskabs Redning; da han ikke kunde tvivle om, at denne Opfordring jo vilde blive efterkommet, begav han sig derpaa til Kjøbenhavn. Men Capitain Lowe, som enten hørte til Tordenstjolds hemmelige Fjender eller var et af hine vandtrevne Skud i den danske Masteskov, fandt Sagen betænkelig, saasnart Commandeuren var borte; han gjorde en lille Fart ud i Sundet med et Par bevæbnede Zoller, og da han syntes at det lustedes vel frisk op fra

Norden, vendte han hurtigt tilbage, uden at bekymre sig videre om de Skibbrudnes Skjæbne.

Forinden vi slutte Capitlet, maae vi endnu anføre, at Carl den Tolvte, som agtede Kjækhed over Alt, selv hos sin Dødsfiende, modtog den formeentlige Tordenskjold med stor Høflighed og var kun fortrydelig over at det ikke var den virkelige Tordenskjold, hvis Kjækhed han ikke alene agtede, men maaskee ogsaa frygtede. Efter med levende Interesse at have hørt Beretningen om den fortvivlede Kamp med Fregatten og det derpaa følgende Skibbrud, skjænkede han Harg Friheden og lovede, at Hukkertens kostbare Ladning skulde tilbagegives Tordenskjold, et Løfte, der dog senere glemtes i Krigens Lummel. Bjørnen, der uskadt var sluppen fra saa mangen en morderisk Kamp, fandt nu omsider sin Grav; da den nemlig Dagen efter ankom med de øvrige Fanger til Lund, blev den slagtet og tjente som Hovedretten ved et høitideligt Gjæstebud.

Andet Capitel.

Europa udhvillte sig efter den spanske Successionskrig; de enkelte Magter havde saaledes for Djeblikket intet andet at bestille end iagttage og i det Fjerne styre den nordiske Krig. Frankerigs Sympathier vare endnu bestandig for Sverrig, Englands for Danmark; Østerrig og Preussen lode det beroe ved Løfter om at anvende deres Indflydelse til deres danske Allieredes Bedste. Siden den aftalte Landgang paa Skaane gif overstyr, var et Forhold opstaaet mellem Rusland og Danmark, der ikke var aabenbart fjendligt, men dog

saare mistænkeligt og som gjorde det nødvendigt for Frederik den Fjerde at vogte paa enhver Bevægelse i Osten; den eneste sikre Modvægt mod St. Andreasforsæts trykkende Overvægt: de nordiske Rigers forenede Kraft, var jo saa langt fra at rinde de nordiske Herskere i Tanke, at de tværtimod af al Magt arbejdede paa hinandens Tilintetgjørelse. I Aaret 1716 var Danmarks politiske Synskreds meer omtaaget end nogensinde før; uagtet de sidste Aars mange Seire, der havde givet de danske Baaben Glands og kofset Carl den Tolvte de to Trediedele af hans Land- og Sømagt, syntes Bægttskaalen snarere at synke til Fordeel for Sverrig end for det forstnævnte Rige. Baron Görz var i fuldt Arbejde med at bringe en Overenskomst istand mellem Sverrig og Rusland, hvis Djemærke gik ud paa at dele det danske Monarki. De store søfarende Nationer havde Intet herimod; som Sømagt var Rusland endnu for ringe til at dets Besiddelse af de svensk-østersøiske Provindser kunde vække Betænkkeligheder; at det udmarvede Sverrig blev forstørret med det paa Klipper rige, men paa Mennesker og Jordens Frugter fattige Norge kunde ligesaa lidt give Anledning til Bekymring for en skandinaviske Overvægt, medens Danmark netop derved maatte synke ned til et ubetydeligt Rige, det paa Jordens Frugter rige Danmark, den eneste nordiske Magt, hvis Opkomst kunde synes farlig for de vestlige Nationers Handelsherredomme. Og nær var det lykkedes den svensk-holsteenske Minister, Danmark uafvidende at bringe en særskilt Fred istand med England. Men Carl den Tolvte, som ikke habede Englænderne mindre end de Danske, tilintetgjorte disse for Sverrig heldige Udfigter ved et Pennestrog, idet han undertegnede et nyt Kaperreglement, ifølge hvilket det tillodes de svenske Krydsere at tage ethvert Skib, der var bestemt til danske eller russiske Havne, hvad Nations Flag det end førte. Folgen

heraf var, at England og Holland atter sendte deres Flaader til Nord- og Østersøen, hvor de i Forening med de danske Orlogsmænd aldeles forjog Svenskerne fra disse Farvande. Af disse tilsyneladende heldige Omstændigheder øfte Frederik nyt Haab om tilkommende Erobringer; kun altfor gjerne laante han Dre til sine Generalers gyldne Løfter og sine frigeristf indede Ministres smigrende Forestillinger. Vel havde han vaklet et Øjeblik, ja endog hentet Raad hos sin Ungdomsven, Grev Ulrik Adolph Holstein, maaskee den eneste af hans Raadgivere der vovede at raade til Fred, og maaskee den eneste, der meente det ret ærligt med ham og Fædrelandet. Men denne Mands Stemme overdøvedes af de utallige Hofmænds; Forholdene vare saa indviklede, de forskjellige Bundsforvandedes Interesser krydsede hinanden i saa mange Retninger og Frederik besad ikke aandig Kraft nok til at gjennemskue disse Forhold eller politisk Takt nok til at bevæge sig frit i hine Forviklinger. Han fulgte altsaa de Flestes Raad; thi Sverrigs Kraft var jo brudt, heed det, og dets nuværende Anstrængelser vare kun den døende Flammes sidste Opblussten; desuden vilde en fordeelagtig Fred neppe opnaaes, saalænge Kong Carl endnu havde en Flaade og en Landhær at byde over.

Sandheden er et deiligt Barn, der som oftest vanker hunsvildt omkring; men Historien er dets Bugge, og Jorden er ikke dyb nok til at det nogensinde kunde lykkes at grave det en Grav. Nogle ville paastaae, at Kongernes Dren i Almindelighed ere saa forvante af Smigerens søde, hvistende Ord, at selv hiint deilige Barns klare Røst saarer de sine Nerver og gjør de Store blinde for Barnets øvrige Skjønhed. Ogsaa Tordenstjold troede at gjøre denne Erfaring, da han ankom til Kjøbenhavn. Med ærligt Sind var han sin Konge hengiven; ikke uvidende om den Bæv af falske

Benner's Rænter, denne Herster var indvillet i, og den vanskelige Stilling, hvori han befandt sig til Udlandet, agtede vor Helt hans ædle Hjerte og ligesaa ædle Villie, som han var overtydet om at kjende. Men han blev paa engang tvivlraadig i saa Henseende; thi Kongen, som sidst saa villig havde laant Dre til hans frimodigste Uttringer og hvis velvillige Smil han havde taget med ved Afsteden, syntes nu ei at værdige ham et Blik og at behandle ham med den vrede Hersters frastødende Kulde. Det smertede ham; idet han sporede Virkningen af sine Misunderes Bagtalelse, troede han tillige at opdage, at de djærve Sandheder, han i sine hyppige Indberetninger til Kongen havde udtalt, angaaende Søkrigens Førelse og de flette Anstalter til Norges Forsvar, havde saaret Hersterens Forsængelighed, medens det mislykkede Angreb paa Stromstad fuldkommen havde berøvet ham Frederik's Indest. Som om han havde begaaet en Brøde, lagdes hans Mod og Ridhæd ham til Last; thi Udfaldet af denne Kamp havde ikke svaret til Forventningen, og som om de faldne Somænds Blod maatte komme over hans Hoved, bebreidede Kongen ham det lidte Tab af Menneker og hentastede i en opbragt Tone: „J har ved Attaquen paa Stromstad handlet uden Raison.“ Dog, maaskee var Kongens Brede forstilt; maaskee havde de hoibaarne Cheser, over hvis Sønner eller andre Slægtninge den vilde Søhusar var sprængt hen og hvis medfødte Adelskjold fordunkledes af det glimrende Vaabenmærke, vor Helt havde hentet sig gennem Storm og Kamp, erklæret hans Afsærd ved Stromstad for Galstab og forbløffet over disse kyndige Raadgiveres eenstemmigt udtalte Dabel, vovede Frederik ikke aabenlyst at følge sin egen Overbeviisning, skjondt han maaskee i Hjertet priste Heltens Kjæthed og kun vilde lade Stormen rase ud.

Der var stor Cour ved Hove; utallige Karrosser og Portechaiser holdt i Række paa Slotspladsen, hvor, som sædvanligt, en Sværm nysgjærrige eller orkesløse Menneſker vandrede frem og tilbage eller stirrede op til de lyse Binduer, hvorfra enkelte Toner af den støjende Janitscharmusik trængte ud i den klare Vinteraften. I den store, af kæmpemæssige Lysekroner oplyste Sal syntes en heel Verden at bevæge sig med sine forskjellige Sprog, sine hemmelige Partikampe, sine Sorger og Glæder, sine ærgjærrige Planer og svigefulde Rænker. Hofmænd og Diplomater, Officerer og Geistlige dannede brogede Grupper eller vandrede to og to med forsigtige, asmaalte Skridt og i ivrig Samtale hen ad det blanke Gulv, medens mangen hemmelig og vigtig Aftale fandt Sted i de hvælvede Binduesfordybninger; de guldstukne Uniformer, de blanke Solvkaarder, de med Juveler besatte Ordensbaand og Stjerner straalte i den blændende Belysning.

Omkring den kongelige Bært, paa hvis Pande Kronens Bægt havde trykket alvorfulde Furer, saae man en Kreds af fremmede Diplomater og Ministre, af fyrstelige Personer og Hærens og Flaadens Chefer. Med ædel Aanstand og venlige Miner henvendte han Ordet til alle Sider, dog oftest til Englands og Hollands Gesandter, sjelden og ikke uden Dørvindelse til Frankerigs og Ruslands diplomatiske Agenter. Blandt de Personer, hvem han ellers skjænkede særlig Opmærksomhed, vare hans Ministre og krigeriske Raadgivere, Eichstedt og Wibe, Admiralerne Gylsdenlove, Jülicher, Gabel og Bille, medens Andre, saasom Sehested og Raas, sjeldnere belystes af Raadens Straaler. Med stor Velvillie syntes han ligeledes at betragte hiin krigeriske Skikkelse med det vældige Dverfsjæg, som i en noget skjodesløs Stilling lænede sig paa den svære Pallast; det var Ryttergeneralen Døviſ. Under Samtalen med Czar Peters Gesandt, angaaende den

rusfiske Hærs Størrelse, kastede Kongen af og til et smilende, betydningsfuldt Blik til denne Kriger; thi han havde lovet, med det ypperlige danske Rytteri at slaae hele den rusfiske Hær af Marken. Med et ikke mindre tilfreds Smil monstrede han Rækken af sine seirsæle Admiraler, idet han Iyttede til den engelske Gesandts Beregning over den brittiske Flaades Størrelse, og medens han saaledes med aabne Miner og i et tilsyneladende muntert Lune spandt løs paa Underholdningens Traad, regnede han maaskee dybt i Sjælen efter, hvad Magt han kunde bringe paa Venene, hvis dette eller hiint Forbund skulde bryde, og hvor han skulde tage Midlerne fra.

I denne glimrende Forsamling, midt i denne sælsomt brogede Brimmel, hvor Benner sjelden stodte sammen, hvor Sjender hilste forekommende paa hinanden, hvor gamle Forbund opløstes og nye knyttedes, hvor Enhver jagede efter et ærgjærrigt eller egennyttigt Maal og hvor de enkelte Figurer uophorlig dannede Grupper, syntes kun en eneste Person at være ene; det var Tordenskjold. Forlegen stræbte de Store at undgaae hans Blik og drejede af, naar han kom dem imøde; med fornem Kulde betragtedes han af de Smaa, der i det højeste gjengjeldte hans Hilsen med et nedladende Smil; han var jo falden i Unaade; Kongen, i hvis Nærhed han ellers altid fandtes og som fordm havde underholdt sig hele Timer med ham, værdigede ham i Aften intet Blik, og dette var naturligtvis tilstrækkelig Grund til at slyge ham, selv for dem, der aldrig havde været hans Sjender. Som et eensomt Brag drev vor Helt hen i denne høitgaende Sø; men sit stolte Flag havde han ikke strøget; hans Blik var ikke mindre skjævt, hans Holdning ikke mindre fast end i Lyffkens Dage, skjøndt dybt Alvor stod præget paa hans høje Pande. Kun da spille et Smil om hans Læber, naar han i Forbigaaende bemærkede det skadefro Djekast, hvormed en eller

anden af hans triumpherende Misundere, rykkende sin Nabo i Ormet, maalte ham. Flere Gange havde han gjennemkrydset Salen i dens hele Længde, uden at støde paa et venligt Ansigt, med Undtagelse af Admiralerne Gylbenløve og Schesteb, der til Manges Forundring rystede hans Haand med Somands Trohjertighed; allerede begyndte indre Harme at farve hans Kinder røde og han besluttede halvt om halvt at forlade dette af skjulte Klipper vrimlende Farvand, da han følte sin Skulder sagte berørt af en Haand. Rask saae han sig om og en Skikkelse stod for ham, hvis hele zjirlige Ud-vortes tilkjendegav Hofmanden, medens det noget blege, men aabne og ærlige Ansigt gjorde et godt Indtryk, selv paa Menneffekjenderen.

„Eders Tjener, Hr. Kammersecretair!“ — udbrod Tordenskjold med en let Bøining — „har flere Gange forgjæves været ved Eders Dør; tænkte allerede, at ogsaa I havde vendt mig Ryggen.“ — „Gav jeg Eder Grund til at mene slikt, var det visseelig mod min Billie“ — svarede Kammersecretair Lüders, en Mand, der stod i stor Anseelse hos alle Partier, da man vidste, at han var Kongens høire Haand i Cabinettet — „men I seer jo saa vred ud som en Tydsker, og i en saadan Stemning gjør man let sine Venner Uret — —.“ — „Veed det nok“ — faldt Tordenskjold ham hurtig i Ordet — „gad heller i Nattens Slud pløje med den usleste Skude gennem Bolgerne end ligge her for Anker i den brændende Sol; kan jo aldrig vide, hvornaar eller hvorfra en Kastevind kommer.“ — „Run frisk Mod, Commandeur!“ — vedblev Lüders, idet han fortrolig lagde Haanden paa hans Skulder — „I er for utaalmodig; I seer altid Tingen fra den værste Side. Hans Majestæt har saa meget i sit Hoved; man maa ikke regne ham det saa nøje, om han iblandt synes at have Luner. I maa søge et gunstigt

Djeblik til at nærme Eder igjen; Han er en god og naadig Herre, kan I troe." — "Tvivler ikke derpaa, har jo havt mange Beviser" — sagde Tordenskjold hen for sig og rystede paa Hovedet — „men nytter ikke denne gang; har allerede trende Gange forgjeves bedet ham om Undersøgelse. Har faaet hele Strømmen og Binden imod; hjælper hverken Dygtighed eller Mod der, og har aldrig forstaaet at lavere i saadant Farvand." — „Hvad gjelder, I stryger frem mod Storm og Bind, om I forsøger det den fjerde Gang" — smilte Lüders med et betydningsfuldt Blik — „gaae kun lige hen til Hans Majestæt; han er i godt Lune i Aften, og skjøndt I har mange Fjender, der gad hjælpe til at rebe Eders Seil, har I dog ogsaa Venner, der kunne tale et Ord med." Tordenskjold betragtede ham et Djeblik med lidt forundrede Miner; vendende sig derpaa halvt fra ham, brummede han: „Kjender Eder som en Mand, der ei gjør falske Signaler; vil derfor troe Eder paa Ordet og lade staae til i Guds Navn."

Man var bleven opmærksom paa den stedsfundne Samtale og anstillede netop Betragtninger over denne, ifølge Omstændighederne mærkelige Begivenhed; end mere overraskede fulgte derfor Alle med Dinene Lüders og Tordenskjold, da de nu nærmede sig Kredsens, der omgav Kongen; man anede deres Hensigt og var i højeste Grad spændt paa Udfaldet, som man dog meente og haabede vilde blive uheldigt. Uden mange Omstændigheder trængte vor Helt sig gjennem Sværmen af de just ikke villigt tilbagevigende Hofmænd. Idet han gik forbi Admiral Gyldenløve, nikkede denne brave Officeer ad ham og sagde med dæmpet Røst: „Ret saa, Commandeur! styr kun igjennem; Binden kan snart blæse fra en anden Kant."

I det Øjeblik, Tordenstjold traadte indenfor Kredsen, vendte Kongen sig fra den preussiske Gesandt, hvem han havde søgt at gjøre det begribeligt, i hvilken Grad de store tydske Magter maatte være interesserede i Krigen, der lettelig igjen kunde blive forflyttet til tydsk Grund, hvis Sverrig ikke ydmygedes. Da hans Øje faldt paa Tordenstjold, som med fri Holdning stod ligesom ham, syntes et flygtigt Smil at oplive hans Træk; men maalende derpaa Helten med et skarpt Blik, tog han til Orde: „I har vist Noget sært paa Hjerte, siden I kommer saa rask i vor Nærhed; vi ere virkelig begjærlige efter at kjende Grunden.“ Den næsten støjende Larm taug rundtom; sagtelig listede man sig tættere til Kredsen, for at lytte, medens de nærmeste Omgivelser neppe vovede at drage Aande; alt Liv og alle Følelser syntes concentrerede i Høreorganet. Vojende sig dybt, gjorde Tordenstjold en hestig Bevægelse med den høire Arm; men hurtig antog hans kraftige Skikkelse igjen den forrige faste Holdning; hans sunklende Øje hvuilde trøstigt paa den tilsyneladende vrede Hersker, idet han med sin malmfulde Røst begyndte: „Beder underdanigst om Tilgivelse, Eders Majestæt! er som en Bolt, der, hvorhen den end kastes, altid falder ned igjen for sin Herres Fodder. Kan ikke længer see paa min Konges fortørnede Afsyn, allerhelst jeg er mig ingen Brode bevidst, men stedse har handlet efter bedste Overbeviisning og aldrig skaanet mig for nogen Fare. Begjærer derfor kun Retfærdighed, for at al lumpen Bagvaskelse maa komme for en Dag.“ — „For Gud! Eders Ord ere dristige som Eders Handlinger“ — sagde Kongen og traadte et Skridt tilbage; kasterende derpaa Blikket rundtom sig, tilføjede han: „Om Retfærdighed skal Ungen forgjæves anholde hos os, skjøndt vi stundom selv kunne have Noje nok med at afsjelne den Retfærdige fra den Uretfærdige. Men vi holde

netop for, at der er skeet Eders øvrige Fortjenester af os stor Retfærdighed derved, at vi have kastet et Slør over Eders ubetænksomme og uoverlagte Udsærd ved Stromstad, der efter saa mange Eldres Mening er geraadet os til stor Skade og Tab." — „Takker skyldigst Eders Majestæt for den formeentlige Naade" — vedblev Tordenstjold med stor Fatning, og Blodet steg højere i hans Kinder — „men forlanger intet heller, end at dette Slør just maatte løstes og hele Sagen paa det skarpeste werde undersøgt, for at jeg atter kan vinde min Konges Naade, som ildeindede Menneskers Dommeme har berøvet mig." Kongen taug et Øjeblik; medens Alles Dine med den spændteste Opmærksomhed vogtede paa hans Miner, syntes han at overveje denne Begjæring, hvis Opfyldelse han hemmelig frygtede skulde have farlige Folger for den modige unge Mand. Med en næsten uvillig Bevægelse og et tvivlsomt Blik sagde han omsider: „Saa I troster Eder virkelig til at lade det komme an paa en Undersøgelse? I frygter ikke Udsaldet? Vi vilde nødig miste Eder for vor Tjeneste." — „Har endnu aldrig frygtet den tætteste Kugleregn, naar det kom an paa at vinde en Planke til Eders Majestæts Tjeneste; vil endnu mindre frygte mine Dommeres strænge Blik; haaber tvertimod med god Samvittighed paa Retfærdiggjørelse og ny Virksomhed til Eders Majestæts og Fædrelandets Gavn." — „I maa have en renere Fod at staae paa, end vi have meent" — vedblev Kongen med lysere Miner; thi Heltens tillidsfulde Sprog bestyrkede ham i hans indre Overbeviisning — „og i saa Fald var det, for Gud! baade Synd og Skam at nægte Eder en saa billig Begjæring. Vi love Eder, uophødeligt at give vort Admiralitet Ordre til at begynde Undersøgelsen, og bliver Udsaldet som I troer og vi haabe, kan I atter være forsikkert om vor kongelige Huld og Bevaagen-

hed." Dermed nikkede han naadig ad den unge Commandeur og gjorde et Par Skridt hen imod Admiralerne Gylbenløve og Sehested, maastee for at benytte Leiligheden til at spørge disse Mænd om deres Mening, forinden de øvrige Raadgivere atter bemægtigede sig hans Dre.

Med lettere Hjerter, men fulgt af mangt et skelende Blik, forlod Tordenstjold denne Uergjærrighedens og Kabalernes glimrende Tumbleplads. Han besluttede, strax at lægge Haand paa Værket med Uarbejdelsen af sit Forsvar; han vidste, at hans Fjender vare aarvaagne og snilde og maastee med ham vilde forsøge den samme List, som man tidligere havde anvendt, for at standse den ligeledes misundte Schoutbynacht Thomsens Kæmpegang, nemlig at drage Sagen i Langdrag, indtil Græmmelse og Mismod havde bøjet Heltens Sjæl og Legeme. Støttende sig paa Kongens Veste, indgav han derfor en formelig Ansøgning til Admiraltetet om at paastynde Undersøgelsen, og hans gamle Belynder, Gylbenløve, drev det igjennem, at en Admiraltetsret blev nedsat og en Dag bestemt til Sagens Foretagelse. Kongen havde selv fremsat fire Punkter til Besvarelse, nemlig: af hvad Aarsag Angrebet var foretaget paa Stromstad; om det var skeet med behørig Forsigtighed; om han havde været tilstrækkelig bemyndiget dertil, og om hans Forhold ved denne Leilighed havde været af den Bestaaffenhed, at han fortjente at tiltales for en Krigsret.

I sit djærve og med Beviisligheder bilagte Forsvar udviklede nu vor Helt, at han i enhver Henseende havde handlet efter Kongens egen Ordre; at den Stilling, han havde anvist sine Skibe, var stemmende med det forinden afholdte Krigsraads Beslutning, men at det norske Admiraltet kun slet havde forsynet ham med Mandskab, Penge og Ammunition; at de vigtigste Fartøjer vare blevne liggende udenfor

Ilden formedelst Modvind og Chefernes Ulyst til Kamp; at han selv havde udviist al Nidkjærhed i sit Fædrelands Tjeneste og ei forladt sin Post, før Ruglerne ogsaa strakte ham hen paa Dækket. — Efterat Beviislighederne vare undersøgte og befundne ægte og Vidnerne afhørte, taug hans Fiender med nedslagne Blik, medens de upartiske Dommere lydeligt yttrede deres Forundring over, at den raske Kamp for Strömstad nogensinde kunde have givet Anledning til en saa krænkende Undersøgelse. Det var atter Gyldeulove, som paatog sig at overbringe Hans Majestæt Admiralitetets Betænkning; denne gif i det Væsentlige ud paa, at Tordenstjold i enhver Henseende havde gjort sin Pligt og at der saa lidet kunde være Tale om at forekaste ham Noget i Anledning af Angrebet paa Strömstad, at han snarere havde fortjent alvorlig Tiltale, hvis han havde undladt dette Angreb.

Med slet dultet Triumph over sin Yndlings Seir modtog Kongen denne Beretning; da der næste Gang var Cour ved Hove, lyfte lutter Venstab fra Alles Dine Tordenstjold imøde og som fordem underholdt Kongen sig timelang med ham om Krigen i Norge og de nødvendige Anstalter til det næste Feldttog. Om at han skulde indtage sin forrige Post i Nordsoen var der imidlertid ikke Tale; han maatte for det Første nøjes med en Ordre til som Chef paa Orlogsskibet „Ebenezer“, ved første aabne Blande at følge Flaaden ind i Østersoen.

Allerede i Foraaret sporedes Virkningen af Tordenstjolds Fjernelse fra Overcommandoen. Strömstad, hvis Indespærring man ganske havde opgivet, blev forvandlet til en formelig Fæstning, der fra Gothenborg forsynedes med Mandskab og Skytis; hele Viigsiden vrinklede af Batterier og der gjordes Anstalter til at befæste Indløbet til Svinesund, for at hindre al Tilførsel søværts fra Danmark til Frederikshald.

Carl den Tolyte, som rustede sig af alle Kræfter, havde nemlig besluttet, hvad det end skulde koste, at bemægtige sig Fæstningen Frederikssteen, hvis Besiddelse var af yderste Bigtighed for hans Erobringsplaner paa Norge. I denne Hensigt lod han en heel Flotille transporteret over Land til Idessjorden, for ligeledes fra Søfiden at indeslutte Fæstningen. Men da Byens Borgere for egen Regning anskaffede en Deel bevæbnede Fartøjer, hvormed de i flere Smaasætninger sloge den svenske Flotille, lod han anlægge et svært Batteri en Fjerdingvei fra Frederikssteen ved den saakaldte Helleholm, under hvis Kanoner hans Skibe kunde finde Tilflugt. Commandeur Poulsen laa rolig i Havn med den norske Escadre og tænkte hverken paa at forcere Indlobet til Svinesund, for ad denne Kant at komme de betrængte Normænd til Undsætning, eller at rense Farvandet for svenske Krydsere, der nu uforstyrrede gjorde Jagt paa de danske Kofsardimænd, ja lod driftige ind i Bugter og Skjær og gjorde mange rige Priser. Kong Carl drog imidlertid en Hær af over 20,000 Mand sammen paa Grændsen og aabnede i Maimaaned den egentlige Beleiring af Frederikssteen. Dog her standsede han ogsaa, ved denne Norges Klippeport, hvis Forsvareres Tapperhed vel kunde maale sig med den classiske Oldtids meest glimrende Færd, og Skjæbnen havde bestemt, at han aldrig skulde komme videre. —

Skareviis droge Familierne med deres Dvæg og øvrige Ejendomme over Glommen, saa at den fra Bahuslehn frembrydende Fjende fandt forladte Huse og tomme Lader og i al Hast maatte lade Transporter af Levnetsmidler og Foudrage komme fra Sverrig. Hiin gamle Begeistring, Udtrykket af sand Fædrelandskjærlighed vaagnede atter og blussede mægtigt op som Baunerne paa de uroffelige Klipper. Raabet: til Vaaben! foer som Budstikken fra Gaard til Gaard,

fra Dal til Dal; den kraftfulde Mand saavelsom den halvorne Ungling og den højede Gubbe spændte atter det rustne Sværd til Lænden, langede Bøsse og Dre ned fra Skraabjælken og ilte afsted til den herlige Kamp. Uden at fordre Lønning for deres Arbejde eller Erstatning for deres Tab og Spoffrelser; uden at knurre under Mangel og Besværligheder, fulgte de deres selvvalgte Førere over Fjeld og gjennem Dal, ikke sjelden et halvt hundrede Miil bort fra Hjemmet, og forlangde blot at stilles mod Fjenden; kun da bleve de uvillige, naar man afviste deres Tjeneste og sendte dem tilbage igjen, for ei at blotte det øvrige Land for vaabendygigt Mandskab. At selv den tappreste Fjende Intet mægter i et saadant Land og mod et saadant Folk, er saare naturligt — Verdenshistorien vrimler af Exempler; men idet vi prise Normændenes tapre Forhold og tilskrive det den norske Krigs glimrende Udfald, maae vi gjentage, at netop den Omstændighed, at Bonden og Borgeren fik Lov til selv at forsvare Huus og Hjem, var en Lykke, der i tidligere Krige saare sjelden er bleven de Danske til Deel; naar dette en enkelt Gang skete, da viser Nordens Historie noksom, at den danske Soldat ei giver sine Brødre, Normanden og Svenskeren, noget efter i foldt Mod og varm Fædrelandskjærlighed.

I Kjøbenhavn havde man stølet paa, at de nogne Klipper tilstrækkeligt kunde forsvare den hele norske Grændse, at Fjenden ei vilde vove nogen Marsch ind i disse øde Kloster og at han, om han end vovede Forsøget, ei vilde komme ret langt i det fattige Land, da der hverken var Leilighed eller Midler til at oprette Magaziner. Uvidende, som man i den senere Tid var om Kong Carls Foranstaltninger, beroligede man sig med at den svenske Flaade var forsvunden af Østersøen, og skjøndt det nogle Gange var kommet paa Tale, at

der burde sendes Forstærkninger op til Norge, skete dog intet Alvorligt til Sværksættelsen heraf; først Efterretningen om, at Svensken virkelig var rykket over Grændsen, skrækkede Regeringen op af dens Dvale. Skyndsomt sendtes nu nogle Tropper afsted, for Storstedelen bestaaende af gevorbne Regimenter; men det Vigtigste glemte man, nemlig et dygtigt Artilleri, og i denne Green af de nyere Tidens Krigskunst var man desuden i Danmark saare langt tilbage. Det talrige og fortreflige Rytteri, hvis Drettelse og Vedligeholdelse vare en af Frederiks Indlingsbestjefigelser, og som havde indlagt sig stor Værd i Nederlandene, kunde ikke bruges mellem Norges Klipper. Men som sagt, man stolede paa Landets Utilgængelighed og tænkte blot paa at redde Frederikssteen. I denne Hensigt samlede General Sponneck sin hele Stridsmagt, henved 10,000 Mand, paa den nordre Side af Svinesund, hvor han indtog en iagttagende Stilling, der forsaavidt blev truende, at Carl den Tolvte fandt Betænkelse ved at rykke frem imod ham før Fæstningen var falden i hans Hænder. Som man vel kan tænke, foresaldt mangfoldige Smaatrefninger mellem de fra begge Sider udsendte Stroispartier, hvorved det ikke manglede paa Træk af Kjæthed og opoffrende Mod. De regulære Tropper foretog som oftest saadanne Tog i Forening med de norske Frivillige og det hørte da til Dagens Orden, at Normændene kæmpede til sidste Mand, medens de Gevorbne toge Flugten eller strakte Gevær, for næste Dag at gjøre det samme under Fjendens Fahner. De danske Officerer, i Almindelighed unge tydske Adelsmænd, der havde faaet Patentet paa Buggen, manglede ikke sjelden al militair Dannelselse og kjendte neppe Taktiken af Navn; det faldt dem aldrig ind at udspeide Fjendens Styrke og Stilling og endnu mindre forstode de at optage et Kort eller beregne et Terrains fordeelagtige

Beliggenhed. Som i Blinde førte de deres Undergivne i Ilden og medens de trohjertige Normænd gif los paa Fjenden og uden Nytte stillede sig blot for dennes velberegneede Skud, søgte de viseligt at bevare deres eget kostbare Liv til Jorfremmelse og Belønning; hvad gif den norske eller danske Bondefarl dem an.

Beleiringen syntes imidlertid at ville blive langvarig; de idelige Skjærmydsler med de norske Bønder og Frederikshalds Frivillige gjorde snart store Huller i de tappre Svenskeres Rækker; de norske Sogutter affloge ethvert nyt Forsøg af den svenske Flotille i Idebugten, og den Skade, de svære Rugler om Dagen anrettede paa Fæstningsværkerne, ubedredes igjen om Natten. Carl opgav dog ikke sin Beslutning, først og fremmest at bemægtige sig dette vigtige Punkt; men idet han af al Magt fortsatte Kampen og Skridt for Skridt rykkede nærmere, lagde han til samme Tid andre Jern i Ilden. Gaaende ind paa Baron Görz's Planer, aabnede han nemlig Underhandlinger med Czaren og knyttede atter de afbrudte Forbindelser med det stuartske Parti i Skotland, hvis mægtige og rige catholske Tilhængere fandt stor Sympathi hos den strengt ortodore svenske Konge. For ved et dristigt og, som han haabede, afgjørende Skridt at fornye sine Baabens Glands og imponere sine nye Bundsforvandte, samlede han en Hær af 10,000 Mand Kjernetropper og sendte den under General Arenfeldt høiere mod Nord over Grænsen. Dette Indfald skete saa pludseligt og uventet, at Svenskerne næsten uden at finde Modstand trængte fra Jemteland ind i Trondhjems Stift, hvor de i Verdedalen med stormende Haand indtog en Skanse, hvis Besætning dog først med Livet opgav Kampen. De saa regulaire Tropper, der fandtes i denne Deel af Landet, vege tilbage til Trondhjem, og den sparsomme Befolkning, hvis meste vaabendygtige Mand-

skab var draget Søndensfjelds, maatte bukke under for Overmagten. Hærjende og plyndrende drog Fjenden længere og længere frem, indtog ligeledes den saakaldte Skagenæs Skandse og udhyilte sig derpaa ved Biig-Elven, omtrent en Miils Wei fra Trondhjem. Dog, Befolkningen Nordensfjelds var kun bleven overrasket, ikke overvunden; snart reiste sig hver Mand, der kunde føre Bærge, og Nationaltropperne kom i Zilmarscher tilbage fra Syden; rundtom opkastedes Skandser, hvis Rugler spillede paa Fjenden. Forgjeves satte de svenske Batailloner sig atter i Bevægelse, for at bestige Skandserne; med uhyre Tab dreves de overalt tilbage; fra hver Kloft, fra hver Klippe knaldede Skud dem imøde, og da vigtige Efterretninger fra Sverrig omsider bestemte General Arenfeldt til at søge Hjemvejen, fulgte Hunger og Sygdomme ham i Hælene. Efteraarets Storme susse allerede i Fjeldenes Granstove, Sneen laa høit i Dalen og Ulvene hylede fjernt og nær. Gjennem de øde Egne, hvor Gaarde og Hytter stode forladte og faldbefærdige, slæbte de for dum saa skjætte Krigere sig moisommeligt fremad mod Ost; halv nøgne, udhungrede og matte indtil Døden, speidede de forgjeves efter Ly og Noget at stille deres Hunger med; de fandt kun Sne mod Torsten. Men da deres Kræfter omsider vare udtømte, segnede de Geledviis hen paa det hvide Lagen, for næste Djeblik at tjene de forfølgende Sværme af graadige Rovdyr til mager Føde; neppe 500 Mand naaede tilbage til Sverrig.

Credie Capitel.

Tordensfjold maatte tilbringe denne Sommer i Uvirk-somhed, det vil sige, med Drlogskibet „Ebenezzer“ maatte han

følge den forenede dansk-englisk-hollandsk Flaade i Østersøen, hvor man uophørligt krydsede frem og tilbage mellem Kjøgebugt og Bornholm, uden at møde nogen Fjende; de svenske Skibe vogtede sig vel for at vise sig i Søen under disse Omstændigheder. Med Rolighed kunde desuden Carl den Tolvte betragte sine Fjenders frygtelige Sømagt paa denne Kant og lee derad; den lagde hans Foranstaltninger ved Norges Grændse intet Halmstraa i Vejen, ja fjernede tværtimod Opmærksomheden fra Krigens rette Skueplads. Da hans Skibe dog ikke kunde løbe ud fra Carlscrone, lod han de fleste afdække og oprettede Regimenter af de talrige Matroser, der nu til Forandring maatte seile over Land Nord paa.

Alt hvad der udrettedes med den forenede Sømagt var, at en engelsk-hollandsk Koffardiflaade af over 500 Seilere convoieredes sikker ind i Østersøen, for at bringe de nordiske Landes tidligere afhentede Frembringelser her tilbage i forædlet Tilstand og derpaa indtage nye Ladninger, samt drage uhyre Pengesummer bort fra Norden, hvis egne Handelshuse snart ikke vare stort andet end Mæglere. I den skjønneste ordre de bataille havde de stolte Drageskibe flere Gange pløjet gennem Østersøens Bover, omtrent som den utaalmodige Love skrider over Arena, naar hverken Tiger eller Leopard have Lyft at forlade Buret og prøve Kampen. Ved Hans, fire Mil Vesten for Carlscrone, havde de ligget lang Tid for Anker, medens Skibsmandskaberne morede sig med, paa denne ubeboede, men af skjønne Ege- og Bøgestove bevorede D at fælde Træ til deres Chefers Fordeel. Komne tilbage til Kjøgebugt, havde de tiltordnet hinanden høflige Hilsener; Admiraler, Schoutbynachter og Commandeurer havde herligt beværtet hinanden paa deres forskjellige Skibe og udbragt svingrende Toaster til de forskjellige Flags Vre. Der-

med var Sommeren forsvunden; Efteraaaret med dets Slud, dets Storme og lange Nætter var kommet og da Koffardimændene efterhaanden havde indfundet sig fra de østersøiske Havne, styrede den hele uhyre Masteskov tilbage til Kjøbenhavn; her toge Englænderne og Hollænderne Affed og takkede de ærlige danske Drlogsmænd for deres Beredvillighed til at befordre hine rige Handelsflaaders sikke Seilads. For de store Summer, der i Aar vare medgaaede til at holde Drlogsflaaden i Sævn, havde Danmark vundet en halv Snes Pærestuber, som Tordenskjold for Størstedelen havde hentet i de svenske Havne.

Krigsskibene bleve halede indenfor Bommen, for at lægges op. Det Parti ved Hove, der hylde de Noler-Systemet eller maaskee et endnu værre System, haabede allerede, nu at kunne begive sig til Ro; det troede, at navnlig Søhusaren aldeles havde udspilt sin Rolle og slaaet alle ærgjærrige Grillen af Hovedet. Men til deres store Uergrelse lod vor Helt, som var hjertelig kjed af Hvilen, snart høre fra sig. Saavidt Tjenesten tillod det, havde han benyttet Opholdet i Østersøen til at gjøre sig bekendt med det sydlige Sverrigs Kyster og Havne; med sit Drlogsskibs Chalup havde han gjort mangt et Krydstogt og ved en saadan Leilighed selv overbevist sig om den svenske Flaades Forsatning i Carls-crones Havn. Af den Omstændighed at han her havde seet et Par Drlogsskibe og Fregatter ligge uafstaklede, sluttede han ganske rigtigt, at disse skulde bruges til at hente Krigsfornødenheder fra tydske Havne, saasnart de forenede Flaader havde forladt Østersøen. At forebygge slike Transporters Overførsel og overhovedet hindre al Forbindelse mellem Sverrig og de tydske Handelsstæder kunde ikke andet end have stor Indflydelse paa Udsaldet af Carl den Tolvtes Erobringsplaner, og da Tordenskjold ei for det Første kunde haabe

at faae umiddelbar Andeel i Krigens Forelse, besluttede han, middelbart at gavne Fædrelandet. Da han var kommen tilbage til Kjøbenhavn, udkaftede han sin Plan og indgav den til høje Bedkommende. Neppe rygtedes dette, før hans Uvenner ogsaa med fornyet Kraft hævede deres Stemmer, for at godtgjøre hans ærgjærrige Hensigter og det formeentlig Urimelige i Planen, der nemlig gif ud paa, at man skulde stille et Orlogsskib, trende Fregatter og et Par mindre Fartøjer under hans Commando, med hvilke han vilde lægge sig i Vinterstation ved Christiansø og affjære Svenskens Forbindelse med Østersøens tydske Kyster. Stakaandet iilte man til Høve og bestormede fra alle Sider Kongens Dre med Modforestillinger; men dennegang fik Frederik i Sinde at tage en selvstændig Beslutning. Med Opmærksomhed havde han gennemlæst Forestillingen og kunde ikke nægte den sit Bifald; uwillig vendte han sig fra de trykkende Raadgivere, der i deres blinde Jver bleve vel høirostede, og da nogle Stormænd yttrede, at hiin unge Lykkejæger altid fremkom med nye Projecter, for at skaffe sig selv Berømmelse, udbrød han: „Vi finde dog ellers ei synderlig Noget, der gider gjøre Noget.“ Trufne af denne kun altfor sande Bemærkning, taug Hofmændene og der udgif Ordre til Admiralitetet om at bringe Orlogsskibet „Lolland“, Fregatterne „Pommern“ og „den hvide Drn“ samt Snaven „Pakan“ i seilklar Stand; Kongen forbeholdt sig selv at meddele den unge Chef de nærmere Forholdsordrer.

Tordenstjold troede, atter at see sin Lykkestjerne oprinde; ligesom vaagnende af en tung Søvn, rystede han Dødsigheden af sig og var tidlig og seent paa Færde med at ordne Alt til det forestaaende moisommelige Vintertogt. Da det varede ham noget længe med „Lollands“ Udrustning, afsendte han Fregatterne paa et foreløbigt Krydstogt i Øster-

soen, for at opsnappe svenske Koffardimænd eller bespeide Ystads og Carlscrones Havne; Snaven „Pakan“ beordrede han til Bornholm, for at underrette denne Des Commandant om Escadrens Ankomst. Men det syntes at han endnu skulde bestaae en Kamp med Skjæbnens Luner, for han betraadte den sidste og meest glimrende Strækning af sin korte Løbebane. Fregatterne, hvis Udrustning var fæet med stort Hastværk og endnu større Skjodesløshed, vare gamle Skibe, der kun maadeligt holdt Søen paa denne stormfulde Aarstid; efter nogle Dages Forløb vendte de begge tilbage, meer eller mindre udbygtige til videre Tjeneste, og denne Omstændighed truede med at forsinke, om ikke ganske standse Togets Jærksættelse.

Medens vor Helt begyndte at gjøre mørke Miner til denne Streg i hans Regning, indtraadte andre Begivenheder, der paa engang aabnede en ny og viid Mark for hans Virksomhed. Tilbud fra Norge bragde nemlig den Efterretning, at Carl den Tolvte for Alvor gif løs paa Frederikshald med sin hele Magt og at General Arenfeldt nærmede sig Trondhjem med sine 10,000 Mand. Frederik, som overvældedes af Angst for at miste sit halve Rige, angrede nu dybt at have spildt den kostbare Tid og de store Summer paa Flaadens Lysttoure i Østersøen, istedetfor at sætte Norge i Forsvarsstand. Sit sidste Haab byggede han paa Frederikssteens tappre Forsvarere og idet han saagodtsom opgav det Nordensfjeldske, tænkte han Nat og Dag blot paa at undersøtte Grændsefastningen, for saaledes at bevare det Søndensfjeldske. Men forgjeves søgte han blandt sine ivrige Raadgivere efter en ærlig og behjertet Mand, der gjennem de oprørte Volger, de fremhylende Efteraarstorme og mørke Nætter hurtigt og sikkert kunde bringe Transporten derop. Da faldt hans Tanke paa Tordensfjeld; et glad Smil op-

lyste hans forrigfulde Afsyn og han undrede sig selv over, at han et Minut havde været raadsvild. Djebliffelig lod han ham kalde og betragtede den unge Helt med et uroligt, men velvilligt Blik, sagde han: „Vi have modtaget slemme Efterretninger fra vort kjære Norge; Fjenden ængster Frederikshald og det er af højeste Vigtighed at sende Forstærkning derop. Da vi fra tidligere Leiligheder kjende Eders Iver for vor Tjeneste, have vi udseet Eder til at udføre dette Hverv.“ — „Takker skyldigst Eders Majestæt for den Tillid“ — udbrød Tordenfjold med høit bankende Hjerte — „slutter deraf og haaber, at Eders Majestæt atter betragter mig med naadige Blik — —.“ — „Vi give Eder vort kongelige Ord paa, at vi for vor Person stedse have været overtydede om Eders redelige Iver og gode Villie“ — faldt Kongen ham raskt i Ordet og med et vist aabenhjertigt Udtryk i Miner og Stemme; men antagende pludselig en alvorligere Holdning, tilføjede han: „Vi haabe imidlertid, at I med større Besindighed end I maaskee ved tidligere Leiligheder er gaaet til Værks, vil rogte det vigtige Ordinde, vi nu agte at betro Eder.“ — „Skal ikke lade det mangle paa Narvaagenhed og bedste Flid i enhver Henseende“ — forsikkrede Tordenfjold, idet Blodet dog stød op i hans Kinder — „tænker ogsaa, næst Guds Hjelp, at bringe Skibene sikkert til Norges Kyster og snart at glæde Eders Majestæt med gode Tidender — —.“ — „Det give Himlen“ — faldt Kongen ham atter urolig i Ordet — „om en otte Dages Tid skal Transporten være samlet og Fartøjerne bragte istand. Vi saae ellers gjerne, om I imidlertid gjorde et nyt Besøg paa Skaaneland og bragde os adskillige Personer, af hvis Mund vi kunde faae sikker Kundskab om Fjendens rette Styrke. Vi have endnu ikke glemt Eders sidste raske Besøg derovre; dengang gjorde I det, for at forlyste

os, saa gjør I det kanssee ogsaa nu og ikke med mindre Zver, da saadant for Djebliffet kan blive af sær Vigtighed." Naadig vinkede han med Haanden til Afsted ad den unge Chef og trak sig derpaa hurtig tilbage i det tilstødende Cabinet.

Med ny Begeistring i Sjælen forlod vor Helt Slottet, for uopholdelig at iværksætte Kongens sidste Ordre. Han rettede først sine Skridt til Matrosernes Baracker, hvor han opfordrede de af hans fordums udvalgte Sluproere, der ikke vare ude paa Togt, til at gjøre den raske Fart med. Jublende modtoge Gutterne den hartad forgudede Chef, hvis Stentorroft de saalænge ikke havde hørt, og Jublen steg, da de fornam hans Vrinde. Skyndsomt ravede de sig i Veiret fra de magelige Stillinger omkring den glødennde Døn; surrende Rebet fastere om Livet og knappende Bamsen op i Halsen, erklærede de sig eenstemmigt rede til paa staaende Fod at følge ham til Bunds eller til Veirs; et Togt til Skaaneland var blevet et Ordspil, eensbetydende med en lystig Fart, hvor der kun var Løjer og Bytte at hente. Tidlig den næste Morgen, da en dyb Taage endnu rugede over Jord og Hav, streg han med en dobbelt Chalup bort fra Toldboden. Farten var over al Forventning heldig; allerede Dagen efter kom han tilbage med flere Fanger, som han havde opsnappet deels ved Landserone, deels ved Helsingborg, og disse Menneskers Udsagn bekræftede aldeles de fra Norge indløbne Efterretninger, angaaende den svenske Stridsmagts Størrelse og de forskjellige Regimenters Bevægelse, alle i een og samme Retning, mod Nord.

Vinteren begyndte at melde sig med kolde Nætter og Riimfrost i den tidlige Morgenstund; det var ogsaa i de første Dage af December. Med voxende Travlhed paafyndte Tordensfjold Expeditionens Udrustning; ikke uden Uro betrag-

tede han den hvidgraa Synskreds i Ost og Nord og de talke-ede, hvidtoppede Bølger; han frygtede for at Isen pludselig skulde standse hans Virksomhed. Transportskibene havde allerede indtaget Tropper og Krigsformødenheder og vare færdige til at stifte i Søen; Fregatten „Pommern“ var istandsat og lagt ud paa Rheden, medens Fregatten „Stralsund“, der blev udcommanderet istedetfor den ramponerede „hvide Drn“, endnu laa ved Castelspynten, for at modtage Mandskab. Drlogsskibet „Lolland“, med hvis Udrustning man omsider var bleven færdig og som til Tordenstjolds store Glæde skulde føres af hans gamle Ven, Capitain Bude, lagde netop ud af Bommen. Det kulede temmelig frisk med Syden Vand og en voldsom Strøm. Ustandseligt drev det mægtige Skib hen imod Castellet; forgjæves lod man iilfont alle Seil falde og hev Rattet om; Strømmen var for stærk til at Skroget strax kunde lyftrø Koret. Knagende stødte det an paa „Stralsund“ midt paa dette Fartois Laaring og medtog sammes Styrbordsgalleri. Alle Tilskuere meente, at de i næste Minut skulde see begge Skibene synke; men da Drlogsskibet just havde været i Færd med at vende i det Djeblif, Sammenstødet fandt Sted, skete der ingen Skade af Betydning, og „Lolland“ fortsatte sin Fart en Meilsvei ud paa Rheden. Nogle af Admiralitetets Medlemmer toge imidlertid heraf Anledning til ilde Spaadomme med Hensyn til det forestaaende Togt og udvirkede en Ordre til Soffikalen om at tage Skibene i Djesyn og at indgive nøjagtig Beretning om det Passerede.

Samme Dags Eftermiddag herskede der et travlt Liv paa Soldboden; det vrimlede af Officerer og Matroser, af Soldater og en Mængde af Stadens Indvaanere, der strømmede herud, for at tage Afsted med Slægtninge og Venner; „Stralsunds“ Mandskab skulde nemlig indstibes og Office-

rerne fra de øvrige Fartøjer beredte sig ligeledes til at gaae ombord med deres Bagage; i disse korte Dage maatte man skynde sig før Mørket faldt paa. Ved Skibsbroen skulpede mangfoldige Smaafartøjer og et Virvar af leende, bandende og besalende Stemmer løb støjende mellem hinanden. En ung Søofficer, hvis Skabning vel var lille og spinkel, men hvis opvakte Ansigt og livlige Bevægelser forraadte den kjække Søgut, trængte sig puffende og smaabandende frem gjennem Mængden. Da han omsider havde naaet Randen af Skibsbroen, kastede han et speidende Blik hen over de mange Baade, der laae fastsurrede til Ringene eller, af Mangel paa Plads, dreve omkring længere ude. „Sei der!“ — raabte han med svingende Røst — „hvor er Jollen fra „Kronprindsens Galle!“? — For Pokker!“ — vedblev han noget ærgerlig, da Ingen svarede — „jeg faaer vel at vente her til jeg kan gaae over Isen — — drei Dine Lemmer der, Du store Rjodbjerg! og vend ikke Agterspeilet til, naar en Drlogsmand prejer Dig, hvor smaa Stykker han saa fører — — hvad er dette for et Fartoi?“ Den saaledes tiltalte Baadsmand hævede sig hurtig fra sin magelige Stilling i Agterenden af en stor, nymalet Baad og lettende paa Hatten, svarede han med et satirisk Smil: „Hr. Lieutenant maa undskyldes; jeg havde just mine Lanterner forud og Signalkanonerne agter — — ellers er dette Commandeur Tordenskjolds Chalup fra Drlogsskibet „Holland“, til Tjeneste.“ — „Bæk der — — Rør Jer — — Commandeuren kommer!“ — Lød det fra flere Sider. Hattene fløi af; Sømandene gjorde ærbødige Plads og Tordenskjold traadte raff ud paa Broen, fulgt af nogle opvartende Matroser, der bare hans Løi.

„Dyo! treffer da endelig engang paa Dig, Sieur Grotshilling!“ — raabte Tordenskjold og bød den lille Officer

Haanden, idet han smilende maalte ham fra øverst til nedst — „er just ikke voren synderlig i al den Tid, til Stam for Dit Navn, der tyder paa noget Stort.“ — „Underdanigst Tjener, Hr. Commandeur!“ — svarede hiin i samme Tone og med et comist Suk — „det kommer formodentlig deraf, at jeg er en Guldsfilling, hvis indre Værdi er større end den har Udseende af.“ — „Veed det nok“ — vedblev Commandeuren — „har med Fornøjelse hørt Dig omtale ved adskillige Leiligheder som en raff Gut — — hiv Tojet ned i Chaluppen der, rap Jer! — — har Hastværk, skal jeg sige Dig, min Broder! hvor agter Du Dig ellers hen?“ — „For mine Meriters Skyld gjør jeg magelig Tjeneste paa Bagtskibet „Kronprindsens Gallei“ hifiude ved Castelspynten“ — sagde Grottschilling — „der har min omhyggelige Hr. Morbroder da faaet mig bragt i Sikkerhed mod Krigens farefulde Berømmelse; men jeg staaer her og gaber forgjeves efter en Jolle og bliver oven i Kjøbet udleet af Dine forbandet vittige Sluproere.“ — „Bryd Dig ikke derom, min Gut!“ — trostede Tordenstjold — „de Grinebidere vilde lee ad selve Hans svenske Majestæt, om de mødte ham mellem Himmel og Hav; har selv givet dem Lov dertil, saa længe de ogsaa lee ad Storm og Rugler. Skal ellers med Fornøjelse hjælpe Dig ud af Forlegenheden; stuv Dig kun i Agterenden af min Chalup; kunne gjerne passere Castelspynten og lange Dig ombord paa Fregatten.“ Med Tak modtog Grottschilling dette Tilbud og begge Officererne steg nu ned i Fartøjet, der strax stødte fra og pillede lynsnar gennem Bolgerne.

„Har i over Aar og Dag Intet hørt fra Broder Sivers's smukke Enke og min Gudson“ — sagde Commandeuren under Veis — „spørger altid saa meget Nytt fra mine Uvener, at jeg ei faaer Stunder at see mig om efter mine

Benner. Er ellers nysgjærrig at vide, om hun ikke omsider glemmer den Sorg og igien faaer Lyst til Verden." — „Paa det Lav!" — svarede den unge Mand ganske alvorlig og rystede paa Hovedet — „hun sidder endnu sorrignfuld paa Stranden og seer ud efter sin første Huusbonds Seil; Gud bedre det! mit stakkels Sødsfendebarns blege Ansigt strænmer tit mit bedste Lune væk. Den eneste Trøst og Glæde finder hun i sin Søn, der tegner til at blive en rask lille Gut og ligner Faderen paa et Haar; kan Hvalpen ikke allerede knytte de smaa Næver, naar han ikke strax faaer sin Billie. Kun naar hun har ham paa Skjodet og betragter det lille trodsige Ansigt, kan hun imellem smile som i de gode gamle Dage — — ja, saadan en Hjertenskjær var det nok værd at faae, det har jeg altid tænkt og sagt om Gjertud." — „Er dog sært nok, hvor den svage Dvinde kan være stærk og ærlig" — bemærkede Tordenskjold og stirrede et Øjeblik tankesuld hen for sig; i hans Mine speilede sig en venlig Erindring. „Den Historie har allerede bragt Forstyrrelse i hele Familien" — vedblev Grottschilling sin fortrolige Meddelelse — „som Du vel nok har mærket, er Morbroder en sær gammel Fyr; hans Omhyggelighed for mig bliver imellem lidt trykkende og standser mig i den raske Flugt, jeg vist ellers havde prøvet ligesom mine Kammerater." — „For Djæveln! riv Dit Ledebaand itu og løb væk fra Ammestuen" — sagde Tordenskjold med en pludselig Overgang i Stemmen. „Jeg har tit tænkt derpaa" — tog den unge Mand efter et Minuts Tausshed atter Ordet — „engang gjorde jeg ogsaa et Forsøg og hentede mig Lieutenants-Titelen i Kjøgebugt. Men Morbroder ligger altid i de Stores Kjølvand; derfor lide de ham godt og paa hans Ubefaling anvise de mig altid en Post langt borte fra al Fare — — skjøndt det ikke var til hans Skade, om en Kugle hentede mig bort;

i saa Fald beholdt han heel og holden min Fædreearv, som han hidtil har skaltet og valtet med og kun givet mig en Lommeffilling iblandt. For den Sags Skyld maatte han da gjerne tage hele Klatten, naar jeg blot fik Lov at flyve med mine egne Vinger — — naa, kommer Tid, kommer Raad. Som sagt, Sivers's Død har bragt Forstyrrelse i Alting; af Uergrelse over Gjertruds Tausched begynder Morbroder at slutte osjere Venfkab med Bacchus og naar han først er illumineret for oven, faaer det da aldrig Ende med hans Præfeter om Ungdommens Galskab nuomstunder." — „Har al Respect for Din gode Morbroder; men vilde ellers ønske, at han i disse Dage var Pokker i Bولد" — udbrod Tordenskjold, som imidlertid havde faaet Bugt med alle Griller — „kan vente ham hvert Djeblig herud paa „Folland," for at eftersee Skaden, der er skeet ved Sammenstødet med „Stralsund." Spilde mig den kostbare Tid til ingen Nytte; forstaae sig jo ikke mere paa den Ting end en Krabbe paa at flyve. Gav gjerne hundrede Sletdaler til, om Manden drak sig en stiv Perial paa Bejen og brugde fire og tyve Timer til at udsove Nusen; skulde imidlertid nok faae Skuden udbedret og være under Seil inden han vaagne — — læg kun ind, Manne! — — sei der, tag mod Stødet!" — Chaluppen havde naaet „Kronprindsens Gallei;" Grottschilling tog Afsted fra sin høit stegne, men uforandrede Dusbroder. Idet den lille Lieutenant klattrede op ad Falderebet, raabte Commandeuren efter ham: „Skulde Du ellers faae Lyft til at bruge dine Vinger, saa søg kun hen til mig; skal med Guds Hjelp lære Dig Flugten." —

Søfolkene paa Skibsbroen havde imidlertid atter samlet sig i tætte Klynger og udtømte sig i Roes over den forvovne Søhusar, som nu igjen skulde tiltræde et Bølgeridt, og i vidtløftige Undersøgelser angaaende Aarsagen til Skibenes

Sammenstød; men deres Dpmærksomhed afbrødes snart af et nyt og snurrtigt Optog. Pustende og stønnende slæbte et Par Dragere en svær Portehaise ned paa Broen. Ikke uden sarcastiske Smil og Bemærkninger gjorde Mængden Plads og trængte sig derpaa efter, for at see den, formodentlig fornemme Passageer. Af mangfoldige tjenstfærdige Hænder blev Portehaisens Dør lukket op; et Been, beklædt med en blaastribet Silkestrompe, straktes ud, derpaa nok et, og endelig kom hele Personen til Syne; det var en gammelagtig, lille og spinkel Skikkelse, hvis underligt spidse Ansigt stak skarpt frem af den store Paryk. Svøbende sig omhyggeligt ind i sin Kappe og trippende forsigtig hen ad den af Søvand overfyllede Bro, kastede han betænkelige Blik ud over Sundet.

„Vil Hr. Fiskalen kanstee træde her ned“ — sagde en Baadsmand i den nærmeste Chalup, idet han greb fat i Broen, for at hale det skulpende Fartoi heelt ind. „Ei, ei, det Fartoi seer noget skrøbeligt ud til saa betydelig en Fart“ — mælede Fiskalen — „mener I, det gaaer an i de forstrækkelige Volger?“ — „For den Sags Skyld har det vel ingen Nød endda, hvis hun ikke kuler stærkere op mod Asten“ — svarede Baadsmanden med en ligegyldig Mine — „og vi have faaet Ordre at bringe Fiskalen ombord paa „Lolland“ med denne Chalup.“ — „Med Tilladelse“ — brummede en gammel, eenarmet Sømand og lettede paa Hatten — „Hr. Fiskalen gjorde nok bedst i at trække Vandstovler paa; for jeg skal sige os, hun spottes derude og bryder sig seil om de fine Silkebeen. Desuden trækker det Fartoi Vand, kan jeg tænke; det er Admiralitetets egen Chalup.“ Ganske forstrækket saae Fiskalen paa den gamle Ulk, hvis rynkede Ansigt bar et underligt Præg af Alvor og Lune. Derpaa vendte han det trostesløse Blik atter mod Søen og sagde: „Det var jo en slem Casus — — men hvor er Fregatten

„Stralsund“ bleven af? Der kunde vi allensals først gaae ombord.“ — „Naar I seer histud mellem begge Batterierne, en halv Miils Wei udenfor „Trekroner,“ kan I see hende til Luvart af „Volland“ med alle Seil nedstroegne“ — vedblev den Genarmede og pegede ud i den betegnede Retning — „hun vender netop Agterspeilet mod Hr. Fiskalen.“ — „Skal vi naae derud inden Aften, maae I ellers skynde Eder“ — bemærkede Vaadsmanden, som blev kjed af at holde Fartyet fast ved Broen. Med stigende Uro og ganske tvivlraadig drejede Fiskalen sig rundt, til stor Moro for Sømandene, der nok vidste, at hans Besøg ingenlunde vilde være Tordenstjold kjært. Paa engang opklaredes hans Afsyn og pegende hen til Castelspynten, udbrod han: „Seer jeg ret — der ligger nok Bagtsfibet „Kronprindsens Gallei“ — — javist; der er min Søstersøn, Lieutenant Grottschilling, ombord. Saa lad os først komme derud, lille Vaadsmand!“ — „For mig gjerne“ — brummede denne, idet han hjalp Fiskalen ned i Fartyet og til Sæde — „men saa tager I det paa Eders Samvittighed, hvis vi siden kulsæile i Mørke.“ —

Paa Skandsen af „Kronprindsens Gallei“ stod Grottschilling i Samtale med sin Chef, Capitain-Lieutenant Styr. Denne var en Mand, som forlængst havde traadt sine Børneskoe; men ikke desto mindre havde han Grund til at være tilfreds med sin Skjæbne i hiin den danske Marines aristocratiske Tidsalder. Han var nemlig en af de Faa, hvem det var lykkedes, med Mod og personlig Dygtighed at bøde paa Mangelen af Ahner og mægtige Slægtninge og fra simpel Skibsdreng at svinge sig op til Officeer og Fregat-chef. Skjøndt noget raa i sit Ydre, manglede han ikke Berdenskundskab eller naturligt Bid; men han havde næsten tilbragt sit hele Liv paa Søen og derfor udelukkende tilegnet sig Sømandens Tænkemaade og Manerer. At han bar den

dybeste Høiagtelse for Mænd som Tordenskjold, behøve vi vel neppe at tilføje, og med oprigtig Harme erfarede han Tid til anden de mange Cabaler, Høspartiet spillede denne heltemodige Chef.

Grottschilling havde netop endt sin Beretning om hvad Nytt der var i Staden, og Chefen havde begyndt at ærgre sig over det unødvendige Syn, Admiralitetet nu vilde lade optage paa Orlogsskibene, noget, der efter hans usorgribelige Mening kun sigtede til at forhale den vigtige Expeditions Afgang, da de begge bleve opmærksomme paa Chaluppen, der forlod Skibsbroen og styrede hen imod Fregatten.

„Nu er Spillet gaaende“ — sagde Capitain-Lieutenanten og beed en stor Stump af den Ende tørre Skraatobak, han var i Færd med at vikle ud af en lakeret Daase — „splintre min sidste Mast! have vi ikke der Admiralitetets gamle Chalup — — saa gid hun maatte gaae til Bunds paa ti Favne Vand.“ — „Nei stop, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — smilte Grottschilling — „I saa Fald maatte I give mig Orlov igjen; for jeg maatte da gjøre min kjære Morbroder Selvskab til Bunds; jeg seer ham der i Agterenden med den grønne Multums Kappe paa.“ — „Ja saa — — naa det er Eders Morbroder, der driver hid som et glædeligt Uveir“ — brummede Chefen — „i saa Fald beder jeg om Forladelse, Hr. Lieutenant! Jeg kan ikke godt affee Eder igjen og paa denne Marsens Tid maatte en Fart til Bunds dog være vel kjølig for Hr. Fiskalens Søsterson. Men hvor mener I han vil hen? Han styrer jo lige løs paa os.“ — „Maaskee vil han med det samme tage Syn over den Skade, vi kunde faae i Nat, om en Storm skulde drive os ind paa Stenene“ — svarede Lieutenanten — „men ret Alvor, jeg tænker, han er bange for at gaae saa langt ud med det lille Fartoi og vil hente Raad hos Eder.“ — „Saa vilde jeg da før kappe mit

Ankertoug og lade Skroget slaaes itu paa Smaastenene der, end give den Nad en Haandsrækning — — jeg beder om Forladelse, Hr. Lieutenant! den Titel gaaer ikke paa Eders kjære Morbroder, men paa Fiskalen." Grottschilling saae skalkagtig til ham fra Siden og bemærkede: „For den Sags Skyld havde jeg slet intet imod, om Fiskalen fik Forsald under Veis og opholdtes indtil Tordenstjold var kommen under Seil, naar min gode Morbroder kun ikke kommer til Skade — — Hr. Capitain-Lieutenanten maa dog indrømme, at det er ubarmhertigt af Admiralitetet, at lade en gammel Mand i en saadan Sø gjøre en Miils Fart med en aaben Baad." — „Ho, ho! saa skulde da ogsaa — — listige Gavtyh!" — lo Capitain-Lieutenanten halvt bortvendt — „lad gaae da, for Eders og Eders kjære Morbroders Skyld. Men I lader som ingenting; vel at mærke, I er dum som en Rekrut ombord paa en Ostindiefarer." — „Som en Torst, naar det skulde være" — nikkede Grottschilling.

Chefen gik ned til Understandsen og talte hemmeligt med Folkene; derpaa skyndte han sig til Falderesporten, da Chaluppen allerede havde lagt ind under Skibets Gilling. Med Hatten i Haanden og adskillige Skrabud modtog han Fiskalen, som efter mange Anstrængelser endelig naaede op paa Dækket. „Hvad bringer Hr. Fiskalen i Dag ombord, i dette Gudsveir?" — begyndte han med mange Ophævelser i Miner og Lader — „slænge mit Storseil og knuse mine Stænger! er det ikke baade Synd og Skam; et eneste Bolgeslag kunde give den Pialt af et Fartoi en Gammel, saa det aldrig kom paa Dverfladen igjen." — „Javist, min Hr. Capitain-Lieutenant!" — mælede Fiskalen, idet han rystede Søvandet af sin Kappe — „det sagde jeg nok til Baadsmanden, at det ikke gik an; jeg er allerede heel gjennemvædet." — „Ho, ho! det er kun Stænk" — lo Fregatchefen — „nei,

da skulde Hr. Fiskalen komme udenfor Batterierne; der gaaer Braadsoer over Dækket; saa gjelber det at holde sig fast.“ — „See, see! skulde det være saa slemt“ — vedblev Fiskalen — „da maa jeg, for Gud! dog derud endnu inden Aften; det er høje Foresattes Befaling, som man ikke kan sidde overhørig, om saa Verden vilde forgaae. Der er selvfølgelig ingen anden Udvei end at I letter Anker og bringer mig sikker derud; Vinden skal jo være god, troer jeg.“ — „Ja, Satans god er den og bliver bedre ad Natten, om jeg ellers paa mine ti Toure til den anden Verden har lært at bedømme Vind og Veir“ — ivrede Chefen med en forfilt urolig Mine — „men det forstaaer sig, naar høje Foresatte vinke ad Fiskalen og Fiskalen giver mig Ordre, maae vi derud, om saa alle Klude skulde gaae Fanden i Bold og Masterne bag efter — — kryb I kun hjem igjen med Chaluppen“ — raabte han ned til Admiralitetets Sluproere — „skulde Nogen spørge efter Fiskalen, saa hils og sig, at han har betænkt sig og er for det onde Veirs Skyld gaaet ombord paa Bagtskibet — — sei der, Manne!“ — henvendte han sig til sit eget Mandskab — „Ankeret skal hives op, Fokken gjøres løs; vi gaae Soværts.“ Vaadsmandspiben skingrede gjennem Fartøjet og Matroserne strømmede frem af alle Luger.

„Vil Hr. Fiskalen kanstee træde ned i Kabytten saalænge; der kan I gjøre Eder det mageligt og blive pyntet med tørre Seil, om I lystre“ — raabte Chefen i Forbisart; han lod nemlig til at have det grumme travlt. „Jeg takker Eder, Hr. Capitain-Vicutenant!“ — svarede Fiskalen med klapprende Tænder; han begyndte at fryse i de vaade Klæder — „men Farten kan vel ikke staae ret længe paa; jeg har vist bedre af lidt Motion frem og tilbage paa Dækket.“ — „Jo pyt! der skal vi have det“ — lo Capitain-Vicutenanten —

„for paa den anden Side Hundevagten naae vi da ikke derop, og her paa Dækket bliver ingen Plads til Motion; Hr. Fiskalen staaer kun Folkene i Bejen — — sei der, Hr. Lieutenant! hvor Satan bliver I af! — — altsaa uden Dmsvøb; vi ville imidlertid knække Halsen paa et Par Bouteiller fra Anno 90; hvad, Hr. Fiskal!“ Dette sidste Forslag gjorde Udslaget. Lieutenant Grottschilling nærmede sig nu og efterat have hilst med sømmelig Erbødighed paa sin Nørbrøder, førte han ham ned ad Trappen. Chefens meddeelte endnu Mandskabet nogle Ordre og fulgte derpaa efter sin Gæst.

Medens Fiskalen forsynedes med et Par Båndstovler og tørre Klæder af Chefens og Søstersønnens Garderobe, blev det i Kahytsgulvet fastnaglede Bord besat med en Række glimrende Bouteiller, med Kridtpiber, Tobak og Lys. Dette Syn gjorde et behageligt Indtryk paa den gamle Jurist, som ogsaa uden mange Omstændigheder tog Plads; saasnart Piiberne vare komne i Gang og Flasken begyndt at gaae rundt, blev det ham ret gemytligt i den lille Stue og glemmende, at han havde faaet lange Stovler paa, vilde han hvert Øjeblik gvide sig ned ad Silkestrømperne.

„En god Biin, min Hr. Capitain-Lieutenant!“ — sagde han i Samtalens Lob, idet han tomte sit Glas og derpaa med Kjendermine betragtede de fra Randen tilbageløbende Draaber — „den har den rette Dlie.“ — „Det troer Satan“ — afbrød Fregatchefen ham — „jeg fandt den forgangen Aar i en svensk Hukkert, som jeg entrede under Skagen; Capitainen havde et Par Dage forinden kapret en dansk Vestfarer og flyttet Biinkjelderer ind i sin egen Kahyt; derfra vandrede den over i min. Vinen er ægte; Biingaardsmandens Segl staaer endnu paa Flaskerne og den skal have gjort flere Reiser til America — — tillader Hr. Fiskalen at jeg fylder Eders Kar; jeg seer med Fornøjelse, at I su-

ger godt." Fiskalen smadskede med Tungen og rakte ganske villig sit Glas hen; men han rystede med det samme paa Hovedet og bemærkede: „En listig Herrens Gave! dog maa I tillade mig, Hr. Capitain-Vieutenant! det er hartad en syndig Maade, I Somænd komme til slige rare Sager paa, og strider mod alle Retfærdighedens Grundsætninger; om jeg just ikke vil kalde det Røveri, er det dog et Slags Ran, skjøndt jeg vel veed, at I i nærværende Tilfælde ei kunne rores af Lovens Arm.“ — „Jh! saa gid min Mast da maatte splintre fra øverst til nederst og mit Bugspryd knækkes som en Liumstang! har jeg i mine Levedage hørt saadan en Passiar for“ — udbrod Styr, som med Flasken i Haanden og opspilede Dine tabte sig i Forundring over denne Uttring — „beder ellers om Forlæbelse, Hr. Fiskal! men kan det være Eders rette Mening, at jeg ikke i al Ære skulde være kommen til denne Viin?“ — „Forstaae mig ret, Hr. Capitain-Vieutenant!“ — vedblev Fiskalen og pustede en tyk Røgsky fra sig — „Stik og Brug tillade Eder nu engang at betragte det, I med voldsom Haand har taget i Krigen, som Eders retmæssigt erhvervede Ejendom — — ei, ei! hvad mon det er for en Larm“ — han standsede pludselig og tog Piben af Munden, af Forstrækkelse over den heftige Trampen ovenpaa. „Tal I kun væk, Hr. Fiskal!“ — lo Chesen — „det er baresten Matroserne, der gaae rundt i Spillet, for at hive Ankeret op.“ — „Ja saa — — men naar vi gaae ud fra Retfærdighedens Grundsætninger, er I dog ikke stort andet end en Ransmand, der borttager anden Mands virkelige Ejendom, ja dræber endog Ejermanden, om han vil forsvare sit Gods.“ — „Stop der!“ — raabte Styr, idet han satte Pokalen haardt i Bordet og saae stift hen for sig, som et Menneske, der vil samle al sin Tænkraft paa eet Punkt — „jeg forstaaer mig ikke paa Eders lærde

Juristeri eller spidsfindige Udtydninger, rive alle mine Klude! om jeg gjør; men saa meget mærker jeg, at I der har et Hul i Eders Beviis, saa det med alle Redskaber maa synke til Bunds. I glemmer jo, at naar jeg ikke af al Magt gjør mit Fædrelands Fjender Afbræk, er jeg en Halunk og fortjener min Afsted som en suaus Cujon, for ikke at tale om at jeg handler som en Udel mod mig selv; og naar jeg først har entret en Fjende, der som en brav Karl sætter sig til Modværge, og jeg ikke har Hjerte til at blæse hans Lanterne ud, om jeg kan, slaer han mig paa Planeten — — hvad, har jeg Ret eller ei?" — „Paa Eders Biis har I et Stik af Ret" — mælede Fiskalen med en spidsfindig Mine, idet han heldte Piben ud — „men I maa forlade mig, Hr. Capitain-Vieutenant! jeg har ogsaa Ret." — „Det var som Satan — — vil I ellers selv lange til Flasken, Hr. Fiskal!" Den gamle Jurist, hvis spidse Næse allerede begyndte at blive rød i den yderste Tip, fyldte for fjerde Gang sit store Glas lige til Randen; han tømte det halvt, rommede sig og vedblev: „Seer I, min Hr. Capitain-Vieutenant! det har en dybere Grund; vi maae betragte det fra et højere Standpunkt; med eet Ord, den usalige Krig er Skyld i alle Ulykker; den sløver Lovens Magt og Retfærdighedens Gang; den gjør det Ulovligste lovligt. I er nu midt i Krigens Rædsler kommen til Stjelsaar og Alder; I er vant dertil fra Barnsbeen af; I kan ikke meer fordærves, hvis I ikke allerede er det. Men hvilken Virkning maa al den Lovløshed ikke have paa et ungt Menneske, der først træder ind i Verden; som nu for Exempel min Søstersøn der, det stakkels Barn! han maa jo reent forknyttes i sin Udvikling, foruden at hans unge Liv hvert Djeblig staaer i Fare, skjøndt jeg efter Pligt og Eone stræber at holde ham saa langt som muligt fra Krigens Tummel, der er lige farlig for Sjæl og

Legeme." — „Ak! ja" — sukkebe Grottschilling med comist
 Alvor — „det veed vor Herre, at jeg er forknyttet i min
 Udvikling, og hvad det angaaer, at I har søgt at holde mig
 tilbage fra Krigens Tummel, saa er Dpfsyldelsen af den
 Plikt lykkedes Eder saa forbandet godt, at jeg endnu er den
 uskyldigste og yngste Lieutenant, medens de fleste af mine
 Kammerater ere i Bund og Grund fordarvede Fregatchefer,
 ja nogle af dem en sand Rædsel for Fjenden." — Med stive
 Blik saae Morbroderen paa sin Søstersøn; men den kostelige
 Druesaft begyndte at virke paa Mandens Hjerne; forfølgende
 den første Tankegang, glemte han at anstille Betragtninger
 over den rette Mening af hiins Ord og satte atter Glasset
 for Munden. Styr havde imidlertid dampet sig ind i en
 Røgsky; nu lod han Piben synke og stottende Hovedet paa
 den senesulde Haand, begyndte han, først med en halvt uty-
 delig Brummen, derpaa med højere Røst: „Saa gid mit
 Skrog faae en serogtredive Pundinger mellem Bind og Band
 og mit nyeste Storseil daffe som den arrigste Las — —
 hvad! skulde det ikke være honnet, at parere Hans Majestæts
 Ordre, at gaae Fjenden imøde, naar han ellers kom til os,
 hvad! er jeg en Røver eller Tyv, naar jeg uforsagt lader
 staae til gjennem den pibende Storm, leer derad, naar hans
 Rugler feje mit Dæk reent, og endelig med Sablen i Næven en-
 trer derover og heiser vort gamle Flag paa hans Skude — —." —
 „Altsammen ganste godt, efter Eders vilde Anskuelse" —
 faldt Fiskalen ham i Ordet — „men al den Larm og Blods-
 udgydelse kunde spares; hvortil nytter overhovedet Krigen?
 Som jeg siger, Hr. Capitain-Lieutenant! fra et højere Stand-
 punkt maae vi betragte det." — „Jh, for den lede Satan! — —
 jeg beder ellers om Forladelse; vil Hr. Fiskalen selv skjænke
 i — — men det maa jeg sige, at om jeg saa entrede op
 i den stolteste Tredækkers Stortop, højere Standpunkt vil

J da ikke forlange, saae jeg endda ikke andet end at Krigen er en Kæmpesfest, der jager Blodet friskere omkring i Kroppen; i Krigen lærer man at kjende den raske Gut fra den forsagte Karl; Krigen bringer Røre blandt Folket, der i den evige Fred sover sig dumt og dovent og ligger som en stinkende Pøl, mens allskens vandtrevne Planter snylte sig i Veiret paa dens Overflade. Hvad! naar den raske Somand plojer Nat og Dag gjennem de hule Bølger, for at holde Fienden borte, skal han saa hedde Røver, naar han tager en ærlig Prise i sit Ansigts Sved! Hvad kalder J da Nagerkarlen, der tager fem og tyve procent af en fattig Djævel — — Herremanden, der sætter sine Bønder paa et Træasen, naar de gjøre frie Miner ad Fogdens Slavepidst, eller jager den flinkeste Karl fra Huus og Gaard, naar han ikke til sidste Skilling kan betale de ublue Afgifter — — den høibaarne Dogenicht, der i Belleynet bortodfler den stræbsomme Borgers Skilling — — rive mig fra Ende til anden! stulde saadan en Rab ikke klynges op under Roffenaen." — „Bistnok kan saadant gaae i Evang, ogsaa i Fredens Dage" — indrommede Fiskalen, lidt forbløffet over disse kraftige Argumenter, medens han dog i sin filosofiske Iver var halvt fortvivlet over sin Contraparts ulogiske Begreber — „men derfor ere jo vi Retfærdighedens Præster befittede til at opklare saadant og drage den Skyldige for Dommen. Krigen derimod, min Hr. Capitain-Lieutenant! Krigen afbryder just vor Virksomhed — — javist, see nu denne Krig, hvor længe har den ikke tæret paa Landets Kræfter; og ere vi komne et Haarsbred videre? Kan den ikke vare mange Aar endnu til stor Fordærv og Bedrøvelse?" — „For den Sags Skyld vilde jeg da ønske, den maatte vare ti Aar endnu" — udbrød Grottschilling, som begyndte at kjede sig over Ordstriden — „saa kom jeg da vel ogsaa engang med og kunde saae Lei-

lighed til at udvikle mig." — „Spot ikke, mit Barn! med saadanne alvorlige Sager" — indledte Morbroderen en af sine Yndlingsprædikener; men Styr, som maastee hidtil paa Skromt havde givet den ganste raa Somand og nu var nær ved at falde ud af Rollen, afbrød ham: „Vil Hr. Fiskalen ikke først prøve denne Viin; den har jeg gjemt tilsidst. Med Forlov at skjænke i — — hvad ellers den Ting angaaer, at Krigen varer saa længe, saa skal jeg sige Hr. Fiskalen, hvori det stikker, for jeg kjender det fra Begyndelsen af. Altsaa, det forstaaer sig, en Chef maae vi have ombord, der fører Besætningen i Ilden og bestemmer Raafen i Magsveir; men naar Stormen hyler frem, Hr. Fiskal! naar hele Mandstabet Liv svæver paa en Bolgetop, saa duer det ikke at han er stivsendet eller selvraadig; saa er det ilde, om Gunst eller Frændskab har bragt Stympere til at gaae paa Skandsen. Har Chefen da ikke været betænkt paa dygtige Styrmand og agter han sit Mandskab for ringe til at pleje Raad med de Bedste af dem og handle derefter, saa kulseiler Skuden snart med Mand og Muus. Hvad vor nuværende Chef ellers angaaer, saa er han vist en meget brav Mand; men han har kun maadeligt lært at gjøre sit Bestik og vil endda gjøre Alting selv; og hans Lieutenanter og Styrmand ere gamle Parykker eller snaus Hallunker, der kun tænke paa at sætte deres egne Seil til; dermed driver Skuden hid og did i den høje Sø, uden at kunne finde Havn. Som sagt, vilde den Chef blot træffe Aftale med sit eget Mandskab og gjøre efter de Bedstes Raad; kastede han derpaa Hallunkerne over Bord med samt deres tydske Slægtskab og stillede et Par kyndige danske Styrmand til Roers, for dem have vi da Gudstee Lov! ingen Mangel paa, skjøndt de ikke altid ere høibaarne; saa skalde I snart see Ende paa Legen og see vort stolte Flag, til Trods for alle inden- og udenbords Fjender, seir-

sælt befare vore egne Farvande og uantastet besøge de Andres. Saalunde lyder min Catechismus." Dermed fyldte Fregat- chefen rolig sit Glas og tomte det. Men som slagen af Forsærdelse over disse formastelige Bemærkninger, lod Fiskalen sin Pibe falde. "Eys, Hr. Capitain-Lieutenant! jeg maa bede Eder" — stammede han og gjorde et Forsøg paa at reise sig; dog hans Hoved havde faaet Dørvægten; han greb fat i Bordet og svinglede tilbage paa Stolen.

"Hold Eder kun fast, Hr. Fiskal!" — smilte Styr — "det kommer af Skudens Slingren; hun arbejder svært i Soen." — "Javist, jeg kan mærke det" — vedblev Fiskalen, idet han gjorde et nyt Forsøg paa at komme op — "men nu maae vi vel snart være derude." — "Paa det Lav!" — henkastede hiin — "vi maae gjøre mange Slag frem og tilbage, inden vi komme paa Siden af „Lolland," hvis vi ikke tilsidst drive ud af Sundet; Vind og Strøm ere imod. Vil Hr. Fiskalen ikke søge Køjen, saa kommer I sovende til Eders Forretning." — "Ja nok, det var vel ikke saa galt" — gispede den gamle Fyr, som ved de anstrængende Forsøg paa at vinde Ligevægten ganske tabte den og nu først mærkede, at Stuen løb rundt med ham — "det var da et Guds Veir, som I siger — hvilken Lykke, at jeg ikke betroede mig til den aabne Baad." — Med Styrs og Søstersønnens Hjælp kom han til Køis og fem Minutter efter tydede de lange, snorkende Næsetoner paa, at han i en dyb Søvn havde glemt sin Reise til „Lolland" og alle Krigens Besværligheder.

Næste Formiddag laa „Kronprindsens Gallei" endnu for Anker ved Castelspynten. Tordenskjold, som imidlertid havde sat sit hele Mandskab i Arbeide med at udbedre den ubetydelige Skade, Skibene havde faaet, meldte Admiralitetet, at da samtlige Fartøjer vare i seiklar Stand, agtede han usfortøvet at tiltræde Reisen; uden at oppebie hvad nye Hin-

dringer, de høje Herrer kunde faae i Sinde at lægge ham i Bejen, lettede han derpaa Anker og gif med hele Escadren Nord paa. — Fiskalen ærgrede sig vel lidt over denne Historie; men da han enten levede i den Formening, virkelig at have gjort et farligt Krydstogt omkring i Sundet, eller maaskee ikke fandt sig foranlediget til videre at omtale det Foresaldne, rystede han blot paa Hovedet og forsikkrede, at den usalige Krig var Skyld i saadanne Uregelmæssigheder.

Fjerde Capitel.

Vi begive os atter til Krigens Skueplads paa den norske Grændse. Sneen havde længst bredt sit hvide Lagen over Dal og Fjeld og Rimen glindsede paa Trærnes nøgne Grene. I mærkelig Modsatning til Naturens dødlignende Søvn i disse kolde Egne stode Menneftenes Iarmende Liv og ødelæggende Anstrængelser. Paa ethvert ophøjet Punkt saae man Kanoner og Morterer strække det truende Gab mod Frederikssteen; fra forskjellige Kanter bevægede sig Afdelinger af Fodfolk og Rytteri, Rustvogne og Artilleri mod eet og samme Punkt, medens Gevær- eller Kanonstuds knalbede paa alle Sider og bares af Ekkoet tilbage, fjernt og nær. Som med Fortviølselsens sidste Kraft kastede Sverrigs æventyrlige Drot sig med sin hele Styrke over Fæstningen; som om hans Legeme havde været støbt af samme Kaliber som de uophørligt brølende Morterer, tænkte han ei paa at unde det Hvile, men var Nat og Dag i Bevægelse. Gaaende sine stridvante Krigere foran med Exemplet paa mageløs Udholdenbed og et til det Overmenneskelige grændsende Mod, var han selv til-

stede der, hvor Faren var størst, og der, hvor Kuglerne sne-
 seviis sloge ned rundt om ham, blev han staaende med roligt
 Blik og uforandrede Miner, indtil han havde seet hvad han
 vilde eller udstedt den sidste Ordre; kun da fortrak sig hans
 Ansigt eller gnistrede hans Dje, naar han saae en af sine
 Krigere gjøre betænkelige Miner. Vel var han selv, saavel-
 som hans Dmgivelses, kommen tilbage fra den Mening, at
 hverken Kugler eller Staal kunde bide paa ham; thi i Som-
 merens Lob var han engang bleven saaret af en Ladning
 Straa; men endnu bestandig smilte han ad sine Generaler, naar
 de bade ham om at spare sit Liv til Sverrigs Frelse, og han
 forsikrede, at hans Liv stod under højere Væsners Beskyt-
 telse. Med sin overlegne Magt havde han omsider tvunget
 de dansk-norske Tropper under General Spønne til at trække
 sig længere tilbage og overlade Frederikssteen til dens egen
 Skjæbne. Hans Flotille i Idessjorden var bestandig bleven
 slagen tilbage af de af Frederikshalds Borgere udrustede
 Fartøjer og et Forsøg paa at forcere Indlobet til Svinesund
 var aldeles mislykket. Men Commandeur Poulsen, som endnu
 førte Commandoen ved de norske Kyster, opgav kort efter
 denne uheldige Kamp; han lod Fartøjerne i Idessjorden
 sænke og sendte Mandstabet til Frederikssteen. Hurtigt be-
 nyttede Svenskerne sig af denne Omstændighed og trængte
 ind i Frederikshald, hvis Indvaanere ligeledes trak sig tilbage
 til Fæstningen; Byen blev atter ødelagt og Frederikssteen
 saaledes ogsaa fra Søsiden indespærret.

Som ved Trylleri hævede sig hver Dag nye Batterier,
 stundom paa de utilgængeligste Steder; de svære Stykkers
 Lørden syntes at vore i Kraft og raskere fulgte Skudene
 paa hinanden. Fæstningens Kanoner bleve dog intet Svar
 skyldige; nye Stykker rettedes stedse mod ethvert nyt Batteri;
 Fiendens Anstrængelser tjente kun til at opflamme Forsvarer-

nes Mob; den stigende Fare gav deres Begeistring for Fædrelandets hellige Sag ny Næring, og Beslutningen at lade sig begrave under Fæstningens Ruiner var eenstemmig. Svenskerne frygtelige Ild havde imidlertid lidt efter lidt jævnet de fleste Udværker med Jorden; snevrere og snevrere drog sig den tordnende Kreds sammen om Norges Klippeport. I tre Dage havde Fjenden bestudt det vigtige Batteri Gyldeuløve; den fjerde Dag angrebes det med stormende Haand og da Batteriets Kanoner vare sprængte og tre Hjerdedele af Besætningen faldne under den overlegne Fjendes rasende Angreb, veeg den commanderende Officer tilbage. Nu haa- beede Carl den Tolvte, omsider at skulle naae Maalet; han lod Skandsen opkaste mellem det saaledes tagne Batteri og Fæstningens Contrefarper og for stedse at være midt iblandt Arbejderne og for selv at kunne lede Alt, opholdt han sig i en Træhytte i Nærheden af Gyldeuløve, lige under de susende Kugler fra begge Sider.

Hele Dagen den 11te December 1718 havde Bjerger og Bugter i ti Miles Omkreds sendt et levende Ekko tilbage af de Beleiredes og Beleirernes Skud; mange Offere vare faldne, saavel Danske som Svenske, og det fremstridende Mørke syntes endnu ikke at ville gjøre Ende paa Rampen; thi gloende Kugler gjennemkrydsede nu Luften i alle Retninger og sloge knusende ned mellem Frederikshalds Byes Ruiner eller i de svenske Barakker; stundom dalede vel ogsaa en saadan Ildfugle ned i Vandet og sluktes i de isnende Bolger. Senad Aften taug dog de Beleiredes Kanoner og de Svenskes Ild sagtnedes ligeledes; kun Lysflugter stige af og til i Beiret fra Fæstningens Tinde; thi Normændene maatte stedse befrygte, at Fjenden i Nattens Mørke skulde prøve en eller anden forvoven Streg. Som Raketter skjød de glimrende Straaler op i Luften; det knalbede i Hviden og udfol-

dende sig som Stjerner, dalende som Luftslyn, bredte de et fortkbarende, men klart Lys over alle Gjenstande. Skinnende hvide kneisebde de sneedækte Klipper som Ræmpesvøggelser; fra de meest fremragende Punkter af Fæstningen, saasom Dverhjerget og Stortaarnet, kunde man see ned i Approcherne, hvor det vrimlede af svenske Soldater og Skandsgravere, medens man i længere Afstand saae Fjenden bringe de svære Kanoner hen til nye opkastede Batterier.

Men vi ville kaste et Blik ind i Frederiksstæens Fæstning, hvor Sovn og Hvile syntes at være banlyste. Ved Lygternes matte Skin vare alle vaabendygtige Mænd ivrigt beskæftigede med at slæbe Munitioen frem, lave Karduser, lade og rette Stykkerne eller udbedre de af Fjenden skudte Brecher; Dvinder og Børn bragde Mændene Forfriskninger eller tjente som Haandlangere ved det travle Arbeide, medens Adjutanter iilte frem og tilbage med Ordre og Meldinger. — Døren til Commandantens store Audienceværelse var intet Minut lukket; uophørlig kom og gik Officerer, unge og gamle, af alle Grader; her frembød Matten Dagens raske Liv, og Dagen en højere Potents af Livet. Derinde vare en Mængde Krigere forsamlede, saavel regulaire som frivillige; roligt Mod eller fyrig Kjæthed stod præget paa Alles Ansigter. Med den Dverstcommanderende havde de truffet Aftale angaaende de næste Forholdsregler til Fæstningens videre Forsvar og modtaget Ordre for Matten. Pludselig Taushed var indtraadt; thi Befalingsmanden havde nærmet sig det smalle, hvælvede Bindue, for at benytte de opstigende Lysfluglers Skin til at iagttage Fjenden.

„Nu, mine Herrer Vaabenbrødre og Kammerater!“ — sagde Commandanten og vendte sig atter til Forsamlingen — „i Nat tænker jeg, det gielder at være aarvaagen og paa vor Post; thi tager jeg ikke fejl, bereber Svensken sig til en

Hovedform. I Hans Majestæts vor elskede Konges Navn opfordrer jeg Eder til Standhaftighed og usøfærdet Mod i denne Trængselens Time; vi vide det jo Alle: Norges Skjæbne ligger i vore Hænder." — "Det vide vi" — lod en dyb Bas blandt Gruppen; det var Frederikshalds Borgermester, en svær Skikkelse med et djærvt Ansigt og som i den simple Bams med Sværdet i et Læderbelte tog sig ud som en af Nutidens Kæmper — „og saalænge et norsk Dje kan tage Sigte og en norsk Næve svinge Dre og Sværd, skal ingen Svensker bestige disse Mure. Jeg svarer for de i Fæstningen tilstedeværende Borgere og jeg taler i deres Alles Navn." Bifaldsmurmur bruste over Forsamlingen og mange bekræftende Stemmer lode sig høre. „Saa har det ingen Nød" — vedblev Commandanten med glad Mine — „thi jeg og mine Officerer tænke ligesom I og udtale det samme Løfte i vore Soldaters Navn. Skulde det endda lykkes Svensken, med hans utallige Jdsvælg og tredive tusind Mand at løse Steen fra Steen, da skal han dog først over os faldne Normænd betræde Fæstningens Ruiner. Men jeg siger Eder, Forløsningens Time er nær; Hunger og Modløshed indfinde sig allerede i Fjendens Leir, og et Tilbud fra Frederiksstad har bragt mig Efterretning om, at Lørdenskjold er i Sigte med en Transport af Kjerne tropper og Ammunition; denne Helts Navn er jo et godt Varsel og med trofast Mod ville vi derfor atter lægge Haand paa Værket." Forsamlingen svarede med en eenstemmig Jubel og man begyndte at stilles ad, for hver især at begive sig til sin Post. En Constabel traadte ind og trængende sig frem til Commandanten, tiltalte han denne med militair Anstand: „Jeg har at melde, at det lille østlige Batteri er forladt; Besætningen har uden Tab trukket sig herind og Stykkerne ere bragte i Sikkerhed. Kun een Kanon, der er ladet med Kartætscher, er endnu tilbage;

men den er i slet Stand og neppe værd at transportere." —
 „Det er godt, min Søn!" — sagde Commandanten flygtig,
 idet han bladede i sin Tegnebog — „syr den kun af, saa
 mærker Fjenden med det samme, at vi endnu ere vaagne." —

I den hurtigt sammementomrede Træhytte bag Gyldenlø-
 ves Batteri laa Sverrigs navnkundige Konge henstrakt paa
 et Knippe Halm; han var tæt indhyllet i en Rytterkappe
 og syntes at nyde en rolig Søvn. Paa det simple Fyrre-
 bord, der var bedækket af Papirer og Skrivematerialier, stod
 en lille Lygte, hvis rødlige Skin kun maat oplyste Hyttens
 Indre. Det hele Ameublement bestod, foruden Bordet, i et
 Par Træstole og en svær, jernbeslagen Kiste; i Krogen hist
 henne stod Heltens Sværd, paa Bæggen hang et Par Pi-
 stoler og en Flint. Af og til blev Døren aabnet og et
 fortsmuttet Ansigt kom til Syne, der dog altid trak sig
 hurtigt tilbage igjen.

„For Satan! hvad er der paa Jærde — — hvad vil
 I?" — raabte Kongen med barsk Stemme og hævede Ho-
 vedet i Beiret, da Døren atter knirkede og det friske Luft-
 træk berørte ham. „Tilgiv, Eders Majestæt!" — sagde den
 nu indtrædende Oberst Siquer — „vi vilde nødigt forstyrre
 den Hvile, I saa sparsomt under Legemet; men vi ansee det
 Alle for vor Pligt at underrette Eders Majestæt om Fjen-
 dens sære Anstalter; de fra Fæstningen opstigende Lysflugler
 tyde paa, at Besætningen vil see om Leilighed til et forvo-
 vent Udfald." — „Det er godt — — med Guds Hjælp
 ville vi komme ham i Forkjøbet. Gaae kun; lad Stykkerne
 spille op — — vi ville snart være hos Eder." — Saa-
 snart Obersten havde trukket Døren i efter sig, sprang Carl
 rask op fra det simple Leje; men kastende Rytterkappen fra
 sig, sank han atter ned paa Halmsnippen og foldede sine
 Hænder. Lysets fulde Skin faldt paa den bedende Konge;

hans nys saa stolte Afsyn var næsten ydmygt; de ellers saa gnistrende Dine vare vendte opad med et fromt Udtryk, og i det rødlige, usikre Lys fik hans hele Physiognomi et næsten helligt Anstrøg. Hans Hoved var halvt skaldet, skjøndt han kun var syv og tredive Aar gammel; men de saa tilbageblevne Haar stode stride op om hans Tøse. Den mørkeblaa Kjole med de blanke Knapper sad snever om den slanke Skabning, medens gule Underklæder og store Rytterstøvler udgjorte hans øvrige Dragt. — Med dyb Stemme fremmumlede han en Bon og idet Stolthed og Selvtillid atter vendte tilbage paa hans Afsyn, reiste han sig derpaa i Beiret, spændte Vallasten til sin Lænd, satte den bredkrampede Hat paa Hovedet og ilte ud af Hyttens lave Dør.

Det knalbede svagt i Hviden og Lyskuglens Stjerner udfoldede sig under den mørke Vinterhimmel, da han nærmede sig Gruppen af sine forsamlede Generaler og andre høje Officerer, der modtog ham med en ærefrygtsfuld Hilsen og tause iagttoe hans Miner. Efter skarpt at have betragtet de, omtrent et Minut oplyste Gjenstande, vendte han sig til en høi, robust Officeer med et ærligt, nordisk Ansigt, og sagde i en ligegyldig Tone:

„Kjenden lyser os ved Arbeidet — — har I ellers indtet Nyt at melde os, Mørner?“ — „Ei af stor eller øjeblikkelig Vigtighed“ — svarede Generalen med en dyb Bøining — „men Færgemændene ved Svinesund ville vide, at Baron Gørz er ankommen til Stromstad og at han agtede i Morgen at indtrefte hos Eders Majestæt med Depescher.“ — „Ja saa, de kunne være vigtige nok — — han kommer fra Stokholm“ — sagde Kongen halvt sagte hen for sig. En anseelig Krigerskikkelse traadte raft nærmere; med en let Bøining og en Mine, der lode formode, at hans Rang anviste ham en høi Plads, selv i Kongens Nærværelse, tog

han Ordet: „Eders Majestæt vil tillade mig at bemærke, at en anden Efterretning, der i dette Djeblik rygtes, synes af langt større Vigtighed; den forvovne Commandeur Tordenskjold skal nemlig gennem Storm og Frostveir være ankommen fra Kjøbenhavn med nye Stridskræfter.“ — „Satanas! den fortvivlede Bolgeridder“ — udbrod Kongen med en heftig Bevægelse, skjøndt et flygtigt Smil foer over hans høje Pande — „J har Ret, Prinds! vi finde ogsaa den Efterretning ikke uvigtig — — ja, for Satan! det kunde give Frederikssteens haardnakkede Commandant nyt Mod; den Ornerede maa derfor i Morgen være i vore Hænder eller stude sammen i en Gruushob. Afsted, J Herrer! til Leiren; samtlige Regimenter skulle være færdige til Angreb og det svære Artilleri atter i Dagbrækningen aabne Ilden; gennem den første Bresche storme vi. Imidlertid ville vi selv lidt nærmere iagttage Fjenden; vor General-Adjutant har at følge os.“ Han vinkede ad Generalerne og stred fremad; men Oberst Siquier traadte ham dristig i Bejen og sagde med høi, næsten strigende Stemme: „J Hærens Navn beder jeg Eders Majestæt, ei at vove Eder Fæstningen nærmere paa dette farlige Punkt; man kan ikke vide hvilket Djeblik Fjenden atter aabner sin Ild, og her er J umiddelbart udsat for hans Kugler.“ — „Raser J“ — tiltordnede Carl ham med gnistrende Blik — „J er kanske bange for at følge Eders Konge og Herre i Faren?“ En Lyskugle opklarede i dette Djeblik Gruppen; General-Adjutanten veeg blegnende tilbage og de forskjelligste Følelser asprægede sig paa de andre Officerers Ansigter. Med rolig Værdighed lagde Prindsen af Hessen sig derimellem: „Det er vist ikke Mangel paa Mod, der bevæger Obersten til denne Bøn; ogsaa jeg beder Eders Majestæt, ei at udsætte Eders kostbare Liv for en saa vjensynlig Fare.“ — „Eders Majestæt har for

feet mig storme et Batteri i Spidsen for mine Grenaderer" — tilføjede General Mörner med fast Stemme — „jeg frygter derfor ingen Bebreidelse i saa Henseende, om jeg ligesom Hans Høihed Prindsen beder Eders Majestæt om at være noget mere betænkt paa Eders Sikkerhed.“ Uvillig vendte Kongen sig bort og taug et Djeblisk; idet han derpaa foer med Haanden til sit Sværdhæfte, sagde han med afbrudt, men mildere Stemme: „Det er Intet — — vi kunne maaskee saares; men Grændsen for vort Liv er langt borte — — der ligger store Begivenheder imellem. I forstaae det ikke, og jeg siger Eder atter: den Kugle, der skulde bringe vort kongelige Hjerte til at standse, maatte være støbt alene dertil og numereret — — altsaa, til Arbejdet!“ Med en militairist Hilsen iilte Officererne nu bort, til de forskjellige Afdelinger af Leiren, og med hurtige Skridt gik Kongen hen imod de nye Skandser, der vare opkastede i et halvt Kanonstuds Afstand fra Fæstningens yderste Værker. Oberst Siquer fulgte ham i Hælene idet han samlede ved sit brede Læderbelte, der var spækket med tvende Terzeroler.

Kongen standsede i et Hjørne af Trancheen; gribende fat om Pælene, hævdede han sig lidt i Beiret og lænede sig ud over Brystværet, for ved den opstigende Lyskugles Skin at see for sig; det knaldede atter oppe i Lusten og Alt blev lyst som midt om Dagen. Han saae til Siden og hans Dje mødte et bleggraat Ansigt med vilde, stirrende Blik, medens en Arm langsomt udstrakte sig og et Pistollob skinte i det flygtige Lys.

„Skurk! hvad vil Du“ — raabte Kongen, idet han med den venstre Haand klynge sig fast til Pælen og med den høire foer ned til Pallasken. Det glimtede i det samme histovre og med et bedøvende Knald gik Kanonen løs paa det lille østlige Batteri; Kartatstfluglerne sloge ind i Tran-

cheen, Lyskuglen sluktes og i næste Djeblif var Alt mørkt og stille som i Graven.

„Herre Jesus! — — er J saaret, Eders Majestæt?“ — hvistede Oberst Siquer og greb Kongen om Livet; men Carl den Tolvte svarede ikke; ubevægelig stod han op til Skandsen og gysende drog Siquer sin Haand tilbage; den var bleven vaad af det fremrislende varme Blod.

Skudet havde bragt Bevægelse i Leiren; i den For-
mening, at Besætningen var i Færd med at gjøre et Ud-
fald, strømmede Svenskerne skareviis frem og Nattens Læus-
hed afbrødes pludselig af et støjende Liv, der forhøjedes af
de svenske Kanoners atter vaagnende Brøl. En Trop Sol-
dater iilte ind i den yderste Tranchee. „Stop der!“ —
raabte Oberst Siquer dem imøde — „herhid, alle Mand!
Batteriets Commandeur er falden; vi maae have ham hen
til Leiren før Fæstningens Kugler atter begynde at spille.“
Fulgt af Soldaterne, vendte han tilbage til det Sted, hvor
Carl den Tolvte endnu stod lænet op til Brystværnet; med
rystende Hænder og fremstammende afbrudte Forbandelser el-
ler Klager, svøbte han sin egen Kappe om Kongens affjælede
Legeme. Det blev lagt paa en Rad Geværer, der bares af
to og to Soldater, og paa Oberstens Befaling bevægede To-
get sig raft hen til Leiren, hvor man standsede ved Prindsen
af Hessens Barakke.

Denne Fyrste var netop i Færd med at uddele Ordre
til de forskjellige Regimentschefer og Battericommandeurer.
Ogsaa General Mörner var tilstede; thi Kanonskudet havde
lokket de raadvilde Chefer til den Næstcommanderendes Dvar-
teer. Da styrkede General-Adjutanten ind; Alle gjorde Plads
og betragtede nysgjærrige den blege Officeer, hvis hele Ud-
vortes tilkjendegav den højeste Grad af Bestyrtelse. „J har
vel endnu Intet hørt“ — sagde han med klangløs Stemme,

idet hans Dje rullede vildt omkring i Kredsen og først standse ved Prindsen — „godt! saa er jeg den første, der bringer Budskabet — — det glemmer I dog ikke, Eders Høi-
hed! — — han er død og borte, den frygtelige Kong Carl den Tolvte.“ Kun en huul Brummen lod sig høre blandt Forsamlingen, hvis enkelte Medlemmer forstummede af Forbauselse og Skræk, skøndt En og Anden ligesom lyttende hævdede Hovedet højere i Beiret eller kastede et forsigtigt Blik til Prindsen, som med virkelig Følelse udbrod: „Hvad siger I, Hr. Oberst! — — kom til Eder selv. Hvor er Hans Majestæt?“ — „Han ligger herudensfor, i sit Blod“ — vedblev General-Adjutanten som før — „han vilde see ud over Brystværnet — — I hørte vel Kanonstudet fra Fæstningen; det traf rigtigt — — ha, ha! Eders Høi-
hed troer dog aldrig, at jeg har studt ham — — nu vil man vist fortælle det.“ Fyrsten var traadt et Skridt tilbage og havde bedækket Dinene med Haanden; men ved denne sidste Yttring tog han Haanden rask bort og betragtede den skjæl-
vende Oberst med et fast Blik. „Den frygtelige Begiven-
hed ryster vist os Alle; men paa Eders Hjerne synes den at have virket forstyrrende. Den svenske Hær tæller kun tap-
pre Krigere, ingen Forrædere eller Mordere — — man maa bringe ham i Forvaring indtil han er kommen til sig selv igjen“ — henvendte han Ordet til de Omstaaende — „hans forvirrede Yttringer kunde bringe nedværdigende Rygter i Omlob.“ — Nogle Officerer adløde strax dette Vink og bortskjernede sig med Sikker, hvis Landsforvirring syntes at stige med hvert Minut. Liget blev derpaa baaret ind; taus-
e stode de graanedes Chefer omkring deres ridderlige Konges jordiske Levninger, denne Konge, som for saa Djeblikke siden i sin fulde Kraft havde erklæret, at hans Livs Grændser endnu vare langt borte. En Kugle var trængt ind paa den

høire Side af Hovedet, var gaaet gjennem den venstre Skulder og ud af Albuen. Det blege, af Blod besudlede Ansigt bar endnu Stolthedens, Uergjærrighedens Præg; de trodsige Læber vare tæt sammenknebne, medens den høire Haand frampagtigt var knyttet om Sværdets Greb.

Da man atter havde dækket Rappen over dette rystende Bidnesbyrd om al menneskelig Magts Forgængelighed, grebes de Tilstedeværende af Tanken om, hvilke vigtige Følger Kongens Død i dette Øjeblik kunde have; for denne Tanke syntes Sorg og Beemod hurtigt at træde i Skyggen og med opmærksomme Miner vendte man sig til Prindsen, da denne omsider brød Tausheden. „Det er en skjæbnesvanger Stund“ — sagde han med høitideligt Alvor — „Armeens, maastee hele Sverrigs Redning fra Oprør og Anarki er afhængig af vor besindige Opførsel — —.“ — „Eders Høi-
hed er nu den Øverstcommanderende“ — afbrød General Mørner, som hidtil taus og med dybt Beemod over det ærlige Ansigt havde stirret hen for sig — „jeg anseer mig forpligtet til at adlyde Eders Befalinger, indtil Eders op-
højede Gemalinde, Sverrigs nuværende Dronning, er bleven underrettet om sin store Broders Død og har grebet Regeringens Tøiler. Men til at forebygge Oprør og Anarki, troer jeg, at den første og vigtigste Forholdsregel vil være, at bemægtige sig Baron Gørz's Person og Papirer; denne Herres statsfarlige Planer til Fordeel for den hollsteenske Hertug ere os jo Alle noksom bekendte — —“ han stand-
fede og betragtede sine Vaabensæller med et spørgende Blik; en almindelig Bifaldsmurmur bruste gjennem Forsamlingen. — „Ved den levende Gud! I har Ret“ — udbrod Prindsen — „jeg takker Eder, min gamle Ven! og Eder Alle for denne Tillid. Eder, Hr. General! overdrager jeg det vigtige Hverv at arrestere Baron Gørz, som vel endnu kan

treffes i Strömstad. Andre og for Sverrigs Held vigtigere Anliggender kalde os til Stofholm og her er ingen Tid at spille; vi ville derfor hæve Beleiringen og ile tilbage over Grændsen. Skynder Eder, mine Herrer! at treffe Anstalter til Troppernes Sammenbragning og Tilbagetog; Vinteren er jo allerede langt fremme og baade Folk og Heste lide Mangel i dette ødelagte Land."

Cheferne forløbe Hovedkvarteret, for at udføre Ordren. Nogle af dem vare virkelig veemodigt stemte og fordybede i alvorfulde Betragtninger; men Andre, og det ikke de færreste, udkastede ærgjærrige Planer og beregnede i Tanken de forskjellige Partiers Styrke. General Mörner og et Par andre høit staaende Mænd bleve tilbage, for endnu at holde en hemmelig Raadslagning med Carl den Tolstes Svoger. —

Vi ville stride en otte Dage frem i Tiden og forsætte vore Læsere til Christiania. Det var en klar Vinterdag; men uagtet den bidende Vind, syntes Stadens Indvaanere at have forladt de lune Bærelser og alle Haandteringer, for at slendre omkring i Gader og Stræder og høre Nyt. Overalt saae man Klynger af fortællende og lyttende Mennesker af alle Klasser; hvor Benner eller Slægtninge mødtes, hilste de paa hinanden med varme Haandtryk, lykønskende Udraab og glade Budstaber. Hift og her saae man vel ogsaa Borgere og Soffolk trænge sig sammen om en norff Frivillig, en danff Soldat eller svensff Deserteur, i Haab om, af et Djevidne at erfare interessante Omstændigheder fra Krigens Skueplads. At Carl den Tolste var falden, vidste man, og Rygtet fortalte endog, at der ei meer fandtes en svensff Soldat paa norff Grund.

Ikke langt fra den forrige Lovendahlste Gaard, hvor Norges nuværende Stattholder, General Krag, boede, havde en betydelig Masse Mennesker samlet sig, for leilighedsviis

at komme under Veir med hvad de høje Herrer nu vilde tage sig fore, da Courerer og Ordonnantser uophørlig ilte fra og til det store Huus; som man vel kan tænke, blev det ubetydeligste, paa denne Maade opsnappede eller af en Stalk opspundne Bidrag til Dagens Historie modtaget med Begjærlighed og udstyret med Gisninger og dristige Slutninger, indtil den mindste Sneebolt var voren til en Lavine, der væltede ud over Staden. Som Tilfældet gjerne er ved slige Leiligheder, vare Somændene meer iagttagende og lyttende end meddelende Medlemmer af denne hæderlige Forsamling. Naar de aabnede Munden, skete det kun, for at henfaste en bidende eller satyriske Bemærkning, medens nogle af de saakaldte Spidsborgere snakkesalige udbredte sig over Fortidens Begivenheder og Djæbliffets Følger for Fremtiden. Blandt disse udmærkede sig især en lille tyk Person, hvis Udvortes vel i Almindelighed lod formode den jevne Borger, men som dog baade i Klædebragt og Lader havde noget Affecteret, om vi maae bruge dette Udtryk, som om han i højere Kredse havde opsnappet og nu blandt sine Jevnlige vilde bryste sig med et fornemt Anstrog, hvilket dog ikke sjelden mødte Modstand og Forargelse hos disse. Trippende, deels af Kulde og deels af Utaalmodighed efter at komme til Orde igjen, havde han hørt paa et Foredrag af en af sine Medbeilere til Roes for Statsklogt; men nu kunde han ikke udholde det længer og saldt den Anden med en syndig Mine i Talen. „J forstaaer Jer ikke paa de Dele; nei, hos Excellencen, der gjorde et Stykke af mig og ikke misundte en gammel, tro Tjener at faae sine Begreber opklarede — — og hvorfor skulde han ogsaa det? jeg spørger, hvorfor skulde han ogsaa det? i den simpleste Koste kan der skjule sig et Pund, og jeg har aagret med mit — — hos Hans Excellence altsaa har jeg havt Leilighed til at lige de Store i Papirerne og faaet

Dinene op; og altsaa, som jeg ymte om forgangen Dag: kanstee er Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte død; men kanstee er han ogsaa ikke død — — ja, ja, jeg siger, kanstee er han ogsaa ikke død. Svensken er siffig nu til Dags; den skulde staae tidlig op, der skulde narre ham. Pas kun paa, inden vi vide et Ord deraf, have vi Fjenden her paa Halsen; saa forse de Store sig derover og ville endnu ikke troe det, førend Regen fra vore brændende Huse staaer dem i Næsen." — "Saa er det jo godt, at I er der og kan give Chefen et godt Raad, hvordan han skal bjerge sit Strog" — sagde en høi, graahaaret Somand og et let Smil soer over hans haarde Ansigt. "Ja, ja, lad os høre; det er curiose Ting nok" — mælede en gammel Borger med en stor Paryk — "men hvorfor skulde den svenske Konge ikke være død; han var dog sagtens af Kjød og Blod ligesom vi Andre." — "Deri stikker det" — vedblev den Tykke med en yderst vigtig Mine — "men forstaaer I det? — — tra la la! — — jeg spørger, forstaaer I det? Hos Hans Excellence har jeg mangen fortrolig Aftenstund hørt Noget falde, der kunde bringe Haarene til at reise sig paa Eders Hoveder — — altsaa, Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte var af Kjød og Blod som vi Andre — — ja, var han det? jeg spørger, var han det?" — "Haa, haa! det er en Sværmer; hvad gider I høre paa ham" — bemærkede en anden Borger med en uvillig Bevægelse — "vi Andre forstaae os ligesaa godt paa de Dele; desuden har jeg hørt Kongens Død fortælle med alle Biomstændigheder af min Naboes ældste Son, Knud, som I veed, kom hjem fra Grændsen i Gaar." — "Naa, og sæt, jeg indrømmede, at Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte er død" — tog den Tykke atter Ordet, men i en meer estergivende Tone; han frygtede for at miste sine Tilhørere — "hvad hjalp det? Har

han ikke store Generaler og Admiraler, der ligesuldt komme os paa Nakkem; hver af dem skal han have lovet et Kongerige." — "Ja, ja, seer man det; det er ellers curiosst nok" — smaasnakke den Mand med Parykken og traadte nysgjærrig nærmere. Den Lykke, som nu var sikker, i det ringeste paa een Tilhører, antog atter den vigtige Mine og vedblev: "Var endda Hans Excellence, hos hvem jeg havde den Ære at tjene saa mange Aar, endnu her, saa havde det ingen Nød; men hvad ville de Andre gjøre, der nu sidde med Hænderne i Skjødets? jeg spørger, hvad ville de gjøre, naar Fjenden kommer?" — "Vi skulle nok vide hvad vi ville gjøre; det have vi da viist for — — have vi ikke?" — ivrede den anden Borger og saae til sine Naboer — "Dg hvad Eders Excellence General Lovendahl betrefter, saa var han en meget brav Mand, Skam saae den, der vilde sige Andet; men i Krigen var han da heller ingen Herremester, det have vi seet, da han med usorrettet Sag kom tilbage fra Bahuus Lehn." — "I snakker som I forstaaer det" — udbrød den Lykke, ganske rød i Kammen — "det var just en rigtig General, Hans Excellence; han gik ind i Fjendens Land; gjøre de Andre det? jeg spørger, gjøre de Andre det? Lade de ikke Fjenden komme herind?" Lidt forbløffet over dette Argument, taug den Anden. "Som jeg ymte om forgangen Dag, Bore skulde have gaaet til Stokholm; det kunde de da ligesaa godt som Svensken kan gaae til Christiania — — ja, seer I det, det forstaaer jeg mig paa. Dg denne Tordenstjold, som de gjøre saa meget Bæsen af; hvi tog han ikke Strömstad? Det kunde han have gjort saa let som jeg drejer min Haand. Dg hvad bestiller han nu? jeg spørger, hvad bestiller han nu, da Fjenden staaer for Døren?" — "Savist, I lider ikke Tordenstjold" — smaalo den anden Borger med en ondskabsfuld Mine — "som I ymte om

forgangen Dag, fordi han allerede som Radet tracterede Eder med knubbede Ord og Puf, da I vilde vise ham bort fra Excellencens Port." Ved Tordenffjolds Navn begyndte Somændene at spidse Dren og kom nærmere. Den Tykke kastede betænkelige Blik til dem og sagde med noget nedstemt Tone: „Der tager I virkelig feil; vel var han lidt ligefrem, som de Herrer Somænd gjerne pleje, det var han; men hvi skulde jeg derfor bære Nag til ham? jeg spørger, hvi skulde jeg bære Nag til ham? Jeg talte tit det unge Menneffes Sag hos Excellencen; for jeg har et forsonligt Gemyt.“ Den graahaarede Somand deelte netop sin Dymærksomhed mellem General Lovendahls forrige Tjener og en Gjenstand i det Fjerne, medens en truende Uveirssfy havde afverlet med et spottende Smil paa hans haarde Ansigt, som om han ikke var enig med sig selv, om han skulde blive vred paa eller foragte Skryderen; han syntes nu at bestemme sig til det sidste og udstrækkende den senefulde Arm i vestlig Retning, brummede han: „Det gjør I klogt i at rebe Eders Seil i Tide, I bredgabede Mudderpram! Kjender I kanfkee den Drlogsmand, der kommer brasende op histhenne?“ Hele Forsamlingen drejede Hovederne om til den Kant, hvorhen han pegede, og flere Stemmer udbrode: „Det er Tordenffjold! — — javist, det er Commandeuren selv!“ Den Tykke trak sig forsigtig tilbage i Rlyngen.

Det var virkelig vor Helt, som til Hest, i skarpt Trav nærmede sig Statholderens Bolig. Dyret glindsede af Svøb og Skum og Rytterens Udseende tilkjendegav ligeledes, at han havde Hastværk. Han kom nemlig fra Moss, hvor Rygtet først havde fortalt ham om Carl den Tolvtes Død, og strax havde han begivet sig paa Vejen til Christiania, for at indhente nøjere Underretning. Den undersættelige Soofficeer, som just ikke var nogen udmærket Rytter, tog sig løjerlig

nok ud paa den høje jydffe Dragonhest; at det var en saad-
 dan, viste nemlig hele Opsadlingen. Ingen Kappe eller
 Overtjole beskyttede ham mod Kulden og Uniformskjolen stod
 endda aaben; han bar et Par Bandstøvler uden Sporer og
 paa Siden af den langskjødede Vest hang en kort, bredklinget
 Huggert, medens Skjæsterne af et Par Pistoler stak frem af
 Lommen. Uden synderligt at lægge Mærke til den Opsigt,
 han vakte, eller til de, hans Person vedkommende Bemærk-
 ninger, der lode fra Høire og Venstre, fortsatte han sin Vej;
 med et tankesuldt Udtryk vare hans Dine stift heftede paa
 Binduerne histoppe i anden Etage af Statholderens Huus,
 som om han søgte en Gjenstand indenfor de smaa Ruder,
 og dette var tildeels ogsaa Tilfældet. Paa det eensomme
 Ridt havde han havt Tid nok til at give sine Tanker Au-
 dience; da hans hurtigt arbejdende Hånd var bleven færdig
 med Planerne for Fremtiden og var kommen til et Punkt,
 der stod i Berøring med tidligere Begivenheder, kastede han
 et flygtigt Blik paa det Forbigangne og næsten mod hans
 Billie fremstege lidt efter lidt Billeder i hans Sjæl, der
 vare af en langt venligere Natur, af en langt zartere Colorit
 end de, som det alvorfulde Tidspunkt hidtil havde ladet
 ham beskæftige sig med. Han tænkte sig tilbage som Rødet,
 da han uden videre Midler eller Anbefalinger end de i hans
 Sjæl indesluttede Forhaabninger og Dnsfer iulte til Christia-
 nia, for modig at bryde sig en Vej gjennem Verdens Trængsel
 til Roes og Anseelse. Nu var han paa Vejen til samme
 Maal; dristige Forhaabninger og brændende Dnsfer boede
 ligesom dengang i hans Sjæl; men de vare nu af en mere
 storartet, af en betydningsfuldere Art. Den dalende Sols
 Straaler glødede paa Ruderne histoppe; men hiint deilige
 Billede smiilte ikke bag dem; dog det smiilte og vinkede saa
 levende for hans Sjæls Blik; hans fyrige Indbildningskraft

var saa virksom, at det legemlige Dje omsider troede at see den Elstedes Afsyn, da Gangeren standsede foran den brede Huusdør.

„Med Forlov, Hr. Commandeur! jeg kan jo holde Bæstet“ — sagde den graahærbede Sømand og greb fat i Tøilen. Som drømmende stirrede Tordenstjold et halvt Minut paa ham; men idet hans Tanker derpaa vendte tilbage til Virkeligheden, sagde han: „For Djæveln! har været længe borte, min gamle Bandhund! Har ikke seet Dig i mange Tider.“ — „Jeg har ligget indenfor Hospitalets Bom, skal jeg sige Hr. Commandeuren, og var nær ved at hugges op; men jeg fik Stroget slot igjen og bad om Forlov at følge efter min Chef.“ — „Kan nok see det paa Dig, stakkels Djævel! seer ud som om Du havde drevet tre Dage omkring under Linien uden Band. Maa nu pleje Dig godt efter det Pust og følge med ombord; havde paa Dpreisen nær sat mit prægtige Orlogsskib til under Anholt for de Udselrygge af Styrmands Skuld, vi havde faaet med.“ — „Jeg skal ellers melde, at jeg kommer directe fra „Holland“ og har slittig Hilsen med fra Capitain Bude.“ — „Dho! har skyndt Dig godt; veed kanskee, om min Ordre fra Moss var indtruffen.“ — „Desangaaende har jeg just at melde, at Band, Brændevad og Ballast efter Ordre ere indtagne og Alt klart til hvert Minut at stikke i Søen.“ — Med et Spring, der vistnok ombord var blevet anseet for et Mesterstykke af Smidighed, men som en Dragon ligesaavist havde faaet en Trettesættelse for, om ikke større Straf, foer Tordenstjold ned af den høje Ganger og forsvandt gennem Døren af Statholderens Huus, hvor ingen Tjener dennegang formeente ham Afgang.

De forsamlede Tilskuere, der under den stedfundne Samtale havde holdt sig i en besteden Afstand, trængte sig nu

høirostede frem, for at mønstre Hesten, da de ikke længer havde Rytteren at see paa. Men Dyret begyndte at blive uroligt i Kulden, og Ole Olesen, som maaskee for første Gang i sit Liv forestillede Staldkarl, forstod sig kun maadeligt derpaa; med kraftig Næve holdt han blot fast i Toilerne og brummede nogle Eder mellem Tænderne. Blandt Tilskuerne, der udvekslede mangehaande Gissninger om Aarsagen til Commandeurens Ankomst, var den Lykke atter en af de forreste og meest høirostede. Med en vigtig Kjendermine mønstrede han Hesten fra alle Sider og stillede sig netop tæt bag ved den, for at aabne et hippologisk Foredrag, da Ole, som endnu ikke kunde glemme hans lumpne Bemærkninger over Chefen, gjorde et Ryk i Toilen, saa Dyret pludselig foer tilbage og satte Hoven temmelig ublidt paa hiins Fod; med et Brøl hummede den Lykke sig skyndsomt til Siden og veltilfreds med denne Hævn, tilnikkede Styrmanden ham: „Det skal I ellers ikke bryde Eder om; det fornemme Bæst vilde kun vide, om I ogsaa var fornem og havde Liigtorne. Hvad vilde I ellers ved hans Agterspeil — — maaskee for at høre, om han lod noget falde, som I kunde bringe videre.“ Med frygtelige Grimasser og bistre Blik paa den saa ligefremme Somand, tabte den Lykke sig ganske blandt Mængden, der suarere morede sig over hans Uheld end havde Medlidenhed med ham. —

„Aha! Hr. Commandeuren“ — raabte General Kragh den indtrædende Tordenskjold imøde og lagde nogle Papirer hen paa Arbeidsbordet — „I kommer jo som om I var kaldet; i denne Tid, da den ene vigtige Begivenhed jager den anden, trænge vi meer end nogensinde til hurtige og nidkjære Mænd som I.“ — „Takker skyldigst for Eders Excel- lences gode Mening“ — henkastede vor Helt — „har ellers kun gjort en Afstikker herhid, for at hente Stadsfæstelse paa

de vigtige Rygter, der ere i Omløb, og spørge om nærmere Ordre med Hensyn til Transportens Udskibning og Bestemmelse." — "Gud være lovet! Rygtet har dennegang ikke løjet" — vedblev Statholderen og gned sine Hænder — „vor og hele Europas værste Fjende er omsider falden paa sine Gjerninger; den sidste Coureer melder mig, at Svenskerne ere marscherede hjem igjen og det med et saadant Hastværk, at hele Grændsen er bedækket med styrte Heste og Mennesker, med esterladte Kanoner og andre Krigsredskaber. Her kan I see Afskriften af en omstændelig Beretning, som Frederikshalds Magistrat sender mig. Imidlertid ere de Tropper og Krigsfornödenheder, I har medbragt fra Kjøbenhavn, ingenlunde overflødige; man kan ikke vide, hvornaar Fjenden kommer tilbage. Vi maae ruste os itide, for at ikke Uveiret igjen skal træffe os ubedækkede." — Begjærlig greb Tordenstjold Magistratens Beretning og medens han flygtigt gennemløb den, bestrykedes han i en tidligere fattet Beslutning, at være den Første, der overbragde Kong Frederik Efterretningen om Carl den Tolvtes Død. Med tilsyneladende Rolighed sagde han: „Et sært heldigt Tilfælde, der kan give Krigspiben en anden Lyd — — mener ellers, med Eders Excellences Tilladelse, at den Tidende uden Døhold burde nedsendes til Hans Majestæt." — „Just derfor kommer I mig saa beleiligt. Jeg har givet Oberst Møsting det betydningsfulde Hverv at haste ned til Kjøbenhavn; men paa denne stormfulde Aarstid betroer Ingen sig gjerne til det oprørte Element, med mindre Skibet føres af Commandeur Tordenstjold, som jo altid har Binds og Lykke med sig." Vor Helt bukkede og idet han som i Tanker stak Beretningen i Lommen, bemærkede han med et let Smil: „Indseer tilfulde, at Hastværk er her nødvendigt, og for Folk, der ikke ere vant til Søen, kunde den Tour blive haard nok — —

gad ellers vidst, om Obersten er klar til Affart?" — "Sæ-
 nest om et Par Dage vil han kunne afgaae; vi ile af al
 Magt med Depescher og Gjenparter af de forskjellige Ind-
 beretninger." — "Troer, at det i saa Fald ei var af Besen,
 om jeg uophøbeligt begav mig til Sandesund, hvor Drlogs-
 skibet „Dolland" er beliggende, og gjorde mig færdig til at
 gaae under Seil." — "Det gjør J bedst i, Hr. Comman-
 deur! Dgsaa af en anden Grund maae vi haste; Admiral
 Rosenpalm kunde muligviis komme os i Forløbet med at
 nedsende dette vigtige Budskab, og det saae jeg, sandt at sige,
 nødig." — "Lover Eders Excellence, at der Intet skal blive
 af; men maa desangaaende bemærke, at om jeg skal holde
 saadant Løfte, er det fornødent at benytte Veir og Vind,
 naarsomhelst det maatte falde godt ind." — "Det er rime-
 ligt; det forstaaer J Eder bedst paa. Jeg skal for mit Ved-
 kommende stræbe hvad jeg kan." — "Skal heller ikke være
 ledig, men efter bedste Evne haste afsted. Unbefaler mig
 imidlertid i Eders Excellences Bevaagenhed." — "Gud være
 med Eder, Hr. Commandeur! Iyffelig Reise!"

Tordenstjæld bortfjærne sig hurtigt; endnu samme Af-
 ten forlod han Christiania med Ole Olesen og et Par svenske
 Deserteurer, som han heldigviis traf paa og tog med, for
 at de i Kjøbenhavn kunde bekræfte Efterretningens Sandhed.
 Det var ingenlunde hans Agt at oppebie Oberst Møstings
 Ankomst; derfor havde han i den oven anførte Samtale med
 Statholderen søgt at undgaae ethvert bindende Løfte i saa
 Henseende. Hans strængt redelige Tænkemaade fremkaldte
 rigtignok nogle Skrupler i hans Sjæl angaaende dette Punkt;
 men den Betragtning, at han rimeligviis vilde komme for
 seent, isald han vilde vente paa den seendragtige Oberst og
 Depescherne, fik snart Overhaand, og forresten overtraadte

han kun en mindre vigtig Ordre, for desto nøjagtigere at udføre den vigtigste.

Det gryede ad Dag, da han betraadte „Hollands“ Dæk. Med et prøvende Blik betragtede han Horizonten og mestrerede derpaa de i hans Fraværelse trufne Anstalter til en hurtig Afreise. „Takker Dig, min Broder!“ — sagde han til Bude, som med Hatten i Haanden havde modtaget sin Chef ved Falderøbsporten — „seer, Du har paa det Bedste sørget for Alt“ — — — — — „Og endda frygter jeg for, at vi komme drivende bagefter“ — faldt den alvorlige Bude ham i Ordet — „det er atter en Streg i Regningen, at Commandeur Poulsen for to Dage siden er gaaet under Seil til Danmark.“ — „For Djæveln! har nok tænkt mig det; men siger Intet. Frisk, Hr. Capitain! Ankertouget kappet og alle Seil op! kunde hende sig, at vi endda halede ham og vandt Luven. Har ikke store Tanker om Commandeurens Seilads, og nu lugter hun først op fra den rette Kant.“ — Alle Mand kaldtes op; saasnart de fik Dje paa Chesen og hørte hvad det gjaldt, iulte de med Hurra til Arbejdet. I en Haandevending bleve Tougene kappede, Seifingerne gjorde los, Skjoderne støttede og Seilene satte til, og neppe fem Minutter efter styrede det mægtige Skib ud i Soen, Syd paa, rejende under Vægten af sin hvide Pynt over og under. En frisk Kuling af Nordvest rundede snart de svære Seil og Ole Dlesens gigantiske Skikkelse kneisede atter ved Rattet.

Lordenffjolds Ahnelse om, endnu at kunne komme tidnok, gif i Opfyldelse. Vice-Admiral Rosenpalm havde vel for flere Dage siden affendt Commandeur Poulsen med den vigtige Efterretning; men denne Officeer havde forgjæves stræbt at arbejde sig op mod Vinden, der hidtil havde blæst af Sydvest, og som om Lykken vilde gjøre Partiet lige for

Bæddeløberne, sprang Vinden først i det Djeblig om, da Tordenstjold heisede Seil. Gjennem Rifferten opdagede vor Helt i rum Sø sin Medbeiler; uden at tabe ham af Sigte overtog han selv Commandoen og forcerede med flere og flere Seil. Da hans Skib var en bedre Seiler, kom han ogsaa snart op og ladende „Ebenezér“ langt tilbage, strog han ned mod Sundet. Næste Dags Aften, to Timer før Midnat, kastede han Anker paa Kjøbenhavns Rhed.

Skjendt der endnu ingen Sne var falden og Farvandet endnu var aabent, var det dog en temmelig kold Aften og en tynd Tisstorpe bedækkede Vandpytterne paa de aabne Pladser; paa den skyfri Himmel sunklede Stjernerne med hin skarpe Straaleglænde, der gjerne bebuder en stræng Vinters Anmarsch. I Kjøbenhavns Gader og Stræder var det allerede øde og stille; Døre og Porte vare laasede, alle Lys slukte og den store Stad laa i den dybeste Søvn, medens det uhyggelige Mørke rugede i hver en Krog. Kun i de Gader, der stødte op til Slotspladsen, afbrødes Stilheden stundom af en henrumlende Karrosse eller af Porteschaisdragernes taktmæssige Skridt eller af en mindre magelig Hofmand, der til Guds lod sig lyse hjem af sin Tjener, eller af et Par Alhuusgjæster, der endnu gjorde en Rundar over Slotspladsen før de tumlede hjem til deres ventende Vægfæller; det rødlige Skin fra Faklerne, der bares foran Karrossen og Porteschaisen, og det matte Lys i Tjenerens Lygte kastede et underligt Skjær paa de spidsgaulede Huse, paa Holmens Kirkes temmelig moderne Bygning, paa den pragtfulde Børs og paa den ærværdige Nicolai Kirke; det gav derhos Sviregasterne Anledning til nye Betragtninger over de Stores tiltagende Yppighed. Selv i Slottet sluktes efterhaanden de utallige glimrende Lys og da de sidste Karrosser vare rumlede bort over Broen, blev det ogsaa stille her.

Klokken var nemlig over ti; de kongelige Herstaber havde for længe siden ophævet Tasset og trukket sig tilbage; Tjenere og Huuskarle listede sig endnu omkring i Gangene, medens de martialste Gardere med asmaalte Skridt og under hvissende Samtaler stredede frem og tilbage for Dørene til de indre Gemakker.

Paa de fine Volskre, i den pragtfulde Tronseng hvilede Frederik den Fjerde, bedækket med Edderduun og Silke. Paa det forgylbte Natbord brændte en ziirlig Lampe og udbredte en næsten bedøvende Bellugt; den lille Flamme forvandlede Nattens Mørke i det høje Gemak til en stille Dæmring, gjennem hvilken man skimtede de lange Damastes Gardiner for de dybe, hvælvede Vinduer, de hvirryggede Kænestole med rødt Silkebetrak og luesforgylbte Been, det mægtige Chatol af sort Træ med kunstigt udssjæret Arbeide og blinkende Zirater, og — — det blege, kummerfulde Ansigt paa den bløde Silkepude. Den Mand, der for saa Nieblitte siden kneisede i al sin kongelige Pragt i den oplyste Sal, hvor Musikken tonedede Glæde; ved det overdaadige Bord, hvor de ædleste Vine perlede i slebne Pokaler; i den glimrende Kreds af Hofmænd og fremmede Diplomater, hvis Blik og Miner kun syntes Gjenstien af hans Magt og Herlighed, han væltede sig nu søvnløs paa sit Purpurleje, medens hans ringeste Undersaat i Søvnens Arme fandt Glemsel for al Verdens Dvide og maastee drømte sig riig og lykkelig — som en Konge. Langsomt og ængstende stredede mangehaande Billeder forbi hans Sjæls Dje og lode ham kræve sig selv til Regnskab for sine Handlinger; forgjeves vilde han overtjede sin Samvittighed om, at han stedse havde handlet til sit Folks Bedste, at kun dets Held havde foresværet hans Tanke; en hemmelig Stemme tilhviskede ham, at Uergjærrighed som oftest havde styret hans Skridt, gjort ham døv for de saa

oprigtige Benneres alvorfulde Røst og ladet ham villig lytte til de falske Smigrere; forgjæves vilde han rive Tanken bort fra det velsignede Lands tilintetgjorte Velstand, fra de utallige faldne Offere, fra de hundredtusinde frie, kraftfulde Bønder, som Krigen havde nødt ham til, med et Pennestrog at gjøre til usle Trælle og hvis Klager han ei længer selv havde Mod til at høre paa; og nu stod hans halve Rige paa Spil; maaskee var Frederikssteen allerede faldet og Carl den Tolvte dermed Herre over Norge. Hvi havde han ladet sig forlede af sine udanskte Ministre og de store Magters Løfter og anvendt Millioner paa Flaadens unyttige Togt i Østersøen; hvi havde han bortodstet Landets Marv, sin egen Kraft og den kostbare Tid paa tomme Forlystelser, Mafferrader og Turneringer, istedetfor at tænke paa sit trofaste Folks Velvære, paa Grændsens Forsvar, paa Norges Redning — — Norge, denne de danske Kongers ældgamle Arv fra Slægt til Slægt. Mørkere og mørkere blev Billedet, tungere og tungere væltede Bekymringen sig paa hans Barm; som en angerfuld Synder, med de bedste, ædleste Beslutninger i Sjælen kastede han sig hid og did — — da rungede det derude fra Stadens Kirketaarne; med brændende Pande og stirrende Dine talte han de tolv Slag og foldende de hvide, magre Hænder over Silketæppet, bad han sagte for sit hele Folk, men først og fremmest for Norges Redning. Han lyste pludselig i Veiret; gjennem den stille Nat trængte hoirofste Stemmer nedensfra til hans Dre og han fornåm, at Bagten traadte i Gevær; det syntes strax efter at blive levende i Slottet. Urolig og spændt som han var, overvældedes han af en Mængde Forestillinger om Marsagen til denne usædvanlige Larm og med bange Ahnelser sank han mat tilbage, uden at have moralsk Kraft til at kalde sine Pæger, for at erfare hvad der var paa Færde. Umærkeligt aabnedes

den ene af de svære Floidøre og med lydlose Skridt gleb Kammersecretair Lüders ind i Gemakket; han nærmede sig det kongelige Leje og hvistede: „Sover Eders Majestæt?“ — „Nei, nei“ — svarede Kongen med skjælvende Stemme, idet han stræbte efter Fatning — „vi undre os netop over al den Støi og kunne ikke forklare os Grunden.“ — „Commandeur Tordenskjold har i Aften kastet Anker paa Rheden og beder om den Raade, endnu i Nat at stedes for Eders Majestæt; han siger, at han medbringer et vigtigt Budskab.“ — „For Gud! det maa være af sær Vigtighed, siden det haster saa — — veed I intet derom, Lüders?“ — „Han vil kun aabenbare det for Eders Majestæt og forsikkrer, at det taaler ingen Opsættelse.“ — „Velan da! han plejer jo ei at gjøre stor Staahei af Smaating; saa ville vi endnu i denne Time skjænke ham Gehor.“ Lüders bukkede og bortfjernede sig ligesaa lydlost som han var kommen.

Midt i Audienceværelset, der i en Hast var blevet oplyst, stod Tordenskjold med en Rulle Papiir i Haanden. Han var ene og medens en indre Bevægelse stod malet paa hans, desuden saa levende Ansigt, vogtede hans Blik paa Floidørene ind til Kongens Gemakker; udenfor høstes flere halvt hvissende Stemmer og flygtige Fodtrin gjenløde i Gangene. Floidøren foer op og Kongen kom til Synne; hans Paaklædning, der bar tydelige Spor af Hastværk, hans blege Kinder og heftige Armbevægelser gave ham et næsten vildt Udseende. Standsende paa Tærskelen og fixerende Helten med et uroligt Blik, sagde han hurtigt og med dæmpet Stemme: „Hvad bringer I os? Siig kun frem — — er Frederikssteen erobret?“ — „Jungelunde“ — svarede Tordenskjold og bøjede sig dybt — „har tværtimod den Glæde at ønske Eders Majestæt til Lykke: Carl den Tolvte er falden og Svensken har forladt norsk Grund.“ Kongen vaklede

og greb med den ene Haand om Dørklinken, medens han med den anden foer over Ansigtet; derpaa stirrede han et Minut op i Loftet og hans Læber bevægede sig. Men som om han pludselig kom sin kongelige Værdighed i Hu, aandede han dybt i Beiret, gik raft et Par Skridt fremad og sagde med hævet, skjøndt endnu usikker Stemme: „Eders Nidkærlighed i vor Tjeneste forleder Eder stundom til Overilelser; vi spørge Eder derfor: Har I sikker Kundskab derom? Er denne Tidende ogsaa tilforladelig?“ Det Blik, hvormed Kongen ledsagede sine Spørgsmaal, og den hurtige Rodme, der oplivede hans næsten gustne Kinder, vidnede nofsom om, at han med sin hele Sjæl var spændt paa Svaret. Blodet steg Tordenstjold op i Tindingerne; frimodig saae han Kongen i Dinene og svarede uden Betænkning: „Vilde kun ønske, at Eders Majestæt saa vist gjorde mig til Schoutbynacht, som at Kong Carl er død — — medbringer her Afskrift af Frederikshalds Magistrats Dagbog“ — tilføjede han og rakte Kongen Papirerne — „kan naadigst deraf erfares, at Hans svenske Majestæt om Natten fra den 11te sidstleden blev skudt indenfor sin yderste Skandse, rimeligviis af en Kugle fra Fæstningen, og at Prindsen af Hessen allerede Dagen efter søgte over Grændsen med alle Mand; har ydermere medbragt adskillige Deserteurer, der kunne bevidne Sandheden. Lod alt andet ligge, kappede mit Ankertoug og hastede herved, for at glæde Eders Majestæt med saadant Budskab.“ — Næsten famlende bladede Kongen i Papirerne; paa hans Ansigt skinte Udtrykket af overraskende Glæde, skjøndt dog et fint Smil spille om hans Læber, formodentlig over den djærve Somands naive Duffe. Efter flere Minutters Tausked stred han raft hen til det store runde Bord med Mosaikpladen, greb den massive Solvkløkke og ringede med skjælvende Hast; Døren ud til de ydre Værelser fløi op og da

Lüders traadte ind, fulgt af de vagthavende Pager, raabte han: „Der skal strax gaae Bud til vore Ministre; vi befale vort Statsraad at samles her paa Slottet endnu i Nat — vor ædle Fjende, Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte er død.“ Ilsfærdigt og med stum Forbauselse i hver en Mine bortfjernede Kammersecretairen og Pagerne sig; Kongen vendte sig atter til vor Helt og vedblev: „For Gud! befindes det sandt, hvad I der forebringer os, da skal I fra denne Time af være udnævnt til Schoutbynacht; dog forbeholde vi os nærmere Stadsfæstelse.“ — „Talker underdanigst, Eders Majestæt!“ — jublede Tordenffold hoit i Beiret — „er forvisset om, at den Stadsfæstelse ei skal udeblive.“ —

De kongelige Lakajer, der vjeblikkelig affendtes, for at kalde Ministrene til Hove, gjennemkrydsede Staden i alle Retninger; under Veis bankede de paa hos deres Slægtninge og Benner, tilraabte dem den vigtige Nyhed og stormede derpaa videre. Inden en Times Forløb var hele Staden vaagnet; som en Løbeild gik det fra Huus til Huus, at Carl den Tolvte var død og Norge befriet fra Fjenden. Der kom Lys i alle Binduer; Unge og Gamle, Qvinder og Børn strømmede flareviis til Slotspladsen, hvor den dybe Stilhed nu afbrødes af Tusinders høirostede Glæde — over en stor, en høihjertet, men ærgjærrig Konges Død; fire Mile derfra, hiin Side Dresund, klædte andre Tusinder sig i Sorg over samme Begivenhed.

Femte Capitel.

Det er en sært gribende Tanke, at Millioners Bæe og Vel, Nationers politiske Bæren eller Ikke-Bæren er afhængig

af en eneste Dodeligs Liv eller Død; som om hiin hermelinbræmede Purpurkaabe, hvis Ydre er besaaet med gyldne Kroner, men som indeni stundom gjemmer al menneskelig Glendighed, kunde naae omkring hele Folket. Sverrigs Kraft var dybt rystet, Landet affolket, de offentlige Kasser tomme og Flaaden i en ussel Forsatning; over ni tusind svenske Krigere vare omkomne i det nordensjeldske Norge og ligesaa mange ved Frederikssteen gaaede Carl den Tolvte forud. Kun denne Konges mægtige Land havde til det yderste besjælet det krigeriske Folk; kun hans Navn havde som en Talisman fængslet alle Gemytter og standset Partikampenes Udbrud; men med hans Død svandt Fortryllelsen, Partierne hævede atter Hovederne i Veiret og medens mægtige Fjender stode færdige til Angreb paa de østlige og vestlige Grændser, trueede en Borgerkrig med at bryde løs mellem de trende Partier, i hvilke Folket var deelt, idet nemlig Nogle forlangte en Republik, Andre ønskede den holsteenske Hertug Frederik paa Tronen og atter Andre erklærede sig for Carl den Tolvtes Søster. Dette sidste Parti gik imidlertid hurtig af med Seiren, da dets snilde Anførere allerførst bragde Krigskassen i Sikkerhed og derpaa ved at bemægtige sig de holsteenske Emisfaires Gørk's og von der Nahts Personer og Gods saagodtsom afsvøbuede dette intrigante Parti og kom i Besiddelse af betydelige Pengesummer, ved hvis Hjælp Hæren snart var vunden. Prindsesse Ulrica frastrev sig og Efterfølgere Souverainiteten saavel som sin egen Arveret til Kronen; derpaa valgtes hun til Dronning med den Bestemmelse, at hendes mandlige Efterkommere skulde følge hende i Regeringen, men hvis hun ingen saadanne efterlod, skulde Sverrig være et Valgrige. Som et Forsoningsoffer til samtlige Partier blev Baron Gørk offentlig henrettet og von der Naht efter et langvarigt Fangenskab jagen ud af Landet.

Den nye Dronnings Regering var dernæst først og fremmest betænkt paa at tilvejebringe et Brud paa det truende Forbund, der stod væbnet ligeover for det asmægtige Sverrig; i denne Hensigt indledtes ved fransk Mægling Underhandlinger med England. Man opnaaede derved ikke alene en særskilt Fred med det sidstnævnte Rige og med Hannover, men fik endog Tilfagn om en engelsk Flaades Understøttelse i paakommende Tilfælde, ligesom ogsaa Freden kort efter bragdes istand med Polen og Preussen. De med Rusland i samme Hensigt paany aabnede Underhandlinger havde derimod intet saa heldigt Udfald. Peter Czars, som nu saae sig befriet fra sin fordums Dvervinder, var saa langt fra at ville opgive en Fodsbred af de allerede vundne Lande, at han tværtimod haabede store Fordele af de i Sverrig stedfindende Uroligheder. Med den fremrykkende Alder syntes overhovedet denne Herfers Characteer at blive haardere, hans Stivsind og Luner at tiltage; dertil bidroge vel ogsaa de rystende Optrin, der fandt Sted i hans nærmeste Omgivelser. Med vorende Harme havde han iagttaget sin Søn og dennes Tilhængeres hemmelighedsfulde Færden og troede sig overtødet om, at deres Planer gik ud paa, tidlig eller seent at dysse det vaagnende russiske Folk tilbage i Barbariets lethargiske Søvn. Skummende af Raseri erfoer han Sønnens Flugt og hviilte ikke før han havde opdaget hans Smuthul og ved Magt eller List igjen faaet ham i sin Magt. Da kastede han et Blik tilbage paa sit Liv, paa den Kæmpebygning, han havde reist og som maaskee skulde rives ned af hans Efterfølger. Aaren svulmede i hans brede Pande, Haanden knyttede sig om Sværdheftet; han vinkede og tusinde Slaver ilte med at adlyde Selvherferen. En Blodret domte Sønnen til Døden og Dagen efter heed det, at han var død i Fængslet af et Slag. Med vild Latter kastede Czaren sig

atter ind i Verdenskampen; han længtes efter Krigens Tummel, Kanonernes bedøvende Torden og sine Horders Seirsraab. Paa Mland, hvor de svenske og russiske Fjendsmaglere havde deres Sammenkomster, lod han fremlægge Forslag, som Ulricas Regering umuligt kunde indlade sig paa, og da de ikke strax antoges, rustede han sig atter til Kamp. —

Da den første Glædesruus var forbi i Danmark, fastede Frederik et prøvende Blik over den politiske Horizont, for at opdage, hvilke Skridt der nærmest kunde føre til en fordeelagtig Fred, hvis fornemste Punkter skulde være Skaanes og Pommerns definitive Erhvervelse. Det krigeriske sindede Parti ved Hoffet havde nemlig faaet en farlig Modstander i Grev Ulrik Holstein, som omsider var kaldt ind i Statsraadet; givende efter for dennes fredelige Forestillinger, sendte Frederik ham til London, for at udforske Sagerens Stilling; til samme Tid og i samme Hensigt afsig General Lovenørn til Stokholm, men under det Paaskud at lykønske Dronning Ulrica til hendes Tronbestigelse. Holsteins Indberetninger lode dog kun lidet trøstelige og Lovenørn meldte, at Dronningen sad fast paa sin Trone og at den holsteenske Hertug haabløs havde forladt Sverrig. Noogle russiske Agenter indsendt sig snart hos Kong Frederik og forelagde ham i Czarens Navn et hemmeligt Forslag, der gif ud paa, i Forening at angribe Sverrig fra flere Sider, for at sætte Hertug Frederik paa Tronen og derpaa at aftvinge ham en ønskelig Fred. Dette fremkaldte atter i Kongens Sjæl de tidligere Drømme om Erobringer, og gaaende ind paa Forslaget, lod han Ministrene Wibe og Eichstedt igjen komme til Orde. Han besluttede, denne gang at opbyde al sin Magt; han vilde stille sig selv tilligemed Kronprindsen i Spidsen for Hæren og begynde Angrebet fra Norge, medens Czaren brød frem fra Osten. Den afbrudte Plan med at sende en

Escadre til Christiansø, for at affjære Sverrigs Samqvem med de østersøiske Handelsstæder, optoges paany og Schoutbynacht Tordenstjold fik Ordre, uopholdelig at begive sig til den nævnte Station; sex Drlogsskibe og tre Fregatter skulde i dette Djemeed stilles under hans Commando, og medens de store Skibe tiltakledes, sendtes Fregatterne „hvide Drn“ og „Stralsund“ til Østersøen, for at bespeide Farvandet og Fjendens Foranstaltninger i Carlscrone. — De i al Hast udrustede Fartøjer vare allerede lagte udenfor Bommen og havde modtaget Provisioner; Tordenstjold var kommen ombord og vilde netop give Tegn til at lette Anker, da han pludselig modtog tvende nye Ordre, af hvilke den ene forandrede hans Bestemmelse derhen, at han skulde gaae Nord paa istedetfor mod Syd. Med glade Ahnelser stak vor Helt i Søen; da han kom paa Hviden af Læsø brød han den næste Ordre og læste nu med høit bankende Hjerte Opsyldelsen af sit ivorigste Ønske, at han nemlig atter skulde indespærre Gothenborgs Havn og gjøre Fjenden al mulig Afbræk.

Den Virksomhed, hvormed man rustede sig fra dansk Side, tydede paa, at Krigen skulde begynde forfra; Regimenterne gjortes fuldtallige, Artilleriet forsynedes med alt Fornødent og Admiral Jülicher udkastede Planen til en ny Art Skytspramme; Tropper og Artilleri, Ammunition og Mundforraad sendtes i stor Mængde Nord paa; saavel langs den jydsk Ryst som i Norge anlagdes betydelige Magaziner og den forstærkede norske Armee fik Ordre til at holde sig marschfærdig, samtlige Forholdsregler, som man flere Aar tilbage burde have tænkt paa. I Mai Maaned forlode Kongen og Kronprindsen Kjøbenhavn og begave sig op til Gladstrand, hvorfra Drlogsskibet „Ebenezzer“ bragde dem over til Norge.

Det var midt i Mai Maaned; Solen skinte varmt paa Rattegattets usædvanligt rolige Bolger; kun mellem Skjærene og Klipperne i Nærheden af Gothenborgs Fjord lod Brændingens hule Drønen. Ved at lade Blikket fare hen langs Synskredsen opdagedes ingen Gjenstand mellem Himmel og Hav; om en Seiler end stundom dukkede frem i det Fjerne, forsvandt den gierne hurtigt igjen, som om den stræmedes bort af et uventet Syn. Men omkring Indløbet til hiin Fjord laae flere Krigsskibe i en viid Halvkreds for Anker; de svære Seil vare tildeels nedstroagne og en let Luftning af Vest legede med Vimpel og Flag. Det var de danske Orlogsskibe „Dolland,“ „Prinds Wilhelm,“ „Fyen“ og „Dindborg“ og Fregatten „Pommern.“ Mangehaande Smaafartøjer stroge frem og tilbage mellem Orlogsmændene; længere inde langs Kysten gif flere bevæbnede Chalupper, for at holde Dje med den indespærrede Fjendes ringeste Bevægelser eller oppasse de svenske Koffardimænd, der muligt vilde prøve at liste sig igjennem. Fregatten „Sörideren,“ der kom Nord fra, var just i Opseiling; nu lod den sin hele Seilmasse falde, gif agter om „Dolland,“ fra hvis Top det blaa Schouthynachtsflag vejede, og Salutskud knaldede hen over den stille Havflade. Fregatten drejede bi og lod sit Anker falde; Jollen firedes ned og pillede snart efter over til „Dolland“ med Fregatchefen. I dette Øjeblik kom et Seil atter til Synne langt ude i Sydvest og forsvandt ikke flygtigt igjen, men syntes tværtimod at komme nærmere. Inde i selve Bugten, hvor ellers intet Fartøi i lang Tid havde været at see, skinte nu ligeledes et Par Seil og en af de nævnte Chalupper forandrede pludselig sin Fart og styrede nærmere ind mod Land. Til Høire kneisede den stolte Fæstning „Ny Elfsborg,“ fra hvis Mure de svære Stykker rakte Halsene frem, som for at passe paa Fjenden, medens det svenske Flag

af og til udfoldede sig halvt fra den højeste Linde. 3 Farvandet mellem Fæstningen og Schoutbynachtskibet gik en dobbelt Chalup paa Brandvaagt.

Paa „Hollands“ Skandse vare en Deel af Escadrens Officerer forsamlede og her modtog Lordenstjold „Søriddrens“ Chef, Capitain Grip, hvis Haand han trofast rystede og yttrede sin Glæde over, engang igjen at møde sin tappre Ven; han havde ikke seet ham siden den blodige Bataille ved Strömstad. Da han efter de første Velkomsthilsener spurgte om hans Grinde, trak Grip paa Skulderen og sagde smilende: „Du vil neppe troe mig, naar jeg siger Dig det. Vice-Admiral Rosenpalm vil have erfaret, at Hr. Schoutbynachten har ladet sig forjage fra Gothenborgs Fjord — —.“ Blodet foer Lordenstjold til Hovedet, idet han med en heftig Armbevægelse afbrød Fregatchefen: „Dho! slap det derud; har nok ventet noget Saadant. Ligger her over en Maaned og maa spille Tiden med at jage Pærestuder; har allerede stikket en Snees Stykker til Kjøbenhavn. Venter jo forgjæves paa den belovede Forstærkning, og kunde let hende sig, om den ikke kommer snart, at vi angribes af Svenskens hele Sømagt, der ligger fordeelt her i Gothenborg og Marstrand. Har adskillige Gange stikket Chaluppen derind med hvidt Flag og ladet Commandanten complimentere, for med det samme at see efter hvad de tage sig fore med Drlogsskibene; undrer mig, at de ikke forlængst ere komne herud og have hjulst paa os. Beder Hr. Capitainen at melde Vice-Admiralen saadant og at det nok kunde skee, at vi skjedes alle til Hobe i Sønk, men at han aldrig skal opleve den Stund, at en ærlig dansk Søgut forlader sin Post.“ — „Det kunde være, at han just ærgrer sig derover“ — henkastede Grip — „forresten ligge Drlogsskibet „Delmenhorst,“ den nye Skytspram „Hjælperinden“ samt et Par Gallejer og Bombardeerpramme

for længe siden tiltaklede i Frederiksstad." — „For Djævlens! hvi komme de da ikke herved? Er jo lutter maliciose Forholdsregler og stik mod Hans Majestæts Ordre." — „Det er paa Vice-Admiralens egen Befaling at jeg er hidkommen, for først at see hvor Du er bleven af og i hvilken Havn Du har søgt Tilflugt." — „Ikke ilde udtænkt; maa haste tilbage, gamle Kammerat! og formelde Hr. Vice-Admiralen min Respect samt lade ham vide, at Alt er vel inden Borde, men at jeg med sær Længsel imødeseer den belovede Forstærkning, da jeg uden den ei kan hindre Samsærdslen mellem Gothenborg og Bahuus-Elven, ja endog staaer Fare for at angribes fra tvende Sider af en langt overlegen Magt. Ved desuden ei, hvor stor Svenskens Styrke er i Marstrands Havn og har derfor maattet sætte Vagtpost paa Bingsø, der skal gjøre Signal, naar Fjenden nærmer sig; vil saaledes komme paa Hr. Vice-Admiralens egen Kappe, om noget Uheld skulde tilstøde Hans Majestæts her liggende Skibe formedelst Mangel paa den befalede Undsætning." — „Ordren skal punktlig blive efterlevet, og da Vice-Admiralen nu intet videre kan have at indvende, kan Hr. Schoutbynachten vente Krigsfartøjerne herved i de næste Dage, om Wind og Veir ellers vil føje sig." — „Altsaa paa et glædeligt Gjensyn! med en raff Gut som Du er, helst under Stykkernes Torden. Gud være med Dig!" — Grip anbefalede sig og ilte igjen ombord paa „Sørideren," der saa Minutter efter saaes heise Seil og gaae Nord paa.

„Har et Ord at tale med Dig, min gamle Dreng!" — sagde Tordenstjold til Ole Olesen, som paa hans Bink nærmede sig med Hatten i Haanden — „Tænker, om et Par Dage at faae „Delmenhorst" samt Gallejerne og Bombardeerprammene herved fra Frederiksstad; kunne i. saa Falde forsøge Et eller Andet, men gad dog nok benytte Tiden og

om muligt faae lidt Kundskab angaaende Sjendens Sømagt i Marstrand. Kjender Dig som en brav Søgut og fiffig Broder, der nok vover Trojen, for at tjene Din Chef." — „For den Sags Skyld har Hr. Schouthynachten i alle Dele at befale over hele min forslidte Gallionsfigur." — „Oho! er ikke saa forslidt endda; Stroget bygger Søen saa vel som nogen Skude og kan endnu i mange Aar tjene Konge og Fædreland. Synes mig ellers, Du har hmytet om nogle Slægtninge omkring Gothenborg, ikke saa?" — „Det har jeg ganske rigtig, og det saagar i selve Marstrand; det er vel forbandet langt ude; men jeg tænker nok, de kjende mig endnu, skjøndt jeg flere Gange har passeret Linien siden vi faaes og faaet graae Haar istedetfor gule." — „Skal ikke bryde Dig derom; har faaet dem med Vre. Saae ellers gjerne, om Du forlangte Drlov af mig og besøgte Dine Slægtninge; tænker, at Du saa leilighedsviis kunde faae Nys om Sjendens Anstalter — —." — „Med Forlov!" — faldt Ole ham smilende i Ordet — „det var vist ikke saa ilde, om den Sag holdtes lidt hemmelig og klarede uden mange Omstændigheder; det vil sige, jeg forstaaer en halv qvædet Vise og skal strax begive mig paa Bejen, hvis Hr. Schouthynachten vil forunde mig Drlov et Par Dages Tid." — „Vær saaledes være, min gamle Dreng! kjende jo hinanden fra mangen lystig Tour; skal ikke heller glemme Dig, naar vi begge engang aftalles. Vil ellers lægge Dig paa Hjerte, at see Dig fore; om jeg erfarede, at Du var bleven hængt som Spion, skulde det visseelig gjøre mig ligesaa ondt, som om mit bedste Drlogsskib var gaaet under." Det zittrede over Oles haarde Ansigt, som om den gamle Zernmand grebes af en rørt Følelse; klemmende sin Hat saa flad som en Pandekage, svarede han: „Det er vist og sandt, jeg har døjet Meget i mit Liv og har ikke stort andet at erindre

end Skibbrud og Moisommeligheder; og dog er jeg nu saa fornøjet som en ny Lieutenant og stolt som en engelsk Dr. logsmand; for den Gut, som Ole Olesen lærte at splidse et Loug, har nu heiset Schoutbynachtsflag og skammer sig endda ikke for at kjendes ved Ole, og hvad jeg dengang ønskede: at staae ved Rattet under en rigtig dansk Søhelts Flag, er nu blevet opfyldt — om Forlædelse, Hr. Schoutbynacht! at jeg snakker saa frit; men det maatte herud.“ — „Siger Intet, Ole! forstaaer Din Mening. Men angaaende Dit forestaaende Krydstogt, var det ikke af Besjen, om Du fik lidt klingende Mont med; kunde maaskee tjene Dig til Nogle ved en eller anden luffet Dør eller hjælpe Dig ud af en mulig Knibe; er magre Tider i Sverrig; luffe der gjerne Djet i og Haanden op, naar Møven knurrer. Stop! falder mig noget ind; kunde ogsaa give Dig Anvisning paa en gammel Bekjendt — — kan følge med ned i Ra-hytten.“ Hurtig forlod Tordenfjeld Standsen; for ikke at vække Opmærksomhed, slendrede Ole langsom og med lige-gyldige Miner efter ham.

Da vor Helt en halv Time tid efter igjen forlod Ra-hytten, pillede en Jolle netop ind under „Hollands“ Gilling og med stor Behændighed klattrede en Mand op ad Falde-rebet; idet han satte Foden paa Dækket, standsede han pludselig i Farten og saa sig om. Det var en noget under-sætsig, endnu ungdommelig Skikkelse, hvis opvakte Ansigt og fiffige Blik vi troe at gjenkjende fra tidligere Leiligheder; Krigens Strabadser syntes ikke at have taget paa ham; han var tværtimod vel ved Magt og hans Skuldre havde tiltaget i Omfang. Bel var han ikke bleven Officeer, det saa man paa hans jevne Sømandsdragt; men Daggerten, der hang i Beltet og Jakkens særegne Snit tydede dog paa, at han, og det vistnok paa Grund af kjæft Forhold, havde opnaaet

en højere Grad, at han maaskee commanderede et Par Rationer eller var Søvagt; af den lille Bule paa hans høire Kind saae man desuden, at den opnaaede Værdighed havde bevæget ham til at forstørre den Portion Tobak, han gjerne æltede mellem Tænderne. Nu fik han Dje paa Tordenskjold histhenne ved Mesanmasten og uden at bryde sig om de andre Officerer, der nærmede sig, for at spørge om hans Grinde, skred han hen ad Dækket til den Øverstcommanderende, og med det samme opdagede man, at han trak lidt paa det ene Been, som om en Kugle havde slappet de bagerste Muskler.

„Har kanske noget at melde, Mathias!“ — raabte Tordenskjold ham imøde. Med Hatten i Haanden og et Strabud svarede Søvagten: „Ja, nu er der Ugler i Mofen, Hr. Schoutbynacht! Svensten begynder at røre sig; et Par Hukkerter lure allerede histinde mellem Skjærene og gjøre Mine til at liste sig ud, sagtens for at spionere. Jeg trostede mig ikke til at angribe dem med Chaluppen uden Hr. Schoutbynachts Forlov, da jeg dog ikke kunde tage meer end een paa min Samvittighed, medens den anden Kad saa slap igjennem; derfor vilde jeg først melde det.“ — „Gjorte Du Ret i, Mathias Thye!“ — bemærkede Tordenskjold, idet han lod Blikket løbe hen langs Kysten — „maae være paa vor Post, at de ikke saae Bud til Marstrand og komme os fra begge Sider paa Halsen — oho! der stryge de ud; for Djæveln! kan aldrig vide hvad de ville herude; skulle kanske avertere Koffardimænd om Indespærringen. Sei, Hr. Capitain! kan lade den armerede Skude, der opbragdes i Gaar, stikke ud efter dem med samt et Par Chalupper. Rap Dig, Mathias! har ligeledes at gjøre Dit Bedste, for at affjære dem Bejen — — rør

Eder, Manne!" — Mathias Thye hinkede affted; Commandoraab lode og flere Joller afgif fra „Lolland“.

De svenske Hukkerten, der nu mærkede, at de vare opdagede, satte Seil til og styrede driftigt ud fra Skjærene; i forskellige Retninger søgte de at vinde rum Sø. Den omtalte armerede Skude var øjeblikkelig klar til at sætte efter og Mandskabet paa de udcommanderede dobbelte Chalupper halede ud af alle Kræfter, medens Tordenskjold fra „Lollands“ høje Skandse betragtede Jagten med Utaalmodighed i Blik og Miner.

Solens sidste Straaler forlode allerede Mastetoppene; langt ude i Nordvest forsvandt den ene Hukkert i Dæmringen, da den var en fortreflig Seiler, og nogle af Chalupperne saavel som den armerede Skude vendte med usorrettet Sag tilbage. Men det andet fjendlige Fartoi, der havde styret Syd paa, krydsede endnu omkring i Nærheden; Drølløgstibenes Smaafartøjer stræbte fra alle Kanter at spærre det Vejen. Flere Gange havde Mathias Thye med sin dobbelte Chalup været paa halvt Kanonstuds Afstand og sendt den driftige Speider et Par Kugler agterind; men nu paste Hukkerten sit Snit; den gif pludselig over Stag og strog hen imellem tvende Fartøjer, der fra begge Sider vilde hale ind paa den. Allerede havde den vundet Luven; den satte flere Seil til og man opgav Haabet om at tage den. Da bruste et stort Skib frem, som hverken de Jagende eller de Jagede i deres Iver hidtil havde bemærket, skjøndt dets Seil for over en Time siden havde været synlige i Sydvest. Det drejede Bredsiden mod Hukkerten; nogle svære Skud hundrede over Havet og Kuglerne fore langskibs ind over det lille Fartoi, der nu ogsaa opgav sine Seil og strog Flaget. Det var nemlig Fregatten „Stralsund“; den kom fra Kjøbenhavn, for at støde til Escadren.

„Hollands“ Mandskab, der fra Vanter og Bugspyd med stor Spænding havde iagttaget Smaafartøjernes Manøvrer, udbød i et lystigt Hurra ved Fregattens tordnende Mellemkomst; thi Ingen af dem var uvidende om Escadrens farlige Stilling, og kun deres uroffelige Tillid til Chefens Narvaagenhed og Lykke opretholdt deres Mod. At den fjendlige Speider ikke fik udrettet sit Grinde, indsaae de derfor, var af Bigtighed, saavel som at den Forstærkning, man erholdt ved Fregatten, var saare velkommen. Ogsaa Tordenstjold blev glad overrasket og det endnu mere, da han i Chesen, som saa Minutter efter kom ombord, gjenkjendte Capitain Tønder; den tiltagende Dæmring havde nemlig i Forstningen ladet ham i Uvisshed om hvad det var for en Officeer; men da han nu bemærkede Mandens stive Gang over Dækket op til Standsen, udbød han: „Dho! min Broder! kunde jo aldrig være kommen meer beleilig; seer med Fornøielse, at Dit Skrog endnu er flot.“ — „Ja, det skulde jeg mene“ — lo Tønder, idet han ved at stige op ad Trappen bestandig satte den højre Fod foran paa det næste Trin — „som Du seer, Hr. Broder! har jeg endnu begge mine Arme og eet frist Been, og paa min Stylte tænker jeg endnu at stavre et godt Stykke frem i Verden — — see der! det er jo lutter gode Benner — — for Satan! kan jeg troe mine Dine; er vor lille Grottschilling endelig sluppen ud af Amnestuen. God Dag, Du velsignede Kanonprop!“ — han trykkede den lille Lieutenant i sine stærke Arme. — „Det var da en forbandet Ubekjærlighed“ — gispede Grottschilling og rev sig løs — „rigtignok har Morbroder ladet mig slippe, men under den udtrykkelige Betingelse, at jeg ingen Skade kommer til; derfor maa Du gjerne lade være at trykke mig ihjel i Dine Bjørnearme.“ — „See, gaaer Kneblen ikke paa ham som altid“ — stoggerlo Tønder — „gjør han mig ikke

i eet og samme Aandedrag til en Abe og en Bjørn, og glemmer reent Subordinationen." — "Skal sige Dig, er en ganske anden Ting med ham" — smilte Tordenstjold — "er bleven mig reccommanderet til særdeles Omhu; skal hverken udsættes for Stud eller Stik, men kun lave Kort og Tegninger over et og andet Sted." — "Det er sandt, blandt mange frigeriste Talenter har den velsignede Knægt ogsaa det, at føre Kride og Pensel som en seer Karl" — henkastede "Stralsunds" Chef — "har han ikke forgangen Nar skildret sit Sødsfendebarn saa livagtigt og foræret mig det; det ligner, uf! — — nu ere vi begge Invalider — — hvad jeg ellers vilde sige; ræk mig Din Haand, Bude! jeg tænkte nok at treffe Dig her, Du alvorlige Philosophur! for Satan! hvi gjør Du ikke ligesom jeg og jager alle Griller Fanden i Bold; et godt Glas Biin i et endnu bedre Lag, og saa en munter Bise med fuld Musik af Morterer og Kanoner; det gjør mig saa lystig, at selv mit Træbeen kløer efter en Svingom." Smilet forsvandt næsten fra Tordenstjolds Læber, idet han med et tvivlsomt Blik betragtede sin fordums Messekammerat, hvis Lystighed forekom ham noget uhyggelig; rask faldt han ham i Ordet: "Længes dog efter at vide, hvad Nytt Du medbringer fra Kjøbenhavn?" — "Ja, det maa Du vel spørge om, Hr. Broder! lutter prægtige Nyheder; vi ruste os nu ret for Alvor; Alt, hvad der kan bære Gevær, jages fra Bærsted og Arne, fra Huus og Mark, for at hente Laurbær til den magre Suppe. Nu skulle vi først rigtig til at gjøre Erobringer, maa Du vide; med Moscoviten lege vi atter de bedste Benner; vi have lovet at hjælpe den Hankat til at faae Snuden i det østfœiste Fod; thi nu seer Czaren saa venlig ud og har skjult Knuten under sin Raabe. For at efterligne sin hoifalige Collega og Fjende, vil Hans Majestæt, vor allernaadigste

Ronge selv stille sig i Spidsen for sine Solbater — —.“
 — „For Djæveln! veed Intet af alt dette“ — faldt Tor-
 denstjold ham forundret i Ordet, og med forffjellige Udraab
 traadte de andre Officerer nærmere. — „Hvad! det veed I
 Intet af; saa ere I forbandet langt tilbage i Tiden — —
 men, for Satan! beder tjenstskyldigst om Forladelse“ — til-
 føjede Fregatchefen og traadte et Skridt tilbage, idet han
 lettede paa Hatten — „har at melde mig hos Hr. Schout-
 bynachten og indtil videre stille mig under Eders Commando;
 endvidere maa jeg melde, at Hans Majestæt, som sagt, med
 Kronprindsen allerede har begivet sig paa Reisen op til
 Norge, hvor han i Spidsen for tyve tusind Mand agter at
 bryde ind i Bahuus Lehn. Paa Holmen rustes af alle
 Kræfter; en Mængde Krigsfartøjer skulle sendes herop til
 Gothenborg, for i Forening med Eders Escadre ganske at
 knække Fjendens Magt her; men hvo der skal føre Comman-
 doen over Stabsen, derom snakker man endnu kun frem og
 tilbage. For Resten indskærpes det Hr. Schoutbynachten,
 af al Magt at fortsætte Indespærringen og vel at vogte
 Eders Post.“ En alvorlig Sky drog frem paa vor Helts
 Pande; tankesuld stirrede han et Djeblit hen for sig og Alle
 iagttog den dybeste Tausked; med en heftig Armbevægelse
 i Luften sagde han derpaa: „Har Net, Tønder! er en vig-
 tig Nyhed; kan give blodige Pander inden vi forsee os —
 — for Djæveln! er let nok sagt, at passé paa sin Post;
 kunne jo gjerne lade os skyde i Sænk, om Tingen er der-
 med klaret. Komme da altid for seent med vore Anstalter;
 have nu ligget vrkesløse et Par Maaneder og givet Fjenden
 Tid til at sunde sig efter Skrækken. Kunde kanstee i en
 Haandevending have taget Byen og Fæstningen, om tilstræk-
 kelig Styrke var fulgt med, medens vi nu muligviis faae en
 lang Ræse, om ikke noget Bærre.“ — „Saa Tingen staaer

saaledes" — bemærkede Tønder i en alvorlig Tone — „veed Du kanske, Hr. Broder! hvad Styrke Fjenden har derinde?" — „Er kommen til Kundskab om, at der ligger fire Drlogsstibe samt flere Fregatter og Gallejer herinde i Gothenborgs Havn; men veed slet Intet om Fjendens Anstalter i Marstrand, hvor han skal have endnu flere Skibe beliggende. Kan jo ikke røre mig af Pletten, for at Svensken ikke skal løbe ud. Havde gjort sikker Regning paa Forstærkning fra Norge; stikker Rosenpalm ikke i det Sted „Sørideren" herned, for at see om jeg ogsaa er paa min Post; holder Stykprammene med samt Drlogsstibet og Gallejerne tilbage i Frederiksstad — — for Djæveln! er jo til at tabe Taalmodigheden over." — „Aha! nages Hr. Vice-Admiralen ogsaa af den gule Drm." — „Naa, lad gaae!" — vedblev vor Helt og foer med Haanden over Ansigtet, som om han vilde forjage al Bekymring — „narre dem maaskee endda — — ville imidlertid holde godt Udkig og berede os til Kamp." — „Ret saa, Hr. Broder! en frisk Beslutning er halv Gjerning — — jeg for min Person skal spille op saalænge jeg har en Stræng tilbage, og det er jo lutter prøvede Folk, Du har hos Flaget." — „Takker min Gud! jeg har Eder samlede her. Gad ogsaa gjerne have beholdt Grip; men maatte lade ham gaae tilbage med Melding. Vilde ønske, at Broder Sivers og Lillienstjold kunde staae op igjen; vare ogsaa Gutter, man kunde forlade sig paa. Haaber for Resten, at Capitain-Lieutenant Ployart, som forretter Adjutant-tjeneste ved Flaget, ved given Leilighed vil lade see samme Kjækhed som vore forudgangne Kammerater. Skulde mene, at Du endnu kjender ham fra Kadettrøjen" — han lettede med disse Ord paa Hatten ad en ung Officeer, som hidtil havde holdt sig i taus Afstand, men hvis dristige Pand og luende Blik lode ahne, at han kun ventede paa Leilighed,

for at retfærdiggjøre sin Chefs udtalte Forhaabning. Lettende ligeledes paa Hatten ad den venligt hilsende unge Mand, udbrod Tønder: „For Satan! javist, nu kan jeg kjende Eders Træk; men da vi sidst saaes, var I ikke større end en Koerpind, og nu er I jo bleven stor og rank som det deiligste Mastetræ.“ —

Nattens Stilhed sænkede sig over Land og Sø; indhyllet i Halvmørkets uhyggelige Slør laa Ny-Elfsborg histinde med sine utallige Ildsvælg og de rundtom opfaste Batterier i truende Tausshed. Fred og Slummer syntes at have afløst det ængsteligt travle Liv i Gothenborgs opfyldte Havn og i den folkerige Handelsstad. Den svage Lustning formaaede ei at udfolde Flagene paa de colossale Skibe, der udenfor Fjorden gyngede i det elastiske Element med en næsten umærkelig Bevægelse, medens de slanke Master langsomt svejede hid og did i Hviden. Maanens blodrøde Kugle svævede majestætisk op bag Sverrigs Fjelde og kastede sine Straaler langt ud over Havet, i hvis hemmelighedsfulde Dyb Stjernernes Myriader badede sig; med sagte og alvorfuld Murrede rullede Bølgerne afsted ind til den brusende Brænding under Kysten. Paa den yderste Pynt af Den Hisingen, der dannes af Bahuus-Elven og Gothenborgs Fjord og ved en Bro var forbunden med Gothenborg, lænede en svensk Strandvagt sig paa Geværret og lyttede efter det taktmæssige Aareslag, der løb svagt gennem den stille Nat; let og flygtig som en Skygge gled en Jolle hen over Bølgerne og da den gennemskjær Maanens blanke Straaleslør, gyste den unge Soldat og stirrede ræd efter den eensomme Seiler. — Højere svævede Nattens Lygte op paa den skyfri Himmel, klarere funklede dens Skive og belyste Marstrands rummelige Havn; tydeligt skjelnede man de mørke Strog af de svenske Drlogsstibe „Halmstad“, „Calmar“, „Stettin“,

„Frederica“, „Warberg“ og Fregatten „Charlotte“; som en Fyrreftov stræbte Masterne i Beiret, medens en Mængde Pramme, Gallejer og Koffardstibe i tætte Klynger laae halvt skjulte i Skyggen. Saavel ved det nordre som søndre Indløb glindsede blanke Metalstykker i Maanens Straaler; det var Batterierne Hedvigsholm, Malepert, Antoinette og Gustavsborg. Paa den ene Side af Havnen strakte sig den saakaldte Koo med sine smaa Steenklipper og vilde Kratstove; paa den anden Side laa Byen Marstrand og bag denne hævede sig den stærke Fæstning Carlssteen høi og stolt paa de optaarneede Fjælde. Ogsaa her var det stille og tyft, saavel i Byen som paa Skibene; kun i et og andet af de nærmest Strandbredden beliggende Huse opdagede man Lys, og var man kommen lidt nærmere, havde man vistnok ogsaa fornummet høirostede Stemmer og lystige Somandsfange; thi Havnens fortreflige Beliggenhed og de store Ildsvælg, der fra alle Sider beskyttede Indløbene, havde gjort Skibscheferne saa sikke, at de gjerne tilbragde Aftenen og Natten i Land, for ved et godt Glas Viin at opfriske gamle Erindringer og udøve Formodninger om Fremtiden; deres Undergivne fulgte Exemplet og ikke sjelden var den hele Escadre overladt til sig selv og Batterichefernes Arvaagenhed. Ikke engang Tordenstjolds Gjenkomst til Nordsoen kunde bevæge Somændene til større Forsigtighed; de vidste nemlig ret godt, at denne frygtelige Søridder ei for Djeblikket turde røre sig fra sin Post ved Gothenborg og at han vel maatte hytte sig selv, dersom det forventede Mandstab til Orlogsskibenes Besætning snart ankom fra Stokholm og Carlscrone. Paa de nævnte Batterier vandrede Skilsvagterne med asmaalte Skridt frem og tilbage; som et svagt Lyn blinkede deres Bajonetter hvergang de vendte om. Men uændset af disse Vagtposter, gled en Jolle ind fra det søndre Gab, stød hen

mellem de svære Skibe og lagde derpaa lige saa ubemærket ind til Vælene ved Byen.

Fra de nederste Binduer i et af de Huse, hvor Folt endnu vare paa Benene, skinte et eensomt Lys; men ved at kaste Blikket gjennem de smaa Ruder opdagede man kun et Kjøkken, hvor Pigen var beskjæftiget ved Storfstenen, medens en Soldat, formodentlig hendes Kjæreste, ved det lange Bord gjorde sig tilgode med Levningerne fra et, som det lod til, overdaadigt Aftensbord. Vistede man sig derimod gjennem en aabenstaaende Laage ind i den lille Have, der strakte sig langs Huset, da vinkede et hyggeligt Lys i den anden Ende af Alleen og man hørte lystige Stemmer, afbrudte af klingende Latter. I det store Lysthuus sad nemlig et Selskab af trende Personer omkring en dampende Boyle; af den lifflige Duft, der fremsteg af dennes Dyb, mærkede man at den var fylt med en begejstrende Drif; at denne Drif derhos begyndte at yttre sin Virkning, sporede man ligeledes snart ved nøjere at betragte Kløverbladet. Den klingende Latter hidrørte fra Husets Dame, en rund og syldig Skikkelse med et af Sundhed blussende Ansigt, der trods de fyrgetyve Aar endnu kunde gjelde for smukt; men den uhyggelige Ild, der brændte i hendes mørke Dje, det næsten haanlige Træk, der spille om hendes noget tykke Læber, og hendes uqvindelige Manerer lode ahne Bacchantinden, som i denne Verdens Lyst og Tummel forlængst havde afkastet den sidste Rest af Blusfærdighed. Ved hendes Side og halvt lænet op til hende sad en middelaldrende Mand, efter Dragten at domme, en Krigsmand; men ogsaa kun efter Dragten at domme; thi hverken hans Holdning, hans stumpe Blik eller hans hele Characterløse Physiognomi tydede paa, at han hørte til hiin håderlige Stand, der fremfor alle andre Stænder gjør og maa gjøre særlige Fordringer til sine Medlemmers Udvoortes.

Selv den begejstrende og i fulde Maal nydte Drik havde ei formaaet at opildne hans Blik eller give hans Muffler Spændekraft; al Begejstringen syntes at have sat sig i hans slappe Kinder, der vare affstikkende røde, som om han havde sminket sig. Den tredie Person endelig var en svær, afrundet Skikkelse, hvis hele Ydre strax lod falde paa tvende Slutninger, nemlig at han hørte til den geistlige Stand og at han ikke havde været en ørkesløs Tilstuer ved det nylig tilendebragte Maaltid. Herfor talte ikke alene hans, i Gjennemsnit ravnførte Klæder, der for Djebliffet vare knappede op og løsnede, hvorsomhelst dette lod sig gjøre med Anstand og uden al for mange Omstændigheder, men ogsaa det fromme Træk, der var umiskjendeligt i hans, rigtignok brede og blussende Ansigt, samt Maaden, hvorpaa han havde foldet de trinde Hænder over Maven og alligevel holdt fast paa en lang Kridtpibe.

„J er en listig Skjelm og med samt Eders graae Haar ikke bedre end den yngste Springsyr“ — sagde Damen og istemte atter sin floggrende Latter, idet hun holdt fast paa Krigsmanden, som netop gjorde Mine til at reise sig — „J bruge os stakkels Dvinder kun til et Vegetoi, der kan adsprede Eders Luner, og naar vi ere blevene lystige og ville til at more os, løbe J Eders Bei og tænke at affpise os med al den Snak om alvorlige Forretninger.“ — „Det forstaaer J ikke, min Bedste!“ — svarede Krigeren og sank tilbage i sin forrige Stilling — „min vigtige Post kræver min Nærværelse; det er ingen ringe Sag, i vore Tider at være Commandant paa en saa stærk Fæstning som Carlssteen.“ — „Jo pyt! det har nogen Nød. Om J kommer en Time før eller senere op til den kjedsommelige Rede, kan da gjøre lige meget; en af Eders Frøkner Døttre kan for den Sags Skyld gjerne vogte Fæstningen i Eders Fravæ-

relse." — „Siig det ikke, I letsindige Dvinde!" — bemærkede den geistlige Mand med stor Salvelse i Stemmen, medens hans smaa Dine dog skøde skalkagtige Blik over til Parret — „gjør ikke, som der staaer skrevet i den hellige Bog om Dalila, der inddysede Kæmpen Simsons Kraft, saa at han glemte at stride for Israels Born." — „Hvad nu! bliver den Guds Mand forrykt; nei, vil man blot høre; sammenligne mig med en jødisk Dvinde — —." — „Vor Herre bevare os! I maa forstaae mig ret; det var ingenlunde min Aigt at sige Noget til vor gjæstfrie Værtindes Forkleinselse; det var kun saa for et skjentsomt Exempels Skyld, og hvorom Alting er, saa kunde Sammenligningen med en Person, der agtes værd at omtales i den hellige Skrift, ei skjæmme Eder, allerhelst da jeg kun for Eders Skjønheds og forføreriske Gavers Skyld betjente mig af den Lignelse." — „I har Ret, min Bedste!" — sagde Commandanten med lallende Tunge — „og I maa skamme Eder, Pastor! at gjøre mig til Simson — — en Oberst i Hans svenske Majestæts Tjeneste." — „Lad kun den Fugl flyve" — vedblev Damen med et venligt Blik til Pastoren, hvis Bemærkning om hendes Skjønhed havde rørt hende — „jeg vil troe Eder paa Ordet, skjøndt jeg altid har indbildt mig, at Dalila var et Skarns Dvindemenneske, og jeg er en ærlig Enke, der endnu begræder min salig Mand, den Sjæl, som nu hviler i sin Grav." — „Fred med ham, Amen!" — tilføjede Herrens Tjener hurtigt og klemte de foldede Hænder tættere sammen — „lad de Døde hvile. I den Anledning maa jeg gjentagende minde Eder, Oberst Dankwart! om, at det er tredje eller fjerde Gang i Aften, at I fortaler Eder og hidmaner Hans Majestæt Kong Carl den Tolvte fra hans himmelske Hjem. Den Herre var ikke at spøge med; saae han Eder paa denne Tid udenfor Fæstningen og mig som

en Herrens Tjener i et saa verdsligt Lag, skjøndt det er i al Erbarhed, vilde han vende sig i Graven." — "Det er jo hvad jeg siger" — foer Commandanten i Beiret, som om denne Tanke pludselig gjorde ham halv ædru — "jeg maa vogte mit vigtige Kald, at Fjenden ikke skal overrumple os." — "Bliv I kun her, lille Commandant!" — skingrede Damen og snoede sin runde Arm om hans tynde Hals — "I skal vide, at en Dvinde nu sidder paa Hans høifalige Majestæts Stol og derfor have vi Dvinder Herredømmet. I skal ikke bryde Eder om hvad den Guds Mand siger der; Skrækken sidder ham endnu i Blodet fra det afbrudte Brudegilde, hvilken Hændelse jo nær havde kostet ham Kraven." — "Og Halsen med" — stenneede Pastoren, paa engang ganske alvorlig — "Gud bevare os, det er skrækelige Tider, vi leve i, som om Herrens Straffedom allerede var kommen over os. Maatte ikke jeg ulykkelige Hyrde, der var saa ufskyldig som et nysødt Lam, forlade min talrige, velhavende Hjord derne i Skaaneland og tage til Takke med det fattige Kald her mellem de nøgne Klipper, hvor jeg gierne kunde sulte ihjel, hvis jeg ikke hos Eder og hos min gamle Ven, Oberst Dankwart, imellem foresandt Gofens Rjødgryder. Gud være lovet for alt Godt! jeg ønsker Eder en god Nat, min smukke og gjæstfrie Bærtinde! og kommer det sidste Glas paa Eders Velgaaende og til skyldigt Taksigelse for al den Godhed, jeg bekom." Dermed satte han det fyldte Glas for Munden; men medens han med synligt Velbehag og i langsomme Drag indsugede den kostelige Drik, saae han tilfældigviis over Glassets Rand hen til Lysthusets aabentstaaende Dør, og en vis Uro malte sig i hans Blik, skjøndt han ikke derfor standsede i sin Forretning.

"Saa er det rigtigt; vi ville begive os paa Bejen —
— jeg til min ansvarsfulde Post" — udbroed Commandanten,

som nu med et Slags kraftig Beslutning rev sig løs fra Damens Arm og gjorde Anstalter til at vinde Vægten — „Ordonnansen er vel tilstede, min Bedste! vil I lade ham komme.“ — „Der er En“ — udbrod Pastoren, idet han snappede efter Luft og med den tomte Pokal pegede til Døren. Forundrede saae Damen og Commandanten hen i samme Retning og opdagede nu en kæmpeagtig Skikkelse, der, iført en jevn Sømandsdragt og med Hatten i Haanden netop traadte ind i Lysthuset. Pastoren satte Glasset fra sig og kom med usædvanlig Hurtighed paa Benene, medens Obersten sank tilbage paa Stolen og stirrede med stive Blik paa den Fremmede. Kun Damen syntes at beholde sin Fatning; sættende Hænderne i Siden, raabte hun med næsten grov Stemme: „Nei, vil man see engang — — hvad vil I? hvem søger I?“ Med et flygtigt, men klogt Blik oversaae Sømanden Tingenes Stilling; et underligt Træk, der maa- skee skulde forestille Ydmyghed, prægede sig paa hans djarve Ansigt. Med et dybt Skrabud tog han til Orde: „Med Forlov at spørge, har jeg kanskee i Mørke styret feil, naar jeg agtede mig ind til Peer Mogensen fra Bahuus?“ — „Ja, Gud hjælpe os!“ — svarede Damen med et droit Suk — „der kommer I bagefter; den Mand er død og borte for længe siden. Men siden I søger ham og det saa seent, har I vel været langveis borte, og skulde I have noget paa Hjerte, kan I gjerne betroe det til mig, som er hans Enke.“ — „Ja saa, han er allerede hugget op; saa beder jeg at undskylde min sene Ankomst og vil dreje af igjen; for da I har saa fornemme Passagerer og Bekendtere herinde i Raahytten, kan jeg nok tænke, at I ikke bryder Eder stort mere om saadanne Dækspassagerer som Eders salig Mands jevne Slægtninge og Venner.“ — „Hvad er det for en Snak! det skal en Skjelm sige Catharina Mogensen paa, at hun

skulde vise sin afdøde Huusbondes Paarørende fra sin Dør." — "Saa, det maa jeg lide; det er jo accurat som om jeg hørte mit Godskendebarn, Peer Mogensen, snakke; for han var en Gut, der havde Hjertet paa rette Sted." — "Det skal I have Tak for, at I giver den Sjæl saadant Skudsmaal i sin Grav — — men I siger, I er hans Godskendebarn; saa skulde I da aldrig være Ole Olesen?" — "Jo, det er da rigtignok mig, som for en ti Aar siden gik til Ostindien." — "Jh, Du Herre Gud! hvor man kan være blind. Javist, nu kjenner jeg Eder igjen, skjøndt jeg kun saae Eder den ene Gang, da I tog Afsted; men den Tid har da taget strapt paa Eder." — "Javel, der er gaaet mangen en Braadsø over min Isse; men det maa jeg sige, I har holdt Eder vel nok og har endnu en glat Skabelon." — "Stakkels Ole! I skal, min Tro! ikke forlade mit Huus med tør Mund; vil I selv soge hen til Kjøkkenet derinde, saa skal jeg om en liden Stund være hos Eder, saasnart disse gode Herrer ere komne afsted." — "I skal for den Sags Skyld ingen Omstændigheder gjøre, for jeg er da ikke stævnet tomhændet herhid; og hvad disse gode Herrer angaaer, saa har jeg nok før seilet sammen med Hr. Pastoren, og Hr. Officieren der kunde det kanske komme ret beleiligt at fornemme Et og Andet fra Fjenden; for jeg skal sige os, jeg kommer directe fra Tordenstjolds Flagstib." Med et Strækkens Udraab foer hele Kloverbladet sammen; Obersten spilede Dinene op og famlede uvilkaarligt efter sit Bæрге; men Pastoren, som med blegnende Kinder og skelende Blik havde iagttaget Sømanden, syntes nu at komme lidt til sig selv igjen eller i det mindste at fatte en Beslutning. Gripende sit Glas med den ene Haand og Dsefkeen med den anden, sagde han: "Med vor Bærtindes gunstige Tilladelse og hvis min Ven, Oberst Dankwart, ei har noget derimod,

vil jeg fylde en Velkomstskaal til denne ærlige Mand, som vistnok trænger til en Hjertestyrkning." — „Ja, det veed Gud, I maa" — udbrod Damen — „men det var da en forstræffelig Begivenhed; det maa I fortælle." — „I har Ret, min Bedste!" — stammede Obersten og strog sig om Hagen, som for at samle sine Tanker — „skjænk kun i, Pastor! han maa give Beretning om Fjendens Styrke og Stilling." Et let Smil foer over Dles Ansigt, idet han hev sin Hat hen i en Krog, spottede Tobakken ud og langede efter Glasset med den hede Drik, hvis lifflige Duft syntes at gjennembæve hans, vistnok ved enhver anden Leilighed seige Nervesystem. Nikkende til Enhver især af Kløverbladet, førte han Glasset forsigtig til Munden og lod Indholdet glide ned; rømmende sig tog han derpaa atter til Orde: „Det maa jeg tilstaae, den Drik har I øst af et godt Fod; saa krabat findes den kun i en Admiralskahyt. Hvad det ellers angaaer, at jeg kommer fra Tordenstjolds Flaggskib, saa kan jeg snart gjøre Rede for den Omstændighed. Det maatte saa omtrent være tre Aar siden, at jeg gif paa Togt med en svensk Hukkert; herude i Kattegattet bleve vi prejede af en dansk Orlogsmand og maatte stryge Flaget; for jeg skal sige os, det var Tordenstjold i egen Person, der gjorde os den Ære at dreje bi for os, og den Karl forstaaer ingen Skjemt. Da jeg gjorde en suur Mine ad hans Ordre at tage Haand i med og tjene under hans Flag, lod han mig favne Masten og lange saadan en syv og tyve Stykker af en vel snoet Lamp; da jeg i næste Havn lod min Bei og søgte ind over svensk Grændse og allerede troede mig i Sikkerhed — — omtrent som det kunde være her mellem gode Benner, som om I, Hr. Pastor! var Ole Dlesen og jeg Tordenstjold, lod han mig hente midt ud af mine gode Benners Kreds — — for han vilde nu engang have mig, skal

jeg sige os, og naar han vil have Noget, er det allerede hans; han er Karl for at hente det bort midt under den stærkeste Fæstnings Kanoner." Det gjøs koldt ned ad Pastoren, da Ole i Talens Iver berørte ham med sin Kampenæve. Damen slog Hænderne sammen og raabte: „Nei, vil man bare tænke; ja, det er Skade, at han ikke er en Svensker; han seer vel bister ud?" — „Paa det Lav! det er en kjon ung Mand, der nok var værd at sidde der, hvor Hr. Obersten nu har Plads, og I vilde kanske endda ikke være ilde tilfreds med Byttet. Men for at komme til Tingen igjen — — med Forlov at vade min Tunge endnu engang — — altsaa, for ikke oftere at smage hans vel snoede Lamp, bed Ole i det sure Øble og gjorde Tjeneste. Men et Dje havde jeg da paa hver Finger, saa jeg kan give god Bessed om Altting; i Aften paste jeg mit Snit, puttede de tre Maaneders Lønning, vi da rigtig havde saaet betalt forud, i Lommen, og da jeg med Signalhjollen, der just skulde gaae ind til Brandvagten, var kommen en Kabeelængde fra Flagstibet, endevendte jeg de to danske Roerkarle, saa de gjorde en Kulbotte til Bunds, og saa halede jeg af alle Kræfter herind til Marstrands Havn. See, nu er jeg da lykkelig kommen her og har medbragt et godt lille Fartoi til Hendes Majestæts Tjeneste; men om den Helvedes Karl af Schoutbynacht ikke lader mig hente igjen midt under Hr. Oberstens Kanoner, see, det er en anden Sag." — „Hvad for noget — — det lader han nok være, saalænge Fæstningen staaer under min Commando; jeg kjender mit vigtige Kald — — men Fjendens Styrke, lille Ven!" — „Men de to Matroser, Ole Olesen!" — raabte Damen, som med stigende Deeltagelse havde lyttet til hans Fortælling — „Hvor bleve de af?" — „Hvor de bleve af? De gif til Bunds, tænker jeg." — „Gud velsigne og bevare os! saa har I vilde Men-

neste jo et dobbelt Mord paa Eders Samvittighed" — udbrød Pastoren med skjælvende Stemme. „Naa, saa det kalder I et Mord, naar man slaaer sin Fjende ihjel — — om I nu var en snaus Karl og desuden vilde forraade mig, og jeg slog Eder paa Planeten, saa I aldrig mere saae Dagens Lys — — med Forlov at spørge, vilde I fortænke mig deri? Hvad ellers Fjendens Styrke betrefter, som Hr. Obersten snakker om, saa maatte det ikke være af Bejen, om I var paa Eders Post; for Schouthynachten har faaet en god Forstærkning af Orlogsffibe og svære Skytspramme, saa han kan byde den hele Magt i Gothenborg og Marstrand Spidsen og hvert Djeblik ventes herhid." — „Naa, der hører I, min Bedste!" — ivrede Commandanten og gjorde nu Alvor af at reise sig — „det er paa den højeste Tid at jeg begiver mig paa min ansvarsfulde Post. I kan komme til mig i Morgen, lille Ven! saa ville vi tale nærmere derom — — er Ordonnantsen der, min Bedste?" — „Jovist er han — — Du Herre Gud! hvad det er for Historier — — men hvordan kommer nu Pastoren hjem? Han har et godt Stykke Bei. I maae følges ad op til Porten og saa maa Ordonnantsen gaae med den Guds Mand til Præstegaarden." — „Med Forlov! det gjøres ellers ikke fornødent; jeg kan gjerne ledsage Hr. Pastoren hjem." — „Gud frie og bevare os! det skal I ikke; jeg kan nok alene finde Bejen til min Hjord" — sagde Pastoren, som endnu ikke var kommen sig efter sin Skræk over det af Ole anførte besynderlige Exempel. „Jovist skal han saa, naar han er villig" — lagde Damen sig derimellem — „den Ting er afgjort. Og I, Ole Dlesen! skal ikke glemme, at dette er Eders Sødstendebarns Huus; men herbergere Eder kan jeg ikke; det vilde ikke stikke sig for en ærbar Enke."

Nu rustede man sig til Afsted; Ordonnantsen, som blev hidkaldt fra Kjøkkenet, greb sin vaklende Oberst under Armen,

og uagtet alle Modforestillinger, maatte Pastoren finde sig i den paatrængende Somands Ledfølge. — Ved den smalle Vei, der førte op til Klippefæstningen, skiltes de to gamle Venner ad, og lænende sig med betydelig Overvægt paa sin kraftige Støtte, skred Carlsteens Commandant med usikre Skridt op til Porten, idet han benyttede denne passende Leilighed til at indsfærpe sin Undergivne en Krigers høje Pligter.

I den maaneklare Nat fortsatte den geistlige Herre Bejen med Ole; af og til kastede han et mistænkeligt Blik til den gigantiske Somand, som med lange Skridt og stum som en Fisk gik ved hans Side, og alt som de sjerne dem fra Byen, blev han meer og meer beklemmt. Omfider tog han Mod til sig og brød Tausheden: „Skjondt jeg vandrer min lovlige Vei og staaer under Herrens Varetægt, kan jeg ikke nægte, at Eders pludselige Fremtræden og forblommede Ord have gjort mig urolig; thi jeg har ingenlunde glemt vort sidste Møde, og naar jeg nøjere tænker efter, bliver det mig tydeligt, at der stikker en eller anden List under.“ — Ole Dlesen var netop i Færd med at bide en frisk Skraa af; rolig stak han den lille Rulle Tobak igjen i Lommen; efterat han derpaa havde kastet et speidende Blik til alle Sider og folt til sin lange Kniv, der stak i Beltet indenfor Bamsen, brummede han: „Det kunde nok være; hvad Eders Uro ellers betrefter, saa kunde I gjerne lægge Eders Hoved til Hvile i mit Skjod; det er ikke danske Gutters Skik at lægge kaad Haand paa Bergeløse, og jeg skulde mene, at I Intet har at klage over fra vort sidste Møde, da I vistnok blev behandlet med al Hovissked. For Resten kunne vi jo passiare fredeligt sammen, for jeg har Et og Andet at tale med Eder om; men det siger jeg Eder, er I en Lurendrejer, naar vi komme til Folk, saa er Ole Dlesen Mand for at

endevende Eders hele Besætning." — "Gud bevare os for saadanne Yderligheder og Herren stemme Eders forvildede Sind til blidere Tanker! Dog, jeg er spændt paa hvad I har at sige mig; jeg har jo Intet at skaffe med Eder eller nogen Anden af Hendes Majestæts Tjener." — "Saa, siger I det, Hr. Pastor! ja, det kan jo være, at I for Diebliffet finder det bedst at seile med den Vind, fordi den blæser søjelig; men Eders Hukommelse maa ikke være saa lang som den Ende Toug, jeg bruger til en maadelig Lamp, hvis I har glemt Skrivelsen, I sendte til en høifornem Person hiin Side Sundet et Par Dage efter Hans svenske Majestæts Affart." — Skjøndt det var Nat, vendte den geistlige Herre dog sit Ansigt bort, som om han frygtede for, at den snu Soman skulde see ham blive rød og bleg. Med usikker Stemme tog han til Orde: "Eders formastelige Tunge fremfører der Noget, som klinger lig en slem Bessyldning mod en Herrens indviede Tjener." — "Stop, Herre! ingen Slingeren; I forstaaer ret godt mit Signal og vi vide god Betsked om den Ting — — hvad! lovede I kanstee ikke, under siffige Betingelser at give god Underretning om Stromstads Fæstningsværker — — naa, husker I nu? Kun frist, Hr. Pastor! giv Seilene op." — "Herren kjenner Hjerterne; men Menneffene ere tilbøjelige til at udbrage de værste Slutninger" — stammede Pastoren og foldede sine Hænder — "og om jeg nu ogsaa dengang, efterat være gaaet paa Raad med min Samvittighed, havde besluttet at hjælpe Hans danske Majestæt til Herredømmet, for at befrie det, af alle Slags Ulykker svært hjemsogte Folk fra en Borgerkrig, skulde jeg derfor nu have samme Tanker, da indvortes Rolighed er vendt tilbage og Hendes Majestæt sidder fast paa Fædrenes Trone?" — "See, det lader sig høre, altsaa den Ting er klar. For den Sags Skyld kan I ellers gjerne igjen sam-

menkalde Skibsraadet i Eders Samvittighed og tage den samme Beslutning; for inden Orlogsmændene næste Gang lægge op, er det ude med Hendes Majestæts Regimente, og inden næste aabent Bandede vejer det danske Flag over det halve Sverrig." — „Vor Herre frie og bevare os! hvad siger I der; skulde det i al Sandhed forholde sig saa? — og hvormed vil I bevise det?" — „Som jeg siger; for Resten kan I troe mig, om I vil; men den Skibsmagt, der nu udrustes i Kjøbenhavn, tænker jeg er stor nok til at jage Eders hele Flaade i et Musehul. Hans danske Majestæt styrer disse Dage over Eders Grændse med et halvt hundrede tusind Landkrabber og den slemme Peter kommer med sine Moscoviter fra Osten, for at dele Byttet." — „Herre Du milde Fader! saa skulde det Rygte dog være sandt og al den Ulykke atter bryde løs over det ulykkelige Sverrig — — af! javist, det ændrer Sagen." — „Altsaa, kort og godt: I har Valget, enten I vil sende Schoutbynacht Tordenskjold en god og tydelig Melding om Fæstningens Tilstand deroppe og hvad Andet, der maatte være af Bigtighed at vide om Krigs- anstalterne paa denne Plads, eller I vil lade det blive; gjør I det, kan I være sikker paa en god Andeel i Prisepengene; er I derimod storsnudet, kan I være ligesaa sikker paa at blive afhentet til et Forhør, om I saa skulde Eder i Carls- steens dybeste Kjelder. I kjender min Chef; nok sagt, og det hjælper Eder ikke at sætte Seil til, for at undkomme, saalænge vi have Eders Skrivelse om det Andet — —." — „Lys, I urimelige Menneſte! hvad jeg kan gjøre med frelst Samvittighed og til Fædrelandets sande Gavn, dertil er jeg villig, om ogsaa Misſkjendelse blandt Menneſkene skulde blive min Løn. Men om jeg nu efter modent Overlæg og med velberaad Hu besluttede mig dertil, hvad borger mig for, at I farer med Sandhed og har Myndighed fra højere Ved-

kommande til saadan Aftale?" — „Ja saa, I kjender Eders egen Skrobelighed og mener, at jeg er ogsaa en Skjelm. Nu da, for at berolige Eder og lade mærke at jeg har rigtige Papirer, vil jeg give Eder denne Klat paa Haanden; kanstee maatte de blinkende Smaatingester kunne hjelpe Eder til desto hurtigere at faae den forlangte Bessked angaaende Fæstningen.“ Dermed fremtog han en lille med Dukater fyldt Pung og rystede den for den nye Ischariots Dren. Denne liflige Klang syntes at bringe Liv i den forstemte Hyrdes Sjæl og at neddysse Samvittighedens sidste Forestillinger; med begjærlige Blik betragtede han den hoppende Pengepung og som om han omtrentlig vilde føle hvor mange gyldne Stykker den vel indeholdt, greb han raff omkring den, dog uden endnu at drage den til sig; med en Stemme som naar man næsten taber Veiret af en overvættes Glæde udbrød han: „Jeg troer Eder nok — — Gud frie og bevare os! en heel Capital i disse fattige Tider. For Eders Skyld imodtager jeg den Skjænk, ikke for dermed at pleje mit eget syndige Legeme, men for at uddele den som en Barmhertighedens Gave blandt min hungrige Hjord. Giv kun hid; jeg skal trolig opfylde Eders Chæfs Forlangende og berolige mig med, at Omstændighederne kræve det og at I vil være taus som Graven.“ Smilende slap Ole Olesen Pungen, som Pastoren iilsfærdig gjemte i sin vide Lomme. Da man imidlertid havde naaet Præstegaarden, der laa ved Indkørselen til en ussel Landsby, tog Sömanden Afsked, efterat han gjentagende havde anbefalet den nu paa engang saa smidige Hyrde Hurtighed og nøiagtig Esterlevelse af de indgaaede Betingelser, samt i modsat Fald truet ham med et nyt og alvorligere Besøg. —

Sjette Capitel.

Hans Majestæt var med Kronprindsen og et glimrende Følge draget fra Kjøbenhavn Nord paa, for at aabne det norske Fjeldtog, hvis sandsynlige Udfald gav Anledning til mangfoldige Formodninger og satte alle Politikere i heftig Bevægelse. Admiral Zülicher, hvem Kongen havde paalagt at haste med Udrustningen af samtlige brugbare Krigsfartøjer, var i fuldt Arbeide hermed og hans Iver var den gang saa meget større, som den øverste Commando over hele Flaaden var lovet ham. Med store Forhaabninger om tilkommende Krigerhæder, som denne mærkelige Mand midt i sine mathematiske Speculationer stedse higede efter, betragtede han den mægtige Mastestov paa Rheden, disse colossale og dog skjønt formede Orlogsskibe, der alle, saa at sige, vare fremgaaede af hans skabende Aand og som vrimlede af erfarne, kjække Sømand, af vel øvede Artillerister samt en stor Mængde Tommermand og Smede af hans egen Skole; gjennem alle Kanonporte glindsede de blanke Metalstykker; som hvilende Løver strakte Morterer og andre svære Stykker sig paa de skinnende hvide Dæk, medens de mangfoldige Transportskibe vare oversyldte med Krudt og Kugler, Bomber og Mundsforraad. Sine største Forhaabninger satte han dog til de tvende kæmpemæssige Skytspramme eller Flaader „Langemaren“ og „Spydstagen“, hvis findrige Construction han ligeledes selv havde udtænkt; sammementrede af uhyre Mastetræer og istand til at føre hele Batterier af sex og tredive Pundinger og de sværeste Morterer, kunde de svømme paa saare lavt Vand og, efter hans Beregning, ikke stydes i Sænk.

Schoutbynacht Tordenskjold havde, ved at indberette, at den belovede Forstærkning fra Norge nu var stødt til ham,

grebet Leiligheden til at foreslaae, at man først og fremmest skulde bemestre sig Hisingøen, da man derfra med Lethed kunde rette Angrebet hvorhen man vilde; for at godtgjøre Hensigtsmæssigheden heraf, havde han derhos fremsendt nogle af Grottschilling optagne Kort over hiin Ø og omliggende Punkter. Men uagtet Alle maatte indrømme, at Ideen var ypperlig, faldt det dog Ingen ind at tilsidefatte den tidligere af selve Kongen udkastede Plan, nemlig at gjøre Landgang paa Fastlandet og bemægtige sig en af Derne ved Marstrand; denne Plan havde Jülicher desuden bifaldet, da han haabede ved denne Leilighed strax at vise den uimodstaaelige Virkning af de nye Prammes Jld. En fra Kongen pludselig indløbende Ordre gjorde imidlertid en Streg i hans Regning; det heed nemlig deri, at Admiralens Tilstedeværelse i Kjøbenhavn var uomgængelig nødvendig og at han usfortøvet havde at affende den hele udrustede Somagt til Gothenborg, for midlertidigt at stilles under den der commanderende Schoutbynachts Befaling. Med inderlig Bedrøvelse lod den krænkede Jülicher sin allerede indskibede Equipage bringes i Land igjen og beordrede Capitain Rostgaard paa Orlogsskibet „Södermanland“ at føre Transporten til dens Bestemmelsessted. Da den stolte Mastestov stak i Søen og, medtagende hans i saa mange Aar nærede ærgjærrige Forhaabninger, fjernede sig for hans bedrøvede Blik, rørte sig en Følelse af Fortrydelse i hans Barm, som over Fyrsternes politiske Falskhed og hyppige Utaknemmelighed; men denne Følelse syntes snart at forsvinde; Rødme farvede atter hans Kinder og hans kloge Dje smilte igjen; maaffee vandt hans bedre Jeg Seir; maaffee følte han ikke alene Trøst, men endog Glæde ved Tanken om, at de skønne Skibe, hans Lands sindrige Bærker, dog skulde betroes til hans Mester i selve Krigskunsten, til Aarhundredets første Søhelt, og maaffee ahnede han, at Ekkoet

af disse Kolossers Torden vilde lyde hundrede Aar efter — som en Paamindelse om hvad Danmark var og altid burde være — og da tage hans Navn med.

Medens Frederik den Fjerde begav sig fra Fladstrand over til Norge og i Christiania traf Anstalter til med en anseelig Magt at rykke over Grændsen ind i Bahuus-Lehn, aflagtede Peter Czar omsider Massen og rustede sig til en ny Erobrings- eller rettere Udelæggelseskrig. Med en Flaade af tredive Krigsskibe og over fire hundrede Gallejer og mindre fladgaaende Fartøjer, der havde en Hær paa 40,000 Mand ombord, stak han i Søen og styrede til Alland, hvorfra han havde besluttet at sende sine vilde Horder over til den svenske Kyst paa Plyndringstog, og for at give sin Udfærd et Skin af Civilisation, udstedte han en formelig Krigserklæring. Fra Norge af udstedte Frederik et lignende Manifest; dog, hvad denne Monark deri lovede, holdt han ærligt; i sær Modsatning til sin Bundsforvandte stræbte han ikke alene at forebygge Plyndring og enhver unødvendig Boldsøgjerning, men lod endog de i de svenske Magaziner foresundne Kornforraad uddele blandt den fattige Almue, for at den skulde glemme, at han kom som Fjende.

Vel var man i Sverrig ingenlunde ligegyldig mod det truende Uveir, der saaledes drog sammen fra begge Sider; men Partierne havde endnu bestandig deres Opmærksomhed henvendt paa de indre Anliggender og gavede Regeringen fuldtop at bestille med at sikke sin Tilværelse. Af tidligere Erfaring vidste man desuden, at Czarens frygteligste Trudsel i yderste Tilfælde kunde afvæbnes ved Indrømmelser og fordeeltlige Tilbud, og at den danske Konge var mindst frygtelig, naar han i egen Person rustede sig til et Angreb med Landarmeen; dertil kom det nylig tilvejebragte Forbund med England, hvorfra man hver Dag ventede en beskyttende Flaade.

Kun var man noget urolig over den dristige Stilling, Tordenstjold paany havde indtaget udenfor Gothenborg, hvorved Sverrigs hele Somagt nødtes til Uvirksomhed, og denne Uro gik pludselig over til bedøvende Skræk, da Efterretningen indløb om den frygtelige Skibsstyrke, der var ankommen fra Kjøbenhavn og havde samlet sig under hans seirsæle Flag. Alle de Søfolk, der kunde opspores, sendtes nu iilsoomt til Gothenborg og Marstrand, for at bemande den paa disse Pladser fordeelte Flaade, som man haabede endnu vilde være istand til at byde den danske Schouthynacht Spidsen. Men i Gothenborg var Alt i en saadan Forvirring og Angst for et Angreb paa selve Staden, at man fattede den fortvovlede Beslutning at sænke de der liggende fire Drlogsskibe tværs over Havnen. Herved fik Tordenstjold netop frie Hænder; thi da han nu ikke længer havde noget at frygte af den gothenborgske Escadre, kunde han med desto større Kraft hindre alt Samkvem med de nordligere svenske Havne og navnlig med Strömstad, hvor de af Carl den Tolvte opdyngede Krigsforraad endnu fandtes; for derhos at holde et vaagent Dje med Marstrand, havde han allerede ladet Commandeur-Capitain Hoppe postere sig i Bahus-Elven med Drlogsskibene „Fyen,“ „Tomleren“ og „Sværdfisken,“ Skytsskibene „Fredrikshald“ og „Hjelperen,“ Prammene „Kronprindsen“ og „Prinds Jørgen“ samt fire Gallejer. Udenfor Gothenborgs Fjord see vi derfor i Slutningen af Juni Maaned hele den danske Transportflaade for Anker, men af Krigsskibe kun „Lolland,“ dette smukke Schouthynachtsskib, der endnu bestandig har sin Stilling nærmest Ny Elfsborg, endvidere: Drlogsskibene „Prinds Wilhelm,“ „Delmenhorst“ og „Oldenborg“ og Prammen „Langemaren;“ Fregatten „Stralsund“ er nylig afgaaet til Kjøbenhavn, for at opslæbe den vigtige Pram „Spydstagen,“ der ved den sidste Transports Afgang blev tilbage.

Ved første Djekest fulde man have troet, at en Bataille netop fandt Sted; Skud paa Skud hundrede hen over Havets glimrende Speil og Krubtdampens hvidgraae Skyer syntes at indhulle en kæmpende Masse. En Søkrigers øvede Dje og Dre vilde dog snart have mærket, at det ikke var alvorligt meent og at der ei var Rugler for Kanonerne; desuden slaggede samtlige Fartøjer, som ved en sær høitidelig Reilighed, medens Ræer og Bugspydde vare besatte med pyntede Matroser, hvis muntre Hurra afveerlede med Trompeters og Paukers larmende Klang. Fæstningen Ny-Elfsborg kneisfede alvorlig og taus histinde og maatte taale, at Rogen fra Fjendens Gladeskud for den vestlige Luftning bølgede op ad dens gamle Mure. I en halv Miils Afstand mod Nord strakte imidlertid et enkelt Drlogsskib sine slanke Spiir op i den klare Sommerluft; paa dets simple og ædle Bygning og det fra Toppen vejende Flag kjendte man strax Britten og saldt paa den Formodning, at dette Skibs Ankomst med en eller anden fornem Person havde givet Anledning til al den Staahei. Gaae vi ombord paa „Volland,“ finde vi ogsaa denne Formodning bekræftet. Under dette Drlogsskibs Gilling gyngede en smuk Baad, hvis engelske Flag, ved den lille Masts Sveining, ligesom nikkede ind over Dækket, og paa hvis Roerbænke tolv nette Matroser sadde parviis, lænede paa Rarerne og meddeelte hinanden deres Bemærkninger over de omliggende danske Fartøjers Bygning og Styrke. Drlogsskibets Dæk var ryddeligt og glindsede saa hvidt som det pæneste Salsgulv; ved Kanonerne paa det øverste Batteri stode Kanonererne med brændende Lunter, for paa givet Bink at fyre et vist Antal Skud. Men vi ville begive os ned i den mellemste Kahyt, for at tage det omkring Middagsbordet endnu forsamlede Selskab i Djesyn. Det var en broget Kreds, bestaaende af nogle af Datidens kjæ-

feste danske Søofficerer, af Befalingsmændene for de med Escadren udcommanderede Marinesoldater, samt fire eller fem fremmede Skikkelser, hvis Physiognomier og Dragter øjeblikkelig tilkjendegave dem som engelske Adelsmænd i forffjellige Embedsstillinger. Den store Mængde kostbare Baaben og de brogede Flag, hvormed Bæggene vare decorerede, de lystigt klingende Paufer og Trompeter, Matrosernes fjernere og nærmere Hurra samt Stykkernes Torden gave Festen et stort Præg, medens det rige Bordservice og de udsøgte Vine vidnede om, at Barten var en Mand, der forstod at leve. Vor Helt, som sad for Enden af Bordet, syntes ogsaa i Dag at være i sit lykkeligste Lune eller i det mindste at opbyde Alt, for ligeoverfor de rige Britter at sætte dansk Gæstfrihed og danske Krigeres Levemaade i det meest glimrende Lys. Som Champagneren i de sunklende Pokaler sprublede hans Viid, som Granatæblet glødede hans Kind, Glæde spillede i hans Dje og begejstrede Beslutninger syntes at vaagne paa hans høje Pande. Om sit Flag saae han jo en Flok Swaner forsamlet, som en Admiral maatte have sat en Cre i at fore til Seirslugt og hvis Sang han i sit stille Sind haabede, snart skulde gjalde vidt over Søs og Land. Med den lykkeligt tilbagekomne Ole Dlesen havde han faaet Besked om Fjendens Styrke i Marstrand, og hans blotte Navn havde jo lammet Evenstens Kraft i Gothenborg. Disse Omstændigheder vare vel istand til at hæve hans Mod og atter lade ham lette Bingen til en dristig Flugt; dog syntes den Begeistring, der for Djebliffet besjælede ham, endnu at have en anden Grund eller maaskee at udspringe af en blidere Følelse end Uergjærrighed, og denne Formodning bliver rimeligere naar vi tilføje, at hiin Englænder, der sad ved hans høire Side, var Lord Carteret, som paa sin Reise til Sverrig, hvorhen Kong Georg netop sendte ham, for at

indlede Freden i Norden, var kommen ombord til den danske Schouthynacht. Hans Udseende var endnu ungdommeligt; men det kloge Dje, de lette Rynker paa hans smukt formede Pande og det ædle Ansigt antydede et modnere Indre, en gammel Forstand.

En Toast for Kong Georg var bleven udbragt; de klingende Trompeter klang endnu for Dret, Matrosernes Hurra tabte sig i det Fjerne og Ekkoet af de løsnede Stykker rullede hen under Rysten. Lord Carteret reiste sig; han hævede sin Pokal høit i Beiret og afbrød den for et Dieblit indiraadte høitidelige Tausbed: „Til Tak for den Skaal, I ryklik tømte for det store Englands Konge, vil jeg i Hans brittiske Majestæts og hans Undersaatters Navn udbringe en Skaal for Hans danske Majestæt, den ædle Kong Frederik, hvis Venkab min Konge roser sig af at besidde.“ Stolene fore tilbage og hele Selstabet reiste sig; klirrende stødte Pokalerne mod hinanden og medens de tømtes snoede Solopiens fine Lyd sig gjennem Skibets Afdelinger; paa dette Tegnsaldt Musikken ind, Luften rystedes af et forstærket Hurra og femten Skud knaldede hen over Bølgerne.

„Takker Eder stlyldigst i min naadige Herres og Konges Navn“ — raabte Tordenskjold derigjennem med et skalkagtigt Smil — „har rigtignok hørt en Fugl synge om, at Hans glørværdige brittiske Majestæt, uagtet alt sit Venkab, vil lade sine Stykker udføre et skarpt Accompagnement til de danske Svaners Sang; men tænker, det skal intet Skaar gjøre i vort lystige Lag; kunne vel gjerne slaaes med al Agtelse og Kjærlighed for hinanden.“ — „I er en aabenhjertig og lystig Mand“ — sagde Lord Carteret og vendte Bunden i Beiret af den tomte Pokal — „ligesom de Danske overhovedet ret ere Somænd efter Britternes Sind; derfor gjøre vi ogsaa gjerne en Undtagelse med Eder, naar Talen er om

vort Herredømme paa Havet." — „Dho! skulde mene, det er Eders Pligt og Skyldighed. Har ladet mig fortælle, at det danske Flag er det ældste; maae derfor ikke glemme Respekten." — „Det er et smukt Sagn" — smilte Englænderen — „og i Fredens Dage respecteres det Ærværdige; men naar Stykkerne synge, gjælder kun den kraftigste Røst, og kun det Folk, der forstaaer at holde sig evig ungt og livsfrisk, gaaer gjennem de kommende Aarhundreder stedse af med Seiren." — „For Satan! Eders Herlighed!" — raalte Tønder, som ærgrede sig lidt over den engelske Stoltthed — „tag det ikke værre op end det er meent; men det vil synes mig, at vi Danske just ikke have overlevet vort Flags Ære og at vore Stykkers Røst just ikke har været den svageste; vi ere endnu saa livsfriske som noget Folkeslag, og at det ikke heller er gamle Folk, der staae ved Flaget, det kan I see her — —." — „Tak, min Broder! for hvad Du der vil sige" — faldt Tordenstjold ham i Ordet — „kan ogsaa forsikre Eders Herlighed om, at denne Officeer vedbliver at være ung og livsfrisk saalænge han har et Been og en Arm tilbage; sit ene Been begravede han ved Pommern og tusind danske Stykker brølte Liigpsalmerne derover." — En let Rødme foer over den engelske Diplomats ædle Ansigt, idet han atter greb Ordet: — „Sandelig, I misforstaae mig; som Individider betragtede ere I vistnok saa frække Sømand som nogensinde pløjede Verdenshavets Bølger og maafee de eneste, ligeoverfor hvilke de engelske Orlogsmænd vilde pibe hele Besætningen op, naar det stundede til Kamp; men Eders Kjæthed misbruges og Eders Kraft bortødsles i Krige, der ei begyndtes for Folkets Skyld og som derfor ingen Belsignelse bringe. Enkeltmands Lune sender Eder i Kamp, hvor I udgyde Eders Blod, uden at vide hvorfor; Eders Heltegjerninger ere stolte Dromme, der kun glæde

Eder som en Erindring, uden at gavne Landet; thi I sove bestandig og stole paa, at een Mand vaager for Eder. See, derfor blive I gamle og miste den Livsfriskhed, der stedse skulde forgyldte det ærværdige Flag." — „Vi ere Danske, skal jeg sige Eders Herlighed" — brummede Tønder med noget usikker Stemme; han blev truffen af Brittens Bemærkning, men vilde dog ikke stryge Flag — „og derfor kunne vi ikke vænne os af med den gode gamle Skif at være vor Arvefonge troe og lydige." — „Mærker ret godt hvor Eders Herlighed sigter hen" — tilføjede Tordenskjold halv alvorlig — „men mener dog, at Eders Anstuelser maatte være noget vel engelske; thi kan forsikre Eder, at Hans danske Majestæt har Hjertet paa rette Sted og er en Mand, der kun tragter efter sit Folks Lykke." — „Derom er jeg fuldelig overtydet" — sagde Carteret hurtig — „men han er kun Menneſke og beherſtes af menneſkelige Lidensſaber; til Beviis herfor vil jeg atter nævne den Krig, I nu føre; den er ikke udgaaet fra Folkets Overbeviisning og Beslutning, derfor deler Folket ikke heller Eders Konges overdrevne Forhaabninger og Tillid, men føler destomere Krigens Byrder." — „Vi Somænd udgjøre dog ogsaa en Deel af Folket og en klækkelig Deel" — indvendte Tønder og løstede sin Pokal op til Munden — „men det kan jeg forsikre Eders Herlighed, vi kaste netop al Byrde væk, naar det gaaer til Drlogs; vilde kun I og de andre store Herrer lade os slaaes i Ro, skulde vi nok passe paa vort Flags Forgyldning." — „Dg dog paaſtaaer jeg, at det kun vilde baade Eder lidet, om England og de andre store Magter, uden at blande sig deri, lode Nordens Folkeslag kæmpe med hinanden," — vedblev Carteret efter et Djeblisks Betænkning — „paa Eders Konges Bink gaae I løs paa hinanden og slaaes ikke sjelden til sidste Mand, omtrent som for et tusind Aar til-

bage. Klog Politik og befindige Raadslagninger høre ikke hjemme her; Folket kan ikke indsee, ja det vover neppe at tænke paa Krigen Grund eller Gang; det veed kun, at Kongen har befalet det at slaaes. Hvis de store Magters Politik derfor ikke blandede sig i Sagen, vilde Folgen blive, at Nordens Stater opløstes eller bleve til Bytte for en klog Erobrer, og derved kunde Europas Ligevægt komme i Fare.“

— „Eders Herlighed skjemter“ — bemærkede Lønder med en kort Latter, idet han tog Pokalen fra Munden — „med Ligevægten havde det vel ikke saa stor Fare som med Englands Handel i Østersøen — —.“ — „Ikke fordi Eders Herlighed er min Gæst“ — faldt Løndensfjold ind — „men har altid betragtet den brittiske Marine som den første i Verden; formener ikke desto mindre at kunne byde Eder en omtrentlig lige Kamp her i Kattegattet eller i Østersøen, om Eders Konge for ramme Alvor skulde sende os en Flaade herind. Maatte Hans danske Majestæt i saa Tilfælde betroe mig Commandoen, vilde jeg ansee al den foregaaende Søkrig for Berneværk og med rigtig Lyst heise Blodslag; haaber at I da skulde fornemme, at den første den bedste Erobrer ei endda saa nemt gjør den danske Deel af Norden til Bytte, samt at Folket, om det end kan ligge i Dvale, ogsaa kan vaagne, ligesom vi danske Sømand ingenlunde saa aldeles ere Maskiner, men at vi nok kunne styre et Slag, uden at hente hver Ordre fra Høve.“ De øvrige tilstedeværende Englændere, der hidtil havde underholdt sig med forskellige Officerer, lyttede nu i Beiret og Alles Dine henvendtes paa den danske Schoutbynacht. Ogsaa Lord Carteret betragtede ham et halvt Minut med et skarpt Blik; men Smilet vendte hurtigt tilbage paa Diplomatenes Ansigt, idet han svarede: „Den Grad, I allerede har opnaaet i saa ung en Alder, og Eders Navnkundighed tale unægteligt for, at I har ud-

villet meer Energi og er gaaet frem med større Driftighed end de absolute Kongers Tjenere ellers pleje; men det er en Undtagelse fra Reglen og besyrker kun min Paastand." —

„Beder om Forladelse, Eders Herlighed! maatte blues, om jeg ikke gjorde Eder opmærksom paa, at samtlige mine endnu yngre Kammerater, I seer forsamlede her, ere usofsærde Gutter, der have tjent sig op til Skibschefer, og visseelig, kun Lykketrefset bragde mig til at føre Schoutbynachtflag." —

„For Satan! med al Respect for min Chefs Ord, saa binder han Eders Herlighed Noget paa Vermet" — lo Tønder, medens Grottschilling bøjede sig bag hans Ryg, som om han skammede sig ved at lade sine Lieutenants-Distinctioner see — „vel ere vi Andre ikke bange for at see Fjenden under Dine og have sør leet derad, naar en Kugle slog Hatten af og lod Hovedet sidde; men det maa jeg sige, og troer, at mine Kammerater ere af samme Mening, gjelder det at udtænke en driftig Plan og føre en sammensat Magt i Flden, saa hver Mand kommer paa sin rette Plads, da samle vi os helst under Tordensfjolds Flag og adlyde gjerne hans Ordre" — hvirostede istemmede næsten alle de danske Soofficerer denne Mening og Pokalerne klirrede mod hinanden, medens vor Helt syntes at zittre af en overvætted glad Følelse og stirrede ned i den skummende Biin.

„Sandelig! en saadan Stemning tænkte jeg mig kun mulig i den brittiske Marine" — henkastede Carteret med en galant Bøining til alle Sider — „og en Somagt, der besjæles af en saadan Aand, kunde vel blive frygtelig, selv mod en stærkere Fjende end Sverrig — — Skade, at hans danske Majestæt ei har fundet det meer politisk at bruge sine Swaner, som I nys kaldte Eders Skibe, mod den russiske Czar; i saa Fald vilde Norden ei længer have noget at frygte af denne vorende Lavine, der med Tiden vil vælte

sig over Østersøen, og de skjonne brittiske og danske Orlogsskibe vilde da have undgaaet den ødelæggende Kamp, der nu maaskee forestaaer dem. Dog, hvordan det end gaaer, lykønsker jeg mine Landsmænd til at møde saa værdige Fjender." — "Indrømmer gjerne Eders Herlighed Et og Andet hvad Czaren angaaer" — sagde Tordenstjold — "har selv stundom ønsket et alvorligt Togt mod Østen, for at gjennemhugge hans Czariske Majestæts politiske Knuder og tilordne ham en Taksigelse for tidligere Lurendrejserier; men Hans Majestæt vor naadige Herre finder det nu klogeest at slaaes i Forening med Russerne; see os derfor nødte til at holde gode Miner med St. Andreasforsæt og paany rette Stykkerne mod Svensken." — "Nu vel, der giver I mig jo Ret" — smilte den engelske Diplomat med et uendeligt klogt Blik — "I selv og vistnok hele den besindige Deel af det danske Folk indsee det Upolitiske i at slutte sig til Østens Køl, hvis Fremtrængen I af al Magt burde modsætte Eder og det i Forening med Svenskerne; men da Folket ingen Stemme har og ei, som i England, tages med paa Raad, erfarer det kun saameget af Regeringens Foranstaltninger, at det skal rykke ud med Penge, i nærværende Fald til en Krig, der strider lige imod dets Interesse. I arbejder selv af al Magt paa Nordens Oplosning — — dog det gaaer for dybt i Politiken" — afbrød han sig selv, da han opdagede det fremdragende Alvor paa de danske Officers Ansigt — "og for at indrømme Eder saameget, som jeg er istand til uden at støde an mod min Dverbeviisning, vil jeg kun tilføje, at I Somænd maaskee danne en Undtagelse fra det Billede, jeg i Almindelighed udkastede af Eders absolut monarkiske Stats Organisme; thi om end Somanden i Land, ligesom de Andre, maa lade sig bevæge som en Duffe i Barnets Haand eller, naar det kommer høit, bruge

sine Binger som Fuglen i et vidtloftigt Buur, saa overlades han dog til sin egen Kraft, til sin egen Landsnærvaerelse, saasnart han betræder den svømmende Planke; den meest uindskrænkede Herskers Befalinger lyde svagere og svagere for hver ny Bølge, der ruller mellem ham og Landet, og naar Stormen hylér frem eller naar Hjendens tordnende Fartøjer brase op, da føler han sig Herre over sine egne Handlinger, da brister det sidste Baand, der holdt hans Binger, og er han en driftig Fugl, svinger han sig høit mod Solen — — som I, mine Herrer! have gjort — — Kongernes Bud mægter jo Intet mod Herrens Røst, der taler i Stormen og gennem Bølgernes Brusén; det har en Konge, der var sælleds for Bretland og Danmark, erkjendt for syv Aarhundreder siden; vi Englændere have stedse mindet vore Herrer derom; men I Danske have bortsovet Frihedsrusén.“ — „For Satan! javist, mod min Willie maa jeg med Velbehag høre paa Eder“ — udbrod Tønder og stampede med sit Træbeen mod Rahyttens bonede Gulv — „Eders Herligheds Skaal for den Skildring af vor prægtige Somandsstand! men rebelsk gjør I mig ikke, dertil er jeg nu engang altfor dansk; for Resten kan jeg med mit ringe politiske Begreb dog faae den Slutning ud deraf, at et Folkelag, hvis kraftigste Sonner tumle sig paa Søen, aldrig sover heelt og holdent ind.“ — „Jeg er ligelunde en saa oprigtig Dansk, som der findes i Hans Majestæts Riger og Lande, og lader mig ligesaa lidt gjøre rebelsk; men jeg føler dog det Treffende i Eders Herligheds Bemærkning“ — yttrede Bude, som hidtil taus og mørk havde lyttet til den levende Samtale — „jeg vilde give Udskilligt til, at vore seendragtige Admiraltets herrer sadde i en Krog og hørte Samtalen.“ — „Gid min Morbroder sad der med“ — mumlede Grottschilling, hvis hele Sjel syntes at straale i det Blik, hvormed han betrag-

tede den engelske Diplomat. „Dho! det klinger nok for de gamle Herrers Dren“ — lo Tordenstjold — „frygter ellers, at vi alle til Hobe fik vor Afsted, om de hørte Texten. Men iøvrigt synes mig, at Eders Herlighed til syvende og sidst indrømmer os at besidde alle de Egenstaber, man kan vente hos et livsfrisk og lysvaagent Folk.“ — „Jungenlunde“ — vedblev Lord Carteret — „det var kun med Hensyn til Sømandsstanden, der netop i denne Kreds har saa berømtmelige Stedfortrædere. Paa min diplomatiske Løbebane i Norden har jeg derimod havt noksom Leilighed til at erfare, hvor langt den øvrige og større Deel af Folket er tilbage i sine Ideer og i hvilken Armod og Bankundighed denne upolitiske Krig navnlig har styrtet det; Alt en Folge af at I Danske aldrig forlade Voierten, men evig løbe omkring i Ledebaand som gigantiske Børn. Bevidstheden om denne Tingenes Tilstand har derhos en sløvende Birkning selv paa den ædleste og meest oplyste Fyrste, da han ikke skylder — dog Bevistet herfor skjænker I mig vel; i det Sted vil jeg kun pege hen paa England og Holland, hvis Sønner staae ved Tronens Side som myndige Mænd og hvis Handel og Industri blomstre, medens Eders gaae til Grunde, skjøndt I have de samme Hjelpekilder. Men for at blive ved Krigen, hvad nytter det, at I fribaarne og skjæffe Sømand vinde Seir paa Seir paa Eders stormende Element, naar Landhæren imidlertid taber Slag paa Slag og river ned, hvad I byggede op; thi med Hensyn til Eders Landmagt gjelder i fulde Maade hvad jeg anførte om Nationens politiske Søvn.“ Lord Carteret havde talt med et vist Alvor, der syntes at meddele sig Selstabet, i det mindste sammes danske Medlemmer. Efter nogle Minutters almindelige Taushed rykkede Capitain Raas, Marinesoldaternes Øverstcommanderende, sin Stol nærmere til Bordet; hans hidtidige

Laushed lod formode, at han var en maadelig Selskabs-
 mand, medens hans kraftige Skikkelse og djærve Physiognomi
 tydede hen paa, at han forstod bedre at sægte med Kaarden
 end med Munden. Den engelske Diplomats Bemærkninger
 om Landhæren syntes imidlertid at have jaget ham Blodet
 til Hovedet, og idet han nu hurtigt tomte sin Pokal, som
 for at hente Mod til at betræde den uvante Kamplads,
 drog Uvilliens flygtige Sky over hans brede Pande. Sæt-
 tende Pokalen haardt i Bordet og ladende Blikket, efterat
 det havde gennemlobet hele Kredsen, hvile skarpt paa Lord
 Carteret, tog han til Orde: „Eders Herligheds Ord i Ore;
 men hvad I der har behaget at anføre om den danske Land-
 armee, kan jeg ikke lade gaae uanfægtet hen, og det kan jeg
 ingenlunde faae i mit Hoved, at den skulde være i en saa
 slet Forfatning, som I mener. Jeg vil aldrig tale om mig
 selv eller om mine egne Erfaringer, skjøndt jeg har været
 med i mangen Bataille, hvor det gif varmt nok til og hvor
 jeg mangen en Gang uden synderlig Overtalelse har faaet
 de danske Bønderkarle til at storme hen over faldne Kamme-
 rater og med fældet Bajonet angribe de vanskeligste Stillin-
 ger, ligesom jeg ogsaa har seet det danske Rytteri i det
 skjønneste Choc sprænge Quarreer og hugge den talrigere
 Fjende sønder og sammen; men det vil jeg kun anføre, at
 saavel I Herrer Englændere som de stortalende hollandiske
 Herrer vare saare vel fornøjede med vore Hjelpetropper, hvis
 tunge Klinger og kraftigt førte Bajonetstød skaffede Eder
 Luft mellem de franske Geledder og bidroge endda ikke saa
 lidet til Eders Generalers Berømmelse i Successionskrigen
 — —.“ — „Det være langt fra mig at sige noget til de
 danske Landkrigeres Forkleinselse som Individier betragtede“ —
 faldt Englænderen ham med levende Gebærder i Ordet —
 „saavel vi Britter som I Danske ere endnu i Besiddelse af

hiin gedieagne Kraft og hiint kolde Mod, som vi have arvet fra vore fælleds Forfædre, og hele Forstjellen bliver atter kun den, at vi anvende vor Arv med levende Bevidsthed som myndige Mænd, medens I, uden Bevidsthed om Maal eller Meed lade Enkeltmands Lune raade over Anvendelsen af Eders Kraft og Kjæthed — —.“ — „Dho! treffer ikke Sommet saa rigtigt paa Hovedet“ — lo Tordenskjold derimellem — „vilde svare for Udfaldet, om Alt gik efter den Mands Willie alene, der nu til Dags staaer ved Roret; men der er mangen en Svabergast og Skjorteheft, der med megen Rumor giver sin Skilling med i Laget, skjøndt han vilde staae som en uselig Pjalt i Rugleregnet og ved Stormens forste Rusk i Masten spyde al sin Bidd og Mod ud i Bølgerne.“ — Med et fiint Smil, uvist om over vor Helts Bemærkning eller over den temmelig ligefremme Afbrydelse, vedblev Diplomaten, henvendt til Marinecapitainen: „Netop fra den Omstændighed med de danske Auxiliairtropper, som I antager for en Kjendsgjerning, der taler for Eders Paa- stand, vil jeg hente Beviis, ja et dobbelt Beviis for det af mig Anførte. For det forste var det en saare upolitisk Handling at bortsende Landets Kjernetropper i det Djeblik, man begynder en Krig; det var en eenfidiig, af usolkelige Bevæg- grunde udsprungne Beslutning, der aldrig var gaaet igjennem i England eller hos noget Folk, der har Bevidsthed om sine egne Handlinger; om Hersteren var nok saa uindstrænket, vilde Folkets Røst advare ham — — for det andet glemmer I, at Eders Hjelpetropper i den nævnte Krig vare unddragne det Svabergast- og Skjorte-Regimente, som den adle Schout- bynacht nys yntede om, og at de stode under selvstændige Anførere, der med klog Beregning anvendte Krigernes Kraft — — I synes ikke at ville antage min Indvending; saa sig mig da Grundene, hvi de samme Tropper lode sig skam-

meligt slaae ved Helsingborg, ved Gadebusch og flere Steder?" — „Det er ikke fordi jeg har noget Væsentligt at indvende imod hvad Eders Herlighed der anfører om det Urigtige i at sende Tropperne bort paa en saa ubeseiligt Tid" — svarede Capitain Raas, som nu havde vundet noget mere Fasthed i Stemme og Miner — „og naar I blot indrømmer, at den danske Landkriger ogsaa kan sægte og har sægtet som en brav Karl, saa ere vi forsaavidt enige. Ligelunde har I Ret i, at vi mangle gode Anførere og at vi kun mangle dem for at kunne stille en saa dygtig Hær i Marken som noget andet Folkeslag; thi det er just vor hele Ulykke, at vore Batailloner vrimsle af tydske Soldater og Overanførere, der dog aldrig blive Danske eller slaaes som danske Mænd, om de saa fik nok saa stor Lønning og Uresbeviisninger; paa den anden Side er det vor Søetats Lykke, at disse udevelfse Herrer sjelden taale Søen; derved blive vore Søkrigere frie for deres tyranniske Regimente; de faae Lov til, selv at styre Skibene i Ilden og at slaae Fjenden, og ganske anderledes end vi høve de Naffen i Veiret —“ — „Ja, det Sidste kommer deraf, at vi Somænd altid see til Toppen, medens I Landkrabber gloe i Bolgerne" — saldt Tønder ind med en hoi, men godmodig Latter — „for Resten, Din Skaal, Broder Raas! af en Landkrabbe at være, er Du saa behjertet en Karl, som nogensinde drog sin Skire, og med al Respect for hans Herligheds Politik, finder jeg, at Du har talt som den bedste Philosophur, en Egenkab, som jeg i Dag første Gang opdager hos Dig." — „I har Ret, Hr. Capitain!" — tilføjede Diplomaten, idet hans Ansigt lagde sig i smilende Folder — „vi fordybe os saameget i Politikens Alvor, at vi glemme Gildets Lyst. Hvad jeg har yttret, yttrede jeg kun som Engländer og agter for Resten de modsatte Anskuelser, Opdragelsen og Ba-

nen have bibragt Eder, mine Herrer! Skjøndt Nordens Anliggender endnu see noget brogede ud, saa haaber jeg imidlertid dog, at det brittiske Flags kraftige Mellemkomst snart vil bringe Fred og Orden tilveje." — „Kan ikke saa ganske dele det Haab" — udbød Tordenskjold med en vis Hefstighed — „mener tvertimod, at Hans brittiske Majestæts alvorlige Mellemkomst skal give Krigen nyt Liv. Have jo nægtet Eders Minde til en saadan Fred, der kan sikke os Frugten af vore Anstrængelser og allerede vundne Fordele, og Hans danske Majestæts Anstalter i Sommer see just ikke synderligt fredelige ud." — „Indtreffende Omstændigheder kunne hurtigt forandre Sagen og bringe Eders ædle Konge paa andre Tanker" — bemærkede Carteret flygtigt og saae næsten forlegen hen for sig; men han hævdede sig raft igjen og vedblev: „Det sommer sig ikke for mig som loyal Underfaat at fremsætte og bedømme Hans brittiske Majestæts personlige Ansættelser; men saameget er vist, at han aldrig ligegyldig vil see paa, hverken at Norden opløser sig selv i evindelige indbyrdes Krige eller at Danmark tiltager sig Enevælden i Nord- og Østersøen paa det ikke mindre kjække svenske Folks Beføstning." Denne skarpe Bemærkning syntes at sætte Selskabet i en noget forlegen Stemning og en kort Taushed indtraadte. Tordenskjold vinkede ad en Baadsmandsmat, og i næste Minut bruste Champagneren i de høje, spidse Pokaler; hævende sig med en Mine, der skulde være ganske alvorlig, men bag hvilken et skalkagtigt Smil dog skjulte sig, sagde han: „Har den Ære at udbringe en Skaal for mine ædle Gjæster, for Hans brittiske Majestæts Ambassadear, Lord Carteret og Herrerne i hans Følge." Fornøjede over denne Afbrydelse af den piinlige Taushed, istemte alle Tilstedeværende Skaalen, og med megen Anstand

bukkede Diplomaten til alle Sider. Solvpibens fine Lyd lod sig atter høre; det svære Drlogsskib bævede til de dybeste Planker og Baabnene raslede paa Rahyttens Bæg, da dets fulde Lag tordnede ud over Havet. Med en fiffig Mine løstede Tordenskjold Haanden hoit i Beiret, som for at opfordre Selskabet til at lytte efter, og da det henrullende Ekko bortdøde, sagde han: „Beder Eders Herlighed at bemærke, det er danske Kanoner, der synge lige udenfor Ny-Elfsborg, og ingen svensk Kanon svarer; have bragt dem alle til Taushed i Nord- og Østersøen, og kan forsikre Eder, som I jo desuden selv ymte om, at de svenske Drlogsmænd ei ere Sjender at kimse ad. Mener derfor, at Hans brittiske Majestæt maa skynde sig, om han agter at betage os Enevælden i disse Farvande.“ Langsomt tømte Lord Carteret sin Pokal, som om han vilde vinde Tid til at overveje, hvorledes han skulde opfatte dette snurrige Indsald; i den letteste Tone af Verden tog han derpaa Ordet: „I Sandhed! det er en talende Kjendsgjerning, I fremkommer med og Eders Beviisførelse vidner om diplomatisk Anlæg. Nu vel, for Djeblikket have I Enevælden i disse Farvande; men et langt vanskeligere, maaffee uoverkommeligt Arbeide er endnu tilbage, nemlig at sikke Eder den. Saasnart Hans brittiske Majestæts Drlogsskibe, som med det første kan ventes hertil, har jaget Eders barbariske og upaalidelige Bundsforvandre tilbage til hans Zishav — —.“ — „Eders Herlighed maa ikke tage mig det ugunstigt op“ — afbrød Tonder igjen — „men forsaavidt jeg tør tale med om Politik, vil det synes mig utroligt, at de engelske Drlogsmænd nogensinde skulde løsne et alvorligt Skud paa Moscoviten; han er Eder en altfor vigtig Handelskunde, og hos os fortæller man, at en russisk Politicus skal have sagt Eder saa

omtrent det samme*)." Lord Carteret rødmede næsten og hans Blik blev strængt, idet han bemærkede: "Hvad I der hentyder paa, er et for delicat og politisk Spørgsmaal til at kunne behandles ved denne Leilighed — —." — "Ederes Herlighed skal ikke lade sig opholde af den Rapers masseerte Angreb" — faldt Tordenskjold leende ind — "er spændt paa at høre Resten af Ederes Indvending; naar Rusen altsaa, om ved Alvor eller List, er jagen ind i sine Røvehuler, hvad da?" — "Hvis Hans danske Majestæt ikke til den Tid antager den Fred, som de store Magter ville mægle i Norden, maa det komme an paa Baabenhjcken" — svarede Lord Carteret bestemt. "Dho! er jo netop hvad jeg mener og ønsker" — vedblev Schouthbynachten — "kommer i saa Fald an paa den kraftigste Røst; bliver en Kamp, det er værd at ruste sig til og tale om, men vel at mærke, mellem Britterne og os Danske; Svenskerne have ingen Stemme meer. Beder Ederes Herlighed, ei at forglemme Løftet at pibe hele Mandskabet op til Væ for vort ærværdige Flag." Lord Carteret saae atter et Minut taus hen for sig; han var uenig med sig selv, om han skulde optage denne Udfordring med Stolthed eller med muntert Lune; den spøgefulde og godmodige Tone, hvori den var fremsfort, og hans personlige Agtelse for vor Helt bestemte ham dog til det Sidste, og istemmende samme Tone, vedblev han: "Fra mine Landsmænds Side tør jeg nok love Eder de alvorligste og kraftigste Anstalter og kommer det virkelig til en Kamp mellem Eder og os, da vil hver brittisk Somand sikkert være paa

*) Historien melder, at den russiske Besuldmægtigede Osiermann i Stokholm tilbød offentlig og i Lord Carterets Nærværelse 10,000 Ducater for det første Skud, en brittisk Drlogsmænd løsnede paa Russerne, idet han tilføjede, at dette Skud vilde koste England flere Millioner Pund Sterling.

sin Post og hver brittist Soofficeer isøre sig Høitidsdragten. Hvad Svensken imidlertid angaaer, da har Eders Svanners Sang rigtignok bortkysset ham fra Havet; men dermed have I endnu ikke overvundet ham og jeg betvivler meget, at Hendes svenske Majestats Regering vil kjøbe Freden for de af Kong Frederik forlangte Offere, saalænge Carl den Tolvtes engang saa frygtelige Flag endnu vejer paa Fæstninger som Ny-Elfsborg histinde og Carlsteen; dette sidste Punkt især er jo en Klippe, hvorimod Eders Kugler og alt Eders Heltmod Intet formaae." — „Troer dog, at intet Menneskeværk i Længden kan modstaae sandt Heltmod og velrettede Kanoner" — udbrod vor Helt med sin Stentorstemmes fulde Kraft og hans Dje sunklede — „siger Eders Herlighed, jeg troer det" — tilføjede han med mindre Hefstighed og sænket Stemme, som om han frygtede for at forraade sine Planer — „og Troen kan jo flytte Klipper, om jeg ikke maatte have glemt min Børnelærdom." — „Aha! i den Forstand" — smilte Englænderen — „deri maa jeg vel give Eder Ret; men det er en saare langsom Operation at virke med Troen alene; inden I faaer Carlsteens Klippe flyttet, haaber jeg i det mindste at Fred og Enighed ere vendte tilbage, saavel i selve Norden som mellem Eder og os Englændere." — „Beder Eders Herlighed, dog ikke at skynde for meget paa Freden" — sagde Tordenskjold med et pludseligt Anstrøg af Alvor — „har endnu Udskilligt tilbage at gjøre for jeg naaer mit Maal; vilde for visse Aarsagers Skyld gierne vinde et velklingende Navn hos Britterne og med det samme bidrage Mit til Fædrelandets Gavn — — haaber at slaae to Fluer med eet Smæk — —." Vor Helt syntes at blive forvirret; han skiftede næsten Farve, medens han halvt for sig selv fremmumlede de sidste Ord; maaskee havde han mod sin Villie ladet sig henrive af Djeblikket og

i sin Begeistring berørt en Stræng, hvis Klang var for hellig til at høres af Mængden. Lord Carteret horte dog med stor Opmærksomhed paa ham og syntes ret godt at have fattet Meningen; thi medens den sidste Rynke forsvandt af Diplomaten's Pande, reiste han sig med Pokalen i Haanden og nikkende hen for sig, sagde han: „Sandelig! I, min ædle Schoutbynacht! synes ei at have Grund til at klage over Lykken; vil I imidlertid klyve endnu højere i Veiret, saa skynd Eder; thi saameget tør jeg sige, uden at overtræde min Pligt, at den velsignede Fred er ikke fjern fra Norden — — Eders Skaal, Hr. Schoutbynacht og I andre danske Søgutter! jeg takker Eder i mit eget og i mine Landsmænds Navn for den gjæstfrie og ærefulde Maade, I modtog mig paa; af Hjertet vil jeg ønske Eder en hæderlig Fred eller en god Krig, og det siger jeg Eder, naar Kampen er forbi, om det nu kommer til en saadan mellem Eder og os eller ei, haaber jeg sikkert at see Eder som Familien Carterets Gæst paa engelsk Grund. Giv mig Eders Haand derpaa“ — tilføjede han, idet et virkeligt Smil forskjonnede hans ædle Ansigt og gav det Lighed med den tidligere omtalte engelske Dames — „I kommer til England, naar Krigen er endt, og jeg vil sige Eder endnu en Ting, paa ligefrem engelsk Maneer: jeg har et smukt lille Sødsfendebarn paa 80,000 Pund Sterling; hun sværmer for Eders ærværdige Flag og for Eders kjække Bedrifter; maaskee kunde I finde Behag i hinanden og blive et Par.“ Dette Forslag kaldte Selskabets forskjellige Medlemmer tilbage fra deres alvorlige Betragtninger, det afbrød al politisk Discussion og satte især de yngre Officerer i det lystigste Lune; uden at oppebie Lordens Svar, stod de jublende Pokalerne sammen og brøde ud i fremtsomme Lykønskninger. Paa vor Helt gjorde det et sælsomt Indtryk; hiin hemmelige Tanke, han saa

mange Aar havde grublet over og der lig en mægtig Spore havde jaget ham gennem Storm og Kamp, fornam han nu høit og lydeligt udtalt af Trediemand; hiint elffelige Billede, som han trofast havde gjemt i sin inderste Sjæl, hvis Smil som en vinkende Stjerne havde lyst for ham gennem saa mangen Dødsens Fare og trostet ham i saa mangen bitter Harm, saae han nu pludselig ligesom draget frem og stillet til Skue, og endelig, hiint Maal, til hvilket han havde stræbt med sin kjække Aands, sin stærke Willies hele Kraft, saae han nu tæt ved sig. Blodet strømmede ham til Hjerteret; et Minut stirrede han maaløs hen for sig, derpaa greb han Englænderens fremrafte Haand og trykkede den, saa den fine Mand næsten fordrejede Ansigtet af Smerte. Med et Blik, der brændte som hans Begeistring, og med høit blussende Kinder udbrød han: „Tager imod den Indbydelse, ved Gud! ligesaa ærlig som den vist er meent — — først en lystig Kamp, der skal runge over Land og Sø, og saa til det festlige Gilde paa gammel nordisk Viis — — takker, takker for Skaalen og Indbydelsen! vil stræbe, at I ei skal komme til at skamme Eder for Gjæsten.“ Under Stykkernes løsbrydende Torden og Trompeternes skingrende Fanfare tømte Alle deres Pokaler. Stampende atter i Gulvet med sit Træbeen og læggende Haanden paa Panden, raabte Tønder: „For Satan! javist, nu husker jeg den fornemme Englænderinde paa Lovendahls Bal, der forherede os alle Mand — — Lady Carteret heed hun. Skaal, Hr. Broder! og en lykkelig Seilads! gid det Tog blot maatte spænde bedre af for Dig end for mig, Din gamle Messesammerat.“ — „Den Skaal drikker jeg ogsaa“ — sagde Bude med dæmpet Røst og mørke Blik, idet hans Pokal tørnede mod Tordenstjolds, saa begge de skjønne Glas fik lange Revner — „men vogt Dig, Hr. Broder! for Dvindelnets Skjær

og Rastevinde; de kunne jage den stolteste Gut fra Toppen.“
 — „Dho! skal nu først gaae rigtig til Veirs“ — jublede vor Helt — „takker Eder Alle for de gode Dnsfer.“

Selskabet brød op og Englænderne toge Afsted. Da Chaluppen under brittisk Flag streg ind til Gothenborg, hilste „Volland“ med en og tyve Skud, de andre Skibe med femten, og det engelske Orlogsskib, der imidlertid havde lagt nærmere til Escadren, takkede ligeledes med en og tyve Skud; fra Banter og Bugspryd sfingrede Somændenes Hurra.

Den lyse Sommerdag var til Ende; blodrød sank Solen ned i de vestlige Volger, dens sidste Straaler forgyldte Mastestoven udenfor Gothenborgs Fjord og Ny-Elfsborg. Endnu stod Tordenstjold med forsklagte Arme paa Orlogsskibets Skandse og stirrede ind paa den svenske Kyst, der strakte sig stille hen i Dæmringen. Den støjende Dags Begivenheder havde fremt ham alvorlig og lode ham atter eugang vende Blikket hen paa sit stormfulde Livs tilbagelagte Bei; med Glæde eller Veemod dvælede hans Tanke ved de Billeder, der fremstege i Erindringer, ligesaa det Lovendahlste Val indtil den nærværende Dag, et kort Spand af Tid og dog saa riigt paa Daad og Omverlinger. Han følte sig opløstet i sin egen Bevidsthed; han følte, at han ved egen Kraft havde arbeidet sig op til et Standpunkt, hvorfra han, uden at stue rødmende i Veiret, havde kunnet modtage den stolte Lord Carterets Tilbud, et Tilbud, der vel lod som en halv Spøg, men som fandt en saa alvorlig Gjenglang i hans Hjerte. Og dog førørkedes hans Blik, dog fylbtes hans Sjæl af en uforklarlig Uro — maastee var det Mindet om de forudgangne Ungdomsvenner, hvis Skjæbne endnu hvert Djeblik kunde ramme ham før han naaede Maalet; eller Erindringer om hiint korte Ophold i Trondhjem, i den venlige Kreds af Barndommens første og kjære Dmgivelser.

Det var sidste Gang, han havde seet sin Fader; denne værdige Mand var død kort efter og Krigens Tummel havde bedøvet Sorgen i det sønlige Hjerte. Eller det var en menneskelig Svagthed, der for nogle Øjeblikke bøjede hans kraftige Aand, idet han nøjere betragtede de forovne Planer, han længe havde ponsset paa og til hvis Udførelse han nu vilde stride; mange tusinde Menneskers Liv og Kjernen af den danske Somagt skulde sættes paa Spil, og for Udfaldet raadebe kun han deroppe — eller maaskee var det en iisnende Forudsølelse om en brat Slutning af hans Heltelivs Drama. — Lyden af flere hvirostede Stemmer ved Falderbporten rev hans Tankegang omsider tilbage til den virkelige Verden, og da Bude nærmede sig med et Brevskab i Haanden, havde han allerede gjenvundet sin Fatning.

„Commandeur-Capitain Hoppe sender Hr. Schoutbynachten her et Brev, som en søenst Bonde i al Hemmelighed har bragt til Orlogsstibet „Fyen“ paa Bahus-Elven“ — sagde „Hollands“ Flagcapitain og lettede paa Hatten — „Bonden følger derhos med.“ — Tordenstjold rev Brevskabet op og medens han læste ved Astenrødens sidste Blus, antog hans Physiognomi atter det sædvanlige lys og kjække Præg. „En hellig Kjæltring“ — mumlede han — „undgaaer neppe Galgen; men Efterretningen kommer tilpas. Hr. Capitainen har at skikke Bonden tilbage med et Par Mand, der skulle sætte ham i Land hvorsomhelst han ønsker“ — sagde han derpaa med høi Røst — „kan desuden række ham en Slurk og et Par Daler. Ønsker dernæst et Skibsraad sammentaldet endnu i Asten; Hr. Capitainen vil besørge det Fornødne — — stop kun lidt!“ — vedblev han i en forandret Tone, da Flagcapitainen atter lettede paa Hatten og gjorde Mine til at bortsjerne sig — „var Tjenesten angaaende; har ellers et Par Ord at tale med Dig, min Bro-

der! Erfarer af denne Judasstrivelse hvad Magt Svenken kan hyde over saavel paa Fæstningen Carlsteen som i Marstrands Havn; gider ikke længer ligge her med Hænderne i Skjodet og lade de dygtige Skibe raadne op af Dovensfab; Fjenden troer omsider, at vi ere sovede ind. Vice-Admiral Rosenpalm lader som sædvanligt vente paa sig og kommer vel først, naar det er for seent paa Naret til at foretage Noget; har derfor besluttet at benytte de beleilige Omstændigheder til et Anslag paa Marstrands Havn. Sendte iøvrigt ganske nylig en Beretning til Kammerherre Gabel, angaaende Sagernes Tilstand her og mit Forehavende, men har intet Svar faaet og kan tænke, at de høje Herrer derhjemme ogsaa dennegang ville lade Alt gaae i den gamle Glendrian, allerhelst da Hans Majestæt ei er der, for at see dem paa Fingrene. Vil derfor i mit eget Navn bringe Nøse i Tingen og spørger Dig, min gamle Kammerat! hvad Dig tykkes derom." — „Hvad mig angaaer, Hr. Broder!" — svarede den kolde Bude og et Smil belyste næsten hans Ansigt — „da klinger ingen Musik bedre for mine Øren end Kanonernes Brølen, og som Du veed, har Havet i de sidste ti Aar været min hjæreste Dandsesal; naar dertil kommer, at Tordenskjold fører an, saa maa det blive en heel fornøjelig Fest, hvor jeg nok gad dandse mig ihjel; bedre Lykke kan en Dobbider som jeg dog ikke vente — —." — „Ei hvad, frist Mod, Kammerat!" — afbrød vor Helt, som gjerne vilde give Bennens Tanker en anden Retning, da han i en vis Henseende følte sig selv saa lykkelig — „veed nok, at Du saa lidt som nogen af os Andre, hverken Tønder eller Grip eller salig Siverts eller den smaa Grottschilling, har forstaaet at slaae Din Krop i behagelige Bugter for de Store; at kneise for Fjenden mener jeg derimod vi forstaae og kunne desaaarsag trostlig lade vore Gjerninger tale

for os. Altsaa, Haand paa Bærket, Kammerat! have ingen Tid at spille." — Med et bittert Smil nikkede Bude hen for sig og lettende paa Hatten, forlod han sin Chef, for at lade de meddeelte Ordre gaae videre.

Syvende Capitel.

Medens vor Helt saaledes beredte sig til et nyt Seirstogt, rasede en Krig af en ganske anden Art i det sydlige Sverrig. Fra Alland sendte nemlig Czar Peter sine talrige Tropper i Land paa den svenske Kyst; under Generalerne Apraxin og Lessly droge disse vilde Horder brændende og plyndrende frem og nærmede sig fra tvende Sider den ængstede Hovedstad, der kun dækkedes af 10,000 Mand svenske Rjernetropper. Til samme Tid strøge de russiske Gallejer lige ind i Stokholms Havn, og havde Czaren voget et Hovedangreb paa Staden, var den sikkert falden i hans Hænder. Den svenske Regerings sidste Haab stod nu til den engelske Flaade, der ventedes til Østersøen under Admiral Norris; men ogsaa dette Haab slog feil; først efterat samtlige Rjebsteder, Landsbyer, Bjergværker, adelige Gaarde og Skove i hele denne Deel af Sverrig vare forvandlede til Gruushobe og Barbarerne i Slutningen af August Maaned vare dragne hjem igjen, belæssede med Bytte og Skjændsel, ankom de engelske Drlogsmænd og forenede sig med Admiral Sparre.

Bekymringsfuld vendte Dronning Ulrica ogsaa Blikket mod Norden; med sin paa den norske Grændse sammendragne Armeey rykkede Frederik den Fjerde pludselig over Svinesund ind i Bahuslehn, og den der commanderende svenske Feldt-

marfchal Rheinschild, som kun havde 10,000 Mand hos sig, maatte vige tilbage og give Landet til Pries, dog lykkeligviis for en saare maadeholden Fjende. Som tidligere meldt, fandtes Carl den Tolvtes uhyre Krigsmateriale endnu sammendynget i Stromstad; Svenskernes første Bestræbelser gif derfor ud paa at redde dette. Da man dog ikke kunde forsvare de ved Byen anlagte Fæstningsværker, begyndte man at nedrive dem og den hele Masse af Morterer, Bomber, Kanoner, Rugler og Krudt indskibedes paa de i Havnen beliggende Fartøjer. Men nu var Spørgsmaalet, hvorledes man skulde faae disse vigtige Gjenstande bragte i Sikkerhed; Farvandet vrimsede af danske Krigsskibe og den frygtelige Tordenstjold holdt Vagt ved Gothenborg og paa Bahus-Even. Ventende paa et beleiligt Njeblik, gjorde Transportflaaden sig dog færdig, for til hver Time at kunne stikke i Søen. —

Det var i Morgenstunden den 11te Juli; saavel i Marstrands By som i selve Havnen sporede man et usædvanligt Liv. Skyndsomt og med urolige Miner iilte Indvaanerne gjennem Gaderne, alle op til Fæstningen, og tilnittede kun hinanden en god Morgen eller verlede i Forbifarten nysgjærrige Spørgsmaale og lidet tilfredsstillende Svar, medens de fra Stokholm og Carlsrone nylig ankomne Matroser og Marinesoldater vare bestjefstige med at slæbe Munition til Skibene. Ved at forfølge den Retning, hvorhen de hift og her forsamlede Somænd eller Borgere stirrede og pegede, opdagede man snart Anledningen til denne Bevægelse; udenfor Kyvekilden eller det nordre Gab af Havnen kom nemlig flere svære Skibe til Syne og fra Stangen over disses høje Agterstævne vejede det danske Flag; allerede Afteenen forinden vare de ankomne og havde kastet Anker i denne truende Nærhed. Umbord paa de svenske Skibe var ligeledes Alt i Bevægelse; thi uagtet man stolede paa de godt

spækkede Batterier, der forsvarede Indløbene, ansaae Officererne det dog for raadeligst at berede sig til en mulig Kamp. Midt i al denne Virvar af commanderende og bandende Stemmer, af Baadsmandspibernes Skingren og Sømandnes Dhoi, af frem- og tilbageilende Chalupper og Lastfartøjer, gled en lille Jolle ubemærket hen mellem Skibene. Af dens piilsnare Bevægelse og den ziirlige, lette Maade, hvorpaa den undveg ethvert mødende Fartøi og ligesom snoede sig gennem de snevreste Canaler, maatte man slutte, at den styredes af en sikker Haand og dreves frem af kraftfulde Arme. Men i Jollen sad kun en enkelt Mand, iført almindelig Sømandsdragt, og paa Ugtersædet stod en Kurv, fyldt til Randen med Saltvandsfisk. At Manden var en Fisker, der vilde afhænde sin natlige Fangst, mærkede man snart, da han lagde ind til hvert større Skib; men formodentlig var han for dyr med sine Varer og søgte at benytte Leiligheden til stor Gevinst; thi uden at have sluttet nogen Handel, soer han bestandig videre til næste Fartøi. Han styrede netop ind under Orlogsskibet „Warbergs“ Gilling; rask tog han Marerne til sig, surrede med stor Behændighed Linen fast i Ringen paa den hosliggende Chalup og løstende Kurven op paa Armen, klattrede han uden videre Omstændigheder og let som en Kat op ad Falderebet.

I Nærheden af Stormasten paa det nævnte Skib stode flere svenske Officerer i en levende Samtale. „Det har Intet at betyde, Hr. Commandeur!“ — bemærkede en af dem, idet han med en høflig Voining henvendte sig til den Øverstcommanderende, hvis Blik bestandig hvuilde paa Kolosserne histude i det nordre Gab — „formodentlig er det et Krigspuds, beregnet paa at lokke os ud i Søen, da Fjenden vel endnu intet Nys har om den ankomne Forstærkning.“ — „Det vil næsten forekomme mig, at J har Ret“ — mælede

Commandeur Sjøblad, en høi, ædel Skikkelse med et fint Ansigt, hvis temmeligt skarpe Træk tydede paa, at han var en Mand henimod de halvhundrede — „men under alle Omstændigheder maae vi være paa vor Post; den Stilling, som Commandeur-Capitain Hoppe allerede saa længe har indtaget paa Bahuus-Elven i Forening med disse svære Skibes pludselige Ankomst giver dog Tingen et alvorligt Udseende.“

„Veed ikke, om de høje Herrer ville give mig Handsel i Dag?“ — spurgte den slinke Fisser, som i dette Djeblif sprang ind paa Dækket — „har fanget dem for en Time siden.“ — „Du kan spørge Hofmesteren eller Rokken“ — sagde den Officeer flygtig, som først havde talt og i hvem vi ved nøjere Betragtning gjenkjende Capitain Utfal. Fisseren stræbte ud og kastede et speidende Blik omkring sig, som om han søgte en af de nævnte Personer, og virkelig ilte de begge til, da Rjokkenmesteren netop var i Forlegenhed for en tredje Ret til Chefens Taffel.

„Laae Batterierne ikke imellem os og Fjenden, kunde det vistnok blive en varm Dag“ — henvendte Capitainen atter Ordet til sin Chef — „men under disse Omstændigheder vil Hr. Commandeuren vist indrømme, at det var Galsskab af Danstien, om han forsøgte et Angreb; inden en Times Forløb var han jo skudt i Sænk.“

„For tusind Djævla! kan ikke forære Eder de kostbare Fisk; maa have Redskaber og Nattevagt betalte“ — ivrede Fisseren, som tæt ved handlede med Rjokkenpersonalet og til samme Tid holdt Dje med Officeergruppen, formodentlig af Nygsgjærighed efter at høre Samtalen.

„Men vi maae ikke glemme, med hvem vi have at bestille“ — indvendte Commandeuren, som dog i det Hele syntes at tage noget Hensyn til hiin Officeers Meninger — „det er Schoutbynacht Lordenstjold, dette fortvivlede Menne-

ste, for hvem intet Anslag er for dumdriftigt. Jeg kender ham fra tidligere Leiligheder, og skjøndt I, Hr. Capitain! mener at være ham Forbindligheder skyldig fra sidst, da I var hos ham til Gæst, har jeg for min Person dog ingen synderlig Lyst til at modtage ham her, mindst under nærværende Omstændigheder; thi uagtet den Forstærkning, vi have faaet af Mandskab, vilde det see galt ud, om han forceerte Indløbene og lagde sig Side om Side af os." — "Det er desto værre sandt" — smilte Capitain Utsal — "men jeg tillader mig kun at gjøre Hr. Commandeuren opmærksom paa den Masse af Skyts, vi have paa Batterierne, for ikke at tale om Carlsteens Kanoner, og af hvad jeg har hørt om og selv seet af denne Søhusar, hvem de Alle ere saa bange for som for selve den Døde, troer jeg, at han er en driftig Spøgesugl, der sætter sin største Vre i, ved forvovne Kunststykker at vække sin Fjendes Forbauselse." — "Den Idee er ikke ilde" — lo Commandeuren — "men Sagen er, at han derhos heelt vel forstaaer at drage Nytte af sine Fjenders Forbauselse." —

"For Djæveln! troer nok, at jeg har stjaalet dem" — raabte Fiskeren temmelig høirostet og med tilsyneladende Uvilie; men i det Blik, hvormed han i det samme maalte den svenske Capitain, syntes en Skalk at skjule sig — "havde nær kostet mig Livet at fange de Tingester; undgik med Nød og Neppe at falde i Fjendens Hænder; var lige under hans grove Kanoner." Disse høirostede Yttringer vakte Officerernes Opmærksomhed og Capitainen vendte sig om, for nøjere at betragte den Talende; men idet hans Dje saldt paa Fiskerens undersætsige, kraftige Skikkelse og aabne, driftige Ansigt, soer han tilbage og greb til Panden, som om han vilde fastholde en flygtig Erindring. Dog, Mandens jevne Afseer og rene svenske Dialect syntes i næste Djeblif

at overtøye ham om, at det var et Spil af Tilfældet. Commandeuren drejede sig ligeledes halvt omkring og sagde: „Har Du fisset i Nærheden af Fjenden, saa skynd Dig at komme frem med hvad Du veed om Skibenes Antal og Stilling.“ — Med et Skrabud rev Fisseren Hatten af og idet han kastede et hurtigt Blik til alle Sider og skubbede sig nærmere hen til Falderebporten, svarede han: „Kan i min Eensfoldighed ikke give de høje Herrer nogen synderlig paa- lidelig Efterretning om de Dele; veed kun saameget, at fire fæle Brumbasser med Morterer og sex og tredive Pundinger ligge derude for Kyvetilden, og min Broder, som i Nat kom hjem fra en længere Fart, har fortalt, at en farlig Hob Krigsskibe, langt flere end her i Havnen, ligge omkring paa Bahuus-Elven — — beder ellers de høje Herrer at undskyldte, har ikke Stunder at opholde mig længer; maa skynde mig at faae min Fangst bragt til sin Mand.“ — „Du hører at Commandeuren forlanger al den Underretning, Du kan give“ — raabte Capitain Utfal med barsk Stemme — „og Hendes Majestæts Tjeneste gaaer for alt Andet.“ — „Veed det destoværre nok“ — mælede Fisseren ganske ydmyg og faae paa Capitainen med et usigeligt eensfoldigt Blik — „maae i disse gruelige Tider kjøbe hver Mundfuld Brød med Livsfare. Veed ellers intet mere end hvad jeg har sagt; halede ud af alle Kræfter, for ikke at falde i den Dudes Kløer. Skal sige os, min Broder, som har listet sig ud igjen paa Fangst, fortalte, at Tordenskjold laa paa Bahuus-Elven med en Flaade, der er stor nok til at skyde hele Sverrig sønder og sammen; i den mørke Nat listede han sig ind under det største Skib — — for min Broder er en sær forvoven Krabat — — og hørte der de danske Matroser snakke om, at deres Schoutbynacht vilde besøge de svenske Officerer i Marstrand — — men beder atter de høje Her-

rer undskyldte, maa skynde mig videre, for at affætte mine Fisk." Dermed løstede han Kurven op paa Armen, skræbde atter ud og steg derpaa langsomt ned ad Falderebet, idet han raabte til Rokken, som stod i beskeden Afstand: „Nu da, bliver altsaa ingen Handel af dengang — — oho! kommer kanskee igjen." Da han gjorde sin Jolle løs og stødte fra, kastede han endnu et Blik op paa Capitain Utsal, som noget tvivlraadig saae efter ham; dog dette sidste Blik var ligesaa skalkagtigt som det første havde været eenfoldigt.

„Harde han ikke talt saa perfect Svensk og i alle Dele været en simpel Fisker, vilde jeg have svoret paa, at det var den danske Schoutbynacht" — sagde Utsal og rystede paa Hovedet. Hele Officeergruppen brast i Latter og Commandeur Sjøblad henkastede: „En saadan Lighed er ingen ringe Gæve for den fattige Djævel; han kunde i saa Fald gjerne lade sig see for Penge — — ja, for Tusind! var det Schoutbynachten og havde vi saaledes faaet Fingre paa ham."

Men vi ville følge Fiskeren og see hvordan det gaer ham. Han halede rask ud og drev sin Jolle hen mellem Skibene tilbage til Byen, idet han med skarpe Blik mæssede ethvert Fartoi, han passerede forbi, og med spændte Miner lyttede efter alle Commandoraab og andre høirostede Stemmer. Paa det meest affides Sted, han kunde finde, bandt han Jollen til en ledig Pæl og løstede atter Kurven op paa Armen; med en tung Gang, med en forover bøjet Stilling af Legemet og ligesom kastende Bevægelse af Lemmerne tog han Bejen omkring Byens sidste Huse op til Fjeldstien, der førte til Carlsteens Fæstningsport. Da han havde naaet der yderste Laage, kastede han Kurven om paa den anden Arm, saae sig endnu engang ret omkring til alle Sider og medens hans Ansigt antog det forhen antydede eenfoldige

Præg, begyndte han at tilkjendegive sin Nærværelse ved et Par kraftige Næveslag paa den lille, massive Dør.

„Wer da!“ — Iod en hæs Stemme indensfor; et hurtigt Smil, omtrent som over en uventet, behagelig Opdagelse, zittrede paa Fisserens Ansigt, idet han raabte tilbage: „Gut Freund!“ men da Laagen derpaa aabnedes og en Skildvagts skjægede, guulblege Ansigt kom til Syne, tilføjede han med næsten ydmyg Stemme og paa Svensk: „Gad nok spørge, om I Herrer heroppe ikke have Lyft til nogle læckre Fisk?“ — „Pog Slapperment! Du svenske Fiskbjørn“ — gjenmælede Skildvagten paa gebroffen Svensk, medens han med begjærlige Blik saae paa de sprættende Fisk — „vil Du holde en gammel Krigsmand for Nar!“ — „Bevares vel! har altfor megen Respect for Hendes Majestæts tappre Soldater — —.“ — „Rigtig svart og Din Lykke, for tusind Millioner Bomber og Granater! vil Du da forære mig Fiskene? Hæ! — — ja, see der have vi det; for de give os Noget, lade de os heller crepere som Hunde i deres forfultne Land — — omkring! marsch! og tag Benene med Dig for Corporalen seer Dig; han tager Fiskene og giver mig Stofkeprygl.“ Han gjorde Mine til at smække Laagen i; men Fisseren syntes ikke at være den Mand, der Iod sig saaledes afvise; med slige Menneffers sædvanlige Paa-trængenhed skubbede han sig ind i Aabningen og vedblev med en fortrolig Mine: „Et godt Ord igjen, Hr. Krigsmand! kunne kanskee endda blive enige; har jo Lov til at byde paa Varerne.“ — „Byde! hvad kan jeg byde“ — brummede Soldaten noget tvivlraadig — „som om vi i Nar og Dag havde faaet en Skilling Lønning eller nydt andet Tractement end Havrebød og tyndt Bl.“ — „Ja, ja, kan nok tænke, I har været bedre vant der, hvor I kommer fra — —.“ — „Det skulde jeg mene, Pog Slapperment! i Sachsenland;

der flyder Biin i Floderne og flegte Algerhøns groe paa Marken. Var jeg ikke smæksfed, da jeg kom herhid, og nu hænger Munderingen om mig som paa en Humlestang — for Satan og alle hans Engle! hvad er det for et Krigsliiv, man fører her; ikke en ærlig Gaas eller Høne er at opsnuse i en Miils Omkreds." — „Have derimod nok af Fist, Hr. Krigsmand! og de ere gode." — „Kommer an paa Smagen, Kammerat! og som man er vant til" — bemærkede Veteranen med en fornemt smilende Mine; thi han syntes at være kommen paa sit Yndlingsthema — „men, Satanas! dem ville I jo ogsaa have Penge for, som om en ærlig Krigsmand skulde betale hvad han behøver, hæ! er det Retsfærdighed? Og faae vi vor Lønning af Hendes svenske Majestæt? Vi faae Fanden og hans Oldemoder; tvungne til Tjenesten blive vi, og Stokkeprygl faae vi, naar vi mufse." — Fisteren havde imidlertid stubbet sig heelt indenfor og syntes med stor Nysgjærighed og Forundring at betragte alle Gjenstande, skjøndt hans Afsyn endnu bestandig udtrykte Sløvhed, og hans Stemme var slæbende ligegyldig, da han atter tog Ordet: „See, see, maa ellers være en kjedsommelig Tjeneste i saadan en eensom Rede; men kan nok tænke, I ere flere tusind Mand tilsammen." — „Ja Satanas! ere vi — nei, Kammerat! neppe tre hundrede Mand, men lutter tappre tybste Krigsmænd, og det er nok, Pøh Slapperment! det er nok til at forsvare Sverrigs stærkeste Fæstning — at sige, Kammerat! saalænge vi ærlige Sachser ville slaaes" — tilføjede han med dæmpet Røst og en yderst vigtig Mine, idet han saae sig forsigtig om — „og forsaavidt er det klogt nok af Hendes svenske Majestæt at betro denne Fæstning til os; vi ere rigtig erfarne Krigsfolk og hver af os tager ti danske Grødhoveder paa sin Samvittighed; men det forstaaer sig, vor Lønning maae vi have og god Fortæring." — „Dho!

ikke meer end billig!" — lo Fisseren og pegede med det samme hen paa en taarnagtig Bygning i Nærheden: „have nok fæle mørke Huller af Fængsler her og maae nok passe paa en heel Mængde Rak af allehaande Forbrydere?" — „Snak om en Ting, Kammerat!" — smiite den snakkelsalige Veteran — „Du har nok aldrig seet en Fæstning for, hæ! det er Krudttaarnet, maa Du vide, den vigtigste Ting i hele Castellet." — „Uf! maa være en farlig Bestilling at have Post der; vilde heller skulpe i min Jolle paa det lumskeste Farvand" — sagde Fisseren og syntes at gysse af Skræk, medens han dog med stor Opmærksomhed lod Blikket fare hid og did — „see, see, have ogsaa en Mølle herinde og i fuld Gang, og klager dog over smal Koft." — „For tusind Millioner Granater! vist klage vi; ja, en Mølle er der og den maler Meel for Officererne og Commandantens Familie. Kunne vi ærlige Tydsfere leve deraf? hæ! er Magazineet ikke tomt og gjort til Dplagssted for fyldte Karduser — — Pøjs Slapperment! tilsidst skulle vi vel æde dem." Ubemærket af den ivrige Soldat, foer et let Smil over Fisserens Ansigt; men hurtigt faldt han hiin i Ordet: „En gruelig Føde! javist — — tænker ellers paa, om ikke Hr. Commandanten skulde have Lyst til mine Fisk; kunde jo lade mig prøve derpaa og vise mig Bejen; skal i saa Fald ikke komme an paa et Par Skilling, om Hr. Krigsmanden ikke vil forsmaae." — „Satanas! — — vi Tydsfere ere ærlige Krigsmænd" — brummede Soldaten og trak Geværet fastere til sig, medens han dog til samme Tid krummede den anden Haand og rakte den halvt frem — „Hr. Obersten er nede i Byen og ingen mistænkelige Personer faae Afgang paa Fæstningen; men for Eders Skylb, Kammerat! — — og da J ikke er mistænkelig, kan J passere. Hiftinde i Gaarden seer J nok selv Hr. Oberstens stabselig Logement; men for en Sikker-

heds Skyld kan J give de Par Skilling forud; bliver J ikke af med Fiske, kan J faae dem igjen — — Uerlighed varer længst.“ Med et fortroligt Nik stak Fiskeren ham Noget i Haanden og det var vistnok en ikke ganske ubetydelig Mont; thi neppe havde Veteranen faaet den mellem Fingrene og ved Hjelp af Følelsen overtudet sig om dens gyldne Værd, før hans barske Ansigt lagde sig i yderst venlige Følger; uvilkaarlig trak han endog Geværet an og med en, som man siger, svinepolist Mine saae han efter Sømanden, da denne bortfjernede sig i den betegnede Retning.

Fiskeren naaede til den inderste Gaard, uden at anholdes af flere Skildvagter eller af de andre Krigsfolk, der deels laae orkesløse henstrakte i Solen, deels vandrede frem og tilbage, fordybede, som det lod til, i temmelig alvorlige Samtaler. Han standsede midt i Gaarden og gabede med stor Forundring omkring sig, indtil han omsider syntes at have opdaget hvor han skulde vende sig hen, for at røgte sit Grinde; han nærmede sig nemlig en anseelig Bygning, hvis hele, næsten elegante Ydre betegnede den som Commandantens Bolig. Gjennem de aabne Binduer i den nederste Etage kunde man frit see ind i et rummeligt og smagfuldt møbleret Værelse, formodentlig den Dankwarttse Families Dagligstue; thi tre qvindelige Personer sad derinde omkring Kaffebordet og vare midt i en Faddersladder. Det var Oberstens tvende Døtre, et Par vakre Piger i den skjønneste Alder, og en gammel Dame, som med sin strøve Pynt og spidse Ansigtstræk synes os velbekjendt; af hendes Manerer og underligt pæne Væsen sluttede man i det mindste strax, at hun var en Zomfrue, som sad over. Med blussende Kinder og de hvide, trinde Arme lænede paa det brede Bord, havde begge Pigerne lyttet til den gamle Dames netop fuldendte Fortælling; et kort Dphold indtraadte, medens denne

Sidste puffedede i sin Krop og i langsomme Drag nød den forte Nectar.

„Jo, Du har rigtignok været med, lille Møster! det kan man sige“ — udbrod den yngste af Pigerne, for hvem den forte Tausshed allerede blev trykkende og i hvis Blik et skjelmst Smil syntes at brænde som en evig Lampe — „men hvad jeg meest misunder Dig, det er dog virkelig at Du ret har seet og talt med Tordensfjold; det maa være en moersom Erindring.“ — „Hvor vil Du hen!“ — saldt den ældre Søster hende i Ordet — „det maa jo have været en gyselig Angst, Møster udstod; ikke for Alverdens Guld vilde jeg have været i Møsters Sted; det skal jo være et græseligt Menneske, som hverken bryder sig om Gud eller Noget.“ — „Var han ellers pæn imod Dig?“ — saldt den Yngre rask ind og bed sig i de friske, svulmende Læber, for at tvinge sig til at være alvorlig — „og var Du gyseligt bange for ham?“ — „Ja, Du min søde Gud!“ — begyndte den gamle Dame atter, efterat hun havde søbet Kaffeen ud og vendt Overkoppen om, til Tegn paa, at hun nu først vilde nødes, for hun drak den sjette Krop — „der hører Anstand og en moden Alders Forstand til at staae fast i saadanne Stillinger; jo, jo, om man ikke bliver angst og om Hjertet ikke pikker i Livet, naar man som et sædeligt Fruentimmer paa engang geraader saadan midt ind i den vilde Krig, og en saa uhyre berømt Søofficer pludselig træder hen for En — — hvad det er for et Par Dine, han betragter En med, og naar man saa ingen anden Redning seer end hans Raade. See, der var min Broder Commandeuren og min Broder Capitainen; maatte de ikke begge skjule sig i gemene Matrosklæder og bukke og strabe for ham; men hjalp det noget? mærkede han ikke Finten?“ — „Det maa rigtignok have været en forfrækkelig Angst; jeg var vist død af Skræk“ — aandede den ældre

Søster og foer med Haanden over det loffede Hoved, som om det allerede iisnede i hende af Skræk. „Men var han ellers pæn?“ — vedblev den yngre utaalmodig — „skynd Dig, Moster! og fortæl os hvordan han saae ud; var han hæslig og barbarisk?“ — „Hvor vil I hen, Børn! nei vist ikke; han var ved den søde Gud! saa smuk og pæn en Mand, som man kan see for sine Dine. Men det saae jeg da rigtignok først, da jeg var kommen mig af Skrækken og sad ved det prægtige Middagsbord og da han siden forte mig i Baaden, og Armen bød han mig, det veed Gud han gjorde —.“

— „Og Du tog ham under Armen“ — udbrod den ældre Søster — „Du rørte virkelig ved hans Arm!“ — „Det var moersomt“ — lo den yngre og hoppede næsten i Beiret — „det misunder jeg Dig endnu mere.“ — „Stille, mit Barn! tegu ikke den Slemme paa Væggen“ — advarede den gamle Jomfrue og truede med den magre Finger — „huff paa, hans blodige Flag vejer allerede derudenfor Havnen. Han kan være smuk og pæn, det veed Gud, han har været mod Eders Moster, og det unge Menneske, som var min Bordcavaleer, var ogsaa meget pæn; men Tordenstjold kan ogsaa være grim som en Løve; den søde Gud bevare Eder og os Alle fra at see ham heroppe med sine Matroser, der hverken stye Ild eller Vand, skjondt det maa jeg sige, jeg for min Person var ikke meer saa bange for ham.“ — „Gud stee Lov! det har da ingen Rød; her ere vi da sikke nok“ — trøstede den ældre Søster. „D! hvorfor det“ — lo den yngre i overgivent Lune — „efter hvad Moster fortæller om ham, er han bestemt ikke saa slem som de ville gjøre ham; en tapper Sømand er altid galant mod Fruentimmere, det har jeg baade læst og hørt, og nu høre vi det jo af Mosters egen Mund. Men det forstaaer sig, skulde han komme herop fra sine Skibe, maatte han kunne høre, det siger baade Fader og de Andre.“

— „Siig det ikke, mit Barn!“ — truede den gamle Jomfrue atter — „som sagt, den søde Gud bevare os Alle derfor; men skulde han faae slikt i Sinde, saa kom han ogsaa, om Fæstningen end laa ti Gange høiere, det forsikre de braveste Søofficerer — — Ih, Du Herre Jesus!“ — med dette sidste Udraab foer hun halvt i Veiret, men sank derpaa maalsløs tilbage, idet hun med begge Hænder pegede hen til det aabne Vindue. Zittrende af Skræk sprang begge Pigerne op og saae hen i samme Retning; men da de ingen frygteligere Gjenstand opdagede end Fiskeren, som netop stak Hovedet ind og løstede sin Kurov op i Rarmen, gavede de sig begge til at lee og den yngre sagde: „Bliv kun ikke bange, lille Møster! det er jo en af Fiskerne, der gjerne hver Dag komme herop; hvor kan Du være saa bange af Dig, da Du har været saadan med?“ — „Hvor jeg fik en Skræk“ — tilføjede den ældre — „og Du veed jo dog, at vi ere saa sikre som noget Sted.“ Men den gamle Dame formaade endnu ikke at give en Lyd fra sig; hun stirrede bestandig paa den Fremmede med stive Blik. Denne Omstændighed gjorde ogsaa Pigerne lidt ængstelige, skjøndt de ikke kunde indsee Grunden, og for at indgyde Møsteren Mod, nærmede de sig raast til Vinduet, da de desuden saae Gaarden derude, som sædvanligt, vrinkle af Krigsfolk.

„Beder ydmygst at undskylde min Driftighed“ — mælede Fiskeren med dæmpet Røst og reen svensk Accent — „vilde blot spørge, om det høje Herstab ikke skulde have Lyst til mine Fisk.“ — „Kom, Børn! kom herhen“ — stønnede Møsteren med Anstrængelse — „det duer ikke at indlade sig med ham — — jeg faaer ondt, naar jeg lugter Noget fra den salte Sø.“ — „Men, Møster! jeg troer Du vil“ — udbrød den ældre Søster i den yderste Forundring over Møsterens sælsomme Afsærd. „Er det kun Fiskelugten, Du er bange

for" — lo den yngre — „saa bryd Dig om Ingenting; naar vi have lavet Fiske tilrette, ville de nok smage Dig — — hvad skal I have for Pundet?" — tilsojede hun, henvendt til Fisseren, for hvis mandig smukke og lyse Ansigt hun ingenlunde syntes at have Frygt, skøndt Dragten og Haandteringen tydede paa en raa Somand.

„En Sletdaler, gode Frøken! maatte kanske ikke være for meget" — svarede Fisseren noget adspredt, uvisst om af Forlegenhed over den skønne Piges Blik eller over Møsterens besynderlige Udraab; thi hans levende Dje rullede ustadigt hid og did mellem den gamle Dame og de unge Piger, medens han til samme Tid syntes at have et flygtigt Blik tilovers for Gjenstandene ude i Gaarden. „En Sletdaler!" — gjentog Commandantens yngste Datter — „det var da en uhørt Priis; I mener vel for dem allesammen." — „Nei Tak! beder om Forladelse, smukke Frøken!" — henkastede Fisseren med en for Folk af hans Klasse usædvanlig Anstand; i næste Secund saldt han dog tilbage i sin jevne Holdning, idet han tilsojede: „Skal sige os, er ingen Spøg, nuomstunder at fange fine Fisk til fornemme Læftermunde; har fanget disse hersens lige under den danske Schoutbynachts Kanoner og var nær falden i hans Kloer." — „Hvad for noget! har I da seet Tordenskjold?" — spurgte den nysgjærrige Pige og traadte i sin Iver et Skridt nærmere. „Vist har jeg seet den Helvedes Karl og det flere Gange" — brummede Fisseren, idet han med synlig Anstrængelse undertrykte et Smil — „men dennegang ikke og havde heller ingen stor Lyst dertil. Saae baresten hans store Flaade med mange tusind Kanoner og Morterer; vrimler af dem paa hele Farvandet derude; tænker, I faaer hans Torden at høre heroppe og Karlen selv tidsnok at see — —." — „Du Herre Jesus! nei, det er for galt" — udbød Møsteren, som begyndte at

faae Mælet igjen og i hvem Læseren vel har gjentjendt Frøken Utsal — „jovist er det ham — —“ dermed reiste hun sig og gjorde Mine til at forlade Bærelset.

„Hvad feiler Dig, Møster!“ — sagde den ældre Frøken Dankwart og greb hende i Armene; vendende sig derpaa til Søsteren, vedblev hun halvt uvillig: „Lad det Menneſte dog gaae; hvad ſkulle vi med de dyre Fiſk!“ — Voiende ſig langt ind ad Binduet og fixerende Frøken Utsal med et ſunklende Blik, raabte Fiſſeren: „Naader Eder, gamle Dame! bliu kun der — — gaaer ſtrar — — kan altsaa ikke blive enig med det høje Herſtab“ — tilføjede han rolig og drog Hovedet tilbage — „beder ydmygſt om Forladelſe; kommer en anden Gang igjen.“ Han tog Kurven ned paa Armen, trykkede den begede Hat dybere over Panden og gif derpaa med rafſe Strid ud af Gaarden, idet han kastede flygtige, men ſtarpe Blik til alle Sider. — Da han kom til den yderſte Laage, aabnede Skildvagten ſtiltiende den lille, maſſive Dør og kun med en poliſt Mine tilnikkede han ham Farvel; thi Corporalen og et Par andre Soldater, der omſider vare blevne opmærkſomme paa den Fremmede, nærmede ſig juſt. —

I Døren til det Huus ved Narſtrands Havn, hvor Ole Dleſen ſidſt havde ſøgt ind, ſtod Oberſt Dankwart, ſom man ſiger, paa Springet til at gaae, medens han dog ikke ſyntes utilbojelig til at troe Bærtindens Forſikringer om at det ingen Haſt havde. Skjøndt Fjendens truende Nærhed havde ſtemt alle gode Borgere og Borgerinder alvorlige, bemærkede man dog ikke ſjelden et ſpotſk eller i det mindſte ſkjelmſt Smil paa de Forbigaaendes Anſigter og hiſt og her ſalbt mangan Spottegloſe over den gammelagtige Commandants flittige Beſøg hos den kjonne Enke. Blandt de Forbigaaende, der iſær ſyntes at lægge Mærke til dette ulige Par, var ogſaa Fiſſeren; han kom endogsaa tilbage og ſtillede ſig hen i Nær-

heden af Døren, som om han besteden vilde oppebie det passende Djeblik til at faldbyde sine Varer.

„Som jeg siger Eder, min Bedste!“ — forsikrede Obersten med en grumme vigtig Mine og satte den med en stor Fjærbusk forsynede trekantede Hat paa det spidse Hoved — „det har Hastværk nok; hvert Djeblik, jeg forsømmer min ansvarsfulde Post, kan være af stor Betydning i disse farefulde Tider.“ — „Snak om en Ting, lille Commandant!“ — indvendte Enken og strøg ham med den trinde Haand over de magre Kinder — „Reden deroppe hytter sig nok; den slemme Tordenstjold kan da ikke naae Eder, veed jeg. Men for den Sags Skyld kan I da gjerne nu gaae Eders Bei og trøste de forstrækkede Frøkner Døttre, naar I blot vil komme igjen i Aften, saa skal I faae Eders Yndlingsret; der seer jeg en stakkels Fisser, som gjerne vil af med sin Fangst.“ — „Hvis ingen vigtige Begivenheder, der kunde kræve min Nærværelse, indtreffe, saa skal jeg sikkert komme, min Bedste!“ — svarede Obersten og kastede et flygtigt Blik paa de sprættende Fisk — „men jeg lover Intet; thi en Krigsmand maa nuomstunder være paa sin Post.“ — „Det har I Ret i, javist; men saa kommer I ikke for seent; jeg venter ogsaa vor Guds Mand i Aften“ — smilte Damen og da Commandanten bortfjernede sig med gravitetiske Skridt, raabte hun hen til Fisseren: „Kom nu kun hid og lad os see paa Varerne — — naa, de see jo ikke saa ilde ud; hvad skal Du have for den Klat, lille Ven?“ De sidste Ord udtalte hun med større Venlighed end hun maaskee ellers plejede at behandle simple Folk med; hendes Kjenderøje havde strax opdaget, at det var en usædvanlig net Karl, der stod for hende. „Kunde vel nok give mig en halv Sletdaler for Pundet“ — svarede Fisseren og gjengjeldte med tilsyneladende Trohjertighed hendes venlige Blik — „mener, at Fiskene ere ærligt de Penge værd,

og smukke Folk, som I, ere sagtens kun vante til sine Va-
rer." — — „Slidder, Sladder!" — lo Enken og blev
ganste rød, maaskee af Fornøjelse over den jevne Compliment
— „min salig Mand var selv Fisker og jeg kjender nok
Haandteringen; I mener vel, jeg skal betale Eders glatte
Drd og Ansigt med, I Skjelmsmester! En Sletdaler vil jeg
give Eder for Slumpen; er I fornøjet dermed, tager jeg
Fisken." — „Lad gaae; vil for Eders eget glatte Ansigts
Skyld overhøre de knubbede Drd" — brummede Sømanden
og kastede Fisken ud i et Trug, der stod ved Døren — „tæn-
ker, de skulle smage Eders fornemme Gjæster godt." — „Der
har I Daleren og her en Drifteskilling til" — sagde Da-
men og rakte ham Pengene — „I kan en anden Gang spørge
for igjen." — „Takker saa mange Gange for det; var smuk
Handsel og skal ikke glemme at komme igjen; faaer vel saa
lidt bedre Betaling." Damen nikkede ad ham; lettende paa
Hatten, hev han den tomme Kurv op paa Armen og tog rasst
Bejen ned til sin Jolle. Da han kort efter stog ud af
Havnen, saae Skildvagterne paa de yderste Batterier lidt for-
undrede efter ham, men traf dog ingen Anstalter til at stoppe
den ubetydelige Vaad, da det ikke var noget Usædvanligt, at
en eller anden driftig Fisker vovede sig ud paa Fangst i Nær-
heden af Fienden.

Paa Skytsstibet „Frederikshald" stode flere danske Offi-
cerer ved Falderebporten og modtogte den formeentlige Fisker
med Hatten i Haanden. Rastende Kurven ind over Skands-
flødningen og tagende Falderebet i tre Spring, raabte han
med munter Stemme: „God Dag, I Herrer! blev nok noget
længe borte; men har faaet mit Vrindt rogtet til fuldkom-
men Tilfredshed." — „Gud være lovet! at I er der igjen,
Hr. Schoutbynacht!" — udbrød Capitain-Lieutenant Ployart
— „vi have ikke været i liden Uro over, hvordan det sæl-

somme Tøgt vilde spænde af." — „Upaaflageligt" — lo Tordenffjold — „har faaet god Underretning af Fjendens egen Mund og selv seet, hvad Styrke han kan møde os med." — „J Sandhed, Hr. Schoutbynacht! J vælger paa lidelige Bud, men kunde netop derved let gaae Glip af Efterretningen" — bemærkede Commandeur=Capitain Hoppe, en middelaldrende Mand med et ædelt og stolt Ansigt — „det er, med Eders Tilladelse, et voveligt Lykkespil, hvor J sætter Alt paa eet Kast." — „Men kan ogsaa vinde noget Klækkeligt med det samme Kast og stoler for Resten paa, at have lutter saadanne Officerer hos Flaget, der ei betænke sig paa det Vovelige" — indvendte Tordenffjold med en vis Betoning, der næsten jog Blodet fra Commandeur=Capitainens Kinder — „har i Sinde, endnu i Dag at foretage en ordentlig Recognoscering af Havnen og maaskee aflægge et Besøg paa Kooen; kunne dersfra bedst see Leiligheden an og tage vore videre Forholdsregler." — „Jeg maa melde Hr. Schoutbynachten, at „Lollands" Chalup har bragt Efterretning om, at et Par svenske Gallejer ere slupne igiennem paa Bahuus=Elven og have taget Bejen ned ad Gothenborg til" — sagde Ployart og lettede paa Hatten — „Capitain Bude befrygtede, at deres Bestemmelse var at gaae paa Luur efter vore adspredte Bagtskibe, og ubbeder sig nærmere Ordre desangaaende." — „Hr. Capitain=Lieutenanten har i den Anledning at udfærdige Circulaire til samtlige Bagtskibscommandeurer, at de ved Nattens Frembrud stedse lægge sig ind under det nærmeste Drlogsskibs Kanoner og at de iøvrigt ere aarvaagne og paa deres Post som brave Sømænd. Hvad vor Recognoscering ellers angaaer, ville J usfortovet lade nogle enkelte og dobbelte Chalupper besætte med udsøgt og bevæbnet Mandskab; kunde nok hende sig, at vi under Veis fik Brug for skarpe Baaben — — veed, hvad Du vil, Sieur

Grottschilling!" — tilføjede han og nikkede venlig ad den lille Lieutenant, som netop traadte frem med et Bededags Ansigt — „maa dog have Kort optagne over Den og om- liggende Punkter; Hr. Lieutenanten har derfor i saa Hen- seende at gjøre sig færdig." — „Hvis Hr. Schoutbynachten ingen anden Bestemmelse har taget, ønskede jeg nok at gaae med" — yttrede Commandeur=Capitain Hoppe, og hans Stemme syntes at holde Middelvejen mellem Bøn og For- dring, medens Uvillie og Selvbevidsthed kæmpede paa hans Ansigt — „det er i saa Fald første Gang, jeg har den Ære at gaae paa Eventyr med Eder." — „Net saa, Hr. Com- mandeur=Capitain!" — smilte vor Helt — „glæder mig, at I selv forlanger det; seer desuden gjerne, at saa mange Officerer, som kunne undværes fra Stationen, gaae med, for at I selv kunne vidne angaaende Sagens Rimelighed, om senere Begivenheder skulde gjøre saadant fornødent. Altsaa frist, I Herrer! ville ruste os." —

Et Par Timer senere lagde fem eller sex Chalupper ud fra de danske Skibe og i nogen Afstand fulgte et Par Gal- lejer efter. De toge først Vejen hen imod Havnens nordre Munding; derfra styrede de omkring Kooen, indtil de omsi- der lode Dræggene falde i en af Kratsflov omkrandsset lille Bugt og her stege samtlige Officerer i Land paa Den. — I Spidsen for den dristige Flok gjennemkrydsede Tordenskjold Eilandet fra Ende til anden; med et sikkert Blik beregnede han de svenske Kuglers Virkning fra Carlsteen eller fra Ski- bene paa ethvert fremragende Punkt, naar dette syntes ham beqvemt til der at anlægge Batterier. Uden at tage mindste Hensyn til, at den nære Fjende kunde iagttage ham og ved et Par velrettede Stud bortseje ham og hans Planer, drejede han Rifferten til alle Sider og gjorde sine Vedsagere opmærk- somme paa, hvilke Fordele eller Banstieligheder Dens Belig-

genhed ligeover for Fæstningen frembød; imidlertid stod Grottschilling med smilende Miner ved hans Side og udkastede med Blyant i al Hast et Kort over det Hele. Nogle Timer havde man tilbragt med denne faresfulde, men vigtige Forretning; Solen sank allerede ned i Havet og den indtrædende Dæmring mindede alvorligt om at tænke paa Tilbagevejen; thi de skyggesfulde, til et pludseligt Overfald godt egnede Omgivelser gjorde et uhyggeligt Indtryk og de til slige Eventyr mindre vant Officerer kastede mistænkelige Blik til det tætte Krat og de mørke Huulveje, medens enkelte Signalfud knaldede fra Fæstningen og de svenske Skibe. Torstenskjold var den Sidste, der forlod Strandbredden; der var endnu bestandig Noget at iagttage, en og anden Høide at bestige og da han omsider sprang ind i Chaluppen, udbrød han ligesom halvt ved sig selv og med Blikket stift heftet paa det tilbagevigende Eiland: „Var snildt beregnet af Gyldenløve — — angreb jo Fæstningen fra denne D og tog den just paa denne Marsens Tid Anno 1677; men gif dog forbandet langsom til Værks, gad nødig være saa længe om et Arbeide. Dho! en deilig Aftenstund, I Herrer!“ — vedblev han, henvendt til Officererne og med en raaf Overgang i Stemmen, som om han standsede sig selv i en utidig Ytring — „skulde ellers undre mig, om Eventyret løb saa aldeles fredeligt af; maae dog have seet os fra Havnen og Fæstningen, og skulde kjende Svensken slet, om han i saa Fald lader os uanfægtet vende tilbage.“ — „Store Fartøjer kunne vi da neppe vente at treffe under Veis, saalænge vore Skytsskibe vende Bredssiden til Havnens Gab“ — bemærkede Capitain-Lieutenant Ployart — „og mod Smaafartøjer ere vi da mandstærke nok.“ — „Med Tilladelse, Hr. Schoutbynacht!“ — led en Stemme forud; det var Mathias Thy, som stod paa Udfig — „skulde vi ikke passere Pynten i lidt

flørre Omkreds; siden Svensken skjød mig Benet kortere, ere mine Dren blevne længere, og den Piaffen histhenne synes mig at hidrøre fra en Galleis fire og tyve Finner.“ — „Stop der, Aarerne ind!“ — commanderede Tordenstjold med dæmpet Røst, idet han egenhændig hev Roret om. En pludselig Stilhed indtraadte, medens Alle lyttede og anstrængte Synet i den af Søvagten betegnede Retning. Søen var stille; dens Overflade krusedes kun af let henilende Smaabølger; en sagte, forfriskende Lustning soer frem fra Vest og gjorde godt efter Dagens Hede; Maanen stod klart paa Himlen og Stjernerne glimrede i det gjennemsigtige Dyb; thi den uvisse Dæmring var nu gaaet over til fuldkommen Nat. De øvrige Chalupper, der i nogen Afstand vare fulgte i Schoutbynachtens Rjølband, kom nærmere og paa et givet Tegn stak de ligeledes Aarerne i Veiret. Nu horte man taktmæssige Slag, men svagt og langt borte og Schoutbynachten, hvis erfarne Dre sagde ham, at Søvagten hverken havde taget fejl af Aarsagen eller Retningen, vedblev som før: „Griff, Manne! hal ud! Maae tage de gode Venner i Djesyn og kanske spare dem Hjemvejen.“ —

Fra Castellet og Havnen var man virkelig bleven opmærksom paa de krydsende Chalupper og de danske Officerers Landgang. I Haab om at gjøre en vigtig Fangst, havde den svenske Commandeur udsendt en Gallei og en Hukkert, der i Dæmringen slap ubemærkede forbi de danske Skibe. Det var Gallejens taktmæssige Aareslag, Mathias Thy havde fornummet i en betydelig Afstand. Saasnart Chaluppen, der nu, ifølge Søvagts Raad, beskrev en vid Omkreds, for at vinde Spillerum, havde klaret Pynten af Røsen, kom de tvende fjendlige Skibe næsten jevnstids stummende dem imøde, og Matten var saa klar, at begge Parterne tydeligt kunde skjelne hinandens Bevægelser og Styrke. Næsten i samme

Djeblik blinkede det fra Hukkertens Bagbord og nogle Falkonetsstud knalbede over Søen; men Ruglerne pladstede uden Virkning ned mellem Chalupperne.

„Hal ud, Manne! af alle Kræfter — — klar til Entring!“ — commanderede Tordenstjold. Denne Opfordring bragde nyt Liv i Mandstabet; medens Sluproerne trak kraftigt paa Rorerne og dreve Chaluppen stik ind paa Fjenden, rystedes Luften af et almindeligt Hurra og Alle grebe til Drer og Pistoler. — Det lod i Førstningen til, at Svenskerne ikke bleve forfnytte og at en fortvivlet natlig Kamp skulde finde Sted; men pludselig gjorde baade Gallejen og Hukkerten en Bending, en halv Snees Stud, af hvilke nogle hidrorte fra Kanoner af mindre Kaliber, knalbede atter hen over Chalupperne og da Røgen fordeelte sig, saae man begge Fartøjerne styre bort i forskjellige Retninger; formodentlig havde Cheferne faaet Dje paa de danske Gallejer, der nu ligeledes lagde omkring Pynnten. „Hal ud! hal ud! — — for Djæveln! rør Eder, Gutter!“ — lod Schoutbynachtens Stemme — „var en Spot og Skam, om de undløb os.“ — Matroserne fordoblede deres Anstrængelser; spredende sig som en Flok Blinkere, begyndte Røefartøjerne Jagten.

Den svenske Gallei byggede imidlertid Søen heelt vel; den fik hurtigt en Deel Seil satte til og da den derhos styrede hen i sydøstlig Retning og saaledes havde Winden med sig, lod den snart sine Forsølgere langt tilbage og nødte dem til at opgive Jagten. Men Hukkerten gif det ikke saa heldigt; strygende hen langs Røvens høje Strandbred, stræbte den øjensynligt at naae omkring den anden Punt af Eilandet, i hvilket Tilfælde den let kunde have reddet sig ind under det syblige Batteries Kanoner. Den forfulgtes af tvende Chalupper, af hvilke den ene allerede havde faaet Forspringet og nu styrede Ost over, for at affjære den Bejen, medens

den anden Chalup var tæt i dens Kjolvand og uden at ønske de susende Falkonetugler, af yderste Magt søgte at indhente den. Hukkertens Chef indsaae vel nu Umuligheden i at undslippe; for i det mindste at redde Mandskabet, lod han falde, gif over Stag og lob ind mellem Skjærene, hvor Hukkerten med et voldsomt Ryk pludselig stod stille. Det blinkede endnu engang fra dens agterste Deel og Kuglerne susete hen over Forfølgernes Hoveder.

„Dreerne i Beiret, mine Gutter! — — til Entring!“ — raabte Commandeur-Capitain Hoppe, idet hans Chalup strog klos ind paa det større Fartois Skrog. Med Sablen i Haanden og fulgt af de jublende Matroser, sprang han op paa Hukkertens Dæk; men i samme Djævelsk mylrede det svenske Mandskab i Land paa den anden Side og forsvandt snart i Krattet. Kun tvende Somænd indhentes, da de vilde springe fra Borde. Commandeur-Capitainen greb selv den Ene i Trojen; med Raardestjæftet asprede han Svenskerens velmeente Dreslag og kastede ham med kraftig Arm tilbage paa Dækket. Den anden Chalup, der førtes af Capitain Krus, en graahaaret, usofærdet Officer, kom nu ogsaa til og ved Mandskabets forenede Anstrængelser blev Hukkerten inden ti Minutters Forløb gjort flot igjen.

De fleste Fartøjer af Kæeflotillen vare imidlertid vendte tilbage til Skjotsstibene. Uergerlig over den mislykkede Jagt, stod Tordenstjold paa Skandsen af „Frederikshald“, omringet af de øvrige Officerer, der ligesaa lidt som han ventede nogen synderlig Frugt af Hoppes og Krus's hidfide Forsættelse af Jagten. Vel havde man seet disse tvende Officerers Chalupper hale tæt efter Hukkerten; men man var derhos overtydet om, at det letseilende svenske Fartoi vilde undkomme ligesom Gallejen. Baandsmandspiberne hvislede

fra flere Kanter, nogle Smaafartøjer lagde ind under Skytskibets Gilling og Hoppe i lte opad Falderebet.

„Taffer Hr. Commandeur-Capitainen for Eders udviste Zver og gode Villie; men bringer vel neppe noget synderligt Bytte med?“ — raabte Tordenskjold ham imøde med en godmodig Latter. „J har Ret, Hr. Schoutbynacht!“ — svarede den stolte Mand med et fint Smil og en let Bøining, idet han blottede sit Hoved — „Byttet er ikke stort og hele Affairen ikke synderligt værd at tale om; thi den svenske Besætning flygtede i Land før vi kunde komme til at slaes; men Huffernten, der fører fire Stykker og sex Falkonetter, bringer jeg Eder dog heel og holden og haaber saaledes at have fortjent Soriddersporene under Eders Commando.“ En Bisaldsmumlen bruste over Officeergruppen; tagende Hatten af og bydende sin ældre Undergivne Haanden, sagde Tordenskjold ganske alvorlig: „Forsikrede jo Hr. Commandeur-Capitainen derom, at jeg havde lutter brave Officerer hos Flaget, der ei ere bange for at vove Trojen.“ —

Henimod Middag den næste Dag herskede der stor Bevægelse paa Bahus-Elven og udenfor Marstrands Havn. Somændenes lystige Dvoi stingrede sjernt og nær; thi man var i fuldt Arbeide med at bugser Transportskibene med Artilleriets Materiale op til Flaget. Hele Farvandet vrimlede desuden af Chalupper, der kom eller gik og krydsede hinanden i alle Retninger. Et svært Skib, der ved første Blik maatte antages for en Drlogsmand, bevægede sig langsomt hen imod det Punkt, hvor de danske Skytskibe laae for Anker; men det var Bombardeerprammen „Langemaren“, der slæbtes frem af en halv Snees Chalupper. Efter Tallet af en gammel Somandsang traf Mandstabet paa Aarerne, og de kraftige, ikke sjelden smukke Stemmer lode herligt, næsten hoitideligt over Havet, som om Toget gik til en Fest

og ikke til Strid og Ødelæggelse. Om bord paa de danske Dragskibe saae man talrige Grupper af Sø- og Artilleri-Officerer i levende Samtaler, medens Kanonerer og Matroser vare ivrigt beskjæftigede med at bære og stille det svære Skyts eller med at fylde Karduser og stable Kugler; heit over disse travle Menneskers Hoveder udfoldede sig af og til det smukke Flag for en kjolende Luftning.

I „Frederikshalds“ Kahyt sad Schoutbynachten ved det skinnende hvide Egebord, i Færd med at skrive til Kammerherre Gabel. Hans Kinder blussede og saavel hans Minespil som øvrige levende Bevægelser lode formode, at han skyndte sig at blive færdig med det kjedsommelige Skriveri, for atter at deeltage i den larmende Tummel derude, hvor han nok desuden antog at hans Nærværelse gjortes nødvendig; thi i det mindste hvert Minut vendte han Blikket fra Papiret og saae opmærksom ud gjennem de aabne Skraavinduer. — Den først udkastede Plan, at affjære Svenskerne al Forbindelse med Marstrand og Fæstningen, havde han nu udvidet derhen, at bemægtige sig eller ødelægge den i Havnen beliggende Escadre; han selv var overbevist om Muligheden af at iværksætte denne dristige Plan og i denne Anledning skrev han til Gabel, da han ikke vilde skride til et saa voveligt Foretagende, uden forinden at have indhentet Admiralitetets nærmere Ordre. Dette var dog kun en Form, hvis Jagttagelse tidligere Erfaringer havde lært ham ikke at forsømme; thi han havde besluttet, under alle Omstændigheder at angribe, hvilket var det samme som om Angrebet allerede havde fundet Sted. Han havde netop sluttet sit Brev, da Grotschilling kom farende ned ad den smalle Trappe og traadte ind med Hatten i Haanden.

„Nu have vi da atter Ugler i Mosen“ — sagde den lille Lieutenant i en halv alvorlig, halv lunefuld Tone —

„en Følge af at Hr. Schoutbynachten ved Besættelsen af de farlige Poster forbigaaer solide Personer som mig.“ — „Kun ingen alt for lang Indgang, Du bevæbnede Lystkutter!“ — lo Tordenskjold — „herud med Sproget.“ — „Ja, det er netop min Agt“ — vedblev Lieutenanten — „for Resten er Sagen den, at Gallejen „Prinds Christian“, der i Nat gik paa Brandvagt, er bleven overrumplet af nogle svenske Gallejer fra Gothenborg og tagen med samt sine hundrede Mand.“ — „For Djæveln! troer, Du primer“ — foer Schoutbynachten i Beiret og al Spøg forsvandt fra hans Ansyn — „Hr. Lieutenanten har vel hørt feil Bæsteb; lod jo i Gaar udgaae udtrykkelig Ordre til Brandvagternes Chef, at søge ind under Orlogsstibenes Kanoner saasnart Mørket falder paa.“ Grottschilling traadte et Skridt tilbage og idet hans Miner og Stemme ligeledes antog et alvorligt Præg, svarede han: „Capitain Budes Beretning desangaaende er klar og tydelig, som Hr. Schoutbynachten selv kan overtøye sig om, og det Bæreste er, at Gallejens Chef ikke har gjort synderligt mere Modstand mod Bortførelsen end en gammel Jomfrue.“ — „Er i saa Fald ligesaa godt, at den Vertskjærling gik Fanden i Bøld med sine hundrede Kammerater, skjøndt et saadant Antal Stympere er vel stort paa en dansk Flaade“ — sagde Tordenskjold, som for at hente Trøst midt i sin Harm; thi med det samme slog han i Lufften og stampede i Gulvet — „gør mig kun ondt for den smukke Gallei og har desuden i denne Tid ikke Raad til at miste ret mange Fartøjer eller mange hundrede Mand.“ — „Bagtchalupperne indbragde ellers i dette Djæblig et Par Koffardimænd, der tænkte at liste sig ind til Marstrand, skjøndt de ere store nok til at opdages i flere Miles Afstand og gjerne kunne omkalfatres til høirostede Swaner; det heder, at de ere ladede med gode Drikkevarer og Stykgods.“

— „Var altid noget til Erstatning, men ikke nok endda“ — brummede Schoutbynachten tankesuld hen for sig; men hurtig og med hoi Røst tilføjede han: „Duffer at tale med Escadrens Officerer snarest muligt; Hr. Lieutenanten ville besørge dem tilfagte.“ Grottschilling hilste sin Chef og iilte bort, for at udføre Ordren.

Kort efter samlede Officererne paa Skandsen. Med nysgjærrige Blik betragtede de hinanden og den Ene maatte lade den Andens Spørgsmaale ubesvarede; thi, som sædvanligt, vare de Alle uvidende om hvad der nu skulde skee og hvad de mange Anstalter med Artilleriets Transport og Prammenes Hidbugsering havde at betyde. Hele Forsamlingen blev ganske taus og hilste med stor Ærbødighed, da Schoutbynachten traadte ud af Kabytten og nærmede sig; thi idet han lettede paa Hatten, læste man paa hans Ansigt endnu nogle Spor af Harmen og de af Officererne, der kjendte ham nøjere, mærkede snart, at et Uveir let kunde bryde løs; stiltiende bleve de enige om, at det var ønskeligt, om et saadant Uveir rettedes mod Fjenden.

„Har med Fortrydelse erfaret Gallejen „Prinds Christians“ jammerlige Borttagelse“ — begyndte Tordensthold og monstrede sine Officerer med et skarpt Blik — „haaber, I Herrer ville tage et Exempel deraf og være aarvaagne samt holde Eder Chefens Ordre bedre efterrettelige, for at saadan Ulykke ikke-oftere skal hendes, eller at Gallejens Officerer og Mandskab i alt Fald have været de Æneste under dette Flag, der opførte sig som Krydstere og lode sig tage uden Modstand.“ — „Jeg maa tillade mig at gjøre Hr. Schoutbynachten opmærksom paa, at man har hørt Bagtskibet løsne flere Skud, da det overrumpledtes og at dets ulykkelige Chef altsaa dog har forsøgt at sætte sig til Modværge“ — bemærkede Commandeur-Capitain Hoppe, under hvis specielle

Commando „Prinds Christians“ Chef havde staaet. „Nytter
 Intet, Hr. Commandeur-Capitain!“ — henkastede Schout-
 bynachten med sammendragne Bryn — „have som sagt alle
 til Hobe opført sig som Krystere og kun for saadanne maatte
 den Undskyldning være god nok.“ — „Iligemaade indberetter
 Capitain Bude, at det var ikke mindre end tre Gallejer og
 en Deel armerede Chalupper, der i den taagefulde Nat over-
 faldt Bagtskibet“ — tilføjede Capitain-Lieutenant Ployart
 med noget usikker Stemme og en besteden Holdning — „hvad
 der kan lægges Chefen til Last synes altsaa kun at være
 hans Mangel paa Opmærksomhed med Hensyn til Hr. Schout-
 bynachts Ordre.“ — „Igelunde en heel maadelig Und-
 skyldning, kun gyldig for Krystere“ — brummede Torden-
 skjold som før — „mener, at hundrede velbevæbnede Gutter
 kunne paa deres egen Planke ret vel holde Fjenden fra Li-
 vet, saalænge Skroget intet Grundstød har faaet; er han
 for stærk, kunne de dog slaes indtil Undsætning muligviis
 kommer, og kniber det paa det yderste, veed jeg, en brav
 Karl kan gaae til Bunds med Vre eller springe i Luften
 med Seir. Vilde i saa Fald have jublet over Gallejens
 Tab og indstillet Chefens Estermæle til al mulig Vresbe-
 viisning; men agter nu at udslette hans Navn som uvær-
 digt at staae blandt brave danske Sømands Tal. Gjentæ-
 ger iøvrigt og lægger Eder, I Herrer! vel paa Hjerte, at
 disse maae have været de eneste Krystere under vort raffe
 Flag, og dermed nok om den Ting. Har ellers en langt
 vigtigere Sag at raadsøre mig med Eder om; ere nu komne
 saa vidt, at Svensken ligger som i Fængsel i sine egne
 Havne; kunne vel derfor gjerne tænke paa at gaae lidt vi-
 dere, for ei at drive Tiden hen i Orkesløshed. Have jo
 Alle selv observeret Fjendens Styrke i Marstrand's Havn;
 spørger Eder altsaa, om I ei mene, at vi ere stærke nok

til at angribe og tage ham?" Paa dette saa bestemt og under disse Omstændigheder fremsatte Spørgsmaal svarede Officererne med et høirostet Udbrud af eenstemmigt Bifald, og med et tilfreds Smil vedblev den ungdommelige Søhelt: „Ketsaa! en frist Beslutning lover et godt Udfald. Agter i saa Fald at lægge Skytskibene „Hjælperinden“ og „Frederikshald“ med Frammene „Langemaren“, „Prinds Jørgen“ og „Kronprindsen“ samt vore Gallejer og store Chalupper i Ilden her; venter desuden „Spydstagen“ herop fra Kjøbenhavn, og saasnart Binden gaaer om, skulle nogle af Drlogs-skibene seile frem, for i fornødent Fald at kunne lade deres Stemmer høre og afgive fornødent Mandskab. For imidlertid ikke blotte Stationen ved Gothenborg; Hr. Commandeur-Capitain Hoppe vil derfor usfortøvet have at afgaae med Drlogs-skibet „Tomleren“ og Gallejen „Prinds Carl“, for som Overstcommanderende at forsøje sig til Stationen paa Gothenborgs Fjord, hvor jeg ikke tvivler om, at I ved ethvert modende Tilfælde vil opføre Eder som det sig en brav dansk Sømand egner.“ — „Skjøndt jeg gjerne under Eders umiddelbare Commando gad deeltage i den hæderlige Kamp, der sikkert vil finde Sted her, modtager jeg dog med Glæde det vigtige Hverv, Hr. Schouthynachten har tiltænkt mig og haaber, ei at skulle forringe Flagets Hæder“ — sagde Hoppe med venlige Miner; thi i Grunden var han tilfreds med at faae en mindre afhængig Commando. „Frammen „Langemaren“, som jeg seer er under Opseiling, har Hr. Capitain-Lieutenant Bruun at tage sig af og med al Iver sørge for dens Udrustning med Morterer og Bomber, medens Capitain-Lieutenant Ployart fører Commandoen over „Frederikshald“ her; imidlertid har Lieutenant Grottschilling at besørge Adjutantforretningerne hos mig. Hvad de øvrige Fartøjsers Besætning og Commando angaaer, skulle nærmere Forholds-

ordrer blive udstedte. Forventer iøvrigt, at alle de Herrer efter bedste Eone og Billie ere paa deres Post og, naar det gjelder, slaaes som tappre Gutter. Skal for min Person aldrig skaane mig, men være rede til, naar som helst at vove Liv og Blod til Flagets Ære. Altsaa, frist, I Herrer! til Arbeidet." Han tog Hatten af for de ærbødigt hilsende Officerer; Forsamlingen skiltes ad og Enhver ilte til sin Post. —

Ottende Capitel.

Saa vel Fæstningen som den indespærrede Escadre forholdt sig imidlertid ganske stille og de Commanderende lode det beroe ved at holde Dje med Fjendens Bevægelser. Uagtet al den Tillid, Marstrands Beliggenhed og de mægtige Batterier indgjøde dem, kunde de dog til sine Tider ikke undertrykke en vis Uro og stundom opstege bange Åhnelser ved at betragte Fjendens Travlhed og usforklarlige Anstalter; hertil kom de skrækkende Rygter om Rusernes ødelæggende Indfald fra Mandsøerne og Frederik den Fjerdes Marsch fra Norden. En og anden behjerttet Officeer lod sig vel forlyde med, at man burde forsøge at skaffe sig Lust, da man dog havde en betydelig Skibsstyrke at raade over; men de højere Befalingsmænd vare nu engang raadvilde og kunde ikke komme til nogen Beslutning i saa Henseende; Carl den Tolvtes Mand var vegen fra dem og det var den frygtelige Tordenskjold, hvis Flag vejede derude. Man vænner sig jo omsider til Alt, og det, der ved første Dje kast vækker Gru, taber ikke sjelden ved længere Betragtning det Skrækkende; saaledes gif det ogsaa Marstrands Indvaanere og de svenske

Skibes Besætning; de kom lidt efter lidt til den Overbevissning, at Tordenstjolds truende Stilling kun havde til Hensigt at spærre Udgangen til Havnen, og kastede et Blik op til den klippefaste Fæstning, hvis Kanoner beherskede hele Omegnen, smilte de omsider over deres egen Frygt og betragtede snart med Ligegyldighed de danske Kolosser, der laaetause for Havnens Indløb og mod Usten kastede lange Skygger over Kysten. Da Skytstibene „Frederikshald“ og „Hjælperinden“ tilligemed flere Gallejer nogle Dage senere paa engang lettede Anker og gik Nord paa, jublede man i Marsstrand og Søfolkene sendte et tusindstemmigt Hurra efter den bortdragende Fjende. Dog, de havde forregnet sig og hove-rede meget for tidlig; et Rygte, der vilde vide, at den svenske Transportflaade var gaaet under Seil fra Strömstad, for at liste sig ind til Gothenborg med Befæstningsmaterialet fra hiin Stad, havde nemlig bevæget Tordenstjold til først at foretage et Krydstogt efter denne rige Ladning. Rygtet var imidlertid falsk og til stor Skræk for Marsstrands Indvå-nere indfandt Kolosserne sig efterhaanden igjen, ja flere og flere Skibe dagedes op fra Søen og for seent fortrode Cheferne, at de ikke havde benyttet Leiligheden til at bryde frem.

Sen paa Eftermiddagen den 21de Juli syntes alle de danske Skibe paa engang at komme i Bevægelse. „Frederikshald“ og „Hjælperinden“, der kom seilende Nordfra, gik ingenlunde for Anker paa den gamle Plads ved Havnemun-dingen, men styrede til den anden Side af Rosen, hvor de lagde sig klos ind til Strandbredden. „Spydstagen“, der et Par Dage forinden var ankommen med Fregatten „Stralsund“, tog samme Vej, ligesom „Langemaren“ og Bombar-deergalioten „St. Johannes“; en Mængde Gallejer og Trans-portfartøjer fulgte efter, medens man til samme Tid saae en

Mastestov samle sig længere ude i Farvandet. Søens rolige og blanke Overflade formørkedes dog endnu ikke af Kruddampens graae Skyer; endnu havde intet Skud afbrudt den smukke Sommerdags Stilhed; kun de svingende Baadsmands-piber, de arbejdende Somænds Dhoi, de utallige taktmæssige Mareslag og de Commanderendes høje Stemmer frembragte en forvirret Larm, der dog for det fjernere og mindre ovede Dre tabte sig i Brændingens Brusen og derfor kun utydeligt trængte ind i Havnen. Fra Carlsteens Linde blev man derimod opmærksom paa de danske Stykprammes Bevægelse hen til den vestlige Side af Gilandet og skjødnt man endnu ikke fattede den egentlige Hensigt med denne Manøvre, uilte dog snart Ordonnansfer frem og tilbage mellem Fæstningen og Havnen og der begyndte at komme Røre blandt Svenstjerne.

Som tidligere omtalt, bestaaer Køen tildeels af Smaaskipper og Krattstov, men deles, saa at sige, af en temmelig bred og flad Dal, Langedalen kaldet; for Enden af denne, altsaa lige i Fæstningens og Havnens Paasyn, havde Transportflaaden lagt an, og henved 700 Mand, Matroser, Artillerister og Marinesoldater, vare allerede i Færd med at bringe Faskiner, Baaben og Munition i Land. Tordenskjolds Commandoord lode tydeligt gjennem Larmen af de mange arbejdende og høirostede Mennesker; som sædvanligt, syntes han nærværende overalt, for selv at see og styre Alt. Som den simpleste Matros tog han Haand i med; skyndende paa sine Undergivne, opmuntrede han eller dadlede dem, bandede eller roefte dem, alt som Djeblicket førte det med sig, og som om Mandskabet netop ved denne Omstændighed kom i sit rette Væs, syntes det moisommeligste Arbeide at gaae fra Haanden som en Leg; thi Tordenskjolds Matroser bleve ingenlunde forfnytte eller uwillige over deres Chæfs Eder og

Frettesættelser; idet de ablode med Raskhed og ivrigt fulgte de givne Bink, svarede de med fremtsomme, stundom bidende Bemærkninger; som en god Kammerat puttede Schoutbynachten det i Lommen og udbrød ikke sjelden i Skoggerlatter. Marinesoldaterne derimod og især Artilleristerne syntes mindre bevandrede i denne syndige Maade at gaae til Værks paa; næsten bedøvede lode de sig stubbe hid og did, og naar Arbeidet da var udført før de rigtig havde hørt eller forstaaet Commandoen, bleve de ugleete af Matroserne; ærgrelige trak de sig derfor tilligemed deres Officerer tilbage og lode Sømandene alene bære de svære Kanoner og Morterer. — Nu knaldede det histovre fra Fæstningen; nogle Rugler susste gennem Dalen og pladskede ned i Søen.

„See, see! give de endelig engang Lyd fra sig“ — lo Tønder, som i det samme steg i Land fra „Stralsunds“ Chalup — „de have jo hidtil gloet paa os som Umælende.“ — „Hal kun væk, Manne! der er jo ingen, der snakker til Eder“ — raabte Grottschilling til sit Mandskab, der var i Færd med at bære en Kanon i Land, men holdt et Øjeblik inde, da Ruglerne susste væk over deres Hoveder. Det bragde atter og atter fra Castelllet, Skud paa Skud, og Ekkoet rullede fra Klippe til Klippe.

„Frisk, Gutter! rør Eder“ — lod Tordenstjolds Sten-torstemme derimellem. Tørende Sveden af Panden, nærmede han sig derpaa nogle Officerer og tilføjede: „Skulle med Guds Hjelp snart svare dem kraftigt paa denne Hilsen; men maae allerførst have et Brystværn opkastet histovre mod Havnen; kunne saa i Nat faae det svære Batteri istand.“ Artilleriofficererne taug og trak sig noget tilbage. Rivende Hatten af Hovedet og med en Mine, der skulde dolge Harmen, skjøndt det kun lykkedes slet, traadte Mathias Thy tæt hen til Schoutbynachten og sagde med dæmpet Stemme: „Hvis

Hr. Schoutbynachten ikke tager det unaadigt op, gad jeg nok sige min Mening om den Ting, for jeg har, som sagt, skarpe Dren og maa derfor advare Hr. Schoutbynachten, at I ingen Regning gjør paa Landfrabberne der; nu, da de ere komne paa deres eget Element, gjøre de sig udtilbeens og ville ikke styre Eders Raas; I kan selv see hvor de allerede falde af, da Fienden braser op." Tordenskjold, som ret godt forstod Søvagtens forblommede Tale, nikkede stiltiende ad ham og rynkede Brynet; kastende derpaa et fast Blik paa Officeergruppen, traadte han den et Skridt nærmere og sagde i en halvt befalende Tone: „Have nok ikke forstaaet mig, I Herrer! er fornødent, uopholdeligt at opkaste et Brystværn, bag hvilket vi i Nat kunne anlægge det svære Batteri." En utvetydig Murren lod sig høre blandt Artilleristerne; omsider tog en af de ældre Officerer til Orde: „Vi bede Hr. Schoutbynachten betænke Umuligheden i, midt under Fæstningens ødelæggende Ild at tage fat paa et saa vanskeligt og langvarigt Arbeide; Folkene stydes jo bort, før de faae Brystværnnet opkastet." — „For Djævlens! er der intet andet i Vejen; vil i saa Fald selv gaae foran med mine Gutter og opfange Fiendens Rugler for Eder, naar I blot skaffe Batteriet særbdigt til i Morgen" — smilte vor Helt. „Vi ere desuden hverken beordrede eller udrustede til at angribe en Fæstning som Carlsteen" — vedblev Officeren med en noget trodsig Mine. — „og i mine Kammeraters Navn tillader jeg mig at gjøre Hr. Schoutbynachten opmærksom paa, at vi i et saa vigtigt Tilfælde som det nærværende, ei troe os forpligtede til at adlyde Eders Ordre, naar I ikke har Hans Majestæts udtrykkelige Bemyndigelse at forevise; i alt Fald maae vi oppebie nærmere Forholdsordrer fra Admiral Rosenpalm, under hvis Overcommando vi jo skulle stille os." Den høirostrede Forhandling havde loffet en Deel af Søofficererne

hid; forundrede og harmfulde hørte de hvad Taleren var om og iagttog med spændt Forventning Schouthynachtens Miner. Et Minut syntes Tordenstjold at overveje sin Stilling. Gaae tilbage og opgive den skjæffe Plan, vilde han ikke; men uden Artilleristernes Hjelp og Materiale kunde han umuligt faae det paatænkte regelmæssige Batteri anlagt, og Fjendens svære Kugler stroge uophorligt hen over deres Hoveder eller sloge ind i Steenklipperne rundt omkring dem; der var altsaa ingen Tid at give bort. Langsomt og alvorlig kastede han Blikket til alle Sider; slaaende i Luften med den høire Haand og havende Hovedet stolt, sagde han derpaa: „Har heiset mit Flag som Dverstocommanderende for den danske Sømagt i Kattegattet; kunde altsaa tvinge Eder, I Herrer! til at adlyde mine Ordre; men vilde formodentlig kun være slet tjent dermed og vil ligesaa nødig gaae i Jlden med uvil- lige og modløse Folk, som vække Splid mellem Hans Maje- stæts Krigere. Kunne altsaa lade Eders Besleiringsmateriale forblive ombord; haaber med Herrens Hjelp at fuldbyrde Planen med det til Skibene hørende Skyts. Hvad imidler- tid Eders egne Personer og Eders Mandskab angaaer, da have I uvægerligt at begive Eder paa den Post, hvorhen jeg eller nogen anden Chef i mit Navn maatte stikke Eder; ag- ter at behandle enhver Bagring i saa Henseende som Dy- sætsfighed eller Kujoneri.“ De sidste Ord udtalte han med en Stemme og en Mine, der næsten bragde Artilleriofficererne til at fortryde deres Afsærd. Vendende dem Ryggen, vedblev han derpaa, henvendt til sine egne Officerer, af hvilke flere og flere strømmede til: „Ere nu engang komne her og staae midt i Jlden; gad nødig drive af igjen til Latter for Fjen- den og tænker desuden, vi kunne nok behjælpes os selv“ — her afbrødes han af sine Officerers Bisaldsraab — „Capi- tain-Lieutenant Ployart vil have at sørge for, at hvert af Orlogsskibene holder et halvt hundrede Mand rede til paa

første Vink at begive sig herhid eller hvilket andet Sted, det maatte paasfordres; iligemaade skulle Skibene afgive Seil, der kunne tjene til Telte for Folkene. Du, min brave Dreng!" — henvendte han Ordet til Mathias Thy, som ivrig tyggede sin Skraa, medens han ikke kunde faae det harmfulde Blik fra Artilleristerne — „har uopholdelig at begive Dig med et hundrede Gutter histover til den anden Side og opfaste et Brystværn; tænker, Du er ikke saa forknyt for Kuglerne.“ — „Det skal stee, Hr. Schoutbynacht!“ — udbød den over det hæderfulde Hverv fornojeede Sovagt — „og hvad Kuglerne angaaer, saa plejer Arbeidet altid at gaae raskere fra Haanden ved den Musik.“ — „Capitain Tønder og Lieutenant Grottschilling have at fore Tilsyn ved Skandsarbeidet, medens Capitain Bude besørger Stykkernes Udsfibning“ — tilføjede Schoutbynachten og vinkede med Haanden. Lettende paa Hatten, uilte Officererne afsted. Fem Minutter estet drog en Flok Somænd med Spader paa Nakkens larmende og høirsfede gjennem Dalen, ubekymrede om de tordnende Trudsler, der lode fra denne Kant.

Medens Carlsteens Kugler uophørligt bestroge Koven, fortsattes Udsfibningen rask og besindigt; upmuntrede og omsider begejstrede af Chefens Exempel, fordoblede Somændene deres Anstrængelser; som om hine rystende Brag vare Glædeskkud, som om de hensufende Kugler vare uskadelige Sneebolte, gif de lystigt til ethvert Arbeide og snart horte man overalt kun latter og flygtigt henkastet Skjemt. Endnu samme Aften varpedes „Langedæren“ og „St. Johannes“ ned for Enden af Langedalen og besattes med Morterer og tilstrækkeligt Mandskab fra Drlogsstibene. Den tidligere omtalte Capitain Raas og hans Næstcommanderende, Capitain Kleve, en graanet, men tapper Kriger, kom ligeledes i Land med en Afdeling sjællandske Landsoldater. Raas beordredes

ned til Strandbredden ved Havnen, for at hjælpe ved Forskandsningsarbeidet, medens Kleve besatte det egentlige Landgangspunkt.

Uagtet Svenskernes heftige Ild var der næste Dags Middag allerede opfasket et anseeligt Brystværn af Jord, bag hvilket de Danske fandt god Beskyttelse mod Kuglerne. Tordenstjold, som i de sidste fire og tyve Timer ingen Hvile havde nydt, begav sig nu med de fleste Søofficerer gennem Langedalen, for at tage Arbeidet i Ojesyn og bestemme de Punkter, hvor det svære Skyts skulde anbringes. Fra Fæstningen syntes man at have opdaget de hurtigt fremstridende Officerer og gjættet hvilken vigtig Person, der befandt sig iblandt dem; thi Skudene begyndte at følge raskere paa hinanden og ikke saa Kugler fuste tæt over eller forbi Sømandenes Hoveder. Dog uden at Noget ramtes, naaede de ind under Brystværnet. — Medens Schoutbynachten roeste og opmuntrede Arbejderne og derpaa meddeelte Officererne sine Ordre angaaende Skytssets Transportering og Anbringelse, var Grottschilling gaaet rundt om Jordvolden, for at have et friere Blik ud over Havnen og Byen. Idet han drejede omkring Hjørnet, standsede han pludselig og lyttede; det knagede derne, som naar et Par Fartøjer sture sig voldsomt mod hinanden, og flere dæmpede Stemmer trængte op til ham. Han mærkede strax, at det var Svenskere, og fattende Mistanke om et muligt Overfald, gif han længere frem. Han havde ikke hørt seil; et Par store Chalupper, overfyldte med bevæbnede svenske Matroser, skulpede lige under Kysten og Sjenden var allerede i Færd med at liste sig i Land, medens Fæstningens Kanoner, formodentlig for at dække eller maskere Angrebet, dundrede stærkere og stærkere. I lende tilbage omkring Jordvolden, raabte Grottschilling: „Sei der! lad alle Mand gribe til Dyrerne — — Sjenden entrer.“

Forundrede fore Officererne i Beiret og fra hinanden; mekanisk kastede Matroserne deres Spader bort og grebe til det vanligere Vaaben, som de ikke havde forsomt at beholde i Nærheden. Uden at oppebie Forstærkning, lob den lille Lieutenant atter omkring Brystværnet og drog sin Kaarde, idet han derhos med den venstre Haand spændte Hanen paa en Pistol. En Flok Svenskere klattrede allerede op ad den noget steile Kyst og iilsomt fulgte flere efter, da de havde hørt Anskriget og nu frygtede for at miste Fordelen af at være de Angribende. En kraftig Stikkelse med et djærvt Ansigt var i Spidsen; efter Uniformen og hans hurtigt udstødte Commandoord at domme, var det Befalingsmanden.

„Stop der! hvor skal I hen“ — raabte Grottschilling og sigtede i neppe tyve Skridts Afstand ned paa den svenske Officer; denne standsede et halvt Minut og kastede et fast, uforsærdet Blik paa den ungdommelige Sømand; derpaa bøjede han Hovedet forover og den henpibende Kugle kastede hans nærmeste Sidemand med sonderknuft Pande tilbage i Søen. „Snak om en Ting, Du lille Dævleunge!“ — brummede han og svang sig med voldsom Anstrængelse heelt op — „nu skal jeg strax give Dig Laget.“ Dragende sit korte Sidevaaben, asparerede han koldsindig den hidsig fremspringende Grottschillings Hug og trængte derpaa ind paa sin langt svagere Modstander.

„Frem, Manne! Dyrerne i Beiret! til Høre og Benstre“ — commanderede Tordenstjold, idet han med Kaarden i Haanden selv sprang op paa Brystværnet. Udlydende dette Bink, deelte Sømandene sig i tvende Hobe og bøjede med et tordnende Hurra om begge Endepunkterne af Jordvolden. „For Dævlen! hug fra Dig — frem der til Officerens Undsætning“ — vedblev Tordenstjold med forstærket Stemme og ilte henad Brystværnet, da han nemlig nu opdagede

Grottschillings fortvilede Kamp og med Kette frygtede for sin lille Ven; men han holdt pludseligt inde og foer med den venstre Haand til Panden, idet han stirrede stift paa Svenskeren, som ved Lyden af hans Stemme drejede Hovedet om, saa at deres Blik mødtes. Bude, som i dette Djeblif drejede omkring Hjørnet med nogle Matroser, blev bleg, da han opdagede Grottschillings Fare; med en Stemme, der ligenede et Brøl, skreg han: „Væk der og kom til mig — — han er for ung for Eders gamle Klinge“ — og i det samme løb han med en saadan Kraft ind paa Svenskeren, at denne tumlede baglænds tilbage og rullede ned ad Skraaningen til Søen.

„For Satan! tag mig med“ — lo Tønder, som uilsomt stavrede frem paa sit Træbeen, men dog blev noget agterud — „naa, see der løber jo allerede Røden, men paa Hovedet, for at komme raskere afsted — — us! tag Dig i Agt“ — tilføjede han og med et vældigt Slag af Kaardesæstet knuste han næsten Hovedet paa en svensk Matros, som med Dren langede ud efter ham, medens han med Blikket forfulgte den nedrullende Officeer.

En rask Kamp, Mand mod Mand, opstod nu og Jorden gjødedes af mangen tapper Soguts Blod. Men de Danske havde Fordelen af at staae paa et ophøjet Terrain, som paa en Skandse, og kunde støde de, rigtignok langt talrigere Angribere tilbage for disse fik Fodfæste; med Aandsnærværelse og personligt Mod foregik Ployart, Tønder, Grottschilling deres Undergivne med Exemplet, og især den stærke Bude, som havde ombyttet sin Kaarde med en Dre, uddeelte vægtige Slag og trængte som i Blinde ind i de tætteste Rækker, medens den ligesaa herkuliske Mathias Thy, som nu uilte frem i Spidsen for en Flok udvalgte Matroser, ryddede frygteligt op til Høire og Venstre. I mindre end et Dvar-

teerstid var Kampen saaledes afgjort; paa alle Kanter væltede de, iøvrigt hjætte Svenskere ned i Søen og farvede Bølgerne med deres Blod; et tordnende Hurra skingrede efter de Dørige, der vare slupne ind i Chalupperne og nu grebe til Marerne, for at undsflye. —

Paa en smuk Plet omtrent midt i Langedalen var der bredet Dug paa Græsset; her leirede Tordenstjold sig med sine Officerer, paa orientalt Viis omkring det lave Bord. I en halot liggende Stilling nøde de et kraftigt, men frugalt Maaltid, der krydredes af levende Appetit, af lystige Samtaler og et fortreffeligt Glas Viin. Den lyse, varme Sommerdag, de vilde, klippesfulde Dmgivelser, den uophørlige Torden fra Carlsteens Kanoner saavel som fra de tvende sydlige Havnebatterier, og den skingrende Taffelmusik, der udfortes af en halv Snees Trompetere og Paukeslagere, gave Dptrinnet et næsten romantisk Anstrøg. Chefens mageløse Kjæthed syntes overhovedet at meddele sig enhver Officeer, der kom i nærmere Berørelse med ham, og det var som om han fremmanede en ny Stamme af unge Helte; blandt de mange Medlemmer, af hvilke det her omtalte Bordselskab bestod, opdagede man i det mindste ikke en Eneste, hvis Afsyn eller Minespil i fjerneste Henseende tydede paa Frygt eller indre Ubehag; med Spøg paa Læben og Smil i Djet strakte de unge Mænd sig mageligt hen paa det bløde Græs; hævede de sunklende Glas høit i Solens Skin, brode de sig kun seil om Stykkernes Bragen og med ubeskrivelig Rolighed saae de Kuglerne slaae knusende ind i Klipperne rundt om eller rulle matte forbi i ringe Afstand. En og Anden fæstede vel ogsaa Blikket tankesuld op i den blaanende Hvalving; men det var den gamle Melodi, der netop lød fra de larmende Instrumenter og som lød de unge Mænds Tanker seile med den lette Sommerfrygten hen til en kjær Gjenstand i det Fjerne.

„Din Skaal! gamle Messekammerat!“ — jublede Tønder, som syntes i et Perlehumeur, og stødte sit Glas mod Budes — „Du sloges i Dag som om Du havde Bersærfergang og var Din stærke Arm ikke kommen derimellem, havde Svenskeren nok kappet Toppen af vor lille Spidslærke der.“ — „Han taaler ikke at miste ret meget i Længden“ — sagde Bude med et flygtigt Smil — „og jeg saae, det var paa høje Tid, om hans Knap skulde reddes. Jeg drifter ellers Din Skaal igjen, for Du lagde da heller ikke Fingrene imellem — —.“ — „For den Sags Skyld nægter jeg ikke, jeg troede, min sidste Time havde slaet“ — faldt Grottschilling ind og rettede sig halvt i Beiret, som om han endnu engang vilde overtøye sig om, at han virkelig havde sine Lemmers fulde Førlighed — „min eneste Trost var, at jeg i saa Fald hverken fik Morbroders sure Miner at see eller hans lange Præfener at høre om min Dumdriftighed.“ — „Har opført Dig upaaklageligt, Du smaa Fyr!“ — tog Tordenstjold rask Ordet, efterat han i nogen Tid havde iagttaget en tankesuld Taushed — „kunne jo takke Dig for, at Fienden ikke overrumplede os ved hoi lys Dag.“ — „Mathias Thy ikke at forglemme“ — jublede Tønder som før og pegede med Glasset hen i Dalen — „see engang, hvor han stiger omkring derhenne med sine Hanessjed; som den skinbarlige Satan huserede han i Dag mellem Svenskerne — — og denne gamle Snaphane Elias Wulff, som hidtænne kommer seilende hid; bliver han ikke yngre Dag for Dag, skjøndt hans berømmeligste Tjeneste var i det forrige Aarhundrede.“ — „Kan endnu ikke glemme Officeren, der vilde bore den Smaa i Sønt“ — vedblev Tordenstjold ganske alvorlig — „stod jo paa engang for mig som et Gjenfærd; vil aldrig være ærlig, om det ikke var den samme Capitain Lind, som jeg forgangent Efteraar paa Nedreisen fra Norge jog en Kugle gennem Skallen, da

han var fræk nok til at ville opbringe mig til Gothenborg.“
 — „Du har ikke skudt ham tilgavns ihjel, Hr. Broder!“ —
 — bemærkede Lønder, efter med en sær betænksom Mine at have tomt sit Glas til den sidste Draabe — „Bude gav ham ogsaa en Løraf, og ethvert fornuftigt Menneſte ſkulde troe, at han i det mindſte ti Gange havde knækket Halsen paa ſin Redſart fra Bryſtværnet; men det bider ikke paa ham; ſad han ikke friſt og munter til Roers i den ene Chaluv, da de dreve af igjen.“ — „Var det endda en Hollænder, ſaa kunde man begribe det“ — tilføjede Grotſchilling ſpottende — „for de Karle kunne jo gjøre ſig haarde mod Stik og Skud.“ — „Kun herhid, gamle Gut! har vel noget at melde“ — henvendte Tordenſkjold ſig til den ſolbrændte Søconſtabel Elias Wulff, ſom nærmede ſig ærbødig med Hatten i Haanden. „Søvagt Mathias Thy ſtikker mig hid, for at advare Hr. Schouthynachten om, at J vel ikke ſaaer ſynderlig Madro her“ — begyndte Elias, idet han kaſtede et ſtjaalent Blik til de mange ſyldte Karaffer og Glas — „Svenſken er i Færd med at hale et Par Fartøjer lige herop for Dalen; det ſkal være Galeaſen „Prinds Frederik af Heſſen“ og Stykprammen „Gispaa“; de føre ſvært Kaliber og kunne ved forſte Lag rage hele denne Anretning væk, ſom om det var Hønſehuſet paa en Pærefludes Dæk.“ Et eneſte Blik til Havnen, der laa aaben i Baggrunden, overtlydede ſtrax hele Forſamlingen om den overhængende Fare, da de nævnte Fartøjer netop drejede Bredſiden til og øjenſynligt kunde beſtryge Dalen fra Ende til anden. Men ingen af Officererne rørte ſig endnu; thi Chefen blev jo rolig liggende og betragtede blot OmgiVELſerne med et langt og ſkarpt Blik.
 „Har Ret, baade Mathias og Du“ — udbrød Tordenſkjold omſider — „beholde neppe Madro i fem Minutter — — havde vel ogsaa Lyſt til et Glas Biin — — oho! ſjænt

i, Lieutenant Grottschilling! mener, han har ærlig fortjent den Ære at drikke en Slurk med sine Officerer." Lieutenanten fyldte et stort Glas til Randen og sagde med smilende Mener: „Singodt og god Taar, Du gamle Ulf! — — hør kun, Svensken spiller op til Din Ære." Et frygteligt Lag bragede nemlig i dette Øjeblik løs fra Stibene derude og deres Nærhed gjorde, at Jorden næsten rystede. Den gamle Elias kastede Hatten fra sig og spottede Skraaen ud; hævede Glasfæt op til Munden og skrabende ud med det ene Been, brummede han: „De gjøre stor Allarm, skal jeg sige os, men treffe som Sinker, det kan baade Mathias Thy og jeg melde om. Jeg takker ellers Hr. Schoutbynachten for den Ære" — vedblev han med højere Røst og næsten tindrende Blik — „jeg ønsker Eder og de andre Herrer al Glæde og Lykke af dette raske Togt — — Hurra for Torstensholms Flag!" — — det bragede atter, en Regn af svære Rugler sufte hen gennem Dalen, ganske tæt forbi Gjæsterne; uden at give en Lyd mere fra sig, styrtede Elias pludselig hen over Grottschilling og det fremstrømmende Blod overstykkede Dugen. Selv de hjækfeste Hjerter grebes af en uvilkaarlig Gysen ved dette Syn; men med en vild Latter raabte Tønder: „Sei der! ikke saa næsviis — — naa, hvor blev hans Hoved da af — —." — „Man skal for den Sags Skyld ikke sige, at han er falden paa Hovedet" — bemærkede Grottschilling, som raff befriede sig fra det tunge Legeme og med et tvungent Smil søgte at skjule sin Gysen. „Stakkels Djævel! — — ikke engang lode de ham Tid til at fyller Binen gennem sin Hals" — lo Tønder atter. „Væ med Skroget! han har faaet Grundstud" — raabte Bude og vendte sig bort, deels for at undgaae det rystende Syn, deels for at rette denne Befaling til Musikanterne, der ganske forstenede af Skræk standsede midt i en Taft.

„Heelt ubeleiligt, for Djævelen!“ — mumlede Schoutbrynachten med mørkt Alvor over de rynkede Bryn — „har ikke mange af den Slags Folk og denne var saa kjæf en Gyt, som nogensinde stillede en Kanon; men en hæderlig Død fik han da.“ — „Det fik han, for Satan! — — en Død, man kunde misunde“ — bekræftede Tønder, idet han drog Proppen af en Flaske og et bittert Smil spillede om hans trodsige Læber. Luften rystedes af et nyt Brag og en frisk Kugleregning fejede gennem Dalen. Rask sprang Tordenstjold op; med munter og stærk Røst raabte han: „Frisk, I Herrer! maatte nok være raadeligst at søge os en anden Plads, hvor vi i Ro og Mag kunne fuldende vort Maaltid — — ville siden fræve Svensken til Regnskab for den Forstyrrelse“ — dermed greb han en Flaske og nogle Levnetsmidler. Istemmende den samme lystige Tone, kom alle Officererne i en Fart paa Benene og fulgte Chefens Exempel; derpaa uilte hele Selskabet over Sletten hen bag det næste Krat, og med klingende Spil fulgte Musikanterne efter.

Med tungt Hjerte, men adlydende Chefens Dnsse, forlod Capitain Bude en Timestid efter denne faresulde Stueplads og begav sig tilbage til Orlogskibet „Lolland,“ for at holde Dje med Fjendens mulige Bevægelser til eller omkring Bahus-Elven. Da Kanonaden saavel fra Fæstningen og Havnepatterierne som fra de tvende Fartøjer for Enden af Langedalen fortsattes med vorende Hestighed, aabnede ogsaa Tordenstjold omsider Ilden, idet han lod kaste en Deel Bomber fra „Langemaren,“ „St. Johannes“ og „Frederikshald;“ dog dette skete meer paa Skramt, for at bestjeftige Fjenden og aflede hans Opmærksomhed fra det natlige Arbejde ved den opfaste Jordvold.

Skjøndt det var en deilig stjernerklar Nat, rugede dog hiint uhyggelige Halvmørke over Havnen og Ølandet; af den

dumpe, uviste Larm mærkede Ven og Fjende, at der paa begge Sider arbejdedes med mange Menneskers Kraft; men hvad der egentlig foregik, kunde man ikke skjelne, og for at gjøre hinanden saa meget Afbræk som muligt, fortsattes Kanonaden i alle Retninger. Blinkene fra de svære Stykker paa „Prinds Frederik af Hessen“ og „Gispaa“ frembragde imidlertid hvoergang en flygtig Lysning og derved opdagede man da en mørk Masse bevæge sig frem i Langedalen; som den kom nærmere ned til Havnen og Blinkene selvfølgelig lysnede klarere, saae man, at det var flere hundrede Matroser, der deels trak, deels stjode efter nogle Blokvogne; de fire Morterer, hvormed Tordenskjold agtede at erobre Byen og den svenske Escadre, bleve paa denne Maade transporterede fra Landingsstedet. For at undgaae Kuglerne, lod Schoutbynachten sine Folk drage frem i Slangegang, bestandig fra den ene Side til den anden. Dette Fif lykkedes saa vel, at Sømandene naaede med det svære Skyts ind til Jordvolden, uden at miste en eneste Mand. Nu skred man til at bringe Mortererne i deres Riser; paa de yderste Punkter plantedes desuden en Mængde saakaldte Haandmorterer, for med Granater at ængste Fjenden. Dette anstrængende Arbejde gif under den rastløse Chefs Tilsyn saa flinkt fra Haanden, at samtlige Batterier som ved et Trylleslag vare fix og færdige, da de første Straaler viste sig i Østen. Vel havde Fjenden mærket Uraad og at man paa Koven var i Færd med vigtige Anstalter; men at Batterierne virkelig vare komne istand lige under Fæstningens og Skibenes Kugleregn, det drømte Ingen om; da Dagen brød frem, laae de tvende Fartøjer endnu tæt ved Strandbredden og fyrede uafsladeligt. Tordenskjold havde selv rettet Stykkerne; med et rystende Brag brændte de paa engang løs og med stræffelig Virkning saldt Bomberne — som fra Himlen, saa uventet kom de — ned

paa Galeasen og Stykprammen. Med stort Tab af Mand-
skab, med knækkede Stanger og sondersprængt Dæk, flygtede
begge Fartøjerne ved Hielp af Bunkearer tilbage i Hav-
nen; derved fik de Danske atter Luft og fattedes istand til,
uden stor Fare at bevæge sig frem og tilbage i Langedalen.

Solen var endnu ikke stegen ret høit paa Himlen, da
den danske Escadres samtlige Skibschefer iulte fra Landings-
stedet ned til de saa hurtigt opkastede Batterier, hvorhen
Schoutbynachten i al Hast havde beordret dem. Endnu be-
standig fyrede Fæstningen og de sydlige Havnebatterier; thi
nagtet de svenske Befalingsmænd grebes af Stræk og Forun-
dring over Tordenskjolds forvovne Anstalter, opgave de in-
genlunde Haabet om, ved uafbrudt at fortsætte Ilden, omfi-
der dog at forjage Fjenden. Med veltilfredse Miner iagttog
vor Helt Bombernes og Haandgranaternes Virkning, og af
den Omstændighed, at de første Par Skud havde bragt Ga-
leasen og Stykprammen til fuldkommen Taushed, indsaae
han, at det vilde være en let Sag at tilintetgjøre hele den
svenske Somagt. Opmærksom fulgte han med Øiet en op-
stigende Bombes Flugt; den beskrev netop den af ham be-
regnede Bue og dalede ned indensfor Carlsteens Mure; et
stolt Smil foer over hans høje Pande og vendende sig til
de talrigt forsamlede Officerer, sagde han: „Er just i Dag
to og fyrgetyve Aar siden, at Statholder Gyldenlove beme-
strede sig Marstrands By og Castellet — — et godt Barfæl,
3 Herrer! tænker, at feire Aarsdagen med i det ringeste at
tage Havnen og Byen. Gad dog nodig odelægge de skønne
Skibe; ville standse med Ilden fra Haandmortererne og alene
sende Bomber ind i Fæstningen.“ Lynsnar gik Ordren vi-
dere, og Grottschilling, som med Blyant gjorde et lille Ud-
kast af det nærværende Optrin, yttrede let hen: „Det bliver
da en forbandet høitidelig Søndag for Marstrands Borgere;

vore Stykker skulle synge Psalmerne for dem." En Sky drog over Tordenskjolds Afsyn og efter et Djæbligs Betænkning sagde han: „Stakkels Djævel! vilde gjerne staaene hele Byen; faaer ellers ingen Glæde eller Velsignelse af Seiren — — sei der!“ — vendte han sig med en raast Beslutning til Ployart — „Hr. Capitain-Lieutenanten vil have at sætte hvidt Flag i en af Chalupperne og med en Trompeter uførtøvet at begive Eder derover til Byen. Forlanger blot at faae Fæstningens Commandant og de fornemste Søofficerer i Tale; melder dem saa i Schoutbynacht Tordenskjolds Navn, at om de uden videre Modstand ville overgive samtlige smaa og store bevæbnede Fartøjer her i Havnen, skal Byen ingen Overlast stee; kan ogsaa lade falde et Par Ord om, at de dog ikke kunne forsvare sig længer og at hele Stadsen i en Timestid vil være skudt i Sænk, om de ikke skulde være til Ginds at stryge med det Gode — — Stop! — — var ikke ilde, om I med det samme kunde mærke Eder Et og Andet angaaende deres Foranstaltninger. Faaer I et afslaaende Svar, har I at tilkjendegive Byens Magistrat, hvorlunde det aldeles ikke er min Mening eller Villie at forarsage Indvaanerne Skade paa Liv eller Gods, men at de høje Dfficerer nøde mig dertil; ville Borgerne derfor flytte ud af Byen med hvad rorligt Gods, de kunne orke, skal ingen Hindring vederfares dem fra min Side.“ Lettende paa Hatten, vinkede han med Haanden og med en ærbødigg Hilsen iulte Ployart afsted.

„Tvivler om, at Svensken indlader sig paa de Betingelser, om ellers ikke al Mandhaftighed er vegen fra dem med Carl den Tolvte“ — vedblev Tordenskjold — „tænker desaarfag, det maatte være ligesaagodt at holde os færdige til uførtøvet Angreb. De Herrer Capitainer af Landmilitzen Raas og Klevé have i saa Fald at fordele deres to hundrede

Soldater omkring paa vore otte dobbelte Chalupper; agter selv at tage Commandoen over disse. Lieutenant Helmich af Gallejen „Prinds Carl“ har med sit Skibsmandskab at angribe Batteriet „Antoinette“ histude i det nordre Gab og stræbe at bemestre sig samme, for at vi Andre deslettere kunne komme frem. Capitain-Lieutenant Bruun paa „Lange-maren,“ Lieutenant Leegaard paa „St. Johannes,“ Capitain Rabe paa „Hjelperinden“ og Capitain-Lieutenant Ployart paa „Frederikshald“ lægge strax Haanden paa Værket med at varpe sig bedre op og ville derpaa spille med deres grove Skjts, for at dække Landstigningen og holde Fjenden i Aande.“ Han lettede atter paa Hatten og de nævnte Officerer blottede deres Hoveder. Med noget fortredelige Miner saae Grottschilling op fra sin Tegning, og smilende tilføjede Schoutbynachten: „Har for det første Lieutenant Grottschillings Tjeneste nødvendig hos Flaget; kunde imidlertid dog hende sig, at Hr. Lieutenanten fik noget at bestille, kanstee med at kappe Bommen, som Svenskerne have lagt i det nordre Gab.“ Grottschilling blottede ligeledes sit Hoved og syntes paa engang at blive et Par Tommer højere, medens hans Afsyn atter antog det sædvanlige lunefulde Præg.

Som vor Helt havde forudsæet, kom Ployart tilbage med et afflaende Svar; saavel Commandanten som Soofficererne havde besluttet at forsvare Havnen og Byen til det Yderste. Med hemmelig Glæde, skjøndt han nødvendig vilde tilstaae det for sig selv, modtog Tordenstjold denne Bædd; taus lod han endnu Blikket i nogen Tid hvile paa Byen histovre, og en Følelse, der lignede Veemod, begyndte at snige sig ind i hans kjække Hjerte. Slaaende i Luften med den høire Haand, vendte han sig derpaa rask bort og gav Signalet til Ramp.

Der var indtraadt en øjeblikkelig Stilhed, en Slags Baabenstilstand, medens Ployart udførte sit Ordre, og i dette korte Mellemrum var det som om Naturen og Mennesket i al Hast feirede Søndagen. De af Skraak hidtil tause Fugle høvede atter deres Rost og Binger og svang sig quiddrende fra Bust til Bust; Blomsterne syntes paany at udaande deres Duft under den milde Sommerhimmel og Kirkelokkerne lode fredeligt fra Marstrands By. Dette Fredens venlige Smil var dog af kort Varighed; Kampens Brede vaagnede paa engang igjen som et fremdragende Uveir og med forøget Kraft. Fra Carlsteen løsnedes de første Skud og de sydlige Havnebatterier fulgte strax efter; men som om dette kun havde været et ubetydeligt Forspil, rystedes Jorden og Luften nu af et græsfuligt Brag og ligesom fra alle Himmelegne brølte de danste Stykkers Torden i samme Minut løs; det var de store og smaa Morterer paa Rooven, Prammene „Langemaren“ og „St. Johannes“, Skytstribene „Hjælperinden“ og „Frederikshald“, der imidlertid vare varpede op til Havnens Gab og nu aabnede deres ødelæggende Ild paa de svenske Skibe; susende Bomber, hvinende Granater krydsede hinanden i Luften og sloge knusende ned, hine i Fæstningen, disse i Byen eller Skibene; graae Skyer af Krudtdamp hvirolede hen fra alle Kanter; de indhyllede snart den udstrakte Kampplads og skjulte Sol og Himmel for de Kæmpendes Blik. Vig et gigantiff Fyrværkeri ved høi Iys Dag blinkede, lysnede og knaldede det fra hundrede Punkter paa engang og et tusindfold Ekko bar Knaldene tilbage.

For sine Bunkaarer strøg Gallejen „Prinds Carl“ ind til Batteriet „Antoinette“, hvis sex og tredive Pundinger fyrede Skud paa Skud paa de langsomt fremdragende Skytstribene; Bomber og Granater susete høit over Gallejens Mand-

skab og Fjendens Kugler bestroge Fartøjet fra flere Sider; under denne bedøvende Larm kunde Commandoordene neppe høres; men de usorfærde Sømand, der vidste, hvad Schoutbrynachtens Ordre gif ud paa, nemlig at de skulde tage Batteriet, trængte sig med Dyrerne paa Raffen i tætte Klynger sammen langs Reilingen, idet de utaalmodigt imødesaae det Djeblif, da Gallejen berørte Strandbredden, for da at springe i Land til en lystig Storm.

„Bogt Eder, Hr. Lieutenant! retnu faae vi en Ladning midtskibs“ — raabte Manden, der stod til Roers, en graa-hærdet Sømand med et rynket Ansigt, henvendt til Gallejens Chef, Lieutenant Helmich, som bojede sig ud over Galleriet. Denne Sidste traadte instinctmæssig til Side og i samme Djeblif bragede det fra Batteriet; et Par svære Kugler susse hen mellem ham og Styrmanden og sondersplittede en Deel af Galleriet. „Tak for det Raad“ — smilte Lieutenanten — „Du seer endnu godt, mærker jeg.“ — „Gjennem Kruddampen som en Kat i Mørke, skal jeg sige os“ — vedblev Styrmanden, idet han knappede sin Tøje, som naar man ruster sig mod et Uveir, og stirrede skarpt til Siden, som om han atter vilde aflægge en Prøve paa sit skarpe Syn — „skynde vi os ikke, faae vi ellers snart nok en Braadsø, der kanskee sejer Dækket reent som bag paa min Haand.“ — Luftningen af Sydvest fordrev Kruddampen og lod den unge Chef overbevise sig om det Rigtige i Styrmandens Bemærkning; thi i næste Minut laa Batteriet aabenlyst for dem og ganske tæt ved; Mundingerne af de næsten glødende sex og tredive Pundinger gabede dem rædsomt imøde og Svenskerne vare med skjælvende Hastværk i Færd med at stode friske Ladninger ind.

„Veed Du hvad, Gamle! vi ville lobe klos ind, om faa Skuden gaær til Grunde“ — sagde Lieutenanten, og

nikkende tilfreds, hev Styrmanden Rattet om; Fartøjet gjorde en kort Bending og bruste derpaa med Bugspydet lige mod den steile Bred. „Hal ud, Manne!“ — henvendte Helmich sin kraftige Røst til Mandstabet — „Dreerne i Beiret! frist, mine Gutter! til Entring!“ Dragende Kaarden, løb han over Dækket til Forstævnen og da Skuden med et heftigt Stød foer ind mod Kysten og derpaa langsomt skurede hen ad Forstændsningerne, udbrod Mandstabet i et tordnende Hurra og følgende deres Chef, som først satte Foden paa den grønne Jordvold, stormede de op til Batteriet. Den gamle Styrmand slap Rattet; han kunde ikke modstaa Kammeraternes lokkende Jubel; knappende den sidste Knap af sin Troje og svingende Drean i den senestærke Haand, ilte han efter dem. Seiren var hurtigt vunden; de saa Svenskere trostede sig ikke til at oppebie Fjenden, men fornaglende Kanonerne, mylrede de bort fra Batteriet og kun nogle af de Kjøkkeste segnede under Dreffslagene efter en kort og fortviolet Kamp. —

„Fordømt! de fik dog Stunder til at gjøre Skytset ubrugeligt“ — udbrod Lieutenant Helmich og saae ærgerlig efter de flygtende Artillerister. „Det var kun Hastværksarbejde; vi kunne kanske staae disse Chordrenge Mælet igjen“ — raabte den tililende Styrmand og lo af inderlig Glæde over det lystige Eventyr. Med Bagen af sin vægtige Dre huggede han løs paa en Kanonprop; den gav efter og foer ud. Det samme Experiment lykkedes med nok en Kanon, og snart knaldede Skudene løs mod de nærmeste Fjender. —

I en sluttet Råd styrede de med Landsoldater besatte Chalupper hen mod Havnen; Krudtdampen skjulte dem næsten og den af Skytslibenes frygtelige Ild frembragte Forvirring hindrede Svenskerne i at lægge dem synderlige Banskeligheder i Vejen. Tordenstjolds øvede Dje sagde ham snart, at de Kugler, Fjendens Fartøjer havde saaet, allerede

vare nok til at gjøre disse udhygtige til videre Modstand; nogle af dem begyndte endog at synke og fortsattes Rano-
naden fra Skytsskibene endnu en halv Time, maatte de alle
tilintetgjøres. Han vinkede ad Grottschilling og sagde: „Hr.
Lieutenanten har at tage en af Chalupperne med og i al
Hast styre ned til „Langemaren“ og „Frederikshald“; skulle
øjeblikkeligt holde inde med Ilden paa Sjendens Fartøjer og
alene kanonere paa Byen. Lader dernæst Capitain-Lieutenant
Ployart bede, at han især retter sine Morterer paa Møllen
hifstoppe i Fæstningen; har saa mine Grunde derfor. End-
videre bringer Hr. Lieutenanten Ordre til de smaa Batta-
rier paa Kooen, at de af al Flid kaste Granater paa Ski-
bene, for at Sjenden ikke skal faae Stunder at bore sig selv
i Sænk efter gammel Sædvane. Hr. Lieutenanten kan en-
delig paa Tilbagevejen lægge ud til det nordre Gab og ef-
ter bedste Leilighed see at kappe Bommen, for at Farten kan
blive fri.“ Med glædetændrende Dine tog Grottschilling Hat-
ten af og skyndte sig afsted.

Dgsaa de sydlige Batterier bleve snart bragte til Taus-
hed ved Ilden fra Kooen og „Hjelperinden“ og forlodes af
de bestyrkede Artillerister. De svenske Orlogsskibe og mindre
Krigsfartøjer havde forgjeves forandret Stilling og Plads;
de velrettede danske Stykker sendte dem bestandig Kugler af
svært Kaliber agter eller forind, og Vandet stod allerede høit
i de fleste Fartøjer. Cheferne kunde derfor ikke længer lade
Stykkerne spille, men maatte anvende hele Mandskabets
Styrke paa at holde Skrogene flot og om muligt bringe dem
ud af Ilden, hvilket dog ikke lykkedes dem, da Tordenstjold
havde sørget for, at hans Kugler kunde bestrøge ethvert Punkt
af den vidtloftige Havn.

Skyndsomt havde Grottschilling udrettet sine Grinder
og bragt Cheferne, saavel paa Skytsskibene som paa de smaa

Batterier, Schouthynachtens Ordre. Hans Chalup styrede nu hen mod det nordre Gab; med Raarden i Haanden stod den lille Lieutenant hoit i Agterdelen og betragtede det frygtelige Skuespil rundt om sig med saa glade Miner, som om det virkelig havde været et lystigt Fyrværkeri og lutter Glædesstud, der dundrede til Hoire og Venstre. Men et Uveir begyndte at drage op over hans Hoved; fra Fæstningen, hvor man syntes at være bleven opmærksom paa den enkelte Chalups Fart, sendtes nogle Rugler efter den, medens den svenske Gallei „Castor“, hvis Chef fattede Mistanke om dens Vrinde, gjorde Anstalter til at spærre den Vejen.

„Frist der, Manne! hal væk!“ — raabte Grottschilling og pegede leende paa den skummende Kreds, som en tæt ved Fartøjet nedpladsfende Bombe dannede paa Vandets Overflade — „de skyde kun Huller i Søen.“ Nogle af Mandskabet drejede Hovederne om og saae lidt tvivlsomt til den frembrastende Gallei; giattende deres Tanker, vedblev Lieutenanten med højere Røst: „Hvad gabe I efter! er det ikke Schouthynachtens Ordre, at vi skulle kappe Bommen og her gaaer Vejen derhen. For Djæveln! skulde Tordenskjolds Gutter lade sig bortskræmme af en saadan Pærestude — — om med Roret, Styrmand! — — og I andre kunne holde Drexne færdige; vil den ikke gaae af Vejen, maae vi jo tage den.“ Somændene folte sig trusne af denne rigtige Slutning; leende saa smaat i Skjægget, uvisst hvorover, traf de kraftigt løs paa Aarerne og forandrende Farten noget, stød Chaluppen stik ind paa den svenske Gallei, hvor man mindst tænkte paa, at dette ubetydelige Fartoi nærmede sig til Angreb. Et lykkeligt Tilfælde kom imidlertid Grottschillings Beslutning til Hjælp, en Beslutning, der ellers let forstedse kunde have støttet hans Binger, da Fjendens Besætning og Udrustning vare langt overlegne. I det Djeblik,

Chaluppen strog ind under Gallejens Forstavn, saldt nemlig en Bombe midt ned paa Dækket, og idet den sprang, fløi dens Stumper sonderknusende til alle Sider.

„Dxerne i Veiret! følger mig, Gutter!“ — raabte Grottschilling gjennem Larmen og de Saaredes Skrig; som en Kat klattrede han op ad Banterne og paa alle Kanter fulgte Matroserne efter. Med et tordnende Hurra og svingende de blinkende Dxer, styrtede de løs paa de forvirrede Fjender, der, grebne af Rædsel over Bombens skrækelige Virkning, kastede sig hovedkuls ud i Søen eller søgte at undkomme i Jollen. Men den sprængte Bombe havde fænget i Skibet; en kvalende Røg hvirvlede frem og Luen slog ud paa flere Steder. Deels af Frygt for at Ilden skulde naae det mulige Krudtforraad, deels for at haste med Udførelsen af sit egentlige Hverv, kaldte Grottschilling sine Folk tilbage til Chaluppen og med raske Aareslag drevs denne snart igjen bort fra det brændende Fartoi. Uden at støde paa flere Hindringer, naaede Lieutenanten nu hen til Bommen og da denne i en Haandevending var bleven kappet, hastede han med let Hjerte og stolt Bevidsthed tilbage fra dette sit første Togt paa egen Haand.

Ifølge Tordenstjolds Ordre holdtes inde med Kanonaden paa Skibene. De svenske Søofficerer, der omsider havde opgivet Haabet om at standse Fjendens Fremtrængen, besluttede, selv at skyde Escadren i Sænk, og allerede vare de i Færd med at iværksætte denne fortvivlede Beslutning, da en Hagl af Granater slog ind over Skibene og ryddede frygteligt op blandt Mandskabet; nok en lignende Byge fejede Dækkene og al Subordination var opløst. Uden at bryde sig om Trubler eller Bønner, søgte de af Ruglerne forskaaede Matroser uilsomt ned i Baade og Chalupper; givende efter for Nødvendigheden, flygtede Officererne med i Land.

„Hal ud, Manne! rør Eder!“ lod Tordenfjolds Røst høi og kraftig som gennem en Naaber; trækkende af alle Kræfter paa Marerne, drevede Sluproerne den lille Flotille hen over den rolige Vandflade. Schoutbynachten bemærkede nemlig Svenskernes Flugt og indsaar, at det nu var det rette Tidspunkt til Landgang. „Sei der — — Capitain Unzer og Capitain-Lieutenant Flensborg have ufortøvet med Tommermænd og tilstrækkeligt Mandskab at fare ind mellem Fjendens Skibe, for at bjerge Alt, hvad muligt er“ — vedblev han, henvendt til Officeergruppen, der var med ham i Chaluppen, netop i den Hensigt at være ved Haanden, naar saadanne Hverv skulde udføres. De opraahte Officierer ledede paa Hatten og begave sig over i den næste Chalup; hoiroste, men flygtige Commandoer gik fra Mund til Mund over Flotillen og springende fra Fartoi til Fartoi, iulte de flinke Tommermænd med deres Redskaber paa Rakten frem og suvede sig, saa at sige, sammen i det indskrænkede Rum om Capitain Unzer; fulgt af nogle med Reserve-Mandskab forsynede Zoller, styrede Chaluppen ind til den svenske Escadre. — Det var imidlertid et vanskeligt Hverv, der var tildeelt dem; thi saavel de danske som de svenske Kugler havde kun altfor godt truffet Maalet. Fire af Drlogsstibene, nemlig „Halmstad“, „Stettin“, „Calmar“ og „Frederik“ vare allerede gaaede til Bunds og kun deres Mastetoppe staa endnu frem over Bolgerne, medens en Deel mindre Krigsfartøjer øjensynligt i Lobet af de næste ti Minutter maatte gaae samme Vej; kun Drlogsstibet „Warberg“, Fregatten „Wilhelmine“ og de tvende tidligere nævnte Fartøjer „Prinds Frederik af Hessen“ og „Gispaa“ samt en armeret Jagt vare endnu flod. Paa Capitain Unzers Commando lagde Chalupperne allerførst ind under „Warbergs“ Gilling og Zollerne sendtes afsted til Fregatten.

Neppe havde Officererne med en Deel af Mandstabet bestøget Orlogskibet, for Carlsteens Rugler ogsaa begyndte at spille paa det; men til samme Tid syntes de danske Skytsskibe at fordoble deres Ild paa Castellet; især „Frederikshald“ sendte Bombe paa Bombe op til Klippen. Mærkende Djebliffets Fare, ilte Tømmermandene, uden at oppebie videre Ordre, ned i de underste Rum; kort efter meldte de at Skroget ingen væsentlig Skade havde taget og at det, skjøndt med sex Fods Vand, endnu i nogen Tid kunde holde Søen. En ligesaa glædelig Melding indlob fra Fregatten og de mindre Fartøjer. „Gud være lovet!“ — sagde Capitain Unzer og steg op til Skandsen, hvor han vedblev med kraftig Rost: „Grist, mine Gutter! Bæpene i Gang, at vi kunne komme ud af Ilden.“ Han havde neppe udtalt de sidste Ord, da en Kugle slog ind gjennem Galleriet. Capitainen vaskede og greb fat i det nærmeste Tougværk; hans ene Been var knust; Capitain-Lieutenant Flensborg og nogle Matroser ilte til. „Nør Eder, Gutter!“ — tilsvøiede den skjæffe Officeer med blege Læber og bristende Stemme — „lad mig kun ligge, jeg har dog faaet Grundstud — — bringer blot Skibet i Sikkerhed til Schoutbynachten — —“ slippende Touget, styrtede han sammen.

Et Knald, der som et Jordstjælv syntes at ryste de tre Elementer, lod Danske og Svenske som een Mand vende Blikket mod Fæstningen; en mørk Røgsky hvirvlede fra dens Mure op i den lyse Luft og derpaa faldt en Regn af Stene og Alke ned over Byen og Havnen. En Bombe havde truffet Mollen, hvor Krudtkarduserne forvaredes og det Hele fløi i Luften. — I dette Djeblil lagde Rostotillen ind til Havnedæmningen; brydende ud i et svingrende Hurra, stormede Soldaterne og Matroserne i Land efter Schoutbynachten, hvis Schalup havde været i Spidsen, og som grebue af en panist

Skæk, flygtede de svenske Artillerister og Sømænd, alle i een og samme Retning, til Fæstningen, fra hvilken de frygtede at blive affskaarne; en stor Deel af Indvaanerne toge samme Veie, og Tordenffjeld lod dem uhindrede flygte; thi de Par hundrede Mand, han havde hos sig, forsløge neppe til at besætte de vigtigste Poster og Byens Tilgange, end sige at forfølge og standse en langt talrigere Fjende paa Flugten. Desuden var det ham ingenlunde imod, at det kun maadeligt provianterede Castel ved samme Leilighed overfyldtes med Menneker.

Saa snart de vigtigste Sikkerhedsanstalter vare trufne, samlede den lille Flok Officerer sig om Chefen, for at modtage nye Ordre. Næsten forundrede saae de sig omkring og vilde endnu ikke ret troe deres Vaabens ubegribelige Lykke; erkjendende det mægtige Geni, der havde vaakt dem til ubetwivelig Begeistring, der havde lært dem at danske leende gjennem en morderisk Kugleregn, saa at den langt stærkere Fjende flygtede ræd over dette Syn, fæstede de Alle med Urefrygt Blikket paa den unge Helt, som usædvanlig rolig betragtede Omgivelserne og først efter et Par Minutters Tausshed saaledes tog til Orde: „Have da lykkeligt bemestret os Havnen og Byen og det med vore egne ringe Kræfter, uden Landartilleriets Hjælp; sagde jo nok, det vilde gaae, naar vi kun med ret Villie og Mod toge fat. Takker iøvrigt samtlige Herrer Officerer for den udviste gode Flid og Bravour; skal ikke glemme, i min Indberetning til Hans Majestæt at omtale saadant. Angaaende de næste Forholdsregler, da have kun Prammen „Langemaren“ og Bombardeergallioten „St. Johannes“ at fortsætte Kanonaden paa Castellet. De andre Herrer Officerer ville med deres respective Mandskaber skyndsomt bugserø Priserne om paa den anden Side af Kooen og efter bedste Leilighed lade Skrogene

eftersee og udbedre. Agter dernæst ligeledes at bringe det paa Batterierne erobrede Skyts i Sikkerhed samt transportere de anseelige Forraad af Proviant, der findes opdyngede i Byen, ud til vore Skibe. anbefaler ellers al mulig Staaensel mod Indvaanerne; kunne vel endog lade vore egne Chaluupper hjælpe de ulykkelige Mennesker at flytte med deres Gjendele hen til Udøen, saasom det er at vente, at Fæstningens Rugler i de næste Dage ei ville lade ret mange Bygninger blive staaende i Byen. Ere jo, hvad os selv betrefser, vante til Krigens Strabadser og finde vel endnu bestandig Ly nok bag Murene, om ogsaa Byen flydes sammen. Kunne ikke vide hvad der skeer; Besætningen deroppe maatte kanstee omsider blive kjed af vore Bomber og af Manglen paa Levnetsmidler — —“ han standsede et Øjeblik, medens en Bisaldsmurmur gjennemløb Forsamlingen, skjøndt de Fleste med tvivlsomme Miner maalte de colossale Fæstningsværker oppe paa Klippen; derpaa vedblev han: „Lad gaae hvordan det vil; have forrettet et godt Stykke Arbeide og Esterretningen derom maatte vistnok være vor Herre og Konge saare velkommen. Lieutenant Paulsen vil derfor have at holde sig færdig til om en Timestid at afgaae til Hovedkvarteret med Melding til Hans Majestæt.“ Den nævnte Officeer, som havde ført Commandoen over Haandmortererne paa Rooven og hvem dette ærefulde Hverv vel derfor tilbeeltes som Belønning for Granaternes gode Virkning, traadte glad overrasket et Skridt frem og blottede sit Hoved; lettende paa Hatten, vinkede Schouthynachten ad Officererne, hvorpaa Forsamlingen skiltes ad og hver ilte til sin Post. —

Opmuntrede af Angrebets over al Forventning heldige Udfald, toge de danske Matroser med usfortroden Zver fat paa Arbeidet. Uden at Fæstningens Rugler kom i ringeste Betragtning eller syntes at lægge nogen Banskælighed i Vejen,

bleve samtlige Fartøjer, der endnu vare istand til at holde Søen, lykkeligt bugserede ud af Havnen hen til den nordre Side af Kooen, hvor Tommermandene strax gave sig isærd med deres Udbebring. I en kort og i temmelig driftige Udtryk affattet Skrivelse til Kongen afslagde Tordenfjelds Be-retning om hvad der var skeet og udbad sig uden videre et tusind Mand, da han i saa Fald lovede, inden tre Ugers Forløb at lægge Sverrigs stærkeste Fæstning, Carlsteen, under Hans Majestæts Scepter. —

Dagen efter frembød Marstrand et underligt Syn; som om en fremdragende Fjende gjorde Anstalter til en formelig Beleiring, hvis Trængsler man kun tænkte paa at undflye, var Storstedelen af Byens Borgere ivrig beffjæstiget med at bortflytte deres Gods og drog skareviis afsted med Qvinder og Børn; ikke sjelden horte man dem udstøde Forbandelser over deres egne Landsmænd oppe i Fæstningen, hvis Kugler dreve dem fra Huus og Hjem, medens de derimod velsignede den danske Schouthynacht, der næsten var ligesaa beffjæstiget med at hjælpe og trøste dem, som med at sørge for sine egne Sager. I Havnen og paa Slæbestederne herskede derhos et Liv og en Virksomhed, som man ellers kun plejer at see paa de rigeste og meest besøgte Handelspladse. Man var nemlig i Arbejde med at tomme Byens Magaziner og indstibe det i stor Mængde forefundne Korn og andet Proviant, samt at føre Skytset og Ammunitionen bort fra Batterierne. Til samme Tid forsømte man dog ikke, fra "Langemaren" og „St. Johannes“ kraftigt at bevare Carlsteens Kugler; den med de nærmere Omstændigheder ubekjendte Tilskuere vilde have hørt Banfælsighed ved bestemt at sige, hvo der var den beleirede og ængstede Part, Fæstningen eller Byen.

Uafbrudt var Kanonaden bleven fortsat Natten igjen-nem, og saasnart den frembrydende Dag tillod at udsee sig

et Maal, mærkede man snart paa den Retning, Castellets Rugler toge, at de svenske Chefes havde i Sinde at opoffre Byen, for saaledes at fordrive Fjenden eller i det mindste begrave ham under Ruinerne. Og virkelig saae det ud til, at denne Plan kunde lykkes; rundt om styrkede Tage og Bjelker ned paa Gaden og Luen brød hist og her frem. De Landsoldater, Schoutbynachten havde hos sig, vare deels posterede ved Byens Tilgange, deels udsendte paa Stroifstog omkring Fæstningen, hvorfra man lettelig kunde vente et Udsald; men deres Antal var saa ringe, at man ei engang kunde afløse Vagtposterne, og efterat have været under Baaben i fire og tyve Timer, opløste sig deres Begeistring i Udmattelse og Søvnighed; da Ilden fra Carlsteen blev stærkere og stærkere, begyndte de at ansee den Dverficommanderende for en gal Mand, da han med saa ringe Midler og en saadan Haandsfuld Folk vilde tænke paa at indespærre eller maaskee endog betvinge denne saa godt som uindtagelige Klippefæstning. De ellers ufortrødne Somænd havde ligeledes udtømt deres Kræfter og ved hvert Skridt modte de en Kugle eller truedes med Lemlæstelse af de nedstyrtende Bjelker og Steen; den første Seiersruus var forbi og, nærved at tabe Taalmodigheden, begyndte de at mønstre Omgivelserne med betænkelige Miner. Stillingen blev saaledes med hver Time farligere; selv fra de hjækkeste Officerers Ansyn forsvandt Smilet lidt efter lidt, medens de tause modtog og udførte Chefens Befalinger. Kun Tordenskjold tabte ikke Modet; han kjendte Fjendens svage Sider; han vidste, at Frederik den Fjerde var i Anmarsch og for Resten stolede han paa sine Gutters Udholdenhed samt paa et eller andet lykkeligt Tilfælde. —

Ende paa tredie Deel.

M a l e r i e

of

the Department of the Interior

P. P.

George B. King

John W. Foster

John D. Long

W.

John D. Long

Washington

Printed at the Government Printing Office

1878

1878

Fædrelandshistoriske
M a l e r i e r

af

P. P.

Ottende Bind.

Peter Cordenskjold.

Andet Dplag.

IV.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Peter Tordenskjold,

et historisk Maleri

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede.

Af

P. P.

Andet Dplag.

Fjerde Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler Andr. Fred. Høst.

Trykt hos Louis Klein.

1848.

Etter Ordrenkjøle

Malerier

isvakk Mikroskop

fra Begyndelsen af det 18de Aarhundrede

P. 2.

Det gløder atter paa den østlige Himmel; det lysner gennem den tryk-
kende Røg og Damp; en frisk Morgenvind kruser Bølgernes Toppe og
tilviser de udmattede Sømand en velgjørende Kjøling. Endnu er Kampen
uafgjort; Mure ere nedstødte, Kanoner sprangte, Master og Planter knuste
og hundrede af tappre Krigere have ubaandet det sidste Suk; men endnu
vejer det svenske Flag — — — ligesaa stolt som det danske Kors, der af Vin-
den udfølbes over de fortladne Bølger, og med usvækket Kraft tiltordne de
hinanden en rystende Morgenhilsen.

Kunst Lys

Handl. Bøger

Andet Bøll.

Kjøbenhavn

Forlagt af Hønschens Bøllhandl. Andr. Fr. Sch. Bøll.

217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

1848

Forste Capitel.

I Marstrands saa Gader vrimlede det af Matroser og Lastdragere, af Borgere, Qvinder og Børn, der fra forskjellige Kanter hastede ned til Havnen, hine bandende eller leende, disse klagende eller opmuntrende hinanden; men alle saae de sig angstelige eller dog forsigtige omkring efter Kuglerne, der hist og her sloge ned i Husene, skjøndt mange ogsaa pladskede ud i Vandet. En graahaaret, kæmpestor Sømand arbejdede sig frem gjennem denne Trængsel; af hans kolde Miner og det ligegyldige Blik, hvormed han betragtede Alt, maatte man formode, at Optrin som det nærværende ingenlunde vare noget Nytt for ham, medens det Smil, der stundom foer over hans haarde Træk, ligeledes lod formode, at den Begivenhed, der havde givet Anledning til al den Staahei, gjorde ham glad stemt. Han kom fra Havnen og tog Vejen til den oftere omtalte Enkes Huus, hvor Schoutbynachten havde opslaaet sit Hovedquarteer og hvor man derfor uophørligt saae Officerer af alle Grader ile ud og ind. Skubbende sig frem mellem en betydelig Masse Menneffer, der uanseet Djebliffets Fare stimlede sammen om Huset af Nysgjærrighed efter at see den berømte Søhelt, traadte den gamle Alf hen til Døren; lettende paa Hatten ad Enken, der netop kom til Syne, gjorde han Mine til uden videre

Omstændigheder at gaae ind. Men Damen greb ham i Armen og udbød med stor Forundring: „Nei, er det virkelig Eder, Ole Olesen! — — naa, Du min Gud og Fader! der kunde I komme rigtig tilpas — — hvor skal I hen?“ — „God Dag, Catharine Mogensen!“ — svarede Styrmanden med et halvt Smil — „jeg har ikke Stunder at lægge bi, for at passiare med Eder; jeg skal tale med Chefen.“ — „Er Menneſket blevet forrykt!“ — ivrede Damen med stigende Forundring — „jeg siger Eder, det er Hans Excellence Tordenſkjold i egen Person, fra hvis Flagſkib I jo deserterede — —.“ — „Rigtig, just ham —“ vedblev Ole med urokkelig Koldsindighed — „kanſtee I vil viſe mig Vejen til hans Kahyt, for jeg har, som ſagt, ikke Stunder til lang Paſſiar; en anden Gang kunne vi ſnakkes ved igjen.“ Dermed ſtubbete han ſig forbi hende. „Ja, naar I endelig vil; men I er da leveret; I kommer til at ſavne Maſten, hvis I ikke klynges op under Rokkenaaen“ — ſagde Damen med advarende Stemme og fulgte trippende efter ham. I ſin Godmødighed havde hun gjerne paa en endnu kraftigere Maade holdt ham tilbage; men Sømandens Rolighed og den beſtemte Tone, hvori han dennegang affærdigede hende, gjorde hende tvivlraadig. „Er dette kanſtee Indgangen til Chefens Kahyt?“ — ſpurgte han, da Weiviferſten ſtandsede ved en bred Dør ovenfor Trappen. Hun niſkede og læggende Fingeren paa Munden, gjorde hun Anſtalter til at pikke paa; men Styrmanden ſkjod hende til Side og brummede. „Tak ſkal I have, Catharine! nu kan I gjerne ſeile Eders egen Sø; jeg ſkal nok lodſe mig ſelv.“ Han tog Hatten af, ſpottede Skraaen ud og aabnede derpaa Døren, traadte han ind. Damen holdt næſten Aandedrættet tilbage, og da Døren faldt i igjen, lagde hun Dret til.

„Velkommen, min gamle Dreng!“ — raabte Torden-
 skjold sin Styrmand imøde — „haaber, Du er fornøjet
 med vort Arbeide her; havde vel ikke tænkt, at finde mig
 paa svensk Grund og i Færd med at slaes til Lands?“ —
 „Med Forlov, Hr. Schoutbynacht!“ — bemærkede Ole og
 gjorde et stort Strabud — „skulde jeg være misfornøjet med
 Noget, skulde det da kun være, at jeg ikke fik Lov at give
 en Haandsrækning med ved det Arbeide.“ — „Dho! har for
 Din Person været tit nok i Ilden; maa ogsaa lade de Unge
 Leilighed til at gjøre Noget. Er ellers nysgjærrig at vide,
 hvad Nyt Du bringer fra Bahuus-Elven og Gothenborg;
 haaber at Alt staaer til det Bedste.“ — „Hvad det anbe-
 langer, saa vejer Flaget fordomt fredeligt paa „Lolland“;
 Skuden har i de sidste otte Dage ikke havt Leilighed til at
 vise Tænder. Men det syntes at Svensken havde Et og
 Andet i Sind; for der lagde sig en fem til sex svære Gal-
 lejer omkring paa Bahuus-Elven, og saa gif Capitain Bude
 i Nat ud med Chaluppen og tog mig med; der erfarede vi,
 at et tusind Mand saa omtrent indstibes, rimeligviis for at
 komme bag paa Hr. Schoutbynachten her i Marstrand; saa-
 dant noget hørte vi ynte om, da vi i al Stilhed lagde ind
 under Skibene.“ — „For Djæveln! er en vigtig Nyhed“ —
 mumlede Schoutbynachten mellem Tænderne og drog Brynene
 sammen — „har nok frygtet det, og kunde komme ubeleiligt
 nok — — har neppe syv hundrede Mand hos Flaget, og
 kom saa i en dobbelt Ild.“ — „Capitainen paa den Hul-
 kert, som „Stralsunds“ Chef opbragte ved Gothenborg,
 gjorde ellers ogsaa Forsøg paa at løbe sin Bei; men jeg fik
 Røden fat, just da han vilde fire sig ned i Jollen, og smed
 ham ind i mit Lukaf.“ — „Dho! den Kjeltring! slingrede
 for mig som den sødeste Ben; veed, at jeg har behandlet
 ham godt — — skal herefterdags tracteres med grov Con-

fect og passes vel paa." — „Der, hvor han nu sidder, skal han nok faae Lov at blive til jeg kommer igjen. Ellers skal jeg melde fra Capitain Bude, at det ikke var af Besjen, om Hr. Schoutbynachten sendte et Par Skibe til Forstærkning, da vi ellers ikke kunne svare for, at Svensken maaftue slipper igjennem med Mandskabet." — „Vist ei, for Djævelen! maae ikke slippe igjennem" — udbrod Tordenstjold efter et Djebligs Betænkning, idet han med hurtige Skridt iulte over Gulvet; han kastede et Blik gjennem Vinduet op til Fæstningen, hvis Stykker just knaldede ud over Byen, og slaaende med Haanden i Luften, vedblev han: „Maa i det mindste otte Dage endnu være uforstyrret her og kan intet Mandskab undvære — — oho! lader sig vel gjøre; sender „Stralsund" derned; lægger Bary paa Prammen „Spydstagen", at den kan hales frem og tilbage paa Elven; skrækker dog Tjenden, omendstjondt uden Mandskab." Rast kastede han sig ned til Skriverbordet, for ved et Par Linier at melde Bude, hvad Forholdsregler, der maatte tages. Medens han skrev, monstrede Ole de skønne Baaben, der prydede Bæggene; derpaa nærmede han sig Vinduet, for fra dette magelige Standpunkt at anstille sine egne Betragtninger over Fæstningens rimelige Styrke og Muligheden i at entre den. Men Resultatet af disse Betragtninger var det, at man ligesaa let med en Chalup kunde tænke paa at angribe og entre et Drlogsfisk, som med et halvt tusind Mand bestige disse, med utallige Kanoner spækkede Klipper. Dog, da Ole rystende paa Hovedet vendte sig om og atter rettede Blikket paa sin Chefs kjække Afsyn, antog hans Miner pludselig et mindre tvivlsomt Præg og han nikkede stille hen for sig; maaftue randt det ham i Hu, at denne Chef med et Fartoi, der ikke var stort mere end en Chalup, netop forrige Aar havde angrebet og overvundet en Drlogsmand.

„Rap Dig, Ole Nlesen! tilbage til „Lolland“ med denne Ordre“ — sagde Lordenffjold og rakte Styrmanden det ikke synderligt ziirlige Brev — „kan mundlig melde, at Hr. Capitainen under alle Omstændigheder har af bedste Eone at passe paa Hjenden, at han ikke for det første kommer mig her paa Halsen.“ Han vinkede med Haanden og tilnikkede sin gamle Ven et venligt Farvel.

Catharine Mogensens stod endnu paa Gangen; hun blev bleg og rød, da Ole kom ud igjen; idet hun næsten soldede Hænderne og betragtede Styrmanden med et stift, mistænkeligt Blik, sagde hun med dæmpet Stemme: „Det maa jeg sige, vidste jeg ikke, at I var et kjodeligt Gødfkendebarn til min Mand, den salig Sjæl, saa vilde jeg doe paa, at I ogsaa var en forklædt Schoutbynacht — — Du min Gud og Fader! modtog den strænge Excellence Eder ikke saa nedladende, som om I var hans Jevnlige, og deserteret var I jo dog fra hans Skib.“ — „Det er en snaus Bane at lægge Dret til andre Folks Lukas, Catharine Mogensens!“ — svarede Ole Nlesen og gjengjeldte hendes mistænkelige Blik — „ellers skal jeg sige os, det er en prægtig Chef at komme tilrette med, naar man siger ham enhver Ting reent ud af Posen; men alle Lurendrejere, om det er Mand- eller Dvindefolk, lader han favne Masten eller klynge op under Rokkenaaen; huff vel derpaa, Catharine Mogensens!“ — „I er min salig Mands kjodelige Gødfkendebarn og derfor vil jeg lade saadanne frænkende Ord gaae ind ad det ene Dre og ud af det andet; men ellers skal den Ingen komme og sige mig paa, at jeg lurar ved Hans høje Excellences Dor“ — ivrede den forbløffede Dame, som slet ikke kunde begribe den forhen saa ydmyge Sømands Fripostighed — „at Hans Excellence ellers er en mild Herre, skulle vi alle vidne her i Marstrand By; vore egne Krigsfolk have da ikke behandlet

os saa godt, og det maa jeg sige, jeg skal aldrig glemme ham, at han nu lod Eder slippe uden ringeste Straf, hvis det ellers forholder sig, som I fortalte sidst." Fodtrin og høirostede Stemmer lode i dette Djeblik fra Gadedøren og en Mængde Officerer kom op ad Trappen.

"See, god Dag, Du gamle Ulk!" — raabte Grottschilling og nikkede til Ole Nlesen — "staaer han ikke der og courtiserer vor kjonne Enke." — "Med Forlov!" — indvendte Styrmanden og tog Hatten af — "det er saa at sige mit Sødsfendebarn, skal jeg sige Hr. Lieutenanten." — "Javist, Sødsfendebarn — — jo, hun har lært af sin salig Mand at fange unge og gamle Fisk i sit Garn" — tilføjede Lieutenanten og i Forbigaaende kneb han hende i Rinden. Leende begave alle Officererne sig ind i Chefens Bærelse; Ole skyndte sig ned ad Trappen, uden at tage videre Afshed med Catharine Mogensens, som tankesuld blev staaende, maastee for atter at lægge Dret til Døren, da hun, uagtet al sin formeentlige Verdenskundskab, slet ikke kunde blive klog paa disse underlige Menneffer. —

"Maae lade som vi ikke mærkede Kuglerne; kunne jo ikke opgive Planen paa Halvvejen" — sagde Tordenstjold i en næsten barsk Tone til de forsamlede Officerer, af hvilke nogle ældre havde yttret en besteden Tvivl om Muligheden i at holde sig længer under Fæstningens svære Skyts — "anbefaler kun Enhver især at foregaae Mandstabet med godt Mod; kjender de Gutter; ville i saa Fald stamme sig ved at knurre. Have jo hidtil havt Lykken med os og kun tabt et ringe Antal Folk." — "Eders Ord i Ver" — indvendte Capitain Raas og traadte med militair Anstand et Par Skridt nærmere — "uden at tale om mig og min Erfaring; thi hvor I stikker mig hen, gaaer jeg, hvor tæt Kuglerne saa regne og hvor mange Bajonetter der blinke; men jeg vil bede Hr.

Schoutbynachten betænke den ubetydelige Styrke, vi have at sende i Ilden, og derimod den Forstærkning, Fæstningen har faaet af Mandskab, saa Commandanten i de første Par Maa- neder kan see ad vore Anstrængelser, om vi ikke forinden finde en jammerlig Død under de sammenstødte Huse." — „Synes mig, at en saadan Død under en erobret Byes Ruiner var ikke saa jammerlig endda" — bemærkede Tordenskjold med noget muntre Stemme — „har ellers intet Synderligt at betyde, hvad Fæstningens stærke Besætning angaaer, og haaber med Guds Hjælp, at vi endnu skulle see sidst og bedst. Beder Eder i den Anledning, at betragte denne Bøsse lidt nøjere" — han greb et Gevær, der stod lænet op til Væggen, og rakte det til Kaas — „har taget den fra en af de fangne Soldater fra Fæstningen; ikke sandt, 3 Herrer! et daarligt Vaaben; er forsynet med en svensk Kobbermont istedetfor Flintesteen — — oho! tyder ikke paa synderlig Lyf hos Carlsteens Besætning for Hendes svenske Majestæts Tjeneste, og Karlen, der har baaret den, havde ærligt fortjent et seigt Reb om sin Kjeltringehals." Bøssen gik fra Haand til Haand, og Officereræe indrømmede, at denne mærkelige Omstændighed gav Sagerne et heelt andet Udseende. „Har faaet Efterretning fra „Lollands" Chef, at Svenskerne agte fra Gothenborg og Bahuus Elven at prøve paa Carlsteens Undsætning og overrumple os; men haaber, der skal intet blive af. Lieutenant Grottschilling har i saa Henseende at bringe Ordre til Capitain Tonder paa „Stralsund", at han usfortøvet gaaer under Seil og tager „Spydstagen" paa Slæbetoug; behøves intet Mandskab med til Prammen, og „Lollands" Chef har allerede faaet fornødne Forholdsordrer. Stoler for Resten paa begge Capitainernes Snille og Kjæthed." Grottschilling bukkede og forlod hurtigt Børelset. 3 samme Øjeblik traadte Klevæ ind; Schoutbynachten, som af den graa-

hærde Landfrigers skyndsomme Bevægelser og hemmelighedsfulde Miner mærkede, at han havde Et eller Andet paa Hjertet, henvendte strax Ordet til ham: „Kun frem dermed, Hr. Capitain! om noget Nyt er paa Færde; have nu til Dags ingen Stunder til de Ceremonier, 3 Herrer til Lands ellers ere vante til ved enhver Bending.“ Noget forbløffet over denne Tiltale og umilitaire Behandling af Tjenestefager, rettede den gamle Hugaf sig i Beiret, strøg det graa Overfjæg til begge Sider og meldte: „Noget egentligt Nyt er der ikke foresaldet; men jeg anseer det dog for min Pligt at underrette Hr. Schoutbynachten om, at som jeg i Morgendæmringen patrouillerede omkring Byen og Taagen gjorde det umuligt at sees i ti Skridts Afstand, spurgte jeg Karlene, om de havde Mod at følge mig nærmere til Fæstningen, for ved denne gunstige Leilighed at bespeide den noget nøjere; da de alle svarede ja, listede vi os op ad Fjeldstien og kom lige ind under den yderste Muur, uden at træffe paa Nogen. Mens vi nu stode der og neppe vovede at drage Aande, hørte vi rigtig nogle Soldater samtale deroppe; men det var lutter Lybskere, derfor kunne Karlene ikke heller bevidne mit Udsagn. Imidlertid forstod jeg for min Person saa meget deraf, at de ere kjede af den strænge Tjeneste og hverken faae Lønning eller ordentlig Proviant, hvorfor de ogsaa ved første Leilighed agte at desertere.“ — „For Djæveln! synes at den Efterretning er ny og vigtig nok“ — udbrød Tordenskjold leende — „Hr. Capitainen har for Resten opført sig som en ærefjær Soldat; vil have Eder i Erindring ved næste Indberetning.“ Næsten ligesaa forbløffet som før traadte Kleve tilbage og Schoutbynachten vedblev: „Kunne drage god Nytte af den Omstændighed — — maaskee practisere nogle skriftlige Opfordringer ind til Besætningen; bestaaer dog mestendeels af sammenlobet Pak udefra, der hverken kjender Pligt

eller Tre. Seer altsaa, I Herrer! at vore Sager ikke staae saa ilde endda. Vilde ikke anstrænge os over Ene, kun saa jevnt fare fort med at kaste Bomber derind og imidlertid gjøre os klar til, naar det kniber, at give det glatte Lag fra alle Batterier, saa det kan have Fynd og Klem; stride først i yderste Fald til Entring. Altsaa frist Mod, I Herrer! og paa Eders Post; skulle snart faae nærmere Ordre — — mode kanstee Værtinden derude; beder at stifte hende herind." Han vinkede med Haanden og Officererne forlode Bærelset.

Med raske Skridt ilte Tordenstjold et Par Gange over Gulvet; derpaa standsede han ved Vinduet og stirrede med forslagne Arme op paa Carlsteen. Hans Beslutning at tage den eller lade sig begrave under Byens Ruiner stod urokkelig; thi det ahned ham, at han maatte ile, om han endnu vilde udføre noget Stort, og en saadan Erobring kunde netop i dette Djeblik afgjøre Krigens Udfald, fornye de danske Vaabens Glands og bøde paa den søvnige Langsomhed, hvormed Hovedarmeen bevægede sig. Imidlertid kunde han ikke dolge for sig selv, at hans Stilling var farlig, maastee farligere end hans erfarne Officerer nys havde forestillet ham. Med sin ringe Vaabenmagt kunde han for det første ikke komme til Maalet; ja, han maatte endog stole paa, at Navnet Tordenstjold vilde afholde Svenskerne fra ethvert dristigt Forsøg. Fjenden maatte overrumples før han rigtig havde sundet sig igjen, og her maatte List til — — Døren knærkede og idet Schoutbynachten vendte sig om, traadte Husets Dame dybt nejeende ind.

„Kun nærmere; have jo seet hinanden før“ — sagde Tordenstjold oprømt, da hun blev staaende ved Døren og pillede ved sit Forklæde med en Mine og et Blik, der vilde have klædet en puur ung Pige langt bedre end en Tuke i

hendes Alder — „vare dog dengang ret gode Venner; kom igjen, som jeg lovede, og vil ikke haabe, at det er Eder ukjært.“ — „Nei, min Tro! er det ei“ — tog Damen omsider Ordet med et saare forsikkrende Blik, idet hun traadte længere frem i Stuen — „men Eders høje Excellence skal vide, dengang var I en ringe Fisser, og hvor skulde jeg eenfoldige Person have formodet en saa stor Herre i den grove Troje — — skjænt, det veed Gud, at der var noget ganske særdeles ved Eder, det mærkede jeg da fuldt vel, og det skal jeg heller aldrig fragaae, var I kommen igjen som Fisser, saa — — ja saa havde det været mig nok saa kjært.“ — „Dho! vil aldrig være ærlig, om det ikke er en forblommet Kjærlighedserklæring“ — lo Tordenskjold og tog den blussende Dame under Hagen — „er Eders skyldige Tjener for den Affection. Behøver ellers ikke at slaae om Eder med høje Titulaturer eller Complimentationer; kan snukke frisk væk med mig, som om det endnu var Fisseren, I vilde kjøbslaae med; har ogsaa været Svabergast for jeg blev Schoutbynacht.“ — „Saa skulde da ogsaa de Menneffer have Laft og Stam, der vilde sige Eders Excellence paa, at I ikke var stort bedre i Eders Hjendes Land end selve den Dnde, Gud forlade os“ — udbrod Enken i en dristigere Tone, idet hun nu aslagde noget af sin Tilbageholdenhed — „Den Vre og Glæde, der er vedersfaret mig ved denne Leilighed, skal jeg da aldrig glemme; vidste jeg eenfoldige Menneffe kun, hvorledes jeg skulde see Eders Excellence tilgode i Et og Alt — — Du min Gud og Fader! kunde min salig Mand, den Sjæl, fra sin Grav see herop, hvilken berømmelig Herre, der nu er Gjæst i hans ringe Huus — —.“ — „Nok med den Slingren og Complimenteren“ — faldt Schoutbynachten hende med stærk Stemme i Ordet — „lidel ikke saa mange Omstændigheder og veed desuden, at I med al Eders Eenfoldighed er en beleven Person, der heelt vel forstaaer at omgaaes fornemme

Gjæster, ikke sandt — — oho! behøver ikke at blive rød; ligner dog en Rose. Er jo en god Veninde af Fæstningens Commandant og hans Familie; har jo ofte Obersten og denne værdige Gudsmand fra Landsbyen i Eders Huus til en Pique-nique?" — „Det er sandt, det kan jeg ikke nægte, at Hr. Obersten og Hr. Pastoren af og til tage til Takke ved mit ringe Bord" — stammede Enken, ganske forvirret over Schoutbynachtens Kjendskab til hendes huuslige Forhold — „men Du min Gud og Fader! hvad betyder de Herrers Fornemhed mod Eders Excellence — —." — „Som sagt, er Eder meget forbunden for den høje Mening, I har om mig" — afbrød Tordenffjold hende atter, men denne gang med en noget alvorligere Mine — „tvivler imidlertid ikke om, at I i Hjertet er en ærlig svensk Kvinde, der er sin Dronning hengiven og vil sine Landsmænd alt Vel." — „Jh! javist, Ingen skal kunne sige Catharine Mogensen noget Andet paa" — ivrede Enken, ganske forstrækket over hans alvorlige Stemme — „og det maa jeg sige, kun for Eders Excellences berømmelige Person's Skyld er det, at jeg glæder mig over at have Eder til Gæst her paa Hendes svenske Majestæts Grund." — „Fiffigt nok" — mumlede Tordenffjold mellem Tænderne og gjorde et Løb gennem Bærelset; standsende igjen foran Enken og betragtede hende med et skarpt Blik, vedblev han høit: „Er ikke slet saa eensfoldig som I vil lade; forstaaer mig godt paa den Ting og vil desaaarsag tale et alvorligt og fornøstigt Ord med Eder — — Oho! kun ikke bange; agter hverken at gjøre Eder eller nogen Anden af Marstrands Indvaanere ringeste Overlast; er ikke saa slem, som man gjør mig." — „Det skulde min Tro! en Skjelm sige Eders Excellence paa" — forsikrede Damen og soldede sine Hænder; thi den frygtede Somands saa pludseligt forandrede Afsærd gjorde hende dog urolig — „der er intet Barn i den hele By, der ikke vel-signer Eders Mildhed." — „Komme nu Complimentationerne

igjen! — — have jo selv seet, at jeg i en Haandevending gjorte Havnen ryddelig for Hendes svenske Majestæts Drilogsflibe og jog alle Mand op til Fæstningen. Inses over de mange uskyldige Mennecker, der komme til at lide derunder, og vilde gjerne staae Byen for Udelæggelse; men mærker nok, at Commandanten deroppe ei bryder sig stort om Borgernes Liv eller Ejendom og tænker, med sine Kugler at jage mig bort herfra" — — han standsede, som om han ventede en Indvending og i sin Forlegenhed bemærkede Damen: „Hvad Eders høje Excellence siger! men da er, min Tro! Hr. Obersten en godmodig Herre, der ei gjør nogen Modersjæl Fortred; men det forstaaer sig, han taler altid om sin ansvarsfulde Post og han er en rigtig Soldat.“ — „Men, for Djævelen! siger Eder, det nytter ham intet; er for Djæbliffet saa taalmodig og lader mine fleste Stykker tie af bare Medynk med Byen; nodes dog omsider til at svare ham med alle Munde, og saa Gud hjelpe den ulykkelige By, der bliver studdt sammen i en Gruushob, og tænker Commandanten at forsvare sig ret længe, seer det galt ud med ham; thi havde kanskee nu i Sinde, alene for at staae Borgerne, at tilstaae ham gode Betingelser, hvis han overgiver sig; men svarer ikke for, at han og hele Besætningen kommer til at springe over Klingen, saasnart Hans danske Majestæts andre Tropper ankomme, som ventes med hver Dag.“ — „Du min Gud og Fader! faae vi endnu flere Krigsfolk hertil?“ — „Venter et Troppecorps paa tyve tusind Mand; ere for længe siden under Veis; skulle tage Carlsteen inden otte Dage, hvad det saa koster. Har i den Anledning tænkt paa, at I kunde redde Mange af Eders Landsmænds Liv og Ejendom, om I gif op og talte med Commandanten. Beed, I gjælder adskilligt hos ham; kunde forsikre ham om, at jeg har Morterer og Munition nok til i to Dage at skyde Fæstningen

sammen, saa der ei bliver Steen paa Steen; men vilde gjerne bevare Byen og de mange uskyldige Personer. Maa dog bestemme sig hurtig; svarer for Intet og lover Intet, naar de tyve tusind Mand først komme." — „Ja, det veed Gud; der synes mig da, efter min Forstand, stor Rimelighed i Eders Excellences Tilbud — — ja, min Tro! vil jeg gaae derop og forestille Hr. Obersten, hvad I der siger — — jo, der vilde ligge et Huus, det vilde see kjont ud med os ulykkelige Menneſter, om de tyve tusind Mand gave sig til at slaaes og plyndre — —." — „Altsaa rør Eder; skal iøvrigt ikke være til Eders Skade, foruden at I indlægger Eder stor Gæde som en klog Dvinde — — behøver dog ikke saa lige at melde, at jeg sender Eder; kan jo saa fortælle hvad I har hørt hernebe af mine Officerer, og derhos lægge Commandanten paa Hjerte, at han paadrager sig stort Ansvar for Hendes Majestæts Regering, om han ved et frugtesløst Forsvar bringer Ulykke over saa mange Menneſter." Dermed klappede han den bestyrte Dame paa Kinden og nikkede venligt ad hende til Afſked; med mange dybe Bøininger trak hun sig baglænds ud af Døren og ilte derpaa med en saare vigtig Mine og høit bankende Hjerte ned i sine egne Værelser, for at berede sig til Ambassaden. —

Den store Tilvæert af Mandſkab, Fæstningen havde faaet ved Marstrands Komning, satte rigtignok Officererne istand til at lade alle Stykkerne betjene, saa at man fra samtlige Bastioner kunde spille paa Byen og Havnen; men da en stor Mængde Dvinder og Børn ligeledes havde søgt Tilflugt indenfor Klippemurene, blev det indstrænkede Rum snart overfyldt og man maatte befrygte, at de mange Munde i kort Tid vilde fortære Fæstningens Forraad af Levnetsmidler. Den Omstændighed, at den egentlige Besætning for det meste bestod af tydske, deels i tidligere Krige faagne, deels hvervede

Soldater, hvis Jær og Trofskab gjerne astogte i samme Grad som Lønningen udeblev eller Fortæringen blev smallere, gjorde Sagerne endnu misligere; da Officererne i denne Anledning maatte treffe hemmelig Aftale med de saa svenske Soldater og de fra Skibene flygtede Sømænd, opstod snart et spændt Forhold mellem disse og de tydske Krigsmænd. Tause og med mørke Miner strede Skilbvagterne frem og tilbage paa deres Poster; kun af og til standsede de et Minut, for at iagttage Virkningen af Fæstningens Kugler, der uophørligt udsendtes fra Bastionerne og nu sjeldnere forseilede Maalet; thi man havde sat Søconstabler til at betjene Kanonerne. De Soldater og Underofficerer, der ikke netop vare i Tjenesten, dannede i Forening med Borgerne store Grupper hist og her; af deres Miner saavel som af enkelte høirostede Ytringer mærkede man, at deres patriotiske Begeistring ei var synderlig brændende og deres Samtaler ei af den lystigste Art. Ikke sjelden nærmede en mistænkkelig Officeer sig pludselig en saadan Gruppe og da indtraadte gjerne almindelig Tausshed. Denne Stemning blev endnu uhyggeligere ved Børnenes Skrig, hvergang en Bombe slog ned i Fæstningen, og ved Dvindernes Hulken og Klager, der ikke syntes uden Virkning paa de allerede bekymrede Borgermænd, og disse sidstes Antal var anseeligt nok til under de nærværende Forhold at give deres Stemmer Bægt.

Vi ville atter kaste Blikket gjennem Vinduet ind i Commandantboligens Storstue, og her treffe vi en heel Deel Bekjendtere af begge Kjøen forsamlede, Damerne med dampende Kaffeaaaler i Hænderne og Herrerne i Færd med at styrke Modet med et ypperligt Glas Viin, efter at de ved Middagsbordet havde lagt en god Grundvold.

„J kan vistnok have Ret i, at det er en vigtig og ansvarsfuld Post at være Commandant paa en Fæstning som

Carlsteen" — sagde Commandeur Sjøblad, som i nogen Tid taus havde leget med sit tomme Glas, medens Oberst Dantwart udbredte sig over sit Embedes Vigtighed — „men en Commando til Søes medfører sandelig ikke ringere Ansvar og kræver maastee større Landskraft baade i Krigs- og Fredstider.“ Obersten, hvis hele Person syntes at have antaget en vis Friskhed siden vi saae ham sidst, saaledes som Tilfældet gjerne plejer at være med slovede Mennesker, hvis Kraft ved en eller anden mærkelig Begivenhed blusser op igjen, drog sin Halsklud i Beiret og med en vis Vægt i Stemmen tog han til Orde: „Som jeg siger Eder, min bedste Commandeur! Carlsteen er for Djeblicket det svenste Riges Hjørnesteen, og som en dygtig Soldat veed jeg at vurdere det Ansvar, der hviler paa mig — — jo, det vilde see kjont ud med mig, om jeg af Schoutbynachten lod mig narre til at opgive Fæstningen, som I forlod de skønne Drlogsskibe — —.“ — „I maa imidlertid ikke glemme, at jeg først forlod de synkende Skibe og efter en blodig Kamp“ — kaldt Sjøblad ham næsten heftig i Ordet — „Eders Rugler formaade jo ikke at befrie os fra de frygtelige Batterier paa Koven, medens mine Kanoner dog nu fra disse Mure ere i Begreb med ganske at forjage Fjenden.“ — „Desuden beder jeg Hr. Obersten at bemærke, at det var Schoutbynacht Torstenskjold, som sloges med os paa sit rette Element; nu derimod har I Fordelen af, ligeledes at være i Eders rette Element, nemlig i en uindtagelig Fæstning, medens Schoutbynachten maa slaaes paa den faste Landjord, hvor han er ligesaa uvant og ubehjælpelig som I — — til Søes“ — tilføjede Capitain Utsal med et ironisk Smil. Obersten stirrede paa ham med opspilede Dine, da han ikke fattede Meningen ret, skjøndt det dog ahuede ham, at der stak en Spot under. Efterat have tomt sit Glas, vedblev han: „Det kan

Alt sammen gjerne være; men jeg siger kun saa meget, at jeg
 veed hvad jeg skylder mit ansvarsfulde Embede og at jeg ikke
 skal lade mig drive fra min Post; som jeg siger, Schoutby-
 nachten skal ikke narre mig, dertil er jeg for gammel Soldat
 — — jovist, han skulde bare komme her, for at tage Fæst-
 ningen i Djesyn, saaledes som J, min bedste Commandeur!
 jo har Formodning om, at han forklædt som Fisker har spio-
 neret omkring paa Skibene.“ — „Capitain Utsal, som før,
 er truffen sammen med ham, troede rigtignok at gjenkende
 ham i en fattig Fisker, der nogle Dage før Angrebet salbød
 sine Barer ombord hos os“ — henkastede Sjoblad, noget
 omfindtlig over Dankwarts udelicate Yttringer. — „Han
 havde vel Lighed med den danske Schoutbynacht“ — tilføiede
 Utsal som forhen — „men Omstændighederne vare saadanne,
 at maafkee selv en klog Soldat som Hr. Obersten havde la-
 det ham slippe.“ — „Nei, jeg havde ikke og ingen af mine
 Officerer“ — forsikrede Obersten, hvis slappe Kinder nu be-
 gyndte at antage Druens glødende Farve — „jeg skulde nok
 være paa min Post, og jeg har saaledes instrueret Fæstnin-
 gens Besætning om vore Pligter, at ingen Spion kan slippe
 ind eller ud.“ — „Om Forladelse, at jeg som et ærbart
 Fruentimmer blander mig i Herrernes vigtige Samtale“ —
 sagde Froken Utsal, som hidtil ved den anden Ende af Bor-
 det havde underholdt sig med Commandantens Døttre, men
 nu ikke kunde bare sig for at gjøre sin, siden Historien ved
 Gothenborg vundne Anseelse gjeldende — „jeg vil kun ad-
 vare Hr. Oberst Dankwart om, ikke at male den Ende paa
 Bæggen — —.“ — „See, der kommer Catharine Mogen-
 sen; hvad i al Verden vil hun her!“ — udbrod den ældre
 Søster med en Stemme og Mine, som om dette Besøg var
 hende ligesaa uventet som ubehageligt. Den yngre Søster
 sprang op, for bedre at see ud af Vinduet, og klappende i

Hænderne, sagde hun leende: „Nu faae vi Nytt; hun har bestemt en heel Pose fuld om den gyselige Tordenskjold.“
 Adlydende sin ældre Søsters alvorlige Bink, satte den livlige Pige sig igjen, skjøndt endnu bestandig smaaleende, og den saaledes anmeldte Person traadte ind.

Med heelt forskjellige Miner betragtede Selskabets enkelte Medlemmer Enken, som tog sig mindre godt ud i sin overdrevne Pynt; hun syntes ogsaa at blive grumme forlegen ved paa engang at geraade ind i en saa fornem Forsamling. Rødmende op over Dreene nejsede hun den ene Gang efter den anden til alle Sider og glemte næsten sit Grinde over Søofficerernes ironiske Blik og Frøken Utsals spydige Mine; thi skjøndt man aldrig talte derom, kjendte dog Alle ret godt den kjønne Enkes Forhold til Commandanten. Denne sidste blev øjensynlig ligesaa betuttet, da han ikke kunde forklare sig Grunden til hendes hoitidelige Ankomst; endogsaa den nye Silkekaabe, han sidst forærede hende, havde hun kastet om sig, og det var dog Sommerdag. Den yngste af de tvende Søstre blev omsider utaalmodig; hun var nærvædet at briste af tilbageholdt Latter, og uden at bekymre sig længer om den ældre Søsters hemmelige Bink, brød hun først Tausheden: „God Dag, Madame Catharine Mogenssen!“ — sagde hun med en paatagen ærbar Mine — „hvad skulle vi tilskrive den Fornøjelse at see Eder heroppe? — har I kanskee noget moersomt Nytt med?“ — „Ja, ja, lille Frøken! om det er Eder en Fornøjelse, skal jeg da lade være usagt, og hvad mine Nyheder betrefter, saa ere de, min Tro! moersomme nok“ — udbrod Enken, som ved denne Tiltale vandt Ligevagten igjen og pludselig ihukom sit vigtige Hverv — „men det veed jeg, at om jeg ikke er saa fornem som andre visse Folk, saa er jeg en ærlig svensk Dvinde, som Hans høje Excellence selv har sagt, og jeg vil give Eders Hr. Ja-

der Efterretning om den skrækkelige Fare, vi Alle ere omspændte af; for Hans høje Excellence gjør i saa Fald ingen Forskiel paa fornemme eller ringe Folk og beskytter kun dem, der tale reent ud af Posen.“ — „Hvad er det, min Bedste! — — Catharine Mogensen, vilde jeg sige“ — tog Obersten i sin Forlegenhed Ordet — „skulde I have bragt Noget i Erfaring om den danske Schouthbynacht, der kunde være mig af Bigtighed at vide i min Egenstabs af Carlsteens Commandant?“ — „Ja, det skulde jeg, min Tro! mene“ — fortsatte Enken sin Tales Strøm — „Hans høje Excellence har jo taget Dvarteer i mit ringe Huus; der løbe hans fornemme Officerer ind og ud, og de Folk gjøre ingen Røverkule af deres Hjerte; saa hører man da allehaande, og naar man ikke er saa ganske eenfoldig, kan man nok rime det Ene sammen med det Andet, saa man til syvende og sidst faaer Alting at vide — —.“ — „Saa har I vel ogsaa talt med Schouthbynachten?“ — saaldt den yngre Søster hende nysgjærrig i Ordet — „det var da moersomt; lad os høre hvad han siger til Eder.“ — „Stille, min Datter!“ — sagde Commandanten med særdeles Alvor — „afbryd ikke den værdige Enke; det er desuden ikke Tider til Spøg og Lystighed.“ — „Ja, ja, lille Frøken! for den Sags Skyld har I og Eders Søster da ogsaa for nylig talt med Hans Excellence Schouthbynachten“ — bemærkede Enken uvillig — „og den gamle Dame der ligeledes“ — tilføjede hun og pegede paa Frøken Utsal, som blev rød og bleg, maaffee af Uergrelse over Ordet gammel. „Hvad for noget! — hvad siger I! — hvornaar!“ — raabte Damerne imellem hinanden. „Jh! skulde Frøkerne da ikke endnu have hørt, at den kjonne Fisserknos, der forleden Morgen kom herop og falbød Eder sine Varer, var Hans høje Excellence Schouthbynacht Tordenskjold i egen Person — — da kan jeg, min

Tro! fortælle Eder det, for jeg kjøbte siden hans Fiff, da han kom ned herfra; men da vidste jeg rigtignok ikke endnu hvem det var." Damerne frege høit i Beiret; selv den muntre Pige blev ganske bleg; men ikke uden nogen Skadefryd stottede Søofficererne til den af Forbauselse stumme Commandant. „Ja, du Herre Gud! har jeg ikke sagt det, at det var ham og at det stræffelige Menneſte kommer herop, hvis han først faaer det uheldige Indſald" — stønnede Frøken Utfal. „Er det muligt! — — men han seer da virkelig ikke saa gyselig ud" — bemærkede den yngre Søster naiv. „Det gjør han ikke, det har jeg sagt Eder, Børn! og mod mig — —." — „Det kan ikke være muligt" — udbrød Commandanten, som stræbte efter Fatning og i denne Anledning stjænkede sig et Glas Vand — „min Bedste! — Catharine Mogensens! jeg siger Eder, det kan ikke være muligt." — „Jo, min Tro! er det baade muligt og sandt" — vedblev Enken, som i Følelsen af sin Vigtighed begyndte at tage en fastere Holdning — „og det kan jeg sige Eder, Hr. Commandant! at skjøndt jeg kun er et eenfoldigt Qvinde-menneſte, kan jeg dog indſee ſaameget af Krigsvæſenet, at I med Eders evindelige Skyden ikke vinder Andet end at ødelægge den hele By og lemlæſte Hendes Majestæts ſtakkels Undersaatter eller gjøre dem til Tiggere, indtil Hans høje Excellence Schoutbynachten taber Taalmodigheden og med sine stræffelige ſtore Kanoner, som jeg med mine egne Dine har ſeet, ſkyder Eder hele Caſtellet ned over Hovedet." — „Var jeg uheldige Fruentimmer dog aldrig kommen herop" — stønnede Frøken Utfal atter. „Det gaaer ikke ſaa let" — troſtede Oberſten og rystede vantro paa Hovedet — „ſom en erfaren Soldat veed jeg nok hvad denne Fæſtning kan udholde og hvor ſtor Krigsmagt der ſkal til at betvinge den." — „Ikke det!" — ivrede Enken og ſatte den ene Haand i

Siden — „da kan jeg fortælle Hr. Commandanten, at tyve tusind Mand Danke ere paa Vejen herhid; det har jeg med mine egne Øren hørt Hans Excellences Officerer smaasnakke om.“ — „Hvad for noget! har I virkelig hørt saadant?“ — foer Obersten i Veiret og den heftiske Rødme forsvandt fra hans slappe Kinder — „men skulde man kunne stole derpaa?“ — „Det synes betænkeligt nok“ — bemærkede Commandeur Sjøblad, som hidtil taus havde moret sig over Commandantens Forlegenhed, men paa hvis Afsyn Smilet nu veg for en alvorlig Sky — „det bekræftes jo rigtignok, at Hans danske Majestæt drager feirrig gjennem Bahuus-Lehn med en betydelig Armee og at Rheinschild maa trække sig tilbage, ligesom ogsaa at Hans czariske Majestæt huserer slemt i det Sydlige — —.“ — „Ja, der kan I see, Hr. Commandant!“ — faldt Enken ind — „og det har jeg hørt af Hans Excellences Schoutbynachtens egen Mund, at han vil gjøre Eder billige Bilkaar, om I paa staaende Fod giver ham Haand over Fæstningen; men nøler I saalænge til de tyve tusinde Mand ankomme, svarer han hverken for Besættningens eller Eders ulykkelige Families dyre Liv, og der vil da komme stort Ansvar over Eders Hoved“ — — Damerne skrege atter i Veiret og Herrerne sprang op; thi i dette Øjeblik slog en Bombe med frygteligt Brag ned i Taget, saa Stene og Bjelkestumper fore omkring i Gaarden og jage de forsamlede Borgere og Krigsmænd fra hinanden; Dvindernes og Bornenes Angstfryg lodde befrygte, at en stor Ulykke var skeet.

„Saa, Du Herre Jesus! der have vi det“ — stammede Froken Utsal og sank tilbage paa Stolen. „Ja, Du min Gud og Fader! det vil endnu komme ganske anderledes“ — forsikrede Enken med foldede Hænder — „naar Hr. Obersten har studt vore Huse ned, vil Fjenden storme herop og

ikke staae nogen Moderstjæl, hvor fornemme I saa ere —
— jo, jeg takker; det er, min Tro! en deilig Besyttelse, vi
have af vore egne Krigsfolk; da er Hans Excellence Schout-
bbynachten en sand Engel mod Hr. Commandanten."

Gjennem den forvirrede Larm lode flere, næsten oprørste
Stemmer sig høre udenfor; Commandeur Sjøblad, som til-
ligemed Capitain Utfal var ileet hen til Vinduet, vendte sig
om og raabte til Obersten: „Nogen synderlig Skade er der
vel ikke skeet dennegang; men falder den næste Bombe i
Krudttaarnet, kommer I dog til at følge mit Exempel og
vige Pladsen for den dristige Schoutbynacht." Commandan-
ten syntes hverken at høre eller see, saa bedøvet var han af
den modtagne Efterretning om de tyve tusind Mand og af
den nærværende haandgribelige Bekræftelse af hvad han havde
hørt om Fjendens Styrke; imidlertid havde han dog endnu
saa megen Samling, at han kunde ærgre sig over Sooffice-
rernes bestandige Spot, og drøvtbyggende sit gamle Thema,
sagde han med klangløs Stemme, idet han stirrede ud i
Gaarden: „Jeg veed hvad jeg er min ansvarsfulde Post
skyldig — som jeg siger, han skal ikke narre mig." —
„Men i saa Fald maa jeg gjøre Hr. Obersten opmærksom
paa, at I skyndsomt maa træffe Forholdsregler" — udbred
Capitain Utfal med Alvor i hver en Mine — „hine høiro-
stede Stemmer tyde paa, at de tydske Soldaters Utilfreds-
hed lettelig kunde gaae over til aabenbart Oprør — og
jeg er af samme Mening som Commandeur Sjøblad, at En-
den paa Legen dog bliver den, at I med det Gode eller
Onde maa overgive Fæstningen." — „Nei, vist ei; en dyg-
tig Soldat kjenner sine høje Pligter og giver sig ikke saa
let" — vedblev Commandanten og gjorde Anstalter til at
reise sig; den heftigste Rødme soer atter op i hans Kinder.
„At en dygtig Soldat kunde holde Fæstningen, har jeg In-

tet imod" — brummede Utsal og spændte Sidegeværet om sig — „men det er just Knuden — —." — „At Schoutbynachten kjender Fæstningen nøje, saae vi forleden, da Møllen med Krudtkarduserne sprang i Luften" — tilføjede Sjøblad — „og gaaer Krudttaarnet i Løbet, som let kunde hendes under disse Omstændigheder, bliver der, som sagt, intet andet tilovers for Eder end at capitulere." — „Det var, min Tro! et fornuftigt Ord til rette Tid" — tog Enken atter Ordet — „derfor kunde Hr. Commandanten ligesaa gjerne gjøre det først som sidst og spare Byen." — Obersten var kommen paa Benene og havde faaet Hatten med den store Plumage paa Hovedet. Han syntes at have gjenvundet nogen Fatning; hans Miner antog et bestemt Udtryk, hvilket maaskee snarere var at tilskrive den, Menneſter af hans ringe Aandsevner ejendommelige Egenſindighed, end nogen virkelig fattet kraftig Beslutning — — dog lader det sig jo ogsaa tænke, at denne gamle Kriger, som i sine yngre Aar havde været en temmelig modig Soldat, en Hugaf, nu samlede al sin tilbageblevne Kraft, for at de stortalende Søofficerer ikke skulde faae Ret paa hans Betøining; i det mindste saae han ærgerlig paa Sjøblad og Utsal og tilkastede Enken et vredt Blik, idet han svarede kort og i en barsk Tone: „Jeg vil forsvare min ansvarsfulde Post — — som en erfaren Soldat vil jeg lade Kanonerne rette mod denne Rones Huus, da Schoutbynachten har taget Dvar-teer hos hende." Trykkende Hatten dybt ned paa Panden, begav han sig med usædvanlig Raffhed ud af Døren; ryſtende paa Hovedet fulgte Søofficererne efter. —

Til stor Skræk for de i Marstrand tilbageblevne Indvaanere tiltog Ilden fra Fæstningen og af Ruglernes Retning mærkede man snart, at Enkens Huus var den udvalgte Skive. Tordenstjold havde imidlertid tænkt sig, at Sagerne

kunde tage en saadan Bending; han havde derfor anvendt Mellemtiden til at gjøre sine Batterier og Stykpramme særdige til et almindeligt Angreb og havde beordret Drlogsstibenes Chalupper med behørigt Mandstaf til sig. Alle hans Planer vare beregnede paa at overraske og deres heldige Udfald betinget af Hurtighed; men han vidste, at Carlsteens Commandant var i et lignende Tilfælde og at denne Officer kun da vilde være istand til at holde den oprørske sendede Besætning i Tomme, hvis det lykkedes ham, i en Hast at forjage de Danske. Byens Magaziner havde man faaet tomte og Forraadene bragte ombord; de fleste Indvaanere vare flygtede med deres Ejendele, og Ilden rasede saaledes mod de tomme Huse.

Uden at ændse de vægtige Rugler, der sloge knusende ned gjennem Tag og Bæg, mere end Søens Sproiten gjennem Spygatterne i en frisk Kuling, sad vor Helt midt i sin Stue ved det store Egebord og skrev af alle Kræfter. Foran ham laae hans Kaarde og de tvende velbekjendte Pistoler, der havde aabnet Evighedens Dør for saa mangen Fjende og som han nu havde kastet fra sig, for bedre at kunne rore sig med det mindre vanlige Vaaben, Pennen; hans Pande var skyfri, et tilfreds Smil spille om de trodsige Læber og det levende Dje havde et skalkagtigt Udtryk. Det knagede bag ved ham; bristende og klirrende styrte hele Vinduet ind paa Gulvet. Instinkt-mæssig bøjede han det krusede Hoved forover, men vedblev at skrive; en sex og tredive Pundinger susse gjennem Bærelset og slog gjennem den modstaaende Bæg; Kalk- og Steenstumper regnede ned paa Bordet.

„Tag Eder i Agt, Eders Excellence — — Du min Gud og Fader!“ — skreg Husets Dame, som i det samme traadte ind og med blegnende Kinder pegede paa det af Rug-

len sønderknuft Binde. Med Pennesjæren strog vor Helt de nedregnede Ralksmuler paa den vaade Skrift og lagde derpaa Brevet sammen; han kastede et halvt Blik til Binduet og sagde leende: „Dho! spolere reent Eders Enkesæde; maa søge Commandanten til Skadeserstatning — — rør Eder, smukke Dame! maa i muligste Hast bringe denne Epistel op til Oberst Dankwart; har deri for sidste Gang gjort ham gode Tilbud og tilladt ham at sende en Officeer hened, for selv at see min tilstrækkelige Vaabenmagt. Kan ellers mundlig sige ham, at om han ikke giver Kjøb, kan han være forsikkert om, at jeg i de næste fire og tyve Timer skal sende ham flere Bomber og gloende Kugler end der er Stene paa Fæstningen.“ Dermed puttede han den af Stræk maarløse Dame Brevet i Haanden og stubbede hende sagtelig ud af Døren. Flygtigt kastede han endnu et Blik til Binduet og til Hullet i Væggen; derpaa greb han Kaarden, stak Pistolerne til sig og ilte afsted ned til Havnen, for at tage de trufne Foranstaltninger i Diesyn og uddele nogle hemmelige Ordre for det Tilfælde, at Commandanten skulde sende en sagkyndig Officeer ned til Byen — — thi sit Svenskerne Nys om hans sande Styrke, kunde de let fatte Mod og maaskee ved en dristig Streg gjennemkrydse hans hele Plan.

En Timestid efter vendte han tilbage til sit Dvarteer i Følge med flere Officerer. Forundret bemærkede man nu først, at Fæstningens heftige Skyden var ophørt, som om der var indtraadt Vaabensstilstand; foran Enkens Huus stode tvende danske Skildvagter og med en yderst hemmelighedsfuld Mine sagde Damen, som ventede i Døren: „Der er en svensk Officeer deroppe, som vil tale med Eders Excellence — — Grindet har jeg, min Tro! udrettet, saa det havde Fynd, og nu overhænge de Allesammen Obersten, at han skal give sig.“ Tordenskjold tilnikkede hende sit Bisald; fulgt af Of-

ficererne, iilte han op ad Trappen og rev Døren op. Med en afmaalt Boining og noget stolt Holdning traadte Capitain Utfal ham imode; efterat have betragtet ham et Djeblisk, udbrod vor Helt: „Dho! skalde nok kjende hinanden — er ikke første Gang, I underhandler med mig.“ — „Destoværre, I har Ret“ — svarede den svenske Officeer med et forbindtligt Smil — „hvergang jeg treffer sammen med Hr. Schouthynachten, er det just ikke i nogen for mig eller mine Landsmænd glædelig Anledning — — mit Navn er Utfal, Capitain paa Hendes svenske Majestæts Flaade.“ — „Glæder mig at treffe Hr. Capitainen igjen og haaber, vi skulle stilles ligesaa venstabeligt ad som sidst. Har formodentlig Grinde til mig fra Carlsteens Commandant?“ — „Dberst Dankwart modtager Hr. Schouthynachtens høflige Tilbud og sender mig, for at tage Eders Vaabenmagt i Djeslyn og bringe Melding derom tilbage; jeg har herved den Ære at overlevere Hr. Schouthynachten min Fuldmagt desangaaende.“ Tordenkjold modtog Documentet og efter slygtigt at have gennemløbet det, sagde han: „Var en sær fornuftig Beslutning af Hr. Commandanten; havde ellers netop i Sinde, for ramme Alvor at aabne Ilden paa Eders skrøbelige Rede, der rigtignok tager sig heel stadselig ud deroppe paa Klippen; men forsikkrer Hr. Capitainen, hverken dens Takkelage eller Skrog holder sig i fire og tyve Dimer for mine Bomber. Har jo hidtil kun leget Krig, i Haab om at spare mange Mennekers Liv — — sei der! Capitain-Lieutenant Ployart, Lieutenant Winterfeldt og Lieutenant Grottschilling have i al Hast at opstille hvad Mandskab vi have i Land; kunne rangere dem i Byens Gader, at Hr. Capitainen deslettere kan overse dem.“ De nævnte Officereer bukkede og gjengjeldende det betydningfulde Blik, hvormed Chefen ledsagede sin Ordre, iilte de bort.

„Ville imidlertid knække Halsen paa en Bouteille til Hendes svenske og Hans danske Majestæts Ære“ — vedblev Tordenstjold og vinkede ad en Baadsmandsmat, som ogsaa strax greb til de i Beredskab holdte Flasker — „have jo saa ofte, vi Danske og Svenske, midt i Storm og Kugleregn tomt et Glas sammen.“ — „Det gjør vistnok begge Nationer Ære“ — svarede Utsal — „men er derhos et Beviis for den sørgelige Sandhed, at ikke Nordens Folkeslag, men dets Herkere føre Krig med hinanden.“ — „Tager mig Ordet ud af Munden — — for Djæveln! vist ere vi nogle snurre Fætttere; søge at overliste og slaae hinanden paa Pelsen, og agte og elske endda hinanden — — Eders Skaal, Hr. Capitain! hver ærlig Svenskers Skaal — —“ klirrende stødte Glasfene sammen. „Bore Kugler have meent Hr. Schoutbynachten det godt og været temmelig nærgaaende“ — bemærkede Utsal og pegede hen paa Binduesaabningen. — „Er Enden kun god, er Alting godt“ — lo vor Helt — „er vant til saadanne Braadsøer — — Hr. Capitainen maatte ellers kanskee selv have rettet den Kanon, for at takke mig for sidst, da jeg truede Eder med at trække Lunten gjennem Eders falske Matrosnæver — — oho! spille Eders Rolle dengang forbandet godt; havde nær narret mig. Men siger Intet; maae slaaes med Sværd og med List, kommer saa an paa den Fiffigste.“ — „Maaskee Hr. Schoutbynachten nu vil gjøre Gjengjeld“ — henkastede Utsal med et Smil, medens hans Miner dog udtrykte en vaagnende Mistanke; Schoutbynachtens skalkagtige Blik var ikke undgaet ham. „Hr. Capitainen kan nu see med egne Øine“ — lo Tordenstjold med en let Boining — „har sidenefter Intet at beklage Eder over, om I skulde komme tilkort.“ Samtalen afbrødes af Ole Olesen, som med Hatten i Haanden stub-

bede sig indenfor Døren og meldte, at Alt var klart til Mønstring.

Paa begge Sider af den korte, men brede Gade stode Somændene opstillede og saamange af Landsoldaterne, som kunde undværes fra Bagtposterne. Skjøndt de ikke stode synderligt tæt sammen, synede de skjægede, solbrændte Matroser dog temmelig vel; det var i Gjennemsnit høje, kraftige Skikkelse, de fleste med Pistoler i Beltet og Dixer paa Nakken; næsten hver anden Mand var smykket med dybe Ur eller Krudtpletter i Ansigtet. Dertil kom, at Mod eller rettere, leende Dødsforagt sunklede i Alles Dine, medens utallige lunefulde Bemærkninger over denne høitidelige Parade, som Lynets Ziczac krydsede over Gaden. At en eller anden Spas, maastee et Krigspuds var paatænkt og i Gjære, hvorom Mandskabet havde faaet et Vink, kunde man gætte sig til af disse Bemærkninger. Desuden uilte Søconstablerne og Styrmandene med stor Travlhed frem og tilbage mellem Gelederne og uddeelte Befalinger med dæmpet Røst, medens de derhos i Forbigaaende tysede paa de altsor Hvirostede.

„Sei der, hold Flaben, alle Mand!“ — raabte Ole Olesen, som med kæmpelange Skridt styrede ind i Gaden — „Chefen kommer — — rigtig frem med Gallionsfiguren og Dixerne stram!“ Den forvirrede Larm blandt det, omtrent tre hundrede Mand stærke Matroscorps sank øjeblikkelig ned til en dæmpet Brummen og afbrudt Latter; men Dødsstaushed indtraadte pludselig, da Schoutbynachten viste sig. Capitain Utsal gik ved hans Side og de vare omgivne af henvend en Snees Officerer, der ligesom dannede et Plankeværk omkring dem og hindrede Svenskeren i at see ret langt. Under støjende Samtaler bevægede denne Sværm sig langsomt hen mellem de opstillede Somænd, der ved den Holdning, de nu antog, virkelig frembødte et imponerende Skue.

Ved Ole Dlesen standsede Utsal og betragtende hans gigantiske Skikkelse med en beundrende Mine, sagde han: „En kraftig Karl — — tæller Hr. Schouthynachten mange flige Titaner blandt Eders Mandskab, kan I sagtens prøve en Storm paa Fæstningen.“ — „Dho! Hr. Capitainen behøver for den Sags Skyld blot at see sig om. Komme siden til næste Afdeling; kan der vise Eder forbandet accurate Sideskifter til disse.“ Utsal kastede Blikket ned ad Rækken og svarede med et stumt Nik; han kunde ikke dølgge for sig selv, at Schouthynachten havde Ret, og at man med et saadant Mandskab vel kunde udsjøre kjække Gjæringer. „Hvad ellers denne store Vandhund betrefter“ — vedblev vor Helt og smilte til Ole Dlesen — „han er ligesaa siffig som han er stor, og det skulde undre mig, om Hr. Capitainen ikke ogsaa havde seet ham sælge Fiff her i Byen forinden Angrebet skete — — han har lært sin Chef at bespeide et slemt Farvand. Runne nu falde af og gaae ned ad den anden Række, om Hr. Capitainen behager; ville dernæst tage Havnen i Djeshyn for vi styre hen til næste Division.“ De gjorde Omkring og skrede tilbage langs den anden Række. Ole Dlesen fulgte dem med sit Falkeblit; saasnart han saa, de havde passeret den sidste Mand og toge Bejen ned mod Havnen, sprang han frem af Geledet, svang sin Hat i den modsatte Retning og raabte med dæmpet Røst: „En Vending til Høire, Manne! — — hold Flaben der — — rør Eder! affted!“ Lysfende paa Mandskabet, iulte de øvrige Underbefalingsmænd hen ad Gelederne og i kort Trav bevægede Sømandene sig rask fremad; de drejede omkring Hjørnet ind i den næste Gade, hvor de fortsatte Løbet indtil de Forreste havde naaet det yderste Huus mod Havnen. Her standsede de og bleve atter skyndsomt ordnede i tvende Rækker; men Ole Dlesen løb samme Wei tilbage og nærmede sig de ved

Havnedæmningen forsamlede Officerer, for at give sin Chef et hemmeligt Bink.

„Har, som Hr. Capitainen vel veed, de største Skibe beliggende paa Bohuus-Elven og ved Gothenborg“ — fortsatte Lordenstjold sin Forklaring for Utsal, hvis i Forstningen vantroe Miner nu begyndte at antage et alvorligt Udtryk — „seer kun her Skytsstibene „Hjelperinden“ og „Frederikshald,“ Frammene „Prinds Jorgen“ og „Kronprindsen“ og Bombardeergaliothen „St. Johannes“ samt en Deel Gallejer. Den søere Pram her nærmest er „Langemaren,“ en ny Opfindelse af Admiral Jülicher; fører lutter sex og tredive Pundinger og Morterer; kan ligesaa lidt som dens Søster, „Spydstagen,“ skydes i Sønk. Har desforuden ti Morterer, hver paa hundrede Pund, histovre paa Roven — — have nok allerede sporet Virkningen af deres Bomber paa Carlsteen. Mandstabet paa disse Fartøjer maatte omtrent beløbe sig til en to tusind Mand, foruden de tusind Mand her i Byen — —“ han nikkede flygtigt til Ole Olesen og vedblev, idet han vendte sig om: „Skulle imidlertid tidsnok faae Syn for Sagen, om Hr. Commandanten ikke vil troe mig paa Ordet — — kunne nu, om Hr. Capitainen saa synes, krydse ned ad denne Gade og see til den næste Division; bestaaer af raske Gutter, der ikke ændse Kuglerne mere end en Sommerregn paa en lummer Dag.“ Dermed satte Officeergruppen sig atter i Bevægelse og tog Bejen ned ad den betegnede Gade, hvor Sømandene atter stode taus og stive med Ørerne paa Rækken. Capitain Utsal var bleven overrasket af Søheltens djærve og ligesfremme Afsærd, saavel som af denne Baabenmagt, der langt oversteg hvad han havde tænkt sig; kun et flygtigt, tankesuldt Blik kastede han hen ad Matrofernes Række og mærkede Intet.

Den samme Manovre gjentoges endnu en Gang, og da de saaledes havde gjennevandret Geledderne af den tredje Division, som Schoutbynachten kaldte det, erklærede den svenske Officeer, at han nu tilstrækkeligt havde overtydet sig om de Danskes Styrke, og brydende fort af, begav han sig tilbage til Fæstningen, ledsaget af en Vresvagt.

„Takker Eder Alle tilsammen, I Herrer! have haaret Eder upaaklageligt ad“ — sagde Tordenskjold til sine Officerer — „ville hver især ligelunde tilkjendegive Gutterne min Tilfredshed med deres Orden og Raskhed. Haaber, at denne Krigslist skal gjøre sin Virkning; maae imidlertid smedde mens Jernet er varmt, og for ret at holde Fjenden i Aande, ville vi sende ham en heiroftet Bekræftelse paa hvad Capitainen har seet og hort. Lieutenant Winterfeldt, som hidtil saa bravt har betjent Mortererne paa Roen, vil atter tage Commando der, ligesom Capitain-Lieutenant Ployart har at begive sig tilbage til „Frederikshald“ og, om muligt, tage lige saa godt Sigte af Carlsteens Krudttaarn, der hæver sig tydeligt fra den inderste Quarree deroppe, som han gjorde ved Møllen. Iligemaade have de andre Herrer Skibschefer at begive sig ombord paa deres Fartøjer med det fornødne Mandskab og holde Alt klart til Kampen, medens de Herrer Landofficerer anbefales den muligste Narvaagenhed ved Byens Tilgange. Skal til een og samme Tid give de Herrer Signal, naar Ilden bliver at aabne, og venter da, at I ville gjøre Eders Pligt som ærefjære Somænd.“ Med gjensidige Hilsener toge Officererne Afsted fra hinanden og hver ilte til den ham anviste Post. Dobbelte Rationer bleve imidlertid uddeelte til Mandskabet; med frisk Mod, med jublende Hurra for det raske Flag og den skjælle Chef — det bedste Forvarsel ved en tilstundende Kamp — skiltes Somændene derpaa ad; Halobelen kastede sig i Chalupper, for at gaae

ombord paa Stykprammene, medens de øvrige forbeeltes omkring i Byen, for ved et muligt indtrædende Tilfælde at være parate med Drex og Pistoler. —

Fæstningens Kugler begyndte snart igjen at spille paa Byen og Havnen, da Commandanten, hvis gamle Krigeraad syntes at blusse op med den voxende Fare, endnu ikke kunde bevæges til at opgive sin ansvarsfulde Post og — som han yttrede — endnu vilde see Tiden an. Lidt stuffet i sine Forhaabninger, kastede Tordenstjold et harmfuldt Blik op til Klippen og stampende i Gulvet, gav han Ordre til at aabne Ilden; Grottschilling og et Par andre unge Officerer, der vare i hans Nærhed og spændte havde vogtet paa hans Miner, sloi afsted, for at meddele det aftalte Signal. Faa Minutter efter var det som om Himmel, Jord og Hav ryfledes af det forfærdelige Knald, da samtlige Morterer og svære Kanoner fra Batteriet og Skibene paa engang bragede løs og derpaa uafbrudt fortsatte Kanonaden. —

Det var en herlig Nat fra den 26de Juli 1719, en af disse lyse, varme Nætter, som vi Nordboere kun have saa faa af og som lig et venligt Mandepust tilvistes os fra det rige Syden. Himlen var reen og klar, skøndt Stjernerne flinke matte og den astagende Maane næsten tabte sig i Aftenroden; ingen Luftning bevægede Trærnes Toppe; alle Blomster udaandede deres Bellugt, og havde Larmen ikke bortstræmmet alle Smaafugle, vilde disse vistnok i den sene Aften og aarle Morgenstund have sløitet fra Busk og Krat. Men der var ei at tænke paa nogen Sommernatsdrøm; Styfkernes Torden holdt hele Naturen i mange Miles Omkreds lysvaagen og Krudtdampens graae, uvenlige Skyer seilede snart hen under den skønne Himmel; derigjennem krydsede Bomber og gloende Kugler i alle Retninger; mange sloge ned i Byens Huse eller pladsfede ud i Søen; men

endnu flere toge fra Koven og Skibene Vej en til Fæstningen, hvor neppe et eneste Væsen lagde Mærke til den herlige Sommernat. Thi her herskede Graad og Jammer blandt Dvinder og Born, medens Mændene med ængstelige Blik forfulgte Bombernes Buegang eller iagttog de tydske Soldaters mistænkelige Bevægelser. Havnen vrirlede af Chaluupper og Joller, der under Sømandenes lystige Sange pillede frem og tilbage; ikke sjelden opdagede man Schoutbynachtens undersætsige Figur i et saadant lille Fartoi; ikke sjelden hørte man hans Stentorrost op til et Skytsskib eller en Pram, naar han i Forbisarten meddeelte en mundlig Ordre eller opmuntrede sine Gutter til rastløs Anstrængelse — og da spidsede Sømandene Dre; som gjennemglødede af nyt Mod, ja af Begeistring, istemte de et Hurra, der overdøvede deres Stykkers Knald, og i Ordets retteste Forstand loe de ad Fæstningens Kugler, der af og til sloge ned mellem de løbende Redstaber eller matte rullede hen over Dækket.

Den korte Nat var forbi; en kjolende Luftning foer hid fra Osten; som Taagestyer drev Kruttdampen hen over Vandets Flade og langs Horizonten, men laante nu en næsten glødende Farve af Morgenroden. Solens første Straaler traf de Kæmpende endnu i fuldt Arbeide og det var vanskeligt at sige, hvo af Parterne der var rykket nærmere til Maalet.

En Jolle pillede gennem Havnen og lagde ind til „Frederikshald;“ Marerne toges ind og Lieutenant Grottschilling steg op ad Falderebet. Ployart var netop ivrig beffjstiget med at lægge en Morteer tilrette og nikkede flygtigt til den hilsende Lieutenant. Skjondt der i de sidste fire og tyve Timer ikke havde været Tid til Sovn eller Hvile, arbeidede Mandsskabet usfortrødent væk. Det svære Stykke Skytss var

nu endelig kommet i det rette Leje, som Skibschefen ønskede; pustende trak Matroserne sig et Par Skridt tilbage, for at oppebie videre Ordre, og lettende paa Hatten vendte Ployart sig til den nys Ankomne: „Hvordan gaaer det derovre, Hr. Lieutenant! vil Hjenden ikke snart give Kjob?“ — „For den Sags Skyld gaaer det lystigt nok“ — svarede Grottschilling — „Svensten bliver os ikke mange Rugler skyldig. Men, imellem os sagt“ — vedblev han med dæmpet Røst — „ilde var det ikke, om Commandanten snart gjorde Alvor af at tage Rathuen paa og give efter for vore venstabelige Forestillinger; vort ringe Mandstabs Kræfter ere næsten udtømte og Munitionen er snart bortskudt.“ — „Men hvad siger Schouthynachten dertil?“ — spurgte Ployart ligeledes med dæmpet Røst — „har I nogen særdeles Ordre?“ — „Han lader sig jo aldrig mærke med Noget og arbejder selv for Ti; men han bliver utaalmodig og hans Miner tyde paa en Storm — — for Resten“ — tilføjede den lille Lieutenant med høi Røst — „lader Schouthynachten Hr. Capitain-Lieutenanten vide, at det nu ikke er værd at skaane den Dgle-rede længer og at I ikke skal tøve med at sende en Bombe ned i Krudttaarnet, om I ellers maatte kunne finde det.“ — „Jo, jeg forstaaer nok Finten og vil gjøre mit Bedste“ — sagde Ployart i samme Tone og fremtvang et Smil; thi de nærmeste Søfolk, der bleve opmærksomme paa Officerernes mistænkelige Hvirflen, begyndte at stille Hovederne sammen — „det fornøjer mig ellers, at Svensten snart bliver kjed af den Disputeren; han skal retnu faae en syndig Tiltale — — sei der, af Bejen, Manne! — — Fyr!“ — Con-stablen satte Lunten til og Skuddet brølte hen over Byen. Lause og med spændt Forventning i hver en Mine fulgte Alle med Dinene Bombens høje Flugt; da man tydeligt

saae den dale ned midt i Fæstningens inderste Quarree, istemte Mandsskabet et svingrende Hurra.

„Gid I havde skudt for mig, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — udbrod Grottschilling med Lune — „det Mesterstud gjør Eder i det mindste til Capitain.“ — „Tak skal I have for Spaadommen — — Ha! see engang — —“ en hvidgraa Røgsoile hævede sig i dette Øjeblik op over Fæstningen; det knalbede og bragede, som om tusinde Kanoner paa eengang fyredes af, og et forfærdeligt Ekko rullede hen i alle Retninger. Grebne af en uvilkaarlig ængstelig Følelse, standsede Sømændene midt i deres Jubel, medens Afte og Smaasteen regnede ned omkring dem.

„Det var rigtig Krudttaarnet, der sprang — — en Satans Lyffe!“ — raabte Grottschilling og lettede med commist Høitidelighed paa Hatten ad Ployart, hvis ædle Ansyn dog snarere udtrykte dybt Alvor end glad Overrasselse — „nu er Spillet gaaende; nu skulle vi bestemt storme derop — — der maa jeg være med, hvad Morbroder saa maatte sige dertil; jeg vil være første Mand paa Muren.“ Uden videre Afsted iilte han ned i Jollen igjen. —

Lordenstjold havde just affendt Enken med en ny Opfordring til Oberst Dankwart. Grundende paa heel æventyrlige Planer, stred han med hurtige, urolige Skridt frem og tilbage i Bærelset; standsende som sædvanlig ved den brede Binduesaabning, betragtede han Castellet med et estertænksomt Blik og var maastee i Begreb med at beslutte en Stormmarsch derop — da brølede Explosionen løs; skjøndt Huset rystede under og over ham, foer Helten dog ikke sammen; kun den mørke Sky svandt fra hans Pande og nikkende hen for sig, som om denne Begivenhed i samme Minut gav hans Ideegang en anden Retning, mumlede han: „Et mesterligt Stud og saare beleiligt — — for Djævelen!

tænker nu, det skal gaae" — — slaaende med Haanden i Luften, forlod han hurtig Bærelset.

Baadsmandspiiben skingrede i Gaderne; med deres Drex paa Rakken strømmede Matroserne ud af Husene og skyndte sig til Hovedkvarteret. Ordonnanser styrede ud til de store Fartøjer og vendte tilbage med bevæbnet Mandskab. Capitainerne Raas og Kleve lode Trommerne røre, kaldte Bageposterne ind og opstillede deres lille Corps Landsoldater i Slagorden. Imidlertid fyredes endnu bestandig fra Batteriet og Skibene; men Ilden fra Fæstningen tog af og standsede omfærd. Fulgt af et Par andre svenske Befalingsmænd, kom Capitain Ulfal atter ned til Byen og nærmede sig Enkens Huus. Synet af det fra alle Kanter fremstrømmende bevæbnede Mandskab syntes at bestyrke disse Herrer i den Overbeviisning, at hvert Djævelik var kostbart og de fordoblede deres Skridt; de frygtede maaskee for at komme for seent til endnu at finde Naade. Tordenstjold modtog dem midt i Kredsen af sine fleste Officerer; tagende høflig, men dog noget stolt Hatten af, sagde han: „Velkommen igjen! — — gad ellers vidst, hvad Hr. Commandanten nu stikker Eder efter — — oho! treffer jo der en gammel Bekjendt" — tilføiede han, henvendt til en af de svenske Officerer, i hvis Dje et Udtryk af Beundring var umiskjendeligt — „Capitain Lind, ikke sandt! — — nu, for Djævelen! agter dog ikke dennegang at opbringe mig; maatte i saa Fald ønske, at have ramt Eder bedre sidst." — „Hvad det angaar, saa spaser nok Hr. Schouthynachten" — svarede Lind og sølte til sit Kravebeen — „jeg sporer endnu Virkningen af Eders Tordenkile og er fornøjet med den Roes, een Gang at have ligget Side om Side af Tordenstjold — —." — „Ere altfor høflige, I Herrer Svenskere!" — afbrød Schouthynachten og blev ganske rød — „Beder ellers Hr. Capitainen at skynde sig med

Grindet; have stort Hastværk hernebe og kunne ikke give Eder langt Pusterum." — "Bort Grinde er hurtigt udrettet, skjøndt det desstoværre er vigtigt nok" — sagde Utsal og trak paa Skuldrene — "Oberst Dankwart forlanger at capitulere." — "Ja saa, kunde ligesaagodt gjort det før og sparet megen Ulykke" — svarede vor Helt med godt vedligeholdt Fatning; thi han blev usigeligt glad overrasket — "er imidlertid fornuftigt nok, da jeg ei er uwillig til at indrømme ham taalelige Betingelser; agtede ellers, inden Middag at have skudt Reden sammen i en Gruushob; har jo allerede bibragt den Grundskud. Er nysgjærrig at vide, hvad Vilkaar Hr. Commandanten venter." — "Jeg har her den Været at overlevere de skriftlige Vilkaar, som Oberst Dankwart har opsat ifølge det afholdte Krigsraad og som han venter, Hr. Schoutbynachten uden nogen Antegning vil accordere." — "Oho! have det allerede fir og færdigt" — lo Tordenstjold og dulgte med Nøje sin Glæde, idet han greb Documentet og gjennemløb det — "at hele Garnisonen maa udmarschere med Over- og Undergevær, med klingende Spil, tvende Regimentsstykker samt fuld Provision" — — accorderes; maa gjerne gaae sin Vej hver Nat. "At saadanne Skrifter maae følge, som til Betjentenes Regnskaber høre og til mit Forsvar tjene" — — forstaaer sig, var Synd andet; accorderes. "At alt bemeldte Folk og Ejendom maatte ved Schoutbynachtens Hjælp og Assistance" — — skal lade transportere dem med samt Guds hvorhen Hr. Commandanten ønsker; accorderes. "At ingen Garnisons-Aflesning eller fremmed Indtog skeer paa Fæstningen førend al privat Ejendom herfra ned til Marstrand forud bliver bragt" — — accorderes; kunne lade bortbringe eller forblive i Fæstningen hvad I vilde; svarer for mine Gutter, at de hverken plyndre eller røve; agter i Estermiddag Kl. 3 at stikke en Capitain med

et Par Lieutenanter derop at tage Post og have Indseende med Krigsmaterialet. „At Commandeur, Baron Sjoblad tilligemed Over- og Underofficerer samt Gemene af Søetaten i Alt nyde ovenanførte Punkters klare Indhold, samt at han maa desuden medtage alt her paa Fæstningen Admiralitetet Tilhørende“ — — oho! hvad er det; lad gaae, accorderes; kunne frit passere selv hvorhen de ville; have blot at lade Munitionen ligge. „At saavel Deserteurer, om nogen af dem findes, skulle, som alle paa Fæstningen sig befindende Fanger“ — — accorderes; kunne gaae Fanden i Vold allesammen.“ Flygtigt læste han Documentet, hvis vigtigste Punkter vi her have fremhævet, til Enden og greb derpaa Pennen. Medens han tilføjede hine Bemærkninger og undertegnede, herskede Dødsstilhed i den talrige Forsamling; de forlegne Svenskere syntes at gjennembore Gulvet med deres Blik, og de danske Officerer saae forundrede paa hinanden; thi i dette Djæblig foregik jo virkelig det Utrolige: deres ungdommelige Chef erhvervede for den danske Krone Sverrigs stærkeste Fæstning, der maatte kunne trodse en Hær paa 20,000 Mand, og det var i Spidsen for neppe 700 Mand, at Schouthbynachten gjorde denne Erobring.

„Er altsaa i sin Orden og afgjort“ — sagde Tordenkjold, idet han reiste sig fra Bordet og gav Utsal Documentet tilbage — „har anført det skriftlig og beder Eder at meddele Hr. Commandanten det mundlig, at om de øvrige Punkter skulle blive overholdte, maa Fæstningen være rommet i Eftermiddag Kl. 3. Har ingen Stunder til at ligge længer her; maa i modsat Fald bombardere for Alvor. Lyknskier Eder for Resten, 3 Herrer! til denne billige Capitulation; havde ingenlunde indrømmet den om fyrgetyve Timer, naar den forventede Forstærkning ankommer. Staaer nu til Eder selv, om 3 ville slippe saa godt derafra; have hidtil kun hørt

et Forspil til den Musik, jeg kan opføre." — Med en stum Bøining modtog Utsal Documentet og bortskjærede sig hurtigt med sine Ledfagere.

Kanonerne taug paa begge Sider; men denne bratte Overgang fra Kampens vilde Larm til Fredens Stilhed førte noget Engstende med sig; hele Naturen syntes ligesom lammet af Skræk og taug ligeledes, medens Sømændene lagde Ildrørene tilrette og adlydende deres Chefers hemmelighedsfulde Bink, beredte sig til at begynde Kampen forfra. Tordeuskjold var nemlig ingenlunde sikker paa at gaae af med Seiren for saa let en Priis; uagtet man havde undertegnet Capitulationen, var det ikke usansynligt, at den vægelsindede Commandant endnu engang vilde tage Mod til sig, og vor Helt besluttede at holde sig klar til i saa Fald at vove det Yderste. I denne Hensigt gjorde han en Fart over til Roven og omkring paa alle Fartøjerne, for at udstede Forholdsordrer og eftersee, hvad Forraad der var af Munitioen; skøndt han i denne sidste Henseende ei blev synderligt tilfredsstillet, følte han sig dog oplivet af den usvækkede Begeistring, hvormed Mandskabet, der ret godt mærkede Djeblikkets Vigtighed, modtog ham overalt. Han følte, at et Bink af ham kunde bringe disse Menneſker til at følge ham paa det forvovneſte Vventyr, ja lige i Døden, naar han kun selv gik foran. Med oprømt Sind, med en uroffelig Beslutning vendte han tilbage til Byen; slog Alt feil, betænkte Commandanten sig, havde han endnu den Udvei tilbage, at prøve et forvovent Vventyr op til Klippeborgen. —

Paa Pladsen foran Enkens Huus stode omtrent et hundrede Matroser opstillede, lutter udvalgte Folk. Ikke ulig Havets Brus, gik en dæmpet Mumlen gjennem Hoben, medens Alles Blik vare vendte mod den nu saa fredsomme Fæstning, paa hvis Mure og øvrige Dmgivelser man

ingen Bevægelse mærkede; det saae ud, som om hele Besætningen var uddød. Med stigende Utaalmodighed lettede Matroserne paa deres Ører eller undersøgte Pistolerne; af deres Miner og enkelte mere høirostede Yttringer kunde man slutte, at de begyndte at dele deres Chefs Mistanke angaaende Commandantens Bøghelndethed og indsee Nødvendigheden af en rasht Entring, for at bringe ham til Fornuft. De taug pludselig bomstille og lettende alle som een Mand paa Hatten, rettede de sig; thi Schoutbynachten traadte ud af Døren, iført en usædvanlig glimrende Uniform; Grotschilling, Ployart og en Deel andre Officerer fulgte ham. Men hans Miner vare alsorlige, hans Bryn sammendragne; taus betragtede han Fæstningen i nogen Tid, som om han ventede, med hver Minut at see det svenske Flag forsvinde og Besætningen drage ud. Derpaa kastede han et prøvende Blik hen over Kredsen af sine haandsfaste Gutter og idet et muntert Smil atter lystte paa hans Næsyn, sagde han: „Er allerede over den fastsatte Tid; duer ikke at vente paa dem — — tænker det er bedst, vi gaae derop og tage med det samme Castellet i Besiddelse. Frisk, Gutter! en Vending til Høire, affted!“ Et fort Hurra bruste over Forsamlingen; Somændene gjorde den befalede Vending og tiltraadte uden videre Omstændigheder Marschen.

„Hr. Capitain-Lieutenanten har at følge mig“ — henvendte han Ordet til Ployart — „iligemaade de Herrer Capitainer Raas og Kleve — — kunne for en Feils Skyld tage en Snees Soldater med, om vi kansee maatte saae Brug for dem til at besætte nogle Bagtposter — —“
 — „Hvis Hr. Schoutbynachten tillader, gad jeg ogsaa gjerne gjøre det rasste Togt med“ — sagde Grotschilling og traadte dristig frem, lettende paa Hatten. „Troer det nok, men saae dog heller, om Hr. Lieutenanten blev herne“ — svarede

Tordenstjold efter et Djebliks Betænkning — „kan ikke vide hvad der kunde skee; vanke kanskee blodige Pander og komme saa neppe ret mange tilbage.“ — „Just derfor beder jeg Hr. Schouthynachten at maatte gaae med“ — vedblev Grottschilling med blussende Kinder — „jeg har gjort det Lofte at være første Mand paa Murene og for den Sags Skyld haaber jeg, at Hr. Schouthynachten ikke tvivler om min gode Villie.“ — „Har altid viist Dig som en brav Gut“ — udbrød Tordenstjold og nikkede venlig ad sin fordums Kammerat — „er slet intet i Vejen i saa Henseende og maa gjerne gaae med; men er altsaa ikke min Skyld, om Din Morbroder bliver vred — — oho!“ — Fornojet tog Grottschilling Hatten af og fulgte tilligemed de øvrige beordrede Officerer efter Schouthynachten, som ilte at komme i Spidsen for sin lille Hær.

I et Slags Trav og uden at holde Tridt eller synderlig Orden marscherede eller snarere, seilede den kjække Flok ind mellem Klipperne og begyndte snart at stige opad. Hvad de egentlig skulde og hvad Schouthynachten vel havde i Sinde med denne Marsch, var dem ikke klart; men de vare saa vantede til at gaae paa Eventyr med denne Chef og saalænge de blot hørte hans Stentorstemme og saae hans kraftige, bevægelige Skikkelse i Spidsen, fulgte de ubekymrede og trostige efter; det kunde jo ikke gaae dem værre end ham, og netop den usædvanlige Omstændighed, at de den gang gjorde et Togt til Lands, maasker for at entre en Fæstning istedetfor en Seiler, lod dem betragte hele Affairen som en kostelig Spas, der bragte dem i den lystigste Stemning af Verden og fremkaldte mangt et lunefuldt Indfald. Dog, alt som de kom højere i Beiret og nærmede sig de klippefaste Masser, der høje og kolossale taarnede sig dem imøde, begyndte de lidt efter lidt at forstumme; En og Anden vendte tvivlraadig

Skraaen i Munden, idet han forundret betragtede disse lodrette Mure, hvor han intet Sted saae Mulighed i at faae Haand- eller Fodfæste, for at entre op ad Skroget og naae Dækket. Da de vare komne den yderste Laage paa nogle hundrede Skridt nær, commanderede Tordenstjold: „Holdt her, Manne! kunne lægge bi til jeg kommer igjen eller lader høre fra mig; men maae være parate med Dzer og Pistoler — — forstaaer I!“ Somændene gjorde Holdt, lode Dzerne synke og trængte sig tættere sammen; Alt var stille rundtom, medens dog en dæmpet, uhyggelig Larm, som naar mangfoldige Menneffer færdes i det Fjerne, lod sig høre hiin Side Muren, og med halvt ængstelige Blik saae Matroserne efter deres Chef, da han nu med Ployart og Grottschilling fjernede sig fra dem. Af egen Drift kastede Ole Olesen atter Dren paa Nakken og sneg sig med lange Skridt efter; et Par Kammerater, der gjættede hans Hensigt, fulgte stiltiende med og hele Flokken havde sikkert gjort det samme, hvis Raas og Kleve ikke vare traadte imellem med deres lille Detaschement Soldater. —

Med Kaardestjæftet hamrede Tordenstjold løs paa Laagen og da der indenfor raabtes: „Wer da!“ svarede han med tordnende Røst: „Skal nok faae det at vide — — Iuk fun op!“ Laagen aabnedes; uden at betænke sig, traadte vor Helt tilligemed de tvende unge Officerer gjennem den snevre Indgang; uvilkaarlig rettede Skildvagten sig og traf Geværret an, medens en Deel tydske Soldater i Nærheden vege forundrede tilbage og hilste militairisk. —

„Ere ikke videre endnu! tænkte, I vare i Færd med at trække af“ — sagde Schoutbynachten og skred raff fremad, medens han dog kastede speidende Blik omkring sig. Af Forbauselse over dette uventede Besøg glemte Skildvagten at svare; men saasnart Officererne vare komne forbi, traf han

Anstalter til atter at lukke Laagen. „Stop der, Rab!“ — brummede Ole Dlesen, som hurtig satte Foden imellem og derpaa med et kraftigt Tag vristede den massive Dør heelt op igjen — „behøver hverken at lukke eller aabne meer; nu skulle vi nok selv sørge for den Ting.“ For at give sin Forsikkring Vægt, hævede han truende den blinkende Dre; Skildvagten, hvis første Bevægelse tydede paa, at han med Magt vilde fordrive Magt, syntes at blive forbløffet ved Synet af den herkuliste Somand, og skjøndt de andre Soldater i næste Øjeblik gjorde Miner til at komme deres Kammerat til Hjælp, syntes deres Zver dog ligeledes at affjøl-nes, saasnart de så Dje paa de barske Ansigter og blinkende Drer, der trængte sig sammen bag ved Ole Dlesen; mumlende nogle tydske Eder mellem Tænderne, trak de sig tilbage og til Tegn paa at han intet Fjendskab havde i Sinde, tog Skildvagten sit Gevær ved Foden. „Du kan passe paa Laagen, Peter!“ — sagde Ole med et luunt Smil til den næste Somand — „Dren kan vel gjelde for en Nøgle — — og det er da heller ikke af Bejen, om I blive her alle Mand“ — dermed lod han sit vægtige Vaaben synke ned paa Rakken og iulte efter sin Chef.

I den indre Gaard stod Størstedelen af Garnisonen opstillet med fuld Oppakning, de tydske Soldater nærmest Udgangen og de svenske midt i Quarreen. Det røg endnu op af det sprængte Krudttaarns Ruiner; Ordonnanser, Skrivere og Proviantbetjente krydsede med forvirrede Miner og skjælvende Hastværk hinanden; de mange Dvinder og Børn udstødte Klager og Forbandelser, medens deres Mand og Fædre, der allerede havde belæstet sig med det reddede Gods og Løsøre, søgte at trøste og opmuntre dem. Alt dette gav Fæstningen Udseende af en med Storm tagen By, skjøndt man maatte blive tvivlsraadig ved Synet af den endnu saa

talrige Garnison og undre sig over at denne ei havde for-
 maaet at gjøre Fienden større Modstand. — Tordenstjold
 standsede et Minut; thi uagtet den herkende Forvirring, und-
 gif Soldaternes gode Holdning og mørke Miner ei hans er-
 farne Blik, og han folte sin Stilling saare betænkkelig. Men
 der var ingen Tilbagegang mulig; nu maatte det briste el-
 ler bære. Stolende paa Lykken og det kolde Mods Dver-
 vægt, gif han med faste Skridt fremad; med stolte, begei-
 strede Blik fulgte Ployart og Grottschilling efter og De
 Dlesens Kæmpesfikkelse sluttete Toget af disse Vventyrere,
 vistnok de dristigste, der nogensinde som Fiender betraadte
 en Fæstning. —

I Commandantboligens oftere omtalte Bagstue herskede
 en ikke mindre Forvirring end udenfor. Medlemmerne af
 det nylig affholdte Krigsraad vare endnu tilstede; men dette
 Krigsraad var pludselig blevet afbrudt af Husets Damer,
 der med Euker i Spidsen uden videre brode ind i Forsam-
 lingen, hvor de med Skrig og gjennemtrængende Forestillin-
 ger overdøvede de meest høirostede Assessorer og sloge en-
 hver Paastand om Muligheden af et fjernere Forsvar af
 Marken. Det Mod, der ligesom Lampens sidste Opblussen,
 for en kort Tid havde revet Oberst Dankwart ud af hans
 Slendrian og ladet ham med Alvor overveje sine Pligter,
 var nu ganske udslukt; som en af Stormen knækket Eeg hang
 han med Hovedet og tabende al Fatning, stirrede han med
 forvirret Blik, snart paa sine Døtre, af hvilke den ældste i
 en halv knælende Stilling klyngede sig op til ham, snart
 paa Froken Utsal, som med blege Læber fremhøvede Torden-
 stjolds Galanteri mod det andet Køn, men derhos hans bar-
 bariſte Tapperhed mod de gjenstridige Mænd, og snart paa
 Catharina Mogensen, som foreholdt ham alle de Ulykker,
 hans Bølgelindethed vilde bringe over Marstrand samt over

alle de i Fæstningen indesluttede Mennesker. Trækkende paa Skuldrene og med ganske fortviolede Blik til hinanden, vare de øvrige Officerer stumme Tilskuere ved dette jammerlige Optrin. Hele Forsamlingens Opmærksomhed tog dog snart en anden Retning og Alles Blik fløi til det aabne Vindue, da Frosken Udfal pegede derhen med sin lange, magre Finger og, gribende fat i Bordet, for at holde sig fast, stionede: „Du Herre Jesus! der er han igjen — — har jeg ikke sagt det, han kom herop.“ — Lordenstjolds Skikkelse i den glimrende Uniform skyggede for Vinduet; i den ene Haand holdt han Kaarden og den anden omspændte Skjæftet af en Pistol. De kjæfeste Officerer gyste uvilkaarligt ved dette Syn og ved at fornemme hans frygtede Stentorrost, idet han raabte: „For Djæveln! hvad nose J efter — — bie noget længe med at trække ud; veed dog, at Tiden er forløben efter Capitulationen — —.“

„J Sandhed! nu er det dog paa Tiden at fatte en alvorlig Beslutning“ — bemærkede Sjeblad med frembrændende Uvillie, men ogsaa med indre Uro; thi saavel hans som de øvrige svenske Officerers første Tanke var, at Schoutbynachten i dette Djeblik havde overrumplet Fæstningen med sin hele Magt. Oberst Dankwart aandede tungt i Beiret; som electriseret sprang han derpaa raft op fra Stolen; gribende sin Hat, satte han den forkeert paa Hovedet og iulte hen til Vinduet, hvilket han i sin grændseløse Forvirring maafke antog for Døren. „Javist, vi ere alt færdige“ — streg han med klangløs Stemme ud i Gaarden — „lad dem rykke ud — — de tydske Compagnier skulle rykke ud og saa vore egne, men med klingende Epil efter Capitulationen — — skynd Eder, Børn! at samle Eders Kofstbarheder“ — tilføiede han og snublede næsten over sine egne Been, idet han atter vendte sig imod Stuen — „som en erfaren Solbat kjender

jeg nok hvordan det gaaer til nu, naar Fienden rykker ind" — — han rev i sin Halsklud; det blev ham for varmt og for snevert, og han søgte omkring med Dinene, som om han vilde see efter, hvilke Koftbarheder, han selv skulde redde. Baagnende af deres stumme Skræk, fore Frøken Utsal og den ældre Frøken Dankwart i Veiret og styrtede bort, for at efterkomme Opfordringen inden Fienden kom dem i Forskjøbet; den yngre Søster syntes derimod at have beholdt sin Fatning og slet ikke at betragte Sagen fra en saa skrækkende Side; nærmende sig Vinduet, sagde hun til Catharina Mogenssen, som raadvild saae efter de andre Damer og de ligeledes bortilende Officerer: „Nu seer han rigtignok anderledes ud end i Fiskerdragten — — Ih! Du min Gud!" — hun foer tilbage; thi idet hun nysgjærrig vilde bøje sig ud af Vinduet, traadte Grottschilling just frem, for at lige ind, og i en halv Alens Afstand mødtes de unge Menneskers Blik. Lieutenanten rev ærbødigt Hatten af og sagde: „Bliv ikke forfrækket, Frøken! men jeg vilde kun vare Eder ad at paaskynde Farten før Mandskabet kommer herind." — „Hvad er det for en Officer?" — hvistede Pigen med blussende Kinder til Catharina, idet hun greb dennes Arm og drog hende med sig ud af Døren.

Saa snart Commandanten havde udtalt den ovenansførte Ordre til Udmarsch, vendte Tordenskjold sig om, nærmede sig de tydske Compagnier med raske Skridt og høje Miner og raabte i en befalende Tone: „Hør Eder der! have jo hørt Oberstens Ordre — — asted, for Djævelen!" — han svang Kaarden over sit Hoved, og de tydske Soldater, der intet heller ønskede end at slippe derfra paa en stikkelig Maade, oppebiede ingen nærmere Commando, men gjorde en Svingning, saa precis som om de vare dragne paa en Traad, og marscherede ud af Gaarden. En gammelagtig Kriger med et

fiffigt Physiognomi og et mægtigt Dverfkiæg betragtede Jordenstjold stift og med sær Forundring; vor Helt, som i Forbigaaende gjensjendte ham, slog ham over Nakken med den flade Klinge og sagde smilende: „Tag Venene med Dig, Bramarbas! kan nu vende hjem til Sachsenland, hvor der groe stegte Agerhøns paa Marken og flyder Viin i Floderne; længes vel efter at blive feed igjen — — oho!“ — Soldaten skyndte sig afsted og brummede i Skjægget: „Poh Slapperment! det havde jeg dog ikke troet.“ —

Det udenfor Castelllet ventende Mandfkab flyttede sig til Side, hørvede Dyrerne i Beiret og greb til Pistolerne ved Synet af de udmarscherende Soldater; men til deres store Forundring, skrede disse taus og med skulende Blik til alle Sider gjennem Rækkerne, og da de alle vare komne ud, nedlagde de deres Geværer. Paa Baadsmandspibens Lyd myldrede Somændene nu ind gjennem Laagen; de nærmeste Poster ved denne besattes af Landsoldaterne, medens Ployart og Ole Olesen fordeelte Skibsmandskabet paa de tilstødende Bastioner. — De svenske Officerer, der imidlertid havde sluttet sig til Besætningens Kjernetropper i den indre Gaard, begyndte vel nu at faae Vinene op om Sagernes egentlige Sammenhæng, men for seent; den befrygtede Overrumpling var virkelig foregaaet og da en Deel af Fæstningens Kanoner saavel som dennes eneste Tilgang vare i de Danstes Besiddelse, vilde Modstand have været forgjeves og kun kostet en stor Mængde Mennefter Livet. Uden at gjøre den næsten sandseløse Commandant videre Forestillinger i saa Henseende, abløde de derfor med taus Harm hans Ordre og tiltraadte ligeledes den sørgelige Udmarsch, rigtignok med flyvende Fahner, under larmende Trommeslag og stingrende Musik; men vistnok skurrede denne i mangen skjæl Svenskers Sjæl, og derfor fastede de vistnok Blikket paa Jorden, for

ei at maatte rødme ved at see op paa deres Wres Symbol, den ældgamle Fahne, der modstræbende slagrede i Hviden.

„Hr. Capitainen har øjeblikkelig at besørge samtlige Bastioner og Bagtposter tagne i Besiddelse og paa det strængeste forbyde Mandskabet al Plyndren og Optøjer“ — sagde Tordenstjold til Capitain Raas — „Hr. Capitain-Lieutenant“ — vedblev han til Ployart — „ville holde sig klar til at afgaae med Seirsbudskabet til Hans Majestæt, og Hr. Lieutenanten“ — tilføjede han, henvendt til Grottschilling — „har at ledsage Commandantens Familie med samt øvrige høje Officerer ned til Byen; har at sørge for, at de behandles med al Hoslighed og Omhu. Agter selv snarest muligt at følge efter og tage dem Alle ud paa Orlogsflibet „Volland.“ De beordrede Officerer toge Hattene af og gik ilte hver til sin Side.

Grottschilling skyndte sig tilbage til Commandantboligen, hvor han netop mødte Obersten med samtlige Damer i Døren. Uden at bekymre sig om denne høje Officeer, der nu som et Barn lod sig føre hvorhen man vilde, eller om den gamle Frøken Utsal, der i sin Forvirring nejsede dybt, traadte han hen til den yngste Frøken Dankwart, som i al Hast havde faaet Reiseklæder paa og bar en stor Bylt under Armen. „Frøkenen behøver da ikke selv at slæbe paa al den Stads“ — sagde han med et ziirligt Blik — „jeg skal strax commandere Mandskab til at transportere Eders Bagage.“ — „O nei, det behøves ikke“ — svarede Pigen og slog Dinen ned, dog først efterat have tilkæstet ham et stjaalent Blik — „min Faders Ordonnantser ere allerede gaaede forud med Tøjet; lad os blot skynde os at komme herfra.“ — „Ja, det er just mit Grinde“ — vedblev Grottschilling — „jeg skal have den Ære at ledsage hele Selskabet“ — han lettede hoslig paa Hatten ad Obersten og de andre Damer

— „tor jeg ellers byde Frøkenen min Arm, og den Pakke kan jeg da gjerne bære — — I skal ikke slæbe derpaa.“ Taus og med kjendelig Forvirring slap Pigen den store Bylt, som Lieutenanten fratog hende, og stak derpaa sin Arm ind under hans; fulgte af de Andre, trængte de sig, begge med høit blussende Kinder, gennem Massen af de fremstrømmende Sømænd, der dog hilste ærbødigt og vege af Bejen for Sø-officeren. —

I Marstrands Havn og paa Skibene i det nordre Gab tordnede Stykkerne løs — men, vel at mærke, til Ære for Commandanten og de andre svenske Officerer, der i forskjellige Chalupper passerede forbi. Ved Falderebporten paa Drlogsskibet „Lolland“, der hilste med syv og tyve Skud, da Smaaafartøjerne nærmede sig, modtog Bude med rolig Hoflighed det talrige og fornemme Selskab. Paa Schoutbynachens Ordre var et festligt Maaltid anrettet i den mellemste Kabyt, og til Frøken Urfals store Glæde og Triumph bod Tordenskjold hende Armen, for at føre hende til Bords. At Grottschilling tilfældigviis fik Plads ved den yngste Frøken Dankwarts Side, behøve vi vel ikke at bemærke, ligesaa lidt som at den fortrinlige og i rigelig Mængde nydte Vin, den larmende Musik og den af Lune kryddrede Samtale lidt efter lidt lode Harmen og Sorg vige tilbage i de svenske Gjæsters Sjæl, lode dem halvt glemme, at det danske Flag nu vejede fra Sverrigs stolteste Fæstning, og indbysede dem i falske Forhaabninger, i en falsk Fortrøstning, til at de havde opfyldt deres Pligt og kun vare vegne for den haarde Nødvendighed.

„Om Hr. Obersten mod Forventning skulde have ilde Følger at befrygte af det Foresaldne, saa gad jeg nok indbyde Eder at gaae med til Danmark!“ — sagde Tordenskjold under det klingrende Fanfare efter den nys udbragte Skaal

for Freden i Norden — „troer at kunne love Eder en god Modtagelse hos Hans Majestæt, min allernaadigste Herre, samt en god Pension for Eders og Eders Børns Livstid.“ Obersten stirrede paa ham og syntes at samle sine Tanker; hans slappe Kinder bleve blegere og blegere, medens Virkeligheden i dens hele sørgelige Skikkelse fremtraadte for hans indre Blik; langsomt hævede han sit Glas i Beiret og tomte det; som om han med Druesaften indslugede nyt Mod og frisk Fortrosthed, svarede han derpaa med en vis Hestighed: „Nei, vist ei; jeg takker Eder, Hr. Schoutbynacht! men jeg er en ærlig Svensker, og som en gammel, erfaren Soldat veed jeg nok, at jeg Intet har at befrygte, da jeg har holdt Krigsraad og kun handlet efter Krigsraadets Beslutning — — det er Hovedsagen; jeg kjender mine Pligter og veed hvad Ansvar der paahviler mig som Carlsteens Commandant — — som jeg da var.“ Den sidste Bemærkning tilføjede han med en underlig Overgang i Stemmen og rev atter i sin Halsklud; det blev ham vel for varmt eller maa skee gjennemsiisnedes han tvertimod — af Ahnelsen om hvad der vilde skee: Aaret efter blev han nemlig, ifølge Krigsrets Dom, halsbugget i Stokholm. —

Andet Capitel.

Paa den egentlige Krigsskueplads, Grændsen mellem Norge og Sverrig, gik det imidlertid langt stillere til. Frederik den Fjerde havde haabet, at den vigtige svenske Transportflaade ved Strömstad ligesaa let skulde falde i hans

Hænder som den i Dynekilden, hvortil der ogsaa var al Ud-
 sigt; thi det eneste svenske Troppcorps paa denne Kant af
 Landet, nemlig det under Rheinschild, maatte jo holde sig i
 en iagttagende Stilling, og Transportflaaden havde kun trende
 bevæbnede Gallejer til sit Forsvar; men i sin Beregning
 oversaae Kongen, at det ikke var Tordenskjold, men Vice-Ad-
 miral Rosenpalm, hvem hiint vigtige Hverv var overdraget.
 Admiralen, som var en Tilhænger af det gamle Røler-Sy-
 stem, assendte Commandeur Vosbein med nogle Skibe, i den
 Hensigt, forelobigt at spærre Svenskerne Vejen, og denne
 Officeer, som vel ikke vilde betage sin Chef Vren af at ud-
 føre et saa glimrende Foretagende, gik rolig til Ankers halv-
 anden Miil fra Havnen. Næste Dag ankom Admiralen selv
 med et Par Orlogsskibe og i den Overbeviisning, at Fjenden
 nu ikke kunde undslippe, samt at han under alle Omstændig-
 heder var de nævnte tre Gallejer voren, nøjedes han med at
 tilspærre de vigtigste Udgange og ventede paa, at Fjenden
 selv skulde udlevere Byttet. Dog, den svenske Befalingsmand
 fattede den sidste Beslutning, der i saadanne Tilfælde bliver
 en kjæk Søkriger tilovers; han borede hele Transportflaaden
 i Sænk og medens Rosenpalm og Vosbein traf Anstalter til
 at bjerge de synkende Fartøjer, slog han sig lykkelig igjennem
 med de tre Gallejer.

Landkrigen førtes i en lignende Mand. Uden at møde
 synderlig Modstand trængte Frederik frem med sine tyve tu-
 sind Mand; da samtlige befæstede Punkter sloisedes og for-
 lodes af deres Garnisoner, oversvømmede han snart hele Ba-
 huus-Lehn. Den af Hungerensnød og Elendighed nedtrykte
 svenske Almue saae med ligegyldige Blik de Danstes Frem-
 rykken og begyndte endog snart at troe dem paa Ordet, at
 de kom som de bedste Venner, da den ikke synderlig krigeriske,
 men desto menneskekjærligere Konge aabnede Magazinerne og

lod Forraadet udbede blandt de Hungrige. Ved Strømstad syntes denne lette Seirsmarsch at standse; Hovedkvarteret opstod i Byen og Tropperne leirede sig mageligt i Nærheden, for at udhvile sig.

Vi see altsaa de hvide Telte, Række ved Række, skinne i Sommerens varme Straaler; i lette, bekvemme Dragter flendte Officerer, høje og lave, Infanterister og Cavallerister, omkring paa de grønne Sletter eller ligge henstrakte i Teltens Skygge eller trænge sig sammen om Marketederboderne. Kun hist og her bemærker man en Rytter, formodentlig en ærlig Jyde, der med kjendelig Omhu strigler sin fede Ganger; eller en tydsk Soldat med barske Miner og stort Overskjæg, i Færd med at pudse sit Geværlob, medens Artillerister i en halvt liggende Stilling spille Lærninger paa deres Kanoner, der begynde at blive skinnede og grønne, formodentlig af Fortrydelse over den lange Tausched; kort, det Hele seer rigtignok ud som en anseelig Hærs Leir; men det bær et vist Præg af Sløvhed, som om Tropperne vare ude paa en fredelig Sommermanøvre og ikke dragne i Feldten til en energisk Angrebskrig. Inde i Byen spores vel noget mere Liv; Adjutanter gaae og komme fra alle Kanter; af og til lyder et Trompetstød og en Tromme røres; men disse Krigere, der vistnok under en dygtig Generals Anførsel vilde have vist sig ligesaa kjække som deres Brødre paa Søen, bevæge sig med en vis Langsomhed, med en vis fornem Ligegyldighed for deres militaire Pligter, som om de vilde efterligne Hoffets Manerer — Hoffet, ved hvis Nærværelse i en Leir Soldaterne som oftest ophøre at være Krigere. Selv Trompet og Tromme lyde mindre dristigt og ubfordrende end vi ere vant til at høre ombord hos Tordenskjold; maasse have Trompetere og Trommeslagere Ordre til ikke at gjøre for stor Allarm, for ei at forstyrre den hellige Stilhed i Ho-

vedqvarteret. Foran dette vandre et Par svære Skiffelser med asmaalte Skridt frem og tilbage; kun af og til standse de, for at presentere Geværet for en forbigaaende Officcer eller bortstrømme en og anden næsviis Person, der nysgjærrig vil titte ind i Hoffets Helligdom.

I et temmelig stort Værelse, hvis Ameublement og Forzjinger, skøndt nette, dog bare Spor af Hastværk og ingenlunde vare kongelige, sad Frederik den Fjerde i en magelig Lænestol ved sit Skriverbord; paa dette sidste laae en Mængde Papirer udbredte, dog hverken Landkort eller militaire Tegninger; det var Documenter af en langt anden Natur, nemlig Indberetninger fra de mangfoldige Missioner, der paa den Tid udsendtes fra Danmark til Hedningernes Omvendelse; i en saadan Grad var denne hellige Sag bleven Mode, at Hans Majestæt midt i Krigens Tummel fandt Stunder til at beskæftige sig med den. At den i dette Djeblik havde været Gjenstand for en betydningsfuld Samtale, kunde man ahne af det andægtige Træk, der beskyggede Frederiks ædle Ansigt, og af hans soldede Hænder, saavel som af det næsten fromme Udtryk, der var umiskjendeligt i den unge Mandes Physiognomi, der stod foran ham med et Par aabne Breve i Haanden.

„Zavist, min Son!“ — sagde Kongen efter nogle Minutters høitidelige Tausked — „det er et sært vigtigt, gudbehageligt Værk, som vi af alle Kræfter maae stræbe at fremme, og vort kongelige Hjerte føler from Glæde over dets heldige Fremgang; det er en Skjærv, vi bringe til Afdrag paa vor Skyld til alle Kongers Konge, hvergang vi ved den hellige Daab vinde en Sjæl for hans Himmerige. Men vi maae dog ikke derover ganske glemme de svære Pligter, der paahvile os som Hærfører.“ — „Min kongelige Fader har dog selv ofte bemærket, at man maatte begynde Alt med Gud

og at man alene ved Guds frygt og fromme Gjæringer kunde vente Lykke i sine verdslige Foretagender" — indvendte Kronprindsen med en ærbødig Bøining og i en næsten hvissende Tone — „og skulde der ikke være større Hæder i at vinde Sjæle for Himlen end Lande og Undersaatter i denne Verden." — „Begge Dele kunne vel forenes" — svarede Kongen hurtig og tog Hænderne fra hinanden — „og have vi ikke aabnet dette Feldttog med Guds frygt? have vi ikke paa Grændsen af Fjendens Land med ydmyge Hjertes nærmet os Herrens Bord og slittigt besøgt hans hellige Huus? beskæftige vi os ikke i disse kostbare Djeblitte med et ham behageligt Vært?" — „Saa er det, min Fader!" — nikkede Kongesønnen og saae i Beiret — „men I maa ikke vredes paa mig, naar jeg formaster mig til at bemærke, at vi ei bør standse paa Halvvejen; Meget er gjort, skøndt Arbejderne ere saa, og af disse Indberetninger vil I have erfaret, at mangfoldige Hedninger paa Coromandelkysten have erholdt den hellige Daab og ere indlemmede i Christi Kirke; men ogsaa til det høje Norden skulle jo Missionairerne sætte deres Stav, og disse fromme Mænd, der saa usfortødent vandre i Apostlernes Fodspor, savne de nødvendige Midler — —." — „Penge, mener Du, min Søn!" — foer Kongen i Beiret og hiint andægtige Træk begyndte at tabe sig paa hans Ansigt — „for Gud! vi have ikke været sparsomme i saa Henseende; have vi ikke af Postintraderne tilstaaet Missionscollegiet to tusind Rigsdaler om Aaret, og give vi ikke jevnlige Tilskud af vor egen Lomme?" — „Det er vist og sandt, min Fader! men skulle hine Mænd ikke trættes i deres Rald og tabe Lyften, maae de opmuntres med rund Haand; thi mange ere de Lidelser og Krænkelser, de maae udstaae, endogsaa herhjemme, hvor man stundom forfølger dem med Spot, ja undseer sig ikke engang ved at lade Spotten berøre selve

den hellige Majestæt — — har ikke den nedrige Dippels Smædeskrift mod vort prifelige Missionsværk draget mange lignende efter sig?" — „Ha! Dippel — — javist" — mumlede Kongen hen for sig og med kjendelig Uvillie; thi han havde engang interesseret sig levende for denne Svær-
mers Granskninger efter de Bises Steen — „det var en Bedrager, et ugudeligt Menneſte; derfor er han ogsaa bleven straffet som saadan til Forfærdelse for alle Ligefinde; og for at Ingen skal træde i hans Fodspor og formaste sig til at skrive mod Gud og hans hellige Værk eller endog mod vor Iver til sammes Forfremmelse, have vi jo befalet vore Bisper og Universitetet at forhindre at Skrifter, der tractere saadanne Materier, befordres til Trykken — — men nok om det, min Søn! andre Forretninger kræve nu vor kostbare Tid; vi ønske at vide hvad Wibe har at forebringe — — lad ham kun komme herind."

Kongesønnen bortfjernede sig, og et Djeblit efter traadte den nævnte Minister ind, en noget søer Mand af Middel-
høide med et Ansigt, hvis evige Halvsmil gjorde det umuligt at læse i samme. I en forover bøjet Stilling, der vistnok kostede hans svære Legeme megen Anstrængelse, blev han staaende i ringe Afstand fra Døren og saae fra Siden med et speidende Blik paa Kongen, som smaasnaktede med sig selv og lagde de adspredte Papirer i Orden.

„Ei, ei! er I der — — kom kun nærmere, Wibe!" — sagde Monarken, idet han nu først bemærkede Ministeren — „hvad Nyt bringer I? Er der kanskee indlobet Depescher til os?" — „Lutter gode Efterretninger, Eders Majestæt!" — svarede Wibe og rettede sig i Beiret; han nærmede sig derpaa Bordet og lod Blikket flygtigt glide hen over de opstabilede Papirer — „vor ædle Bundsforvandle, Hans czariske Majestæt har seirrig betraadt Sverrigs Kyster og hans tal-

rige Gallejer spærre Stokholms Havn." — "Det vide vi
 jo allerede og vi vide ogsaa hvad for et Huus hans Solda-
 ter holde omkring Hendes Majestæts Hovedstad" — udbrod
 Kongen med fortredelige Miner og reiste sig — "For Gud!
 det duer ikke — — lige for Europas Dine — — hvad
 ville Cabinetterne domme om en saadan Krig?" — "Men
 Hovedsagen opnaaes dog" — indvendte Ministeren med en
 smilende Dvergngang i Stemme og Blik — "Hendes svenske
 Majestæt veed hverken ud eller ind — — og hvad er alle
 disse Ulykker andet end nødvendige Følger af Krigen. Gaaer
 det blot Slag i Slag, nødes hun og Rigsraadet omsider til
 at gribe den første Haand, der byder Fred; men i saa Fald
 maa Eders Majestæt tillade mig at bemærke, at vor ædle
 Bundsforvandte ved sin raske Fremstriden er nærmere til at
 opnaae de fordeelagtigste Betingelser." — "Javist, det gjør
 han sikkert, seer han blot sit Snit; han er snu nok dertil"
 — smaasnakkede Kongen og gif hurtig over Gulvet — "Vi
 forstaae Eder ret godt, Wibe! I mener, at vi gaae for lang-
 somt til Værks; men vi give Eder vort kongelige Ord paa,
 at Skylden ikke ligger hos os; Frankerig og Preussen holde
 Dje med vore Bevægelse og kors sig, vi maae tilstaae,
 med Rette over vor moscovitiske Bundsforvandedes barbariske
 Maade at føre Krig paa." — "Deri have vi jo ingen Deel"
 — bemærkede Ministeren — "Eders Majestæts faderlige
 Milddhed har jo allerede vundet svenske Hjerter i tusindvis."
 — "For Gud! det stræbe vi ogsaa efter og mene, med saa-
 dant Baaben at vinde mere end med Ild og Sværd" —
 forfikkede Kongen med Selvsølelse — "men hine to Magter
 skjære helst Czaren og os over een Kam, for at have gyldi-
 gere Anledning til at gribe Sverrig under Armene; desuden
 skriver vor nidkjære Ven, Grev Holstein, fra London, at det
 engelske Cabinet begynder at gjøre alvorlige Miner ved vore

raske Fremskridt og pønser paa at drage os en Streg i Reg-
 ningen; desaaarsag have vi anseet det for klogest at standse
 i nogen Tid, for at lade den første Dpfsigt tabe sig." Wibe
 rystede lidt alvorlig paa Hovedet; men det vante Smil
 vendte tilbage om hans Læber, idet han yttrede: „Dvad
 Eders Majestæt der i Eders Wiisdom har besluttet, formaster
 jeg mig ikke til at dable; kun vil det synes mig, at Eders
 Majestæt med den veludrustede Krigsmagt, der blot venter
 paa Signalet til at offere Liv og Blod, vilde være istand
 til, i Forening med Hans czariske Majestæt at beseire Fjen-
 den og faae den ønskeligste Fred undertegnet, for noget af
 hine Cabinetter kunde komme sig af Forundringen og gjøre
 alvorlige Skridt — —." — „Det have vi ogsaa tænkt os“
 — faldt Kongen ham i Ordet — „men vi have dog Grund
 til at være forsigtige, allerhelst da Fjenden endnu staaer med
 anseelige Tropper i Feldten og har stærke Fæstninger at
 støtte sig til.“ — „Eders Majestæt behager at glemme, at
 Rheinschild trækker sig frygtsom tilbage, alt som vor seirrige
 Armee strider frem; endnu har Eders Majestæt ingen Mod-
 stand af Betydning mødt, og da Fjenden i disse Dage har
 mistet en saa uhyre Mæsse Skyts og Provision, vil det see
 maadeligt ud for ham med Fæstningernes Forsvar.“ —
 „Huff os ikke derpaa“ — foer Kongen uvillig i Beiret —
 „det er ogsaa en af vore Grunde til at overveje hvert Skridt;
 byggede vi ikke saa sikkert paa, at faae alt det Krigsma-
 teriale i vore Hænder — — sandelig! formaaede vor mæg-
 tige Flaade ikke at borttage de værgeløse Transportfartøjer,
 hvor kunde vi saa tænke paa at blive Nester over de med
 Batterier og Krigsskibe opfyldte Havne ved Gothenborg og
 Marstrand, for ikke at tale om den hartad uindtagelige Fæst-
 ning Carlsteen.“ — „I saa Henseende maa jeg tillade mig
 at gjøre Eders Majestæt en Bemærkning, at nemlig Schout-

bynacht Tordenskjold bevogter hine Havne, og skulde Fjenden endda bryde frem fra den Kant, bliver det Schoutbynachtens Skyld; thi han har jo Stridsmagt nok hos sig." — "I skal, for Gud! ikke lægge ham noget til Last" — udbrød Kongen som før — „havde vi saa sandt overdraget ham det Hverv at hente Transportflaaden, laae Fartøjerne ikke nu paa Havsens Bund med al den Munition, vi havde gjort Regning paa at anvende til Fæstningernes Betvingelse." — „Jeg vover ingenlunde at modsigge Eders Majestæts naadige Mening om denne unge Søofficeer" — drejede Ministeren af — „men tillader mig kun at bemærke, at Uheldet med Transportflaaden hører til de uundgaelige Omverlinger af Krigslykken og at Admiral Rosenpalm som en erfaren Officeer vist ikke har forsømt sin Pligt. Derhos vil det synes mig, at Eders Majestæts naadige Mening om Schoutbynachten taler for, at han vil passe paa Fjenden, saa at vi ikke fra den Kant have at befrygte nogen Forstyrrelse af vore Angrebsplaner, og naar Rosenpalm først har overtaget Blokade=Escadrens Commando, vil han sikkert ved glimrende Bedrifter gjøre det forrige Vanheld godt igjen." — „Bist ei, Wibe! I behandler den Ting for let — — naar vi nu sige Eder, at den kjække Schoutbynacht netop mangler Munition og Mandskab og har i disse Dage ansøgt os om at stikke ham begge Dele — — og I veed dog ligesaavel som vi, at vi ei tør svække os, allerhelst da Rheinschildts rolige Holdning gjør al Narvaagenhed nødvendig." — „Eders Majestæt behøver jo blot at befale, og inden otte Dages Forløb have vi frist Mandskab og Munition fra Danmark — —." — „Ei, ei, det gaaer ikke an — — nei, for Gud! gjør det ei; som Landsfader kan vi ikke forsvare for vor omme Samvittighed at hente flere Forsørgere bort fra Huns og Hjem og tage flere Hænder fra Mark og Bærksted; og hvad

Krigsmaterialet betreffer, saa have vi allerede hartad an-
 strængt os over Evne, saa vi snart see Bunden af vor Raase.
 Vi sige Eder, Wibe! der maa bedre Raad til" — guidende
 sine Hænder, stred Monarken atter over Gulvet, uden at
 bemærke Ministerens ironiske Smil; efter et Minuts Taus-
 hed tog denne Sidste igjen Ordet: „Ifølge min underdanige
 Anskuelse kræver under alle Omstændigheder Eders Majestæts
 Være, punktligt at holde det kongelige Ord, der gaves Hans
 czariske Majestæt; er han end noget voldsom i sin Udfærd,
 er han dog en vigtig Bundsforvandt og ved hans nuværende
 heldige Fremgang bliver det endog politisk klogt at holde
 gode Miner med ham og ikke staae tilbage i Energi, i det
 mindste indtil Byttet er deelt." — „Vi have endnu aldrig
 brudt vort kongelige Ord og kun en uundgaelig Nødvendig-
 hed skulde i nærværende Tilfælde node os dertil" — sagde
 Kongen med noget usikker Stemme — „men om denne Nød-
 vendighed nu indtraadte, hvad da? vi spørge Eder, Wibe!
 hvad da? Hvis de store Cabinetter lægge sig derimellem,
 var det da ikke bedre, at vi i Tide havde holdt os til-
 bage end om vi vare gaaede for vidt?" — „Jeg vover
 gjentagende at gjøre Eders Majestæt opmærksom paa, at
 vi netop derfor skulde gaae rask til Værks og trænge hur-
 tigt fremad, for at møde vor Bundsforvante paa Halv-
 vejen, at han ikke skal dele Byttet som Løven i Fablen." —
 „Men Fæstningerne, der ligge paa Bejen, hvordan faae vi
 dem? — — vist ei, Wibe! det gaaer ikke, det vilde vare
 for længe." — „Eders Majestæt kunde jo følge andre store
 Hærforerers Exempel og gaae Fæstningerne forbi, for at naae
 Hovedmaalet — —." — „Vi skulde beholde Fæstningerne i
 Nyggen — — for Gud, Wibe! I er en god Statsmand,
 men en daarlig General." — „Jeg bøjer mig dybt for Eders
 Majestæts større Wiisdom i saa Henseende; men ifølge min

ringe Mening vilde der i dette Tilfælde ikke være stor Fare ved at gaae Fæstningerne forbi; har Eders Majestæt i Forening med Czaren først tvunget Hendes svenske Majestæt og Rigsraadet i Stofholm til at undertegne Freden, og har Eders Majestæt faaet de gamle danske Provindser, Skaane, Halland og Blekingen atter lagte under Eders retfærdige Scepter, da aabne Fæstningerne nok selv deres Porte, ligesom Svenskerne allerede modtage os med aabne Arme, og da komme Cabinetterne for seent med deres Mægling, ja selv den engelske Flaade vil, naar Sundet først ligger midt i Danmark, nodes til at vende hjem med usorrettet Sag, eller i alt Fald kun forfølge Hans czariske Majestæts Gallejer og være glad ved, selv at slippe ud igjen af Østersøens Dør." — „For Gud! I er dog en bedre General, end vi antog Eder for" — smilte Kongen og en usædvanlig Rødme oplivede hans indfaldne Kinder — „Skaane, Halland og Blekingen — — vist er det danske Provindser, og til evindelig Ære vil det geraade vort Regimente, om vi atter sammenføjede dem med Moderlandet; saa havde vi Opreisning for ti dyre Krigsaar. Vi ville overveje Eders Raad — — Skaane, Halland og Blekingen — — vist ere disse gamle danske Provindser nogen Anstrængelse værd. Kom, Wibe! vi ønske at besøge Leiren og glæde vort kongelige Hjerte ved Synet af vore tappre Krigere — — vi agte dernæst, om Gud vil, at holde et Krigsraad i Morgen." —

En høi, sneehvid Ganger med gyldent Skaberk stam-
pede utaalmodig udenfor Hovedkvarteret; med opspilede Dine
gabede de sammenstrømmende Stoddere og andre ørkesløse
Tilskuere paa den galonnerede Ridekrægt, hvem de i Forst-
ningen antog for Kongen. En Mængde Hofmænd og Ad-
jutanter, hvis lette Samtaler og lystige Blik stak sært af
mod de usle Tilskueres dæmpede Bemærkninger og lum-
merfulde Miner, stode ved deres velnærede danske Heste, sær-

dige til at svinge sig op. Noget længere tilbage holdt en Afdeling af Hestgarden; som naglede til Sadlen sadde disse herfuldte Skikkelse tause og ubevægelige med vægtige Sværd i de kraftige Næver og syntes især at tilbrage sig Smaa-drengenes ivrige Beundring. Raslende presenterede Skildvagnerne Geværet; Hofmændene afbrød Samtalen og lagde deres Ansigter i alvorlige Folder, medens en ærefrygtsfuld Mumlen gjennemløb den tætte Kreds af Tilskuere. Kongen traadte ud af Døren; nikkende naadig til alle Sider, nærmede han sig den urolige Ganger og satte Foden i Stigboilen. Idet han hørvede sig op i Sadlen og saae ud over de Omstaaende, udbød han: „For Gud! det ahner os at vi faae vigtige Efterretninger; komme ikke der et Par Søofficerer, der synes at have Hastværk — — vi tilstaae det, vi ere nysgjærrige at erfare om de komme fra Rosenpalm eller Tor-denskjold.“ Som man vel kan tænke, fore Alles Blik hen i samme Retning, nemlig ned mod Havnen, hvorfra tvende Søofficerer iulte hid med bevingede Skridt, og en saa fuldkommen Laushed indtraadte, at man kunde høre Mandedraget. „Jeg troer at kunne forsikre Eders Majestæt, at disse unge Mænd komme fra Gothenborgs Escadre“ — sagde omsider Wibe — „i det mindste kjender jeg den ene af dem; det er Capitain-Vieutenant Ployart.“ — „Da maa der være forefaldet Noget; vi kjende Schouthynachten og vide at han ikke sender Stafetter uden i sær Anledning“ — bemærkede Monarken med dæmpet Røst, og medens han med den flade Haand klappede sin urolige Ganger paa Halsen, skiftede han næsten Farve, som i en voldsom Forubsolelse af en vigtig Begivenhed. Der indtraadte atter en spændt Laushed indtil Søofficererne vare komne ind i Kredsen af de fornemme Nytttere. Med en ærefrygtsfuld Bøining nærmede Ployart sig

Rongen, som kun hilste med Haanden og betragtede ham med et spørgende Blik.

„Schoutbynacht Tordenstjold lader formelde Eders Majestæt sin ydmygste Respect“ — begyndte Søofficeren; men næsten heftig afbrød Rongen ham: „Vi veed det, I er Capitain-Lieutenant Ployart — — hvad Budskab har I?“ — „Lieutenant Poulsen her skulde allerede for flere Dage siden have bragt Eders Majestæt en vigtig Melding; men han opholdtes af Modvind, saa at jeg har indhentet ham“ — vedblev Ployart og pegede paa den anden Søofficer — „nemlig at den i Marstrands Havn forsamlede Escadre er afvigte 23de deels erobret, deels ødelagt og selve Byen tagen i Besiddelse — —.“ — „Gud være lovet!“ — raabte Rongen og aandede friere i Beiret — „der fik vi dog en glædelig Efterretning — — vi sagde jo nok at det ahnede os.“ — „Der næst har Schoutbynachten overdraget mig det hæderfulde Hverv at melde Eders Majestæt, at Fæstningen Carlsteen efter et ras og heldigt Bombardement har overgivet sig med alt Krigsforraad, som deri fandtes.“ Et Forbauselsens Udraab undsløi Alles Læber; en pludselig Rødme farvede Kongens Kinder; han tvivlede om at have hørt rigtigt og med skjælvende Stemme spurgte han: „Hvad siger I? — — forstaaer vi Eder ogsaa? Den stærke Fæstning Carlsteen — —.“ — „Eders Majestæts feirrige Flag vejer allerede fra dens høje Mure, og Commandanten er med samt den hele svenske Besætning skicket ind til Gothenborg.“ — „For Gud! det var det glædeligste Budskab, vi endnu have faaet i denne lange Krig — — hvad synes Eder, I Herrer! have vi ikke nok sagt det — — vi spørger Eder, Wibe! — — at vi ikke have nogen nidsjærere Tjener eller kjæffere Krigsmand end denne lille Schoutbynacht Tordenstjold.“ — „Jeg har her ved den Ære at overrække Eders Majestæt Schoutbynachtens

egen Melding, som han efter skyndsom Leilighed har nedskrevet." — „Giv hid, Capitain Ployart! — — ja vist, som vi siger, virkelig Capitain paa vor Flaade; det Budskab er, for Gud! en saadan Forfremmelse værd — — Carlsteen er altfaa i vor Magt — — til Hest, 3 Herrer! den Esterretning maae vi bringe Armeen, at hver dansk Mand kan glæde sig med sin Konge." Han rakte Wibe de modtagne Papirer; derpaa hilste han venlig til Ployart og trykkende Sporerne i sin Gangers Sider, fløi han afsted; dette Seirsbudskab syntes at have gjort ham tyve Aar yngre. Hviroftede og larmende galopperede Hofmændene, Adjutanterne og Livgarderne bagefter, medens de opstrækkede Tilskuere over Hals og Hoved flygtede til alle Sider.

Skjondt hemmelig Misundelse vistnok rørte sig i en eller anden høi Officeers Sjæl, modtog Hæren dog Esterretningen om Carlsteens Erobring med almindelig Glæde og et nyt Liv vaagnede i den for saa Djeblikke siden saa søvnige Leir. Da Budskabet var blevet bekendtgjort for de i al Hast opstillede Regimenter, befalede Kongen at der skulde skydes Victoria og uddeles stærkt Ol blandt Tropperne. Snart hundrede ogsaa Kanonerne løs saavel i og omkring Leiren som paa de i Strømsfjæds Havn og ved Koster beliggende Krigsfartøjer; Trommerne røstes og Trompeterne skingrede, uden at man nu dæmpede Larmen af Hensyn til Hans Majestæts Nærværelse. Den strenge Krigstugt løsnedes for et Djeblik; Over- og Underofficerer, simple Infanterister og Ryttere samledes eendragtige i samme Lag, fortalte, jublede og sang i Munden paa hinanden; ofte og fra hver Gruppe lod Tordenstjolds Navn, denne Dagens Helt, om hvem Enhver nu vidste at fortælle en Historie, et Eventyr, det ene vidunderligere end det andet. Som om denne Begivenhed havde bortveiret al Raadvildhed, gjort al Forsigtighed overflødig, drejede den

almindelige Samtale sig om Sverrigs Erobring, der nu an-
 faaes for utvivlsom, tildeels for fuldendt; thi de Ord, der i
 saa Henseende vare undslupne Majestæten i hans Glædes-
 ruus, gik fra Mund til Mund og tiltoge stedse i Driftighed
 og Betydning. I den sene Sommeraften lignede Leiren en
 illumineret By; Soldaternes Jubel og Glasfenes Klang hor-
 tes fjernt og nær; fra alle Kanter dundrede Glædesstud ud i
 Natten; Fakler og Baal lyste overalt; hist og her satte Mu-
 sikens Toner unge og gamle Been i Bevægelse til en baccha-
 nalsk Dands. Da forstummede omsider Misundelsen og Bag-
 talelsen, medens Schoutbynachtens Venner hævdede Røsten;
 man mærkede nu, at Tordenstjold var entret op til en Høide,
 hvor Pilene vanskeligt kunde naae ham.

Men vi ville vende tilbage til vor Helt, som imidlertid
 ikke laa stille paa sine Laurbær. Vi finde ham ikke længer
 ved Marstrand eller Carlsteen; her vejer det danske Banner
 fra Castellets Flagstok og et Par Gallejer ligge paa Bagt i
 Havnemundingen; Marstrands Indvaanere vandre i Hobetal
 tilbage til Byen, hvor de atter tage deres Boliger i Besid-
 delse og hvor Alt igjen har faaet et saa fredeligt Udseende,
 at kun de nedstuede eller bestadigede Huse minde om Krigen.
 I det Fjerne dundrer det derimod huult, lig en heftig Ra-
 nonade, og nærme vi os Gothenborg, da faae vi atter Dje
 paa de danske Svaner, der under Tordenstjolds Blodslag paany
 spille op. Drlogsstibene „Lolland“, „Byen“, „Delmenhorst“,
 „Oldenborg“, „Sværdfissen“ og „Tomleren“ see vi i Dpfei-
 ling paa Gothenborgs Fjord; Gallejerne „Prinds Carl“ og
 „Charlotte“ have taget Prammene „Langemaren“ og „Spyd-
 stagen“ paa Slæbetoug og ere i Færd med at bugser dem
 tæt ind under Ny-Elfsborg, hvis Jldsvælg udtordne Død
 og Ddelæggelse mod den forvorne Fjende. Nygtet om at
 6000 Mand Danske ere under Veis, for at kastes i Land

paa Hisingeøen, har indgivet Tordenskjold den Idee at forsøge et pludseligt Angreb paa Ny-Elfsborg. Hans Lykkes Stjerne synes at vinke ham længere fremad; indtreffer hiin Undsætning til rette Tid og hindrer Fienden i at forstaa sig paa Den, da kan Planen ikke slaa feil og — maaskee kan et uventet Angreb ligesaa hurtigt gjøre ham til Herre over Gothenborg, som han bemestrede sig Marstrand. Prammene og Bombardeergaliothen „St. Johannes“ have nu indtaget deres Stillinger i et halvt Kanonstuds Afstand fra Fæstningen; tæt under dennes Mure, paa en lille Holm springer Grøtschilling i Land med tredive raske Gutter og planter en Mængde Haandmorderer midt under de Svenskes Ild. Paa et givet Signal begynde Prammene og Galiothen at fyre; Bomber og Tredivepundinger søge Vejen ind til Fæstningen, der dog intet Svar bliver skyldig. Natten udbreder sine mørke Binger over Hav og Land; Stjernerne blinke klart paa den uhyre, skysri Hvalsing og blodrød stiger Maanen op fra de urolige Bølger. Men de Kampende mærke det ei; fordoblende deres Anstrængelser og bydende Døden Trods, rykke de nærmere og nærmere, med hvert Dvarteer bliver Ilden heftigere, følge Skudene rasere paa hinanden; de over Hav og langs Kysten, i Bugter og mellem Klipper henrullende, tusindstemmige Ekkoer synes at smelte sammen til eet uhyre Brøl. Efterhaanden komme flere Seilere op og istemme den græsfulde Sang, blandt andre hiin svenske Gallease „Prinds Frederik af Hessen“, der nu fører dansk Flag. Men endnu har Schoutbynachten ikke bragt sin hele Styrke i Ilden; under lystige Sange, der klinge sært til Stykkernes alvorfulde Bragen, trække hundrede Somænd paa Marerne og slæbe „Frederikshald“, „Hjelperinden“ og „Stralsund“ frem langs Hisingeøen; som om det var Stjernefald, see de med smilende Miner paa de nedfaldende Bomber, de gloende Rug-

ler, der sprublende dukke i Bolgerne rundt om, og rammer Kuglen, styrte Kammeraterne blodende sammen, da synge de højere og højere, for at overdøve Skriget og med det samme kvæde de Faldnes Seirshymne. Kun Cheferne, Commandeur Hoppe paa „Frederikshald“, den gjæve Capitain Mogens Rabe paa „Hjelperinden“ og Capitain Tønder paa „Stralsund“, kaste mørke Blik til alle Sider og gysede ved hvert nyt Lag; thi de brændte af Utaalmodighed efter at kæmpe under Heltens Dine; de frygtede at komme for seent til at plukke deres Blade af Krandsen. Med sit Træbeen tramper Tønder Takten til sine Matrosers Sang; han vilde gjerne derved paaskynde Farten, i det mindste tramper han af og til hurtigere end det Tempo, hvori Gutterne synge. — Nattens Skygger svinde bort, Stjernerne sluktes deroppe; Himlen gløder stærkere og stærkere i Øst. Gjennem de bristende Morgenstyer ruller Solen straalende frem og forgylder atter den faldede Jord. Endnu dundrer Kampen fort; endnu brøler det chaotiske Ekko fra Syd til Nord, fra Øst til Vest, som om Stovets Børn engang vilde vise, hvilken Larm de mægte at vække. Skytskibene og Fregatten ere nu komne op og have indtaget deres Stillinger; det udmattede Mandskab afløses af friske Folk, og nu skal Ilden for Alvor begynde fra alle Svælg, ogsaa fra de paa den lille Holm opsatte Haandmorterer. Baadsmandspibens Lyd slynger sig fin og skjærende gennem det vældige Bulder, og paa Drlogskibene trænge Somændene sig sammen om den høje Skandse. Med blottede Hoveder og de barkede Ræver foldede om den begede Hat, lytte de til Herrens Ord; hverken Stykkernes dødsvarslenende Røst eller de forbifarende Kuglers Susen formaae at forstyrre denne deres Andagt eller at rive deres tillidsfulde Blik bort fra det stolte Flag deroppe. — Om bord paa „Lolland“ bivaaner Tordenskjold Gudstjenesten; ogsaa han har blottet sit

Hoved og i en næsten ydmyg Stilling synes han at lytte til den blege Geistliges kraftige Ord; dog ere hans Miner adspredte, han kaster ofte det sunklende Blik til Høire og Venstre; man mærker nok, at han med den bedste Villie ei kan sjerne sin Opmærksomhed fra Kampen og dens Gang, og at han med Længsel imodseer Gudstjenestens Tilendebbringelse, skjøndt han selv har paabudt den. Tæt ved ham see vi en fremragende Kæmpeffikelse, med hvis iisgraae Haar Binden leger; det er Ole Olesen. Hans ellers saa steenhaarde Ansigt har i dette Djeblig antaget et fromt Udtryk; han synes virkelig i ivrig Bøn og hans Blik er vendt mod det Høje — dog, maastee betragter han kun det skjære Flag, under hvilket hans Haar ere blegede, under hvilket han har kæmpet saa mangen raft Kamp; maastee tæller han i Tanken de Aar, han har stridt, og ahner, at han ei har mange tilbage; thi nu er hans Dnske jo opfyldt, at see sin Yndling nær ved den Top, som han antager for den højeste Tinde af denne Verdens Ere og Lykke. — Herrens Tjener udtaler Betsignelsen; Sømændene holde i stille Bøn Hattene for deres Afsyn og Ole Olesen klemmer sin ganste flad, idet hans Blik næsten med Begeistringens Ild endnu engang søger op til Flaget, der susende bevæger sin Flig hid og did mellem Himmel og Hav. — Baadsmandspiben lyder og med styrket Mod stilles Sømændene ad, for paany at see Fjenden under Vine. Ilden, der var sagtuet paa de danske Skibe, broler atter løs med stigende Kraft og Ruglerne gjøre frygtelig Virkning paa begge Sider. En hvidgraa Sky hvirvler op fra Ny-Elfsborg; med et rystende Brag fare hele Mæser af Muur- og Tommerværk, Menneffer og Rugler op i Luften, sprede sig i Høiden og styrte i alle Retninger ud i Havet. Det var et Krudttaarn, der sprang; brydende ud i vild Jubel over deres Baabens Lykke, kappes Sømændene nu om at efterligne dette

Mesterstrib. Men ogsaa de svenske Stykker ere godt rettede og mangen spær Kugle borer sig ødelæggende ind i Skibenes Egesider; „Sværdfisken“ er saaledes ilde tilredt og mange Gutter ere gaaede til Bunds; det ligger allerede paa den ene Side og slæber sine Kanoner i Bandet; det maa hales ud af Ilden. „Frederikshald“ har faaet utallige Kugler i Skroget, nogle mellem Vind og Vand. Et Par Bomber dale ned paa Skytstribet „Hjælperinden“ og springe midt paa Dækket. En Regn af sex og tredive Pundinger stryger hen over „Stralsund“; men Røg og Damp skjule Virkningen for Alles Blik, de atter løsne de fulde Lag overdøve Strigene og Commandoraabene.

Jilfom steg Tordenstjold ombord paa „Stralsund“; hele Mandstabet var just pebet op, for, saavidt Omstændighederne tillode, at udbedre de sønderstribte Redstaber, skaffe de Døse af Bejen og eftersee, om Skroget havde faaet Grundstrib. Der herskede nogen Forvirring og verledes betænkelige Djæfaste; men ved Schoutbynachtens Ankomst vendte Orden og Koldblodighed tilbage; med et skingrende Hurra ilte alle Mand til Arbeidet og syntes pludselig at betragte Dmgivelserne med ganske andre Dine.

„Sei der, Gutter! er dog ikke passeret nogen Ulykke med Eders Chef?“ — raabte Tordenstjold og søgte omkring med Dinene. „Hr. Capitainen ligger for Anker deroppe“ — mælede en Søconstabel og tog Hatten af. Lidt forundret saae Tordenstjold paa Sømanden, da han ikke kunde begribe dennes Ligeegyldighed ved en saadan Melding; uden at indlade sig paa videre Forklaring, fortsatte han derpaa Bejen op til Skandsen, hvor Skibschirurgen og et Par Lieutenanter vare bestjebte om Tønder.

„For Djævelen! haaber dog ikke, Du har faaet Grundstrib, Kammerat!“ — udbød vor Helt og drog Brynene

sammen — „vilde heller see Dit smukke Skib springe i Luften, end Dig gaae til Bunds.“ — „Tak, tak, Hr. Broder!“ — stønnede Capitainen og et Smil foer over hans af Smerte fordrejede Ansigt — „jeg er endnu flot og en virkelig Tommermand skal reparere mit Skrog — — for Satan! skynd Eder at faae Remmene løs — — jeg skal sige Dig, Hr. Broder! Fjenden ærgrede sig over, at jeg endnu stavrede frisk omkring paa Dækket, uagtet han sidst under Rygen hentede mit ene Been, og saa har han i Dag rigtig skudt mig Stylten væk.“ — „Gud være lovet! det er intet andet“ — trøstede Lordenffjold og hans Nafsyn opklaredes — „frygte det Værste og hørte, Du havde faaet nok for dennegang; kommer desuden fra „Hjælperinden“, hvor de have sonderstodt mig den brave Mogens Kabe; hans Been er knust af et Bombestykke, og seer ikke ud til, at han gjør det længe meer.“ — „Stakkels Djævel!“ — vedblev Lønder, uden at smile — „var en kjæf Gut og prægtig Kammerat — — uf; det kan jeg ellers forsikre, en saadan Svie forvoldte det mig ikke, da jeg første Gang mistede mit Been.“ — „Skal faae den Træstump ærlig betalt, som om den havde været af Kjød og Blod“ — forsikrede Schoutbynachten — „er ellers en ubeleilig Hændelse; tør ikke give Fjenden et Dieblik Pusterum.“ — „Grist, I Herrer!“ — henvendte Lønder Ordet til de omstaaende Officerer, og hans Stemme lød kraftig, skjøndt han blev bleg af Smerte — „paa Eders Post — — for Satan! I hører jo Schoutbynachtens Ordre. Send Fjenden en dundrende Tak fra mig — — sei der, Du Smaa! kryb saa ned til min Doctor, Tommermanden, og spørg, om han ikke snart har hovellet Venet til.“ Lettende paa Hatten skyndte Officererne sig til deres Kanoner; hurtig og smidig som en Kat forsvandt

Rahytsdrengen gennem Lugen til det underste Dæk, for at udrette sin Chefs besynderlige Ordre.

Atter og atter hundre Stykkerne løs fra alle Sider, omtrent som naar Stormen stødvís hylér frem; de i det foregaaende Minut Faldne eller Dvæstede ere allerede glemte og erstattede med friske Gutter. Krudtdampen begynder at samle sig i mørkladne Skyer, der udstrække sig over Hav og Kyst; Dagen helder og Skyggerne voxer til det Uhyre; derfor seer man ogsaa hist og her et flygtigt Blink fra de, vistnok tusinde Jdsvælg, der i Dag have Kósten; mange af disse ere glødende og idet de sprænges, knuse de Alt rundt-omkring. — Et Flag farer i Veiret paa Ny-Elfsborgs nordøstre Kant; i den dalende Sols Straaler skinner det rødt som et Blodflag; men Sømandens erfarne Øje gjenkender den hvide Flig og han antager det for et Fredens Tegn. Da holdtes inde med Jlden; ogsaa Fæstningens Kanonetie; en frisk Luftning bortfører de graae Krudtstykker; idet Solen synker ned i de fjerne Bolger og endnu kun forgylder Bjergaasene og Skibenes svejende Toppe, stryger en danst Chalup med hvidt Flag i Agterenden ind til Ny-Elfsborg med Hilsen og Brevstak fra Schoutbynachten, som lader spørge sin ædle Fjende, om han er til Sinds at overgive sig. Men vor Helt har dennegang fundet en værdig Modstander i Fæstningens Commandant; denne ridderlige Svensker vægrer sig ved at modtage nogen Skrivelse fra Fædrelandets Fjender; den hvide Fahne, han har stukket op, var kun et Tegn til Befalingsmændene i Gothenborg, om at sende Forstærkning; isvrigt lader han bevidne Schoutbynachten sin dybe Hoiagtelse. — Imidlertid ryddes Drlogsstibenes Dæk; Mersseilene ere gjorte løs og dasse mod Masterne; Constablerne staae færdige med de brændende Lunter og fra „Vollands“ Stang vejer det blaa Flag som et Tegn

paa, at Angrebet igjen skal begynde for Allvor. Endnu engang sendes Chaluppen derind i samme Grinde; men Svaret lyder som før: Commandanten vil forsvare sig og Sverrigs Vre saalænge han har et Skud Krudt tilbage. Dæmringen sænker sig over Land og Hav; bleg og hemmelighedsfuld titter en enkelt Stjerne hist og her frem paa den nordlige Himmelhvælving. En uhyggelig Stilhed sænker sig over den store Mæsse Skibe og de tusinde levende Væsener, der røre sig paa dem; det er som om Naturen taug af Rædsel over det Forbigangne og gyste for hvad der skulde komme. En utydelig Larm, en pludselig Travlhed opstaaer paa og omkring nogle af de sværeste Krigsskibe; disse Kolosser komme snart i Bevægelse og fjerne sig langsomt fra Fæstningen gennem de brusende, modstræbende Bølger. Det er Orlogsskibet „Tomleren“, Skytsskibene „Frederikshald“ og „Hjælperinden“, Fregatten „Stralsund“ og Galleasen „Prinds Frederik af Hessen“; de lægge sig udenfor Skudvidde, for i al Hast at udbedres, da de næsten ere gjorte udhygtige til Kamp. De øvrige Fartøjer forblive derimod paa deres farefulde Positioner, og med Utaalmodighed imodsees Signalet til et fornyet Angreb. — Schoutbynachten har forgjeves ventet paa de danske Landkrigeres Ankomst til Hisingøen; hvert Djeblif kan han befrygte at see Fjenden plante sine Kanoner der; han maa altsaa dele sin Opmærksomhed og indseer, at der maa strides til en afgjørende Kamp for Svenskerne gjøre Forsøg paa at bringe ham mellem en dobbelt Ild. Med sin Chalup farer han i Nattens Skjul fra Skib til Skib, for at anordne og hjælpe, opmuntre og vise tilrette, og ved Middnat giver han derpaa det velbekendte Signal. Nu afløses Nattens Stilhed af Stykkernes Torden, til samme Tid fra „Spydstagen“ og „Langemaren“, fra „St. Johannes“, „Holland“ og de smaa Morterer paa Holmen. Ny-Elfsborg,

der kun synes at have tiet saalænge, fordi den ikke tiltaltes, er heller ikke seen med at aabne Ilden fra sine hundrede Svælg; næsten høitideligt ruller det frygtelige Ekko hen langs Kysten og til de sjerne Bjerge, medens Kanonerne blinke sjernt og nær i den temmeligt mørke Nat; Bomber og Kugler suse forbi eller slaae knusende ned mellem Master og Ræer, mellem Klipper og Muurvært.

Det gløder atter paa den østlige Himmel; det lysner gennem den trykkende Røg og Damp; en frisk Morgenvind kruser Bølgenes Toppe og tilbifster de udmattede Somænd en velgjørende Kjøling. Endnu er Kampen uafgjort; Mure ere nedskudte, Kanoner sprængte, Master og Planker knuste og hundrede af tappre Krigere have ubaandet det sidste Suk; men endnu vejer det svenske Flag fra Ny-Elfsborgs Tinde ligesaa stolt som det danske Kors, der af Vinden udfoldes over de fortladne Bølger, og med usvækket Kraft tildordne de hinanden en rystende Morgenhilsen.

„Tænk, de lade os som sædvanlig stytte os selv og komme an derpaa, om vi skyde disse Klipper i Gruus eller selv gaae til Bunds under Arbeidet“ — sagde Tordenstjold, som med noget omtaaget Vand atter besteg „Lollands“ Skandse, efterat have gjort en Runde paa Escadren — „for Djæveln! har dog viist vore høje Herrer, hvad der kan udrettes, naar man tager Tiden i Agt — — var saa sikker paa, at de sex tusind Mand skulde gjøre Landgang paa Hisingen, men har endnu hverken hørt eller seet til dem.“ Capitain Bude, som netop var i Færd med, gennem Rifferten at iagttage Bombernes Virkning paa Fiendens Skandser, lettede paa Hatten ad sin Chef og ladende Rifferten synke, svarede han: „Du er selv saa omtrent Skyld derti, Hr. Broder! Du har vant dem til at finde Arbeidet gjort hver Gang de med rebede Seil kom listende til Rampplad-

fen, hvor Du styrede hen for alle Klude. — „Men, for Djæveln!“ — vedblev Schouthynachten og slog med Haanden i Luften — „gjelder her saa godt som med eet Slag at lægge Skaane, Halland og Blekingen under den danske Krone. Var jo en aftalt Plan, at Landtropperne skulde virke i Forening med os, og blive nu borte i det rette Djeblif.“ — „Rigtig, det er det gamle Regimentes gamle Slendrian“ — bemærkede Bude — „det undrer mig, at Du, Hr. Broder! endnu kan undre Dig derover. Du kan ellers gjerne Skridt for Skridt erobre Sverrig for dem; det have de Intet imod, naar Du kun ikke forlanger, at de høje Herrer skulle umage sig for meget med den Smaating — — for Resten seer det ud til allehaande, og tager jeg ikke feil, er Du just ikke for Alvor vred derover, at Sneglene ogsaa denne gang komme for seent“ — tilføjede Schouthynachtens foruds Kammerat med et ironisk Smil. „Djo! Du siger noget“ — lo Tordenstjold og Styen drev næsten bort fra hans Pande — „kunde nok være, hvis Svensken kun ikke er resolut nok til at plante Kanoner paa Hisingen; kunne med vort ringe Mandstab neppe forbyde ham det — — for Djæveln! mene det forbandet godt og ere mindre forfnytte end paa Carlsteen.“ Nogle Rugler fuste nemlig i dette Djeblif tæt forbi dem, langsfibs, og den ene slog ind i Mesanmasten, saa Splinterne floi til alle Sider. „Sei der, min gamle Vandhund! maa rette Din Kanon en Kjende højere“ — raabte han derpaa ned til Ole Dlesen, som netop paany ladede en sex og tredive Pundinger. Den gamle Sømand lettede paa Hatten og bøjede sin lange Skikkelse ned over Kanonen, for at efterkomme Ordren. Det knalbede og dundrede paa alle Kanter; en Kugle slog gjennem Galleriet, foer forbi Schouthynachten og mødte Styrmandens Legeme, idet han atter vilde reise sig. Den venstre Arm var borte tæt

ved Skulderen; Ole Dlesen vakkede, greb fat i Munden af Skandsseklædningen og sank ned paa Kanonen.

„Ikke forknytt, min Gut! ville stoppe Blodet“ — raabte Lordenstjold, som i tre Spring var nede hos ham og med skjælvende Hastværk rev sin Halsklud af og holdt den til det frygteligt gabende Saar — „sei der! Docteren skal komme.“ Med et ubeskriveligt taknemligt Smil nikkede Ole Dlesen ad sin Chef og mekanisk slap han med den høire Haand, for at tage Hatten af. „Med Forlov, Hr. Schouthynacht! lad kun Docteren blive borte“ — sagde han og rystede paa Hovedet — „Ole Dlesen har aldrig før søgt de blegnæbede Folks Hjelp, og nu mærker jeg nok, at mit Skrog bliver ikke mere slot — —.“ — „Tænker ei, det er saa slemt“ — trostede Schouthynachten og greb ham om Livet med kraftig Arm; thi han blev pludselig tung — „maa ikke snakke saa meget; kunde forbløde Dig.“ — „Det var ikke af Bejen, om Hr. Schouthynachten lod denne Skude gjøre en Vending“ — vedblev Styrmanden, og Dødens Blegghed drog over hans ærlige Ansigt — „Kuglerne komme alle langskibs — — tak, tak for al Vre og Godt! — — vogt Eder for Svenskeren fra denne Fæstning — — Gud velsigne Eder og — — vort Flag — —“ med en convulsivisk Bevægelse drejede han Ansigtet i Veiret, som for i Døden at vende Blikket mod det velsignede Flag, og med et dybt Suk sank han ud af sin Chæfs Arm ned ved Kanonen. —

Et Par Timer efter lagde en Deel Chalupper ind under „Hollands“ Gilling og flere Skibschefer begave sig ombord; de vare kaldte hid, for at modtage nye Ordre. Svært fra strog nok en Chalup frem og søgte ligeledes ind til Flaget; en ung Officeer iulte op ad Falderebet og skyndte sig op paa Skandsen, hvor samtlige Chefes vare forsamlede omkring Schouthynachten.

„Dho! glæder mig, allerede at see Hr. Capitain-Lieutenanten igjen, — raabte Tordenskjold ham imøde — „have i disse Dage mistet adskillige raske Gutter og her er fuldt op at tage Haand i. Er ellers nysgjærrig at erfare, hvad Nytt I bringer fra Hovedquarteren.“ — „Naadigst Budskab og Hilsen medbringer jeg fra Hans Majestæt“ — svarede den Nyankomne, det var Ployart — „Efterretningen om at Hr. Schoutbynachten har taget Marstrand og Carlsteen vakte stor Forundring og Glæde i Leiren og forstfaffede mig Capitains Rang — —.“ — „Gratulerer, gratulerer! har jo ærlig fortjent det. Hr. Capitainen veed ellers Intet om de sex tusind Mand, der skulde besætte Hisingen? Har med stor Fortrydelse mærket at de blive borte, og forekommer mig en maadelig Opmuntring at lades saadan i Stikken.“ — „Rigtignok har jeg hørt noget ymte om en sliq Plan“ — vedblev Ployart med en hemmelighedsfuld Mine — „strax efter min Ankomst til Hovedquarteren lod det til at hele Armeen skulde sættes i Bevægelse ned ad denne Kant; men som jeg troer, have de høje Herrer faaet Betænkeligheeder; dog skal jeg lade være usagt, om de lade sig skræmme af Rheinschild, som staaer hiin Side Gothenborg — —.“ — „Kan aldrig være Tilfældet; veed jo, at han knap har ti tusind Mand hos sig, og ligge jo henved tyve tusind Mand stærke omkring det danske Hovedquarteer; maatte i en Haandevending kunne blæse ham af Bejen.“ — „Kanskæe have nogle Efterretninger, jeg hørte vare indløbne fra den anden Side af Østersøen, bragt Hans Majestæt til at tage Reb i Seilene“ — bemærkede Ployart. „Dho! troer at lugte Luntten — — ja saa, har i saa Fald sær Anledning til at haste med dette Arbeide. Frisk, I Herrer! have neppe lang Tid tilbage at røre os i — —.“ — „For Resten skal jeg melde Hr. Schoutbynachten, at Hans Majestæt agter, ufortøvet at begive sig

til Marstrand, for at tage den erobrede Fæstning i Djesyn" — kaldt Capitainen ham i Ordet — „han venter at træffe Eder der og vil mundlig forstikke Eder om sin naadige Tilfredshed. Da jeg forlod Strömstad, var Hans Majestæt allerede i Begreb med at indsfibe sig.“ — „For Djæveln! er saare naadigt af Hans Majestæt“ — udbrod vor Helt ganske forundret, skjøndt han med det samme kastede et halvt fortvivlet Blik over til Fæstningen, hvis astagende Ild netop havde indgivet ham nyt Haab — „maa altsaa affted, for at modtage ham — — havde ellers gjerne selv fuldendt Arbeidet.“ Slaaende i Luften med den høire Haand, gjorde han et Par Skridt hen over Skandsen; efter et Minuts Taushed vedblev han derpaa, henvendt til Commandeur Hoppe: „Hr. Commandeuren vil da have at tage den øverste Commando i min Fraværelse; kan gjerne lade samtlige Fartøjer igjen hale ind til deres Stillinger tæt under Fjendens Kanoner; have jo nu saaet Skrog og Redskaber udbedrede. Venter ellers, at Hr. Commandeuren med al Flid vil opfylde sin Pligt og ikke lade det mangle paa en brav Somands Narvaagenhed og Mod.“ — „Jeg takker Hr. Schoutbynachten for det ærefulde Hverv og skal gjøre mit Bedste, at Fjenden ikke sporer Tordensfjolds Fraværelse“ — svarede Commandeuren og tog Hatten af, idet en Følelse af virkelig Høiagtelse eller maaskee Beundring formilbede det haarde Udtryk i hans stolte Ansigt. „Hr. Capitainen forbliver paa sin Post som Flagcapitain“ — henvendte Tordensfjold Ordet til Bude — „for at tage Commandoen over dette Orlogsskib og iøvrigt efter bedste Evne være Commandeuren behjælpelig med Raad og Daad. Capitain Ployart og Lieutenant Grottschilling følge med til Marstrand, og dermed Gud befalet, I Herrer! — — sei der, for Djæveln! havde nær glemt det“ — tilføjede han og vinkede ad Mathias Thyge,

som ogsaa skyndsomt stavrede op til Skandsen — „har altid viist Dig som en kjæk Gut og forstaaer at rette et Stykke, saa Kuglen ikke spildes; agter desaaarsag at betroe Dig det Hverv, at skaffe fire Morterer derover paa Holmen ved Hisingen; kan derfra nemt lange Castellet med dine Bomber.“ — „Det skal efterkommes accurat som Hr. Schoutbynachten befaler“ — mælede Søvagten og skræbde ud med sit friske Been; men idet han svang sin begede Hat hid og did og vendte Skraaen i Munden, vedblev han med en betænksom Mine: „Hvis Hr. Schoutbynachten ikke tager det værre op end det er meent, gad jeg nok have den bestemte Ordre for mig, om jeg i paakommende Tilfælde skal blive ved Mortererne eller lade disse blæsende Instrumenter i Stikken, naar en Officeer maatte sende Bud efter mig; for om jeg ellers tør sige min ringe Mening, kunde det jo nok hende sig, at Svensken lagde sig paa Siden af os derovre.“ Torstenskjold forstod ret godt Søvagtens Mening og ved atter at kaste et Blik hen over Kamppladsen indsaac han, at saasnart Mortererne plantedes paa det betegnede Sted, vilde Fjenden rimeligviis føre Artilleri over til Hisingen, for at bringe dem til Taushed, i hvilket Tilfælde den forsigtige Hoppe sagtens kunde faae i Sinde at kalde Mandskabet tilbage. Men for ikke at svække Commandeurens Anseelse, svarede han med et flygtigt Smil: „Har i ethvert Tilfælde at opføre Dig som det sig en ærefjær Søgut anstaaer — og ei forlade Din Post for en Kugle flytter Dig. Har for Resten at indhente nærmere Ordre hos Commandeuren.“ Dermed lettede han paa Hatten ad Officererne, og fulgt af Ployart og Grottschilling, begav han sig i al Stilhed ned i en Chalup, der saa Minutter efter strog hen ad Marstrand til. —

Som Tordensfjeld havde befaleet, lod Hoppe de udbredte Fartøjer atter indtage deres forrige Stillinger. Uden at lade sig forstyrre af Fjendens Rugler, fik Mathias Thye de fire Morterer opsatte paa en lille D nær ved Hisingen, paa den vestlige Side af Ny-Elfsborg. Derpaa aabnedes Ilden igjen fra samtlige Skibe saavel som fra Batterierne og fortsattes kraftigt den hele Dag; det lod til, at Hoppe vilde holde sit Schouthynachten givne Løfte. Svenskerne syntes imidlertid dennegang at ville afvæbne de Pletter, de i denne taaarige Kamp med Søhusaren havde faaet paa deres Kriegerhæder; Skud for Skud besvarede de tordnende Hilsener og da Fæstningens Mure paa flere Steder begyndte at synke sammen, udfyldte de Aabningerne med Skandskurve, plantede frisk Skytis derpaa og uforsærdet traadte stedse nyt Mandskab i de Faldnes Sted. Fregatten „Stralsund“, hvis Stormast var knust, og „Frederikshald“, der havde faaet flere Grundskud, maatte atter hales tilbage; med stigende Uro bemærkede man derhos mod Aften de Svenskes mistænkelige Bevægelser, idet en Mængde større og mindre Fartøjer nærmede sig Hisingen, sandsynligviis for at dække et drifligt Foretagende paa denne D. Næste Morgen opdagede Commandeur Hoppe, at Fjenden virkelig havde iværksat hiin befrygtede Plan, at opkaste Batterier paa Dens højeste Punkter og saaledes bringe Escadren mellem tvende Ild; deres Stykker lode ogsaa snart høre fra sig og gjorde i Forening med Fæstningens Rugler frygtelig Virkning. „Spydstagen“, „Langemaren“ og „St. Johannes“, der laae nærmest Den, maatte efter nogle Timers Kamp forlade deres Poster, da Ankertougene vare overskudte og Strømmen truede med at kaste dem ind paa Land. Det danske Batteri paa den nærliggende Holm var saaledes overladt til sig selv og skøndt det fyrede af al Magt, var det dog øjensynligt, at det i de

næste ti Minutter enten vilde blive skudt sammen eller blive taget med stormende Haand; thi en Mængde svenske Chalupper og nogle Gallejer nærmede sig allerede fra en anden Kant, medens Kuglerne fra Hisingen bestroge det hagltæt. Capitain Bude, som fra „Lollands“ Skanse bemærkede den overhængende Fare, haabede endnu at kunne komme tidsnok til i det mindste at redde det skjælle Mandskab; uden at indhente den Dverftcommanderendes nærmere Ordre, tog han nogle Chalupper med sig og styrede midt igjennem Kuglerengen ind til Batteriet.

„Gud være lovet! der kommer vor Chalup“ — jublede den commanderende Lieutenant — „afsted, Manne! vi kunne endnu redde os selv.“ Følgende deres Officeer, mylrede Mandskabet ned til Strandbredden og kastede sig hovedfuls i den første Chalup. „Sei der, Mathias Thye! tag Benene med Dig“ — raabte Lieutenanten tilbage; men med et satyrisk Smil gjorde Søvagten et vægrende Tegns med Haanden og idet han rolig ladede Morteren, brummede han: „Der kommer sagtens hæderligere Bud efter Mathias — — og den rette Chæfs Ordre lyder paa, at jeg skal opføre mig som en ærefjær Søgut.“ — „Lollands“ Fartøjer stødte fra; nogle hundrede Alen længere oppe lagde flere svenske Chalupper i samme Øjeblik ind til Kysten og med vildt Hurra sprang en Mængde Soldater og Matroser i Land. Da stak Mathias Luntten til; brolende udspyede Morteren sin Ladning og bekrivende en stolt Bue, dalede Bomben ned indenfor Fæstningsmuren. Med et tilfreds Smil fulgte Søvagten dens Flugt med Dinene; han syntes ei at lægge Mærke til de allerede fremstormende Svenskere, skjøndt han dog mekanisk greb til sin Dre.

„For tusind Elementer! — — Satans Karl! hvad gjør Du?“ — freg en af de forreste svenske Soldater og styrkede

løs paa ham. „Hvad en ærefjær Søgut skal gjøre“ — svarede Mathias Thye og svingende sit frygtelige Vaaben, spaltede han med et kraftigt Slag Svensterens Pandeskjal; men truffen af flere Geværkugler, sank han i næste Minut hen over sin faldne Fjendes blodige Legeme.

For dennegang var Slaget hermed forbi; thi Commandeur Hoppe formeente, at den af Svensterne nu indtagne Stilling maatte gjøre ethvert videre Angreb umuligt. Han gav derfor Signal til at hale udenfor Skudvidde og gif derefter med hele Escadren for Anker i en halv Meils Afstand fra Ny-Elfsborg.

Credie Capitel.

Frederik den Fjerdes kraftige Angreb paa Sverrig gjorde de store Hoffer opmærksomme; Peter Czars truende Stilling paa Mandsøerne og hans vilde Horders Plyndren omkring Stokholm bidroge derhos til at vække alvorlig Frygt for det svenske Riges Undergang; de tydske Magter ilte derfor med at følge Englands Exempel og slutte Fred med Dronning Ulrica. Lynsnar foer Nygtet om Tordensfjolds raske Daad ved Marstrand gjennem Sverrig; man ængstedes allerede ved Tanken om, i de næste Dage at see denne uovervindelige Søkriger plante sit Banner i Gothenborg, ja i selve Stokholm; over ham var man nær ved at glemme de langt farligere Moscoviter. Frederik, som var yderst misfornøjet med de ham af de mæglende Magter foreslaaede Fredsvilkaar, og hvis Uergjærrighed stedse fandt Næring i hans krybende Omgivelsers smigrende Forestillinger, hævede nu Hovedet igjen

og pønsede virkelig paa, til Lands at efterligne sin tappre Schoutbynachts Bedrifter til Soes. Men medens han var beffestiget med at sætte Hæren i Bevægelse, indtraf til Hovedkvarteret de fra dansk Side beskikkede Commissairer og medbragte fra Hannover, hvor Fredsmæglingen fandt Sted, nye Forslag, der lode langt fordeelagtigere end nogenfinde før; til samme Tid erfarede han fra en anden Kant, at Krigens Fortsættelse sandsynligviis vilde bringe ham i fiendelig Berørelse med alle de store Magter. Heraf lod han sig da bevæge til at standse den Seirsflugt, han saa mange Aar havde drømt om og nu omsider havde troet at skulle iværksætte. Mellem Svenske og Danske indtraadte saaledes et Forhold, der hverken var Krig eller Fred; thi vel gav Kongen sine Generaler Ordre til at trække sig tilbage og indstibe en Deel af Tropperne til Danmark, samt atter at sloise Strømstads Fæstningsværker; men de vigtigste Erobringere beholdt han dog i sin Magt. General-Major Hvidtfeldt sendtes med otte Compagnier til Marstrand, for at tage Carlsteen i Besiddelse, og en anseelig dansk Sømagt forblev i Nordsoen, for at bevogte de svenske Havne. Med stigende Utaalmodighed ventede Kongen imidlertid paa en føjelig Bind, der kunde bringe ham til Marstrand; hver Dag satte han Seil til fra Strømstad, men maatte bestandig vende tilbage for Storm og Modvind, ved hvilken Leilighed han flere Gange lagde et personligt Mod for Dagen, der mindede om fjerde Christian. Midt i August opfyldtes omsider hans ivrige Dnske; en skarp Nordenvind fyldte Seilene og bragte ham snart i Sigte af Carlsteen, fra hvis Linde det danske Flag udfoldede sig. —

Byen Marstrand havde et festligt Udseende; stareviis strømmede Folk ned til Skibsbroen og Bolværkerne, for ret at more sig over den Stads, man nu haabede at faae at

see. De i Havnen beliggende danske Gallejer og andre Fartøjer flagede og gjorde Alt klart ved Kanonerne; de pyntede Sømand vare opstillede paa Ræer og Bugspryd, og fra Castellet deroppe dundrede allerede nogle løse Stud ud over Sø og Land. Fra det nordre Gab kom Fregatten „Pommern“ under Kongeslag seilende ind i Havnen; en Mængde mindre Fartøjer fulgte i dens Kjølvand, og fra alle Kanter hilstes nu med Kanoner og Hurra. Saa snart Fregatten havde kastet Anker, stødte en pragtfuld Chalup med flere høje Søofficerer fra Slæbestedet og lagde ind under Skibets Gilling; Tordenstjold steg med sine Ledsagere op ad Falderebet.

I Nærheden af Stormasten stod Frederik den Fjerde, omringet af en Mængde Herrer i glimrende Dragter, blandt hvilke man bemærkede Geheimeraaderne Wibe og Møsting, Kammerherre Gabel, Generaladjutant Løvenørn og mange andre af Datidens bekjendte Mænd ved det danske Hof. Et inderligt tilfreds Smil oplivede Kongens Ansigt; med en næsten triumpherende Mine lod han Blikket fare hen over Omgivelserne, som om han i fulde Maal vilde nyde dette Øjeblik, et af de faa virkelig glade og feirrige, denne lange Krig havde skænket ham. Skjøndt de nævnte Personer havde lagt deres Ansigter i ziirlige Folder og laant et Anstrog af den Forgyldning, der skinte paa deres Herres Ansyn, vilde en skarp Jagttager dog have bemærket, at denne Stemning ikke hos dem alle var uvilkaarlig, men at den kostede dem Anstrængelse og Selvovertindelse; derpaa tydede mangt et skulende Blik, mangt et spottf Smil, idet Dagens Helt nærmede sig Monarken, rigtignok med Hatten i Haanden og en dyb Bøining, men dog med hiin noget skjodesløse Holdning, der er Sømanden egen, og med hiint aabne, frimodige Blik, som en stolt Selvbevidsthed lader lyse fra Mandens Dje, selv ligeover for Majestæten.

„Har den Lykke at byde Eders Majestæt velkommen i Marstrands Havn“ — begyndte Tordenstjold — „havde gjerne villet berede Eders Majestæt den Glæde, ogsaa at betræde Gothenborg og Ny-Elfsborg som underlagte den danske Krone; men haaber imidlertid, at min naadige Konge skal finde adskillig Fornøjelse ved at beskue denne capitale Fæstning og alt det Krigsforraad, der ved samme Leilighed er faldet i vore Hænder, foruden de kostbare Ladninger, Fienden har sænket i Havnen, men som med ringe Anstrængelser vil kunne bringes op igjen — —.“ — „Det haabe vi ogsaa“ — kaldt Kongen ham i Ordet — „vi ønske i Dag at glæde os ved det Held, hvormed Himlen paa denne Kant har velsignet vore retfærdige Vaaben, og for Djeblicket at slaae alt Andet i Glemmebogen. Vi ville paa vor Side ønske Eder, vor trofaste og nidkjære Tjener! velkommen og lykønske Eder som Vice-Admiral.“ — — Helten foer næsten sammen af Overraskelse; men fattende sig, udbrod han: „Takker Eders Majestæt, takker underdanigst — oho! Vice-Admiral i mit tredivte Aar — — skal med Guds Hjelp endnu heise mit Flag til mangen lystig Dands og kanskee endnu sende Eders Majestæt mangt et glad Budskab.“ — „For Gud! det har I allerede ofte gjort, og denne særdeles Udmærkelse er alene et Tegn paa vor Tilfredshed med Eders stedse udviste Nidkjerhed og Mod i vor Tjeneste“ — sagde Kongen med virkelig Følelse — „i vor Stilling er en oprigtig nidkjer og trofast Tjener en sjelden og kostbar Skat; vi ville vise, at vi ogsaa forstaae at sætte Priis derpaa“ — — han saae sig om og nikkende hen for sig, nærmede han sig raff Kammerherre Gabel: „Vi bede Eder, Gabel! — at laane os det Contrefei af vor Person, I bærer paa Eders Bryst; vi ville skjænke Eder et andet derfor, saasnart vi komme tilbage til Danmark.“ Bukkende dybt, løsnede Gabel det med Diaman-

ter besatte Portrait fra Halsen; hans noget forlegne Dje modte Tordenffjolds sunklende Blik, og vistnok var det heelt forskjelligte Jølelser, der rørte sig i disse tvende Mænds Sjæle. Gabel førte Escadrer og havde vundet Batailler, da Tordenffjold endnu bar Kadettrojen; flere Gange var den forvorne Søhusar ilet ham forud og havde bortsnappet ham mangen Seirskrande, og nu havde han indhentet ham paa Wrens Bei, havde — Gabel maatte tilstaae det for sig selv — allerede taget Luven fra ham; denne unge Krigers Navn, der klang som Hæder for Fædrelandet, som Skræk for Fjenden, bragte den graanende Admirals Navn og tidligere Bedrifter i Glemsel. Tordenffjold saae med et frit, af Glæde straalende Blik paa sin fordums Chef og nu misundelige Liggemand; han havde jo naaet den Top, til hvilken han, da han først begyndte at flyve, havde skuet op som til en svimlende Høide, for hvis Opnaaelse han hundrede Gange havde sat Livet paa Spil. Hans Blik blev drømmende, hans Kinder blussede, medens Kongen med egen Haand bandt det kostbare Portrait om hans Hals og gjentagende tilfagde ham sin kongelige Raade og Hulb. „Kan forsikre, at Eders Majestæts Contrefei ei hviler paa noget trofastere Bryst“ — sagde han efter et Minuts Taushed — „og kan iligemaade forsikre, at det altid skal skue Danmarks Fjender lige i Dinene.“ — „Derom ere vi forvisede“ — smilte Kongen — „og vi formene, at vi aldrig have hængt vort Billede paa noget hæderligere eller sikrere Sted.“ En dæmpet Bifaldsmumlén bruste over det af Tilskuere besatte Dæk og qualte hine spotske Smil i Fødselen, lod hine skulende Blik bore sig ned i Planken, medens hver hvissende, uventlig Bemærkning magtesløs bortbøde i Sømandenes jublende Hurra og i de hilsende Stykkers Torden. Gjørende Vold paa sig selv, rev Helten sig ud af sin Begeistrings Dromme; farende

med Haanden over Panden, tog han atter med kraftig Røst Ordet: „Forstaaer heel maadeligt at tolke min Taknemlighed med Ord; haaber desbedre at vise den i Gjærningen, naar Leilighed tilbyder sig; skal da ikke staae Liv eller Blod, men ligesaa villig som hidtil vove samme til Eders Majestats Tjeneste og Hæder. Kunde dog ikke have nogen Glæde af al den Ære, mig er vederfaaren, om alle de tappre Gutter, saavel Officerer som Gemene, med hvis Hjælp jeg har heiset vort Flag paa hiin Top, bleve forbigaaede med Tausshed; vover derfor at anbefale disse gjæve Mænd til min Konges særdeles Naade.“ — „For Gud! det skal I ikke heller have gjort forgieves, det give vi Eder vort kongelige Ord paa“ — svarede Monarken med Venlighed — „vi forvente Eders nærmere Indberetning i saa Henseende, og I kan være forsikkert om, at vi ville bevise alle vore troe Tjenere al Naade og Belønning. Men nu ønske vi, ved Eders Side at tage vor nye Besiddelse i Ojesyn og medens vi glæde os ved Beskuelsen deraf, for et Øjeblik bortkaste vore svære Regeringsforger og fremtidige Planer.“

Luften rystedes af fornyede Hurra og af Stykkernes fordoblede Torden, da den nye Vice-Admirals Chalup med den kongelige Gæst lagde ind til Skibsbroen. Glemmende over denne sjældne Begivenhed og al den Pragt, at det var Sverrigs Fjender, der kom, istemmede Marstrands Indvaanere den almindelige Jubel og trængte nysgjærrige bagefter, da Kongen med sit hele Følge tiltraadte Bejen op til Carlsteen. Alle Fæstningens Kanoner løsnedes tre Gange rundt; General-Major Hvidtfeldts otte Compagnier stode i ffrøn Orden opmarscherede i den indre Gaard, medens Capitainerne Raas og Kleve havde besat de ydre Bastioner og Vaagen.

Kongen studsede og syntes behageligt overrasket ved hvert Skridt; thi med Undtagelse af det sprængte Krudttaarn,

vare samtlige Fæstningsværker og Bygninger i fortreflig Stand, som om ingen Kugle havde banet de Danske Vejen til Fæstningen. — „For Gud! I er en ypperlig Vært og med sand Fornøjelse tage vi Plads ved Eders Bord“ — smiilte han, da Tordenskjold førte ham ind i Commandantboligens Storstue; en lystig Musik af blæsende Instrumenter med Pauker og Trompeter bruste dem imøde fra et aabent Sideværelse; selve Storstuen var forvandlet til en colossal Rahyt, hvis midterste Rum indtoges af et halvmaaneformet Taffel, der bugnede under Vægten af kosteligt duftende Retter paa massive Solofade, omkrandsede af høje, slebne Pokaler, af lange Flasterækker med de fineste Vine og af uhyre Opsatser med Frugter og Blomster; derover vejede det danske Kongeslag og rundtom vare Bæggene bedækkede med skinnende Baaben, Flinter og Pistoler, Sabler og Drer, samt utallige Smaaflag og Bimler; et Par smaa Metalkanoner strakte de slanke Halse ud af de aabne Binduer. Tilfidsættende den ved Datidens Hoffer ellers herskende strænge Etikette, bød Kongen, at Escadrens tilstedeværende Officerer, af hvilke mange senere havde indfundet sig, skulde tage Plads ved det kongelige Taffel; uden at nogen Rang var iagttagen, saae man — rigtignok til en eller anden Hofmands store Forargelse — Mænd sidde sammen som Wibe og Capitain Tonder, Kammerherre Gabel og Grottschilling, Møsting og Ployart, Overhofmarschal Munk og Bude, General-Adjutant Lovenørn og Capitain Raas, Kong Frederik og Vice-Admiral Tordenskjold. Festens glædelige Anledning, dens smagfulde Anordning, den glødende Viin, den larmende Musik, Kanonerne Torden og de fjerne Hurraraab, alt dette bevirkede lidt efter lidt, at Hofmændenes iisnende Stolthed tuede op, at Misundelsen gjorde Plads for ædlere Følelser og at Convenientens sidste Baand brast; levende, hvirosteede Samtaler bestjef-

tigede omsider hvert enkelt Medlem af denne mærkelige Forsamling, Munterhed lyste af Alles Blik og lunefulde Indfald frydsede hinanden.

„Kan ikke fragaae, Svensken har nys holdt sig bedre paa Ny-Elfsborg end sidst paa dette Castel" — bemærkede Tordenskjold — „har desto værre mistet der en fyrgetyve raske Gutter og henved halvfemsfindstyve ere gvaestede; men kan derhos forsikre Eders Majestæt, at Svensken ikke er sluppen dermed, for ikke at tale om hans sprængte Krudtmagazin og nedstudte Fæstningsværker. Havde dog haabet et uansteligere Udfald, om jeg selv kunde være bleven tilstede; men vilde ikke forsomme at modtage min naadige Konge paa Carlsteen — —.“ — „Sandelig! vi maae ikke være utaknemmelige mod Forsynet og klage, fordi ikke Alt gaaer efter Dnsse" — afbrød Kongen ham i en noget flygtig Tone — „af de Fremfrit, vore retfærdige Vaaben i denne Sommer have gjort, vente vi os velsignede Frugter — — men da I taler om de Dvæstede, falder det os ind, at vi med Bedrøvelse have erfaret, at vor tro Capitain Tønder var bleven farligt gvaestet, og med stor Forundring see vi ham nu i vor Nærhed, karst og munter, som det lader." — „Skal underdanigst sige Eders Majestæt, skjøndt han altid spotter Kuglerne og udfordrer dem, kunne de dog ikke rigtig bide paa ham" — smilte Tordenskjold — „har ellers flere Gange seet ham dukke under og meent, han var gaaet til Bunds; men kommer altid op igjen paa Dverfladen, for atter at ublee Fienden." — Tønder havde i Forsningen vendt sig bort fra den stolte Wibe; men da han et Par Gange havde tømt sin Pokal og Druefasten ligeledes gjorde Ministerens Humør tilgængeligere, knyttedes efterhaanden mellem disse heelt forskjellige Characterer en Samtale, der netop formedelst denne Forskjellighed blev meer og meer tiltrækkende alt som den Ene eller den

Anden berørte en ny, i Sidemandens Dre skurrende Stræng. I det Øjeblik, da Kongens Opmærksomhed henvendtes paa Tønder, var denne skjæffe, men ligefremme Somand i Begreb med at forklare sin Bordkammerat, at en rigtig Krigers fornemste Dyder ere Hurtighed og Landsnærvarelse, og at den danste Armee forlængst burde have staaet for Stokholm. Sættende Pokalen, som han netop vilde føre til Munden, ned igjen, bukkede han sig forover og med et trohjertet Smil henvendte han Ordet til Kongen: „Hvad det angaaer, da kan jeg love Eders kongelige Majestæt, endnu at have ti Been at ofre i mit Fædrelands Tjeneste. Siden jeg i Aaret 1715 begravede mit rette, velskabte Been under Nygen i Hans Excellence Sehesteds herlige Bataille, har jeg i min Skibstommermand faaet en krabat Doctor, der fuffer saa godt i vor Herres Haandværk, at han i et Par Timers Tid laver mig et nyt Been.“ — „Ha, ha!“ — lo Kongen ret hjertelig — „vi maae tilstaae, et saa jovialt og lykkeligt Humør, som Himlen har skjænket Eder, er endnu ikke forekommet os.“ — „Et velsignet lykkeligt Humør, us! Satans — jeg beder underdanigst om Forladelse“ — fremstødte Tønder og gned sin Pande — „Hr. Vice-Admiralen yttrede ellers forhen, at Kuglerne ikke kunde bide paa mig; det have de dog af og til gjort, saa det soed til Marv og Been. Derimod kan jeg med min gode Vens Tilladelse her“ — han pegede paa Bude — „i ham vise Eders Majestæt en Gut, der accurat som han nu sidder der bag den velsignede Biinflaske, ret som en rolig Philosophur, hundrede Gange har staaet i den tætteste Kugleregner, uden at en eneste Stump Bly eller Jern kunde finde ham.“ — „Kan bevidne det samme for Eders Majestæt“ — tilsojede Tordenstjold med Barme — „er min gamle Ven, Flagcapitain Bude paa Dr-logsskibet „Lolland,“ om hvem jeg underdanigst meldte Eders

Majestæt, at han i den sidste Bataille for Ny-Elfsborg ved Mod og Hurtighed reddede Mandsskabet ved Hisingen fra at falde i Fjendens Hænder." — „For Gud! nu begynder det at blive os indlysende, hvordan det gaaer til, at I med saa ringe Midler kan udrette saa berømmelige Gjerninger" — sagde Kongen med en naadig Hovedbevægelse mod Tordenstjold — „en Snees slige behjertede Mænd maae jo opveje Tusinder." — „Jeg beder Eders Majestæt bemærke, at vi Alle kun følge i vor Chæfs skinnende Kjølvand" — tog Bude Ordet — „og hvis jeg saa frit tør sige min Mening, holder jeg for, at om Eders Majestæt naadigst betroede denne Chæf tilstrækkelige Stridskræfter, vilde vort Flag snart veje ligesaa feirrigt fra hver en Linde i de gamle danske Provindsfer, som det nu vejer fra dette Castels Flagstok — —." — „Oho! beder Eders Majestæt, ikke at tage det for nøje med en ligefrem Somands dristige Ord" — lagde Tordenstjold sig derimellem, da han bemærkede en alvorlig Sky paa Monarkens Pande, medens de tilstedeværende Hofmænds og Generalers uvillige Miner ikke heller undgik hans Dpmærksomhed — „vover ellers ligeledes at forsikke Eders Majestæt, at om I lod et Par tusind Mand tage Fodsætte paa Hisingen og betroede mig endnu to eller tre gode Skibe, skulde Flaget snart veje paa Ny-Elfsborg og i Gothenborgs Havn." — „Vi have vore vægtige Grunde til ikke at overile os" — sagde Kongen alvorlig — „og vi give Eder vort kongelige Ord paa, at naar vi i denne Post ikke opfyldte Eders Ønske, da stæer saadant ingenlunde fordi vi nære nogensohmest Tvivl om Eders Dygtighed; men alene statskloge Hensyn gjøre os det til Pligt at moderere vor frigeriske Aand og byde vore tappre Tjenere at standse deres Seirsgang." Disse, med en vis Bestemthed udtalte Ord fremkaldte forskjellige Betragtninger hos Selskabet og bevirkede derhos et

Minuts almindelig Tausched, hvilken dog blev mindre paa-
 faldende eller trykkende formedelst den støjende Musik. Den
 nye Vice-Admirals Afsyn formørkedes; Lord Carterets Ord
 randt ham i Hu, og Tanken om, at den raske Ræmpegang,
 den høje Flugt, som det bares ham fore, at han nu først
 rigtig havde begyndt, allerede skulde være endt, forstemte ham,
 dog kun for et Djeblif. Fattende sig hurtigt, gjorde han et
 let Stød i sin lille Sølvpipe og hvistede den tilslende Baads-
 mandsmat et Par Ord i Dret; bøjende sig derpaa for sin
 høje Sidemand, tog han atter med lys Pande til Orde:
 „Haaber nu, at give Eders Majestæt et ringe Beviis paa,
 at vi jevne Somænd ikke ere saa ganske ukyndige i Kunstens
 Rige og at vi hverken i Stormens Hyl eller Stykkernes
 uophørlige Bragen ere blevne saa reent forvildrede; hvorhos
 Eders Majestæt naadigst vil kunne overttydes om, at de af
 mig forberedte og allerede udførte Angreb ei ere skete uden
 modent Overlæg og forud lagt Plan.“ Saavel Kongen som
 hans Følge bleve noget forundrede over denne Indledning
 og saae sig nysgjærrige omkring. Rask, som naar et Skibs
 Dæk ryddes ved den tilstundende Kamp, forsvandt de massive
 Fade med de ligesaa massive Netter fra Bordet; smidige og
 med lydlose Skridt iulte Dvvarterne frem og tilbage; et
 Djeblif efter var Taflet besat med de fineste Confiturer, med
 kostelige Deviser i utallige sælsomme, ofte gigantiske Former,
 med slebne Krystallflasker, fyldte med søde Desertvine, med
 svulmende Druer og andre syblandske Frugter. Tilfids baret
 tvende Oliemalerier i kostbare Rammer frem og opstilledes
 foran den stedsende Monark. „J har Ret, Tordenskjold!“
 — udbrød han og betragtede Malerierne med Velbehag —
 „rigtignok have vi paa vor store Udenlandsreise i det under-
 skjønne italiiske Land seet meget Herligt og Mesterligt af
 denne Kunst; men alligevel finder vort Dje Glæde ved Be-

fluelsen af disse Malerier, og det saa meget mere, hvis en
 danst Mand har forfærdiget dem — —.“ — „Har den
 Gæst at forestille Eders Majestæt Mesteren i den lille Gut
 histhenne“ — faldt Tordenstjold rask ind — „er Lieutenant
 Grottschilling, Ordonnanssofficeer ved Flaget. Fulgte mig
 trolig Skridt for Skridt og stildrede midt i Kuglereggen selve
 Angrebet paa Marstrand, som Eders Majestæt ret livagtigt
 kan bestue her, og dernæst det andet Skilderi, der forestiller
 Marstrands Erobring.“ Kongen nikkede naadig til den beteg-
 nede unge Mand, som i besteden Forlegenhed bøjede sig for-
 over, medens hans Hjerte dog hamrede og hans Blik funk-
 lede af stolt Glæde. „Sandelig! vi smigre os med at have
 et Kjenderblik“ — sagde Kongen med et tilfreds Smil —
 „og vi finde meget Godt i disse Malerier — — ei, ei!
 dristige Grupperinger — — smuk Sammensmeltning af Far-
 verne — — for Gud! det er meget af en saa ung Mand,
 som dog ellers er vant til at haandtere Reb og andre grove
 Redskaber, at han med saa let Haand kan føre Penselen.“
 — „Kan forsikre Eder Majestæt, Gutten er ligesaa flink
 ved Haanden, naar det gjelder at gaae til Veirs eller entre
 over til Fjenden“ — tilføjede Tordenstjold. Et Djebblits
 Tausshed indtraadte atter, men denne gang af Verbødighed, for
 ei at forstyrre Kongens Betragtninger. Næsten hoitideligt
 Alvor udbredte sig over Frederiks Ansigt, medens han fordy-
 bede sig i Beskuelserne af Malerierne; maaskee grebes han af
 en lignende Tanke som den, der nys bemægtigede sig Tor-
 denstjold, Tanken om, at han af politiske Hensyn skulde standse
 midt paa Vejen til sit ærgjærrige Maal: Skaanes, Hallands
 og Blekingens Gjenerobring. Nikkende hen for sig og farende
 med Haanden over det magre Ansigt, udbrød han omsider:
 „Ja, ja, det har været en varm Kamp — — vi maae til-

staae, Gud har brugt Eder, vor kjætte Tordenstjold! til et Middel at give os denne capitale Fæstning i Hænde." —

Saa Dage efterat Frederik den Fjerde havde forladt Marstrand, hvorfra han gif tilbage til Danmark, fik Tordenstjold Ordre til at hjemsende Størstedelen af Escadren tilligemed samtlige Transportskibe; derhos erfarede han, at Admiral Jülicher med det Første kunde forventes fra Kjøbenhavn, da Kongen havde overdraget denne Holmens udmærkede Chef det Hverv, at optage de i Marstrands og Strömstads Havne sjunkne Fartøjer, og endnu før Udgangen af August Maaned ankom han virkelig ombord paa „den hvide Drn“ og medbragte de fornødne Redskaber til dette vanskelige Arbeide. Med sammendragne Bryn, dog uden at knurre, udstedte vor Helt sine Befalinger til Skibscheferne; i de første Dage af September havde Svenskerne den Glæde at see den frygtelige Masteskov forlade deres Kyster, hvorved Farten blev fri paa Bahus-Elven. I Gothenborg var man dog endnu ikke rolig; thi udenfor Fæstningen blev Resten af Escadren, nemlig Drlogsstibene „Lolland,“ „Kyen“ og „Delmenhorst,“ Skytstibet „Frederikshald“ samt et Par Gallejer, liggende for Anker og Tordenstjolds Flag vejede endnu bestandig fra Toppen.

Vor Helt havde atter overdraget Commandoen til Commandeur Hoppe, da han selv for det meste opholdt sig i Marstrand, hvor der var fuldt op at bestille, saavel paa Fæstningen som i Havnen. Dog gjorde han hyppige Farter frem og tilbage, deels for at paastynde de endnu til Kjøbenhavn bestemte Skibes Affart, deels for bestandig at indstærpe de Commanderende Narvaagenhed og selv at eftersee, om hans Befalinger i saa Henseende bleve efterlevede. Det svære Skytstibet var borttaget fra „Langemaren“ og „Spydstagen“ og indstibet paa andre Fartøjer, for Lettere at kunne

transporteres hjem; selve Prammene vare imidlertid bugserede ind til en lille, affides liggende Holm, Grødsøen kaldet, hvor fire Stykker Transportstibe ligeledes lagdes for Anker, for samtlige at oppebie søjelig Bind ned til Sundet. Skibene bevogtedes af en gammel, til Dphugning bestemt Gallei, „Prinds Carl,“ med tre Kanoner og tredive Mands Besætning. Da Svensterne, der nu havde friere Hænder, af og til gjorde Udflugter fra Gothenborg og som oftest slap lykkelig ud og ind, befalede Vice-Admiralen, at der skulde holdes god Brandvagt mellem Grødsøen og Escadren; Commandeur Hoppe beordrede ogsaa Gallejen „Charlotte“ til bestandig at gaae frem og tilbage i dette Farvand og især om Natten at holde skarpt Udfig. Men de svenske Befalingsmænd i Gothenborg vare ivrigt betænkte paa at oprette eller i det mindste hævne de ved Marstrand lidte Tab. De havde faaet Bished om, at Tordenskjold ei selv var tilstede ved Escadren og besluttede derfor et dristigt Overfald paa de ved Grødsøen beliggende Fartøjer. I Nattens Mørke styrede en Koefflotille, bestaaende af fem vel udrustede Gallejer og sex Chalupper, i al Stilhed ud fra Gothenborg, under Anførsel af General-Major Schwerin og Admiral Drnsfeldt. Ubemærkede kom de ud af Drlogsskibenes Sigte; da de derhos havde Binden med sig, naaede de i Dagbrækningen Grødsøen og omringede pludselig de saa godt som ubevæbnede Fartøjer, hvis ringe Mandskab flygtede i Land, da her ikke var at tænke paa Modstand. I al Hast spændtes Gallejer og Chalupper for begge Pramme og Transportstibene. Den danske Brandvagt, Gallejen „Charlotte,“ som i Tide mærkede Uraad, styrede imidlertid Skud paa Skud, deels for at give Drlogsskibene Signal, deels for at holde sig Fjenden fra Livet; ladende derpaa for Seil og Aarer staae til alt hvad Tojet kunde holde, undslap den lykkelig midt igjennem den fjendlige

Jld. Velfornøjede med Fangsten, begave Schwerin og Ornsfeldt sig skyndsomt paa Tilbagevejen og kom uhindrede ind i Gothenborgs Havn, uagtet Chesens paa Skytsskibet „Fredrikshald“ kappede sit Ankertoug og satte efter.

I den tidlige Morgenstund kom Gallejen „Charlotte“ strygende ind til Marstrand; med beklemt Hjerte iilte Chesens i Land, for at overbringe Vice-Admiralen de onde Tidender. Stampende i Gulvet og slaaende i Luften med den høire Haand, horte Tordenskjold paa Beretningen. „For Djæveln!“ — raabte han — „Hr. Capitain-Viceutenantens Gallei har jo Tænder og god Besætning; havde heller erfaret, at I havde ladet Eder skyde i Sænk.“ — „Som jeg allerede har havt den Ære at melde Eders Excellence, har jeg givet Fjenden det ene glatte Lag efter det andet“ — svarede Galleichesen med blegnende Kind, men dog med fast Stemme — „og alene den Dverbeviisning, at det kunde være Eders Excellence af Bigtighed, saa hurtigt som muligt at faae Efterretning om Fjendens Bevægelser, lod mig fatte den Beslutning at slaae mig igjennem og med det samme at bevare mit gode Skib til Hans Majestæts fjernere Tjeneste; havde Eders Excellence derimod selv commanderet paa Stationen ved Ny-Elfsborg, vilde jeg sikkert have ladet mig skyde i Sænk eller sprængt mit Skib i Luften.“ — „Veed jo nok, I er ikke forknytt“ — henkastede Tordenskjold og gik med raske Skridt over Gulvet — „har jo længe tjent hos mit Flag — — men, for Djæveln! er dog til at blive rasende over; fire Transportsskibe, en Gallei og de splinternye Pramme — — havde dog givet Hoppe de strengeste Ordre at holde tilstrækkelig Brandvagt og paastynde Affarten. Skulle ikke doe i Synden, de Hallunker, der ere Skyld deri — —“ han kastede sig ned ved Arbeidsbordet og medens han skrev, mumlede han i afbrudte Sætninger: „Ville nu

lee i Skjægget derinde i Gothenborg — — de prægtige Pramme — — oho! kun ikke for tidlig — — skulle betale dem dyrt og endnu engang høre fra mig før Afsteden." — Han var endnu ikke færdig med Brevet, da flere Officerer allerede indfandt sig; Rygtet om Tjendens Streg havde udbredt sig med Lynets Fart, og nu bestormedes den forlegne Galleichef med hvissende Spørgsmaal.

„Har strax at expedere en Chalup med denne Skrivelse til Commandeur Hoppe“ — sagde Tordenstjold til Grottschilling, idet han uilksomt forseglede Brevet — „maa dog vide hvilke Svabergaste eller Cujoner, der endnu findes paa Escadren — — skulle dennegang ikke slippe saadan. Have vel hørt, I Herrer! hvad skjønne Nyheder, der ere indløbne?“ — vedblev han, henvendt til de andre Officerer — „Haa-ber, at intet Saadant passerer anden Gang; maae herefter med al Flid være aarvaagne paa alle Kanter. Hr. Capitain-Lieutenanten har indtil videre at forblive her med Galleichen „Charlotte“; Prammene „Prinds Jørgen“ og „Kronprindsen“ skulle atter bringes i behørig Stand og lægges ud i det nordre og sydre Gab, for at vi ikke ogsaa her skulle faae Svensken paa Nakken; have jo selv lært ham at passe sit Snit og slaae til i rette Tid — — oho! Hr. Admiral! skammer mig hartad for at see Eder lige i Dinene“ — raabte han med kjendelig Bevægelse Admiral Jülicher imøde, som i dette Øjeblik ganske staaanduet traadte ind ad Døren, og i hvis Miner Bestyrteffen stod malet — „har vel allerede erfaret Eders skjønne Prammes Skjæbne?“ — „Saa det er intet tomt Rygte“ — stønnede den gamle Officier og slog Hænderne sammen — „baade „Langemaren“ og „Spydstagen“ — —?“ — „Ere begge faldne i Svenskens Hænder“ — tilføjede Tordenstjold i en næsten rolig Tone, da Jülicher's fortvivlede Gebærder pludselig afvæbnede hans Harme

— „men er tilbøisfe ikke min Skyld, Hr. Admiral! har nok som indskjærpet Stationens Officerer ved Ny-Elfsborg at være paa deres Post baade Dag og Nat, og komme selv til at svare derfor, om nogen Forseelse er begaaet.“ — „Men Prammene, dem faae vi dog ikke igjen“ — vedblev Jüdicher — „sandelig! ikke fordi de ere min Dypfindelse og mit Bærk; men det tør jeg sige, deres Tab opvejes ikke af tvende Orlogsskibe — at de ikke kunde stydes i Søen, det vidste jeg, det havde jeg forud beregnet ved Construeringen; men at de skammeligt skulde bortsnappes af Fjenden og kanskee anvendes til Fædrelandets Fordærv, det beregnede jeg ikke forud, det troede jeg ikke.“ Disse sidste Ord udtalte Jüdicher med en vis Bitterhed, der jog Blodet op i Tordenffjolds Kinder; men vor Helt kjendte den gamle, knarvorne Chef og bar Afgtelse saavel for hans Geni som for hans graae Haar; overhørende Stilpillen, svarede han derfor med et Smil: „Beder Hr. Admiralen betænke, at selv den dygtigste og meest aarvaagne Chef ei er Herre over Krigslykkens Lu-ner, og hvad det angaaer, at Fjenden skulde anvende disse mesterligt construerede Fartøjer til Fædrelandets Fordærv, da agter jeg endnu at tale et Ord med og kan forsikre Hr. Admiralen om, at Svensken ikke skal have stor Glæde af den Fangst.“ — „Godt nok; men borte er borte“ — indvendte Jüdicher, dog i en noget mildere Tone — „og Hans Maje-stæts Kasse lider et Tab, der ikke saa let kan forvindes; det var med stor Møje at de nødvendige Midler anskaffedes til disse store Prammes Forsærdigelse og Udrustning.“ — „Har intet at betyde fra den Kant“ — faldt Tordenffjold ham med Stolthed i Ordet — „faaer Hr. Admiralen blot de Fartøjer løstede, som jeg tvang Fjenden til at sænke her i sin egen Havn, vil I snart overtydes om, at det Bytte overvejer ti Gange Prammens Værd, hvor mesterligt de end

ere udtænkte og udførte. Mener iøvrigt, at den Ulykke aldrig var skeet, hvis Hans Majestæt havde tilladt mig at fortsætte Angrebet paa Gothenborg; har derimod nu en saa ringe Magt hos mig, at det snart bliver en ugjorlig Sag at passe paa Fjenden. Gjentager imidlertid Hr. Admiralen min Forsikkring, at jeg ei skal lægge Hænderne i Skjodet, før det Tab er oprettet eller i det ringeste den Tort hævet. Frisk, I Herrer!" — henvendte han sig til de tilstedeværende Officerer, der under denne Samtale havde iagttaget en ærbødig Tausshed og kun verlet hemmelige Djekast — „ville treffe kraftige Anstalter til at forebygge en Ovrerrump-ling her; har stor Tro til at Fjenden nu vil forsøge allehaande." — Admiralerne bukkede for hinanden og Tordenstjold iulte bort med sine Officerer. Rystende paa Hovedet og tænkende Sit om Nutidens ubesindige Fremstyrten, fulgte Jülicher med langsomme Skridt bagefter og gav sig atter i Færd med Arbeidet ved de sænkede Skibe, for i dybsindige Beregninger og kunstige Sammensætninger af Vøstemaaskiner og Spil at glemme sin Uergrelse og — som han selotilfreds forsikkrede sig selv — bøde paa Ungdommens Ubetænkksomhed og flygtige Sind. —

Det var midt i September Maaned; Solen skinte endnu varmt og Søen var klar og stille, da Efteraarets Storme og Slud endnu ikke havde indfundet sig. Som Følge af den uvisse, mellem Krig og Fred svævende Tilstand i Norden, opdagede man kun sjelden et Fartoi i Nærheden af de svenske Kyster; det var stille og øde i alle Havne, undtagen forsaavidt at Ven eller Fjende havde forstandset sig i disse. Dette var navnlig Tilfældet med Strömstad, hvor et svensk Grenadeer-Regiment fra Gothenborg netop var rykket ind og havde taget de ødelagte Fæstningsværker i Besiddelse. Havnen var tom; kun inde ved Bolværket saae man Masten

af et sænket Skib rage i Beiret. Den Stilling, et Compagni Grenaderer havde indtaget i Nærheden, og de ubstillede Skilvægter gavede Formodning om, at disse Troppers saa pludselige Ankomst havde til Hensigt at hindre Fjenden i at opfiske Fartøjets af Kanoner og andre Krigsmaterialier bestaaende Ladning. Læt udenfor Havnen opdagede man ogsaa det danske Flag; det vejede fra Skandfen af „den hvide Drn“, hvilken Fregat endnu samme Dags Morgen af Svensternes Ild var bleven tvungen til at hale ud og lade det halvoeis opfiskede Bytte i Stikken. En lille halv Mil derfra, tæt under Land, saae man atter en Mast rage frem af Vandet, og paa Kysten var en Flok Somænd i Færd med at sammensætte Mastiner til Fartøjets Optagelse. Da ingen anden Seiler var at opdage paa den hele Synskreds, faldt Fregatten saa meget meer i Vine; uagtet det stille Veir, laa den for tvende Ankere og havde alle Seil beslaaede. Stræbende op i Høiden, bestrev Tongværket og de slanke Masteer uvisse Kredse paa den blaa Himmel, medens Skroget ziirligt og langsomt nejeede i Søen, hvergang en ny Bølge væltede frem. Stykkerne strakte Hals gennem de aabne Kanonporte og Dækket var ryddeligt, som om man hvert Øjeblik kunde vente en Fjende. En Chalup stødte i dette Øjeblik fra Krigsskibet og tog Vejen ind til det Punkt af Kysten, hvor Masten stak i Beiret som et Somærke. For fire Arer dreves det lille Fartoi raff gennem Bølgerne; i Forstævnen stod en gammelagtig Somand med en Baads-hage i den ene Haand og sin lille Sølopipe i den anden, beredt til at gjøre et Stød i denne eller tage mod Stødet med hiin. Agterud sad Admiral Jülicher og stirrede ned mod Stromstad med et Blik og en Mine, der lode det uafgjort, om han ærgrede sig over at være jagen bort fra sit Yndlingsarbejde eller nærede hemmelig Frygt for at see en

ffjendlig Skude komme dem imøde. En ikke meer ung Sø-officeer med et djærvt og roligt Physiognomi holdt paa Roerpinden; tvende unge Mænd, af hvilke den ene var Officeer, udgjorte Resten af Chaluppens Besætning, nemlig foruden Sluproerne. Selskabet havde i nogen Tid iagttaget Taus-
 hed, formodentlig af Verbødighed for den gamle Admiral, der endnu ikke havde givet Signal til Samtale. Med ligegyldige Blik trak Roerkarlene løs paa Aarerne; Baadsmanden vogtede paa den høje Chæfs Miner, for ikke at forsømme noget Bink fra dennes Side; den ældre Officeer drejede af og til Roret en Knage og idet hans Tænder ivrigt bearbejdede et anseeligt Stykke Tobak, der gjorde hans ene Kind saa uformelig som en Basunengels, bemærkede man ikke sjelden et spottende eller maaffee ærgerligt Smil, der flygtigt foer over hans ellers saa rolige Ansigt. Kun over de tvende unge Mænd syntes en vis Uro at herske; den yngste, en Søn af Jüdicher, kastede nysgjærrige Blik til alle Sider, saaledes som et puur ungt Menneske gierne plejer at see ind i Verden, naar han pludselig kastes ind i dennes Hvirvel. Hans Sidemand, den unge Officeer, lod ligeledes det urolige Dje svæve hid og did; men hans Blik var kjæft, næsten udfordrende, hvergang han saae ind til Strømstøb, og den Maade, hvorpaa han legede med sit korte Sidegevær og de smaa Pistoler, der stak i hans Belte, lode formode, at han var utaalmobig, ikke saameget over den langvarige Taus-
 hed som over de fredelige Udsigter. — Nu gjorde Admiralen omsider en Bevægelse, omtrent som naar man farer op af dybe Betragtninger; Rifferten, som han længe havde holdt i Haanden, rakte han til den unge Officeer og rømmende sig, sagde han: „J har et ungt og skarpt Syn, Lieutenant Wodros! sæt J engang Glasset for Djet og see om J kan opdage noget Mistænkeligt histinde ved Havnen; man for-

tryder aldrig at have været forsigtig.“ Lettende paa Hatten, modtog den unge Mand Rifferten og begyndte de befalede Jagttagelser. Agterud lod en dyb Brummen sig høre, der lidt efter lidt gik over til tydelige Ord; det var den ældre Officeer ved Roret, som efterat have taget en frisk Skraa, paa følgende Maade begyndte at indlede en Samtale: „Splitte min Stormast! — — jeg beder Hr. Admiralen om Forlæbelse — — men, slænge mine nyeste Klude! jeg vil vædde mit Skrog mod den stolteste Orlogsmand, om Svensten ikke takker sin Gud, hvis vi lade ham i Ro — —.“ — „Godt nok; men sig dog ikke det, Capitain Styr!“ — kaldt Admiralen ham i Ordet — „som en gammel Sømand og Skibschef vil I dog vide, at man i Krigstider ikke kan være forsigtig nok; allerhøjest da Fjenden nu igjen begynder at røre sig — — jeg vil sandelig ikke udsætte Hans Majestæt for Tabet af en eneste Solle; Ingen veed bedre end jeg, hvad denne Krig dog koster Hans Majestæt — — seer I noget, Lieutenant Wodros! kan I opdage nogen Bevægelse i Havnen?“ — „Nei, Hr. Admiral! jeg kan desto værre ikke opdage saa meget som en Pærestude — — kun Masten seer jeg af den skjonne Floite, som vi maatte lade ligge.“ — „Javist, det er harmeligt nok“ — ivrede Jülicher — „skjøndt vi have faaet mangt et net Fartoi op igjen paa Overfladen og hjerget adskilligt Gods, anseer jeg dog alle Anstalter og Omkostninger for spildte, siden dette sidste Stykke Arbeide mislykkedes. Havde Fjenden kun endnu i fire og tyve Timer ladet os i Ro, skulde jeg visselig have tomt hele Skuden og bragt den kostbare Ladning i Sikkerhed.“ — „Saa gid en sex og tredive Pundinger ramponere mit syndige Skrog i Bund og Grund!“ — brummede Styr atter — „jeg beder Hr. Admiralen om Forlæbelse; men min ringe Mening lyder saa, at om Eders Excellence havde begyndt at ifstemme

en rigtig Musik, kunde vi med et Par Lag have fejlet hele Kysten saa reen som bag paa min Haand — — knække mit Bugspryd! kunde „Ornen“ ikke derpaa uforstyrret have lettet hende i Veiret og være flojet væk med Byttet — — jeg beder om Forladelse; Hr. Admiralen maa forstaae det bedre; men jeg mener kun saa.“ — „Det er let sagt, Capitain Styr!“ — bemærkede Admiralen med en halv stødt, halv forlegen Mine — „jeg har i min lange Tjenestetid maaskee ikke saa ofte som I været virkelig i Ilden, skjøndt jeg Anno 11 drejede Bred siden til for Malmø; men det vil jeg alligevel vide, at en enkelt Fregat med et Par hundrede Mand's Besætning ei kan staae sig i Længden mod et Par tusind Mand, allerhøjest da vi ikke engang kunde benytte alt vort Skyts og da vi laae saa tæt under Land, at Geværkuglerne mageligt kunde bestryge vort Dæk.“ — „Jeg beder om Forladelse, Hr. Admiral! men, som sagt, efter min ringe Mening maatte vore svære Kugler kunne rydde Fienden af Bejen, for han fik Tid at sigte“ — yttrede Styr med en Stemme og Mine, der skulde udtrykke Bessedenhed. „Der var for mange Fiender, Capitain Styr!“ — vedblev Admiralen i en bestemt Tone — „og det Fartoi, hvorom Kampen skulde dreje sig, var med samt Ladningen ikke saa meget værd, at man derfor turde udsætte en af Hans Majestæts skjønneste Fregatter, for ikke at omtale de mange Menneffers Liv, der fattes paa Spil. Som sagt, Kampen var tvivlsom, og da Krigen med Guds Hjelp snart er til Ende, duer det ikke at opægge Fienden ved ny Blodsudgydelse, allerhøjest da vi Alle kjende den Grumhed, hvormed Svensken gaaer til Værks mod de i Krigen fangne Menneffer, der muligviis kunde være fødte paa svensk Grund; var Fregatten bleven overmandet, vilde mange af Hans Majestæts trofaste Under-saatter, der ere i dette Tilfælde, have faaet et jammerligt

Endeligt — — uden at jeg just derfor vil tænke paa mig selv, skjøndt jeg er født og baaren paa Gulland, men dog af danske Forældre.“ — „Aha! ja saa — — men, knuse mit Agterspeil! splitte min Top! om Fjenden skulde faae mig i sine Kløer“ — brummede Styr, men saa uforstaaeligt, at det ikke hørt af Admiralen, som desuden begyndte at undre sig over at Wodros med saa stor Opmærksomhed rettede Rifferten paa et enkelt Punkt. „Opdager I kanske Noget, Lieutenant Wodros! der kunde gjøre særdeles Forsigtighed nødvendig?“ — spurgte han med dæmpet Røst, som om han frygtede at forstyrre sin Lieutenant i en vigtig Jagttagelse. „Hvis Hr. Admiralen troer, at det paa Grund af at I er født i Sverrig, kunde holde vanskeligt med Udløsningen, om I faldt i Fjendens Hænder, mener jeg nok, det var bedst, om Hr. Admiralen lod Fregatten lægge noget længere ind, for at dens Stykker i Nodsfald kunde spille paa Kysten“ — svarede Wodros med et tilbageholdt Smil — „for vist kan jeg ikke sige det, hverken om det er en enkelt Patrouille eller en heel Colonne; men af hvad jeg seer bevæge sig histinde bag Skoven og af denne Blinken i Solen, maa jeg slutte at der er Ugler i Nosen.“ — „Det kan jeg dog aldrig troe, at Fjenden skulde trække sig fra Stromstad, hvor han har Tilflugt bag Forstandsningerne, for at oppasse os her paa den aabne Kyst“ — indvendte Jülicher, idet han tog Rifferten fra Wodros og rettede den ind mod Kysten. „Det er rigtigt nok, Svensken er ikke at kimse ad; han har lært Fis af os danske Gutter“ — bemærkede Styr — „og om Eders Excellence behagede at følge Lieutenantens Raad, vare vi i alt Fald sikrede mod Overtumpling.“ — „Nei, vor Herre Død! om jeg gjør“ — udbrod Jülicher, som saa smaat ærgrede sig over sine Undergivnes evige Raaden og derfor begyndte at blive noget

stivsinde — „Lieutenanten troer altid at opdage Fienden og er strax parat til at spille Kugler og Krudt — — 3, Capitain Styr! skulde som en besindig Skibschef ikke bestyrke denne unge Mand i hans utidige Stridslyst. Hvorom Alting er“ — tilføjede han og tog Rifferten fra Djet — „saa formener jeg, at der ei er Grund til at være bange for noget; thi jeg seer hverken fjendlige Colonner eller Blinken af Vaaben, og vort Mandskab er jo desuden godt bevæbnet.“ Denne Tilretteviisning gjorde Ende paa al Samtale; Enhver faldt tilbage i sine egne Betragtninger, og i dyb Stillehed, der kun afbrødes af Marernes taktmæssige Slag, naaede man Kysten. Admiralen commanderede selv: „Tag mod Stødet!“ Den gamle Sømand i Forstærken stødte i sin Pibe og idet Roerkarlene stak Marerne i Veiret, slog han Vaadshagen i et, tæt ved den sænkede Fløite skulpende Smaafartoi.

Det var en temmelig udbredt Skraaning, hist og her bedækket af Bussværk og Steenmasser og til alle tre Sider begrændset af tæt Kratkov. Henved fem hundrede Skridt fra Strandbredden var en Flok Sømand beskjeftiget med at hugge Tommer tilrette og sammensætte allehaande Maskiner, hvormed Jüdischer haabede i kort Tid at fiske Ladningen op fra Havets Bund, da Skuden var sænket paa temmeligt lavt Bunde. Med de tvende Officerer og sin Son forlod han Chaluppen og befalede Vaadsmanden at holde Alt klart til atter at modtage dem. Paa Vejen op til Søfolkene saae han sig vel i Forstningen saare opmærksom omkring og standse af og til, for at lytte; thi uagtet han neppe vilde tilstaae det for sig selv, havde Wodrofs Syner og Styrers Formeninger efterladt en hemmelig Tvivl hos ham, ja han var nærvæd at fortryde, at han ikke havde fulgt sine Officerers Raad, at lade Fregatten lægge nærmere ind til Kysten. Da

hele Omegnen imidlertid syntes øde og forladt og Stilheden kun afbrødes af de travle Sømands Hammerflag, blev han snart lettere om Hjertet; ved at betragte disse haandfaste Gutter, der saa slinkt og lystigt svang de tunge Hamre, de blinkende Ører, og som alle havde Pistoler i Beltet, smilte han tilsidst over sine Officerers Betyrning og følte sig tilfreds med sit eget skarpe, erfarne Blik. Efter sin gamle Sædvane slendrede han omkring mellem Folkene, roeste eller dadlede Arbeidet, forklarede leilighedsviis Maskinernes Sammensætning og Anvendelse, ja tog vel Øren og Hamren fra En og Anden, for at vise ham tilrette og bibringe ham et bedre Haandelag; kort, han fordybede sig saa aldeles i sin vante Virksomhed, at han glemte al Fare og var omsider i Tanken forsat til Holmen hjemme i Kjøbenhavn.

Capitain Styr, som ligeledes i Førstningen havde seet sig omkring med betænkelige Miner, horte og saae nu opmærksom paa Admiralen og kunde ikke andet end føle Ugtelse for denne gamle Mand's techniske Indsigter og nidkjære Iver i sit Kald, skjøndt han isvrigt ikke havde store Tanker om hans frigeriske Geni. Vobros derimod, paa hvis Mashed der intet Spor havde været at opdage til Noget, der kunde ligne Betyrning for en mulig Fare, syntes ei at skjænke sin Chæfs Foredrag synderlig Opmærksomhed. Medens han med stigende Utaalmodighed spadserede hid og did, søgte hans Øje bestandig hen til Kratstøven, hvilken han ogsaa hver Gang gif nærmere og nærmere, som om han endnu ikke havde opgivet sin forhen udtalte Mistanke om Fjendens Nærmelse. Han stroifeede tæt forbi det nærmeste Krat og en flygtig Studsen viste sig i hans Blik; med tilsyneladende rolige Miner vendte han om, men fordoblede uvilkaarlig sine Skridt. Lettende paa Hatten, traadte han hen til Jædicher, som netop tog Tommestokken fra en Tommermand, for selv at maale Plan-

fen. „Hvis jeg tør forstyrre Hr. Admiralen“ — sagde han — „vilde jeg gjerne melde, at der dog virkelig er Ugler i Mosen — —.“ — „Hvad for noget, hvor!“ — bed Admiralen ham noget vranten af — „hvad vil I nu igjen, Lieutenant Bodros?“ — „Jeg mener, det er min Pligt at melde Eders Excellence, at hele Kratstoven formodentlig er besat af Fjenden“ — svarede Lieutenanten tørt og med et halvt uvilligt Afsyn. „Hvad for noget — — ei, ei!“ — udbrod Admiralen, som nu besindede sig og vendte sig om; men maaløs og ubevægelig blev han staaende som en Statue; thi næsten i samme Djeblig brøde de svenske Grenaderer frem af Skoven. Sømandene ravede sig op fra deres Arbeide; mekanist kastede de Dren paa Raffen eller lagde Haanden paa Pistolen og betragtede deres Chef med et spørgende Blik. Jüdicher manglede vistnok ikke Mod; men han havde saa godt som aldrig seet Fjenden virkelig under Vind, da han næsten hele sin lange Tjenestetid havde været beskæftiget ved Holmen. Det er altsaa intet Under, at den gamle Mand nu blev ganske bedøvet, ja tabte Fatningen, da han saa pludselig saae sig i to hundrede Skridts Afstand fra en hævingjærrig Fjendes Ildrør. Svenskernes Antal, der vel beløb sig til et Par hundrede, fordoblede sig i det Uendelige for hans forvirrede Sandser og opgivende enhver Tanke om Modstand, stønede han: „I Herrens Navn! saa maae vi overgive os — — min stakkels Søn!“ — „Splitte mit Bugspryd! knuse min Gallionsfigur!“ — brummede Styr, idet han med den ene Haand drog sit Sidegevær og med den anden spændte Hanen paa en Pistol — „levende skulle de ikke saae mig og dyrt skulle de kjøbe mit ophuggede Skrog.“ — Med en for hans Alder beundringsværdig Rolighed oversaae imidlertid Bodros Sagernes Stilling; han kastede det frygtløse Blik frem og tilbage, som om han vilde maale Af-

standene, og med kraftig Rost raabte han: „Griff, Gutter! Chefen maa reddes — — spred Eder! sei der, Pistolerne hoit i Beiret! — — fyr!“ Drevne af Djeblickets Fare, ablode Matroserne den unge Mand's Commando og et halvt hundrede Pistoler knalbede af i Luften.

„Skynd Eder, Hr. Admiral! — — aasted!“ — vedblev Wodrof og greb Jüdicher ved Armen. „Ja saa — — brav Gut, splitte mig! gaaer kanskee an“ — smaalo Styr med et halvt forundret Blik til Lieutenanten og greb Admiralen ved den anden Arm. Med iilsomme Skridt toge de Vejen ned til Stranden, medens Svenskerne studsede over den uventede Salve; men i næste Minut mærkede de den snilde Manøvre og satte i adspredt Lob efter de Flygtende. Skjondt disse sidste havde vundet et Forspring, syntes Udsaldet endnu tvivlsomt, da Grenadererne fra alle Sider kom nærmere. Mandeløs og stønnende naaede Admiralen den yderste Strandbred, hvor Baadsmanden, som med stor Moje havde holdt Sluproerne fra at soge Soen, rakte Skafet af Baadshagen frem, for at Chefen ved at gribe fat om det, deslettere og hurtigere kunde komme ombord. I dette Djeblick indhentedes de af et Par af de rappeste Grenaderer og en Geværpibe pegede allerede paa Admiralen. „Bæk der!“ — freg Wodrof, som næsten blegnebe ved dette Syn; løstende Haanden, trykfed han Pistolen af og den pibende Kugle strakte Fjenden til Jorden. Det knalbede igjen og nok engang; de næste Grenaderer tumlede over hinanden for Styr's sikkre Skud. „Herind, Hvalp!“ — raabte han og kastede Jüdichers Søn, som var ganske forstenet af Skræk, ind i Chaluppen; han selv fulgte efter. Med sit Legemes hele Kraft lagde Wodrof sig over Forstavnen og lod sig slæbe med, idet Fartøjet gled gjennem Brændingen; smidig svang han sig derpaa op over Randen og nu halede Sluproerne ud af alle Kræfter. Det

var ogsaa paa højest Tid; thi Grenadererne stimlede i Flok-
ketal sammen ved Strandbredden og sendte Knald i Knald
Kugler efter Chaluppen.

„Satan! — — ei! der knak en af mine Stænger“ —
udbrød Baadsmanden og greb til sin venstre Arm; den var
knust af en Kugle. „Bryd Dig ikke derom, gamle Uk!“ —
trøstede Styr — „kanstee kan den skaales igjen — — rive
mine Seil! det var en hæderlig Kugle og Admiralen vil ikke
glemme Dig det.“ — „Nei, visseelig ei og ingen af Eder,
der saa ærligt have staaet Eders Chef bi i Dag“ — tog
Jüdischer rørt Ordet, idet han aandede dybt i Beiret —
„saa undgif vi da den Fare og maastee en Stjændselsbød;
men mine brave Tommermænd lode vi i Stikken — —.“
— „Med Eders Tilladelse, Hr. Admiral!“ — afbrød Styr
— „det har intet at sige med Mandstabet; Eders Excellence
kan jo i Morgen den Dag faae dem udløst; Vice-Admiral
Tordenstjold har sine Skuder stuede med svenske Fanger.“
— „J har Ret, Capitain Styr! vi ville uopholdelig lette
Anker og gaae tilbage til Marstrand, for at faae den Ting
bragt i Rigtighed“ — sagde Jüdischer flygtig og i en be-
stemtere Tone; han begyndte at skamme sig over sin Tvivl-
raadighed. Vendende sig til Bodrof, som stiltiende iagttog
og vistnok morede sig over Grenaderernes asmægtige Harme
inde paa den tilbagevigende Kyst, vedblev han: „Jeg skal
sandelig ikke glemme at melde Hans Majestæt Eders tappre
Forhold, Lieutenant Bodrof! thi skøndt jeg er en gammel
Somand, forundredes jeg over Eder og begriber ikke hvor J
fik den Landsnærvarelse fra, allerhøjest da J endnu er saa
ung i Tjenesten.“ — Bodrof lettede ærbødigt paa Hatten og
vendende det kjække, aabne Dje mod sin gamle Chef, svarede
han kort og med et let Smil: „Jeg maa gjøre Eders Ex-
cellence opmærksom paa, at jeg har havt den Ære at gjøre

et Par Døgter under Vice-Admiral Tordenskjolds Flag og af ham har jeg lært at hjælpe mig i en snever Bending." Med store Dine saae Jülicher paa den frimodige Lieutenant, men taug og hans Miner bleve eftertænksumme — maaſtee gjen-nemtrængtes han pludselig af en Ahnelse om, at den unge Slægts Fremstyrten og flygtige Sind dog imellem kunde bøde paa Alderdommens betænksumme, stundom sløve Langsomhed. —

Efteraaret begyndte at indfinde sig; Nætterne bleve lange og Stormene fra Nord og Ost anmeldte saa smaat deres An-komst. Imidlertid fortsatte Svenskerne deres Udsald og Døgter fra Gothenborg og bleve driftigere og driftigere, da de vidste, at den frygtelige Søhusar ei længer kunde passe paa alle Udgange. De fik endog det Indsald, ved Hjælp af nogle Brandere og Gallejer at ville antænde den danske Escadre og overfalde Tordenskjold i selve Marstrand. Men den aarvaagne Bude havde faaet Nys om Planen, der kunde være bleven farlig nok, og underrettede Chefen derom; denne var ligeledes kommen under Veir med Fjendens Foretagende og det fran-dede paa hans kraftige Forholdsregler. Da den egentlige Krig nu var saagodtsom endt og Fredsunderhandlingerne i fuld Gang, samt da den for Gothenborgs Fjord tilbageblevne Escadre dog ikke var tilstrækkelig til at spærre Indløbene, fik Tordenskjold Ordre fra Hans Majestæt at hjemsende Skibene. Saaledes ophævedes Blokaden i Slutningen af September Maaned; under Commandeur Hoppes Befaling seilede Orlogs-skibene „Fyen“ og „Delmenhorst“, Skytsskibet „Frederikshald“ og Fregatten „Stralsund“ til Kjøbenhavn. Man overlod det til vor Helt, hvorledes han med de ringe Midler, der bleve tilbage, bedst kunde forsvare de erobrede Punkter mod en overlegen Fjende, som nu haabede, omsider at skulle ydmyge den forvovne Søridder, der i saa lang Tid havde været en Skræk paa Land og Sø. Tordenskjolds Stilling var saare

vanstelig; men det var jo netop i slige Tilfælde, vi have seet ham udvikle den største Energi; ogsaa denne gang blev derfor Tjenden skuffet i sine rimeligste Forhaabninger.

I de første Dage af October Maaned træffe vi endnu adskillige danske Krigsskibe i Marstrands Havn, hvor Admiral Zülicher er i fuldt Arbejde med at lette de sidste Fartøjer eller dog bjerge Ladningerne. I hvert af Indløbene er en Gallei posteret som Bagtskib og inde i den rummelige Havn ligge „Holland“, som Vice-Admiralen har forbeholdt sig, og „den hvide Drn“ for Anker, dog i betydelig Afstand fra hinanden. Under Orlogsskibets Gilling gynger en Jolle med Flag i Agterdelen; ved at betragte de pyntede Sluproere og Baadsmanden, der med Hatten i Haanden har grebet fat i Falderebet, kan man slutte sig til, at de vente paa at Chefen skal stige ned. Deroppe staaer virkelig vor Helt i Begreb med at gaae fra Borde; men han er endnu i en dyb og, som det lader, hemmelig Samtale med Bude; deres Stemmer lyde dæmpede, skjondt saavel Mandskab som Officerer have trukket sig tilbage i en ærbødig Afstand.

„Bliver altsaa derved“ — nikkede Tordenstjold og trykkede Flagcapitainens Haand — „maa nu alene stole paa Dig, gamle Kammerat! har jo snart mistet alle de andre tappe Gutter, en efter anden.“ — „For min Skyld er det Dristigste ikke for dristigt“ — sagde Bude, og Kulden i hans Blik og Hjerte syntes at vige for den hoit stegne Bens varme Haandtryk — „Alt, hvad jeg har tilbage af vort stormfulde Livs Daad og Eventyr, forener sig i en enkelt Erindring, hvilken jeg helst vil bedøve i pibende Storm og dundrende Kamp — som sagt, styr Du kun igjennem, Hr. Broder! jeg følger ufortrøden med; Glandsen af Dit Kjelvand er nu engang min eneste Lyst og Gammen.“ — „Dho! støder Du atter i den Pibe“ — hentastede Tordenstjold med forstilt Munter-

hed; thi hans Dje hviilte med et næsten veemodigt Udtryk paa den melankolske Ven — „frisk, min Broder! en saa vakker Gut med et saa berømmeligt Navn som Du, finder endnu hundrede venlige Stjerner paa sin Bei — — men nu til Arbejdet; rap Dig med at faae Chalupperne udrustede; vil imidlertid see at afliste vor gamle Admiral en god Undsætning — — for Djævelen! tænker, vi skulle sige Svenskerne et Farvel, saa det skal rygtes fra Syd til Nord og saa de aldrig skulle glemme os to.“ Han vinkede ad Grottschilling og fulgt af denne, ilte han ned ad Falderebet; Jollen pillede derpaa afsted over til „den hvide Drn“.

Noget overrasket af dette usædvanlige Besøg, hilste Jülicher Fregattens fordoms Chef og førte ham med asmaalt Høflighed op paa Standsen; uagtet han i Hjertet ikke kunde nægte Helten sin Beundring, havde dennes hurtige Stigen dog ingenlunde været ham med; i hans Kjæthed troede den gamle Chef fra Fortidens Skole endnu bestandig at opdage Fremfusenhed, i hans Seire blind Lykke, medens derhos denne frimodige Ungdom, efter hans Begreber, ikke altid ihukom Respecten for Embedsalder og Rang. Men i Dag var Tordenskjold saa forekommende, saa befindig i Tale og Manerer; med stor Opmærksomhed hørte han paa Jülicher's vidtloftige Forklaringer over det tilendebragte eller endnu forestaaende Arbejde i Havnen; kun forbigaaende funklede hans Dje og udbød han i dristige Løfter, da Talsen faldt paa de af Fjenden borttagne Pramme. For første Gang forekom det den gamle Admiral, at Tordenskjold, foruden at være en forvovent Krydser, ogsaa var en ret fornustig Sømand, skjøndt han dog ingenlunde kunde billige hans i Samtalens Løb flere Gange udtalte Mening, at man endnu stedse ved en rask Fremtræden burde kysse Fjenden fra ethvert Forsøg paa Angreb eller Overrumpling; Jülicher forsikkrede tvertimod, at man nu, da

Freden var saa nær for Haanden, hverken burde udsætte Mandstabs eller Skibe for den ringeste Fare. Denne Ytring gjorde Tordenskjold kjendelig adspredt; medens han flygtig drejede Samtalen hen paa andre Gjenstande, kastede han et speidende Blik over Dækket og smilte ved sig selv, som om han pønsede paa en List.

Forud i Fregatten vare imidlertid Grottschilling og Bodrof stødte sammen og afhandlede de seneste Begivenheder med Ungdommens opromte og lette Sind. Grottschilling var noget ældre end Bodrof; men denne Forskiel paa Alderen var ikke saa betydelig, at den kunde forudsætte nogen synderlig Forskiel paa deres Ansuelser af og Fordringer til Livet; begge vare de desuden skjælle og begejstrede for deres Stand, og den fælleds Beundring for Tordenskjold gav dem Stof nok til en venkfabelig Udverling af Ideer og Tanker.

„For den Sags Skyld kunde jeg ellers misunde Eder, Lieutenant Bodrof! den lykkelige Hændelse, der sidst ved Stromstad lod Eder vise den gamle ærlige Admiral, hvordan de danske Gutter nuomstunder have aflagt den gamle Skif, strax at stryge for en stærkere Fjende.“ — „Ja, det var en lykkelig Hændelse, som jeg mindst havde drømt om“ — Io Bodrof — „og det var da første Gang, jeg har lugtet Krudt, siden jeg har den Ære at staae umiddelbart under Holmens værdige Chef. Naar jeg skal sige min Sandten, var det mig ikke ganske imod, da Admiralen saa haanlig henkastede min Advarsel og uden videre steg i Land; thi imellem os sagt, jeg var ganske vis paa at Fjenden lurede paa os, og naar man i samfulde tre Maanedes har ligget sig træt, længes man efter lidt Lystighed, hvor dyr den endog er at staae — ja, for en Ufærd! naar man var saa lykkelig som I, Lieutenant Grottschilling! der hver Dag kan vente Vventyr under Tordenskjolds herlige Flag —.“ — „Jeg vil sige Eder noget, Lieutenant Bodrof! men vel at mærke, det er en Hemmelighed, kun en

Gisning af mig" — kaldt Grottschilling ham med en fiffig
 Mine i Ordet — „der er noget i Gjære; Tordenstjold og
 Bude have i de sidste Dage stuktet Hovederne sammen og der
 skeer allehaande Tilberedelser i al Stilhed —.“ — „Hvad
 I siger, Lieutenant Grottschilling! et lystigt Krydstogt sagtens;
 saa kommer der da Liv igjen i Tingen" — udbrod Bodrof
 — „men hvad nytter det mig; jeg saaer nok Lov at slide
 Dækket i evindelig Fred, medens I gaaer til den hæderlige
 Dands, hvor Stykkerne spille op" — tilføiede han næsten
 mismodig. „Det er rimeligt nok, at Eders gamle Chef ei
 vil indlade sig paa noget voveligt Eventyr" — vedblev Grot-
 schilling med ligegyldige Miner — „men for den Sags Skyld
 kommer det da an paa Eder selv, om I taalmodig vil slide
 Dækket, medens vi Andre dandse over Bølgerne til Kamp og
 Hæder." — „Ja, hvordan mener I det?" — spurgte Wo-
 drof i en tvivlsom Tone — „hvis I ikke troer, at Admiral
 Jülicher vil indlade sig derpaa, saaer jeg vel ogsaa at blive
 taalmodig tilbage, indtil „den hvide Drn" engang saaer Dr-
 dre at brase op for Fjenden." — „Jo pyt, Lieutenant Wo-
 drof!" — henkastede Grottschilling — „der kan I vente ind-
 til Eders graae Haar skaffe Eder Commandeurs Rang. Fre-
 den er jo halvt om halvt sluttet og hvo, der vil opnaae no-
 get, maa i al Hast sætte Seil til, medens der endnu rører
 sig en Bind — — for dens Sags Skyld vilde jeg i Eders
 Sted gribe den første den bedste Leilighed til et Togt, om det
 saa skulde skee mod Chefens Willie." — „Ja, I skal have
 Tak; det var en nem Maade at blive jaget ud af Tjenesten
 paa" — smilte Bodrof, skjøndt han dog noget estertænk-
 som legede med sit korte Sidegevær — „hvorhen skal ellers Togtet
 gaae? det veed I kanskee." — „Til Gothenborg — — tænker jeg
 i det mindste; det skal være en Hemmelighed, som sagt — —"
 Bodrof soer i Veiret, et nyt Liv syntes at flamme op i hans

Dje og hans Kinder blussede, idet han udbrod: „Til Gothenborg, siger J — — ja, ja, jeg vil vove Alt, for at komme med — —“ han standsede og blev noget forlegen over Grottschillings forundrede Blik. „Ei, ei“ — lo denne Sidste — „Gothenborg synes at have noget sært tiltrækkende for Eder, Lieutenant Wodrof! — — naa, ja saa, nu falder det mig ind; jeg har hørt en Fugl synge om, at J bar Eder saa høviff og ridderlig ad mod en vis lille Froken Utsal, da hun med sin hele Familie var falden i Tordenskjolds Hænder, og at samme lille Froken, der nok nu er bleven en stor Froken, fandt særdeles Behag i den raske lille Kadet, der nu er bleven en stor Lieutenant.“ — „Hvad behager, Lieutenant Grottschilling! jeg forstaaer Eder ikke — —.“ — „J forstaaer mig nok, Lieutenant Wodrof! kun ingen Slingren; J kan gjerne vise mig det rette Flag. Jeg vil for min Person ærlig tilstaae Eder, at gif Togtet saa sandt til Stokholm, vilde jeg gebærde mig accurat som J nu og vove Alt, for at komme med og aflægge den lille Froken Dankwart et Besøg gjennem Rugler og Granater — —.“ J dette Djeblik kom Tordenskjold, som omsider havde taget Afsked med den gamle Admiral, raske hen ad Dækket; paa hans flygtige Bink iulte Grottschilling til Falderebsporten, for at give Baadsmanden Ordre at holde Alt klart. Erbødig tog Wodrof Hatten af og traadte et Skridt nærmere, da Vice-Admiralen syntes at ville hilse paa ham. Vor Helt betragtede den unge Mand med et skarpt Blik og sagde med dæmpet Stemme: „Behøver nødvendig en armeret Chalup; beder Hr. Lieutenanten at komme ombord til mig med samme i Eftermiddag Kl. 2 — — skal ellers ikke lade Admiralen eller Eders Skibschef vide noget derom.“ Wodrof bukkede taus; med et venligt Nik fulgte Vice-Admiralen sin Lieutenant ned i Jollen.

Et Par Minutter blev Wodrof ubevægelig staaende paa samme Plet og gik paa Raad med sig selv, hvad enten han skulde følge den strænge Pligt og lade den sidste Veilighed til Kamp gaae ubenyttet forbi eller han skulde følge Binket og saaledes, ved hemmeligt at bortfjerne sig med et af Fregattens Fartøjer, sætte sin timelige Velfærd paa Spil, for at vinde et uvisioneligt Blad af Wrens Krands. Han vaklede ikke længe; hans Attraa efter Kamp og Hæder var for brændende og hans lette Sind lod ham betragte den Forseelse, han stod i Begreb med at begaae, i et mindre skarpt Lys; det var jo Tordenstjold, hvis Bink han vilde følge, og Tordenstjold vilde vist ikke bagefter lade ham i Stikken; desuden blusede hans Rinder stærkere ved Tanken om, at han maaskee nu kunde indløse det Løfte, han ombord paa „Volland“ havde gjort Frosen Utsfal, nemlig ved næste Angreb paa Gothenborg at aflægge hende et Besøg.

„Knække min sidste Mast! troer jeg ikke, at den unge Lieutenant fanger Grillen trods den ældste Capitain i Fredstider“ — floggerlo Styr, efterat han i nogen Tid havde iagttaget Wodrof, som var bleven hans Jundling siden den sidste Affaire ved Stromstad — „staaer I ikke der og helder som et Somærke i Storm; kneise skal I med Eders pæne Skabelon, og nu for det Første i al Hast komme til Bords.“ — „Hvis I tillader, Capitain Styr! bliver jeg helst heroppe“ — svarede Lieutenanten adspredt og med et tvungent Smil — „jeg spiller dog en maadelig Figur ved Flasken og det er mig saa lummert i Kabytten. Hr. Capitainen er vel saa god at undskyld mig hos Hans Excellence.“ — „Ja saa, I seiler i tyk Luft med rebede Seil; I er melankolisk, som man siger“ — brummede Styr — „nu, som I vil; men vogt Eder for at faae Fluere i Hovedet ligesom denne fortviede Skjelm, Grottschilling, som jeg nok saa prejede Eder; han er kun en

liben Skude, men ladet til Randen med gale Streger." Dermed slendrede Flagcapitainen ned i Kahytten, hvor Admiral Jülicher allerede havde sat sig til Bords, lidt fortreidelig over at Tordenskjold havde opholdt ham over den vante Spisetid.

Hibens hvislende Lyd snoede sig ned til Fregattens dybeste Afdelinger; Sømandene stak Hovederne ud af Rugerne, for at see hvad dette Signal havde at betyde. „Lad tyve Mand med Drex og Pistoler komme op“ — sagde Wodrof til den vagthavende Baadsmand — „den store Chalup skal gjøres klar — — rap Eder!“ Uden at gjøre nogen Indvending lod Baadsmanden denne Ordre gaae videre; fem Minutter efter myskrede det udcommanderede Mandskab ned ad Falderebet. Noget estertænkfom, men dog med kjendelig Tilfærdighed fulgte Wodrof efter og tog Plads i Agterdelen; paa hans Bink stødtes fra og Sluproerne sænkede Aarerne i de rolige Smaabølger. Først da Fartøjet havde fjernet sig et Par Rabellængder fra Fregatten, syntes Lieutenantens Afsyn at opklares, idet han vendte Blikket mod „Volland“, fra hvis Side en halv Snees stærkt bemandede Chalupper netop styrede bort under Budes Commando og gif Syd paa.

Det var en temmelig mørk Aften den 17de October 1719; Maanen var endnu ikke staaet op og Billedet af den funkende Stjernehimmel stod dybt præget i det fortladne Hav. De faa paa Brandvagt udsendte svenske Gallejer vare allerede gaaede tilbage til Bahuselsen, da hele Farvandet syntes frit og roligt. Vel havde de bemærket en Deel danske Chalupper, senere endog nogle Gallejer; men disse vare hurtigt vendte om igjen og havde søgt ned omkring Mago, sagtens for at vende tilbage til Marstrand. I afmaalte Slag bundrede Brændingen inde under Land; mægtig høvede Ny-Elfsborg sig hist i Beiret og strakte truende sine

Ildsvælg ud til alle Sider; som en utydelig Masse Iaa
 Gothenborg dybt derinde; Hvile og Slummer syntes allerede
 at have sænket sig over den store Stad; thi hiin dybe, hem-
 melighedsfulde Brummen, hiin sjerne dæmpede Larm, der ellers
 fornemmes i Nærheden af en folkerig By, var forstummet,
 medens der endnu kun hist og her skinte et rødligt Lys, navn-
 lig fra Bagthuset histhenne. Dgsaa i Havnen var det stille
 og som uddød, skjøndt man opdagede flere colossale Skibs-
 skrog og saae mangfoldige Ræmpemaster stræbe op under den
 stjernefulde Himmel. Nærmest Hukken eller Bommen laae
 Skytsprammene „Langemaren“ og „Spydstagen“, men uden
 Master; endvidere den ligeledes borttagne danske Gallei „Prinds
 Carl“, den store svenske Gallei „Breden“, en svær armeret
 Gallease „Kong Carl“, Fregatten „Grev Mörner“ paa sex og
 tredive Kanoner, et stort Krudtskib og Bombardeergalioten
 „St. Johannes“. Disse Krigsskibe saavelsom de øvrige i
 Havnen beliggende Fartøjer syntes tilstrækkeligt forsvarede af
 tvende Batterier i Nærheden, hver paa tolv Kanoner af svært
 Kaliber; dog havde disse Batterier for Djeblikket ingen egent-
 lig Besætning; saa nær ved det velbesatte Bagthuus gjortes
 formodentlig saadant overflodigt. Den danske Escadres Bort-
 fiernelse havde overhovedet gjort Svenskerne sikkre og ladet
 dem glemme, at Tordenstjold endnu var i Marstrand. Intet
 krydsende eller for Anker liggende Fartøi var at see paa
 Fjorden; kun en enkelt Skilboagt slendrede med tunge Skridt
 frem og tilbage paa en fremspringende Odde og nynnede en
 gammel Folkesang, for at dræbe Tiden indtil Afløsningen
 kom. Hvergang han paa sin korte Vandring vendte sig mod
 den Himmelegn, hvor en uvis Dæmring forkyndte Maanens
 snarlige Opstandelse, sagtnede han sine Skridt og sang højere,
 som om den glædelige Udsigt til Lys i dette uhyggelige Mørke
 stemte ham muntre; han grebes nemlig hvert Djeblik af en

kold Gysen, da det forekom ham, gennem Brændingens Bru-
sen at skjelne mangfoldige Menneskestemmer, dæmpede Stød i
Baadsmandspiiben og dumpe Aareslag; herved randt gamle
Ammestuefortællinger ham i Hu, saa at han stundom var nær-
ved at afbryde sig selv i den lystige Folkesang og bede et Fa-
dervor for de Skibbrudnes Aander, der i Midnattens Time
atter gennemgik Skibbrudets Rædsler. Da standsede han
pludselig og stirrede med tilbageholdt Aandedrag ud over Fjor-
den; der bevægede sig virkelig Noget frem gennem Natten;
han hørte tydeligt Aarernes Pladffen i Vandet og med Over-
beviisningen om, at det var levende Mennesker vendte ogsaa
hans Mod tilbage. „Hvem der!“ — raabte han med stærk
Røst og lagde Geværet an. „Gode Venner fra Hendes
Majestæts Gallejer“ — lod det tilbage. Skilbvagten tog
atter sit Gevær i Armen og i alle Henseender beroliget, til-
traadte han paany sin Vandring, idet han med lettet Hjerte
istemte sin verdslige Sang. Flere og flere Smaafartøjer glede
imidlertid forbi, uden at han videre bekymrede sig derom;
men da Maanens ilbrode Kugle kort efter rullede op over
Horizonten og belyste Dmgivelsen sjernt og nær, vakktes hans
Opmærksomhed atter ved Synet af tre Skibe, der brasede op
for Ny-Elfsborg og lagde sig for Anker midt i det glimrende
Straaleflor. Han rystede paa Hovedet og overvejede om han
ikke skulde affyre sit Gevær som Tegn paa mistænkelige Far-
tøjers Nærmelse; dog strax efter hørte han Baadsmandspi-
bens Lyd derude og skimtede en Chalup styre fra Skibene ind
ad Fjorden; hans Mistanke tabte sig derfor i den Gising,
at det vel maatte være de paa Brandvagt udsendte Gallejer,
der af en eller anden Grund kom tilbage.

Sine hemmelighedsfulde Røefartøjer naaede imidlertid
ind til Gammel-Elfsborg uden oftere at anraabes eller be-
mærkes. En efter anden lagde de an ved Bolværket; taus

og stille steg en Deel af Mandstabet i Land; de fleste vare Matroser fra Orlogsskibet „Lolland“, bevæbnede med Drex og Pistoler; dog var der ogsaa nogle Soldater imellem, nemlig en Afdeling af det sjællandske National-Regiment, lutter haandfaste og modige Karle, som Tordenskjold helst saae hos Flaget, naar han dog skulde have Landsoldater ombord.

„Frisk, Gutter! ere vi slupne lykkeligt herind, ville vi ikke søge ud igjen med tomme Hænder“ — sagde Bude med dæmpet Røst, idet han traadte hen for det opstillede Mandstabs — „J, Capitain Klove! skynder Eder hen til Bagthuset og bringer mig inden et Dvarteers Forløb Bagten heel og holden ombord — — ikke en Sjæl maa undkomme, forstaaer J? — — Lieutenant Wodros tager med fornødent Mandstabs Coursen ind til Batterierne og fornagler Stykkerne, i al Stilhed — — støder J under Veis paa Krydsere, der ikke siltiende ville stryge Flaget, borer J dem uden lang Passiar i Sænk. Afsted, J Herrer! — — Lieutenant Grottschilling og jeg ville bygsere Skibene ud — — sei, Gutter! seer J vore gamle Benner derinde“ — vedblev han, henvendt til Mandstabet i Chalupperne og pegede paa de af Maanen klart belyste Skibe indenfor Hukken; en dæmpet Bisaldsmurmel lød fra Roefartøjerne.

„Holdt! Gevær ved Joden“ — commanderede Capitain Klove næsten med hvissende Stemme, da han havde fjernet sig nogle Skridt med sine Soldater — „skynd Eder, Karle! Kjolerne af; deres røde Farve skinner gennem Mørket. Vi ville vende det blaa Underseer ud, saa saae vi et svenskt Udseende.“ Smaaleende over dette siffige Indfald, adløde Soldaterne og frængede i al Hast deres Kjoler; derpaa fortsatte de Marschen langs Bolværket.

„Wer da!“ — raabte en barsk Stemme dem imøde; det var en svensk Skildvagt, der, studsende over disse bevæb-

nede Skiffelsers pludselige Anmarsch, fældte Gevær. „Naa, naa, Kammerat! Du behøver da ikke at raabe saa høit, som om der var kommet Fiender i Landet“ — svarede Kleve paa rav Svensk og gik rolig tæt hen til ham — „vi ere gode Venner fra Hendes Majestæts Gallejer paa Bahuus-Elven og medbringe nogle fangne Jytter, der skulle afleveres her i Gothenborg; men for tusind Djevle! i denne kolde Nat kunne vi da ikke bivouaquere under aaben Himmel — — ikke sandt, Kammerat! Du viser os hen til Bagten, at vi der kunne varme de stive Lemmer og bedre passe paa Fangerne.“ — „Fog Slapperment! det kunde jeg ikke lugte, naar I ikke siger Feldtraabet“ — brummede Skildvagten, en gammel Hugaf af de tydske hvervede Tropper med et mægtigt Dverfskjæg — „Bagthuset ligger jo lige for Eders Næse — — marscheer kun væt“ — han tog atter Geværet paa Skulderen og mumlende nogle tydske Eder mellem Tænderne, fulgte han med hen imod den nærmeste Bygning; foran hvis Hovedindgang man snart opdagede en Mængde sammenslæde Geværer, og gjennem de smaa Ruder skinte et Lys mat ud i den maaneklare Nat.

Paa et stumt Bink af Kleve gjorde Soldaterne en Svingning, saa de omringede den isoleert liggende Bygning. „Alle Hagel! — — Satanas!“ — stønnede den tydske Skildvagt, som pludselig følte sin Hals omspændt af en kraftig Næve, medens Geværet vristedes fra ham. „Vil Du holde Din Flab, eller jeg jager Dig Bajonetten gjennem Livet“ — hvistede den bomsterke Sjællænder, som med den ene Haand havde grebet fat i hans Halsklud og med den anden bemægtiget sig Geværet. „Pardon! — — jeg giver mig“ — stammede den Ængstede — „Pestilenz! jeg lugter jo nok Lunten fra Marstrand.“

Kleve havde imidlertid posteret sine Folk og tilhøvet dem Forholdsordrer for mulige Tilfælde. Med en spandt Pistol i Haanden stødte han Døren til Vagstuen op og traadte ind. „Vil I have Dvarteer?“ — raabte han med hoi Røst; de af Søvne opjagne Infanterister og Artillerister, fire og tyve i Tallet, stirrede maallose paa den fremmede Krigsmand. „Hvad Snak, Dvarteer! for tusind Ulykker! — “ foer den vagthavende Fæhndrik op af Sovestolen og rev sin Kaarde ud af Skeden; men inden han rigtig var kommen i Veiret, trykkede Kleve løs og med en Kugle gennem Hovedet styrtede Fæhndriksen næsegruus til Gulvet. I det samme klirrede Ruderne; en Geværsalve knalbede bedøvende gjennem Stuen og Kuglerne borede sig ind i Væggen til Høire og Venstre. „Herud, Karle! alle Mand“ — befalede Kleve og traadte tilbage — „den første, der knyer, er Dødsens.“ Nu kom de svenske Soldater i Veiret og skyndte sig stiltiende udenfor, hvor de strax bleve omringede af Sjællænderne, der allerede havde bemægtiget sig de sammenstillede Geværer; med bevingede Skridt ilte derpaa hele Flokken langs Bolværket tilbage til Chalupperne.

Geværstudene, der knalbede heftigt i den stille Nat, jog Alle op af Søvne, saavel i Staden som paa Fæstningen; en forvirret Støi lod sig høre rundt om og i en, nær Havnen beliggende Kaserne sloges Allarm. Uden at møde nogen Hindring var det lykkedes Bodros, med sine flinke Søconstabler at fornagle samtlige Kanoner paa de forhen nævnte Batterier. Seende sig forsigtig om til alle Sider, stred Lieutenanten med hurtige Skridt hen imod Staden. Han havde udført det ham betroede Hverv; der var al Ud-sigt til at det dristige Foretagende vilde lykkes, uden at der behøvedes nogen videre Hjælp fra hans Side; men en uimod-
staaelig Lyff var nu overkommet den unge Mand til paa

egen Haand at prøve et Eventyr. Han vidste hvor omtrent den Utsfalkte Families Bolig laa, og uden at gjøre sig selv rigtig Rede for, hvad han egentlig vilde, tog han, som sagt, Vejen til Staden — — han havde jo lovet den skønne Pige, hvis Billede endnu bestandig svævede for hans Sjæl, at aflægge hende et dristigt Besøg. Han ilte netop forbi Kaserrens Port; Trommen hvirvlede derinde og i Maanens Skin saae han en Colonne svenske Soldater med fuld Dypakning marschere gjennem Gaarden. Ganske besjefstiget med sit eget Forehavende, fløi han uopholdelig videre; men i næste Minut foer den Tanke ham gjennem Sjælen, at disse Troppers uventede Ankomst til Havnen kunde bevirke hans Landsmænds Undergang. Gysende over denne Tanke, sagtnede han sine Skridt og blev derpaa tvivlraadig staaende. Dog han betænkte sig kun et Djeblik; idet Pligtfølelsen vandt Overhaand, vendte han rask om og skyndte sig samme Vej tilbage. Men nu maatte han forbi Svenskerne, der allerede marscherede ud af Porten; lykkelig havde han naaet Spidsen af Colonnen og vilde boje ned til Bolværket; da flirrede flere Geværlaase tæt bag ved ham og en barsk Stemme raabte: „Hvem der! Feldtraab — — staa!“ Uden at betænke sig, rev Bodros en Pistol ud af Beltet og vendende sig skjæ mod de fremstormende Fjender, svarede han: „En af Tordenstjolds tusinde Gutter — — ” han fyrede og var i næste Minut ude af Sigte.

„Fjenden er i Anmarsch“ — hvistede den stakaandede Lieutenant til Capitain Bude, idet han sprang ned i Chaluppen — „hvis Hr. Capitainen saa synes, troer jeg det var raadeligst at bryde Hemmeligheden og ved en Helvedes Larm bilde Svenskerne ind, at vi ere mandstærke nok.“ — „Rigtig, Hr. Lieutenant! og godt at I mærkede det itide“ — svarede Bude, som allerede havde faaet Warp paa flere af

Fartøjerne og nu selv vilde begive sig ind til Fregatten „Grev Mörner“ — „sei der, Gutter! nu lad Fienden kun vide, at vi ere komne; det er ikke værd at liste sig bort som Tyve — — syng kun op, saa gaaer Arbeidet bedre.“ Med Jubel hørte Mandskabet i de nærmeste Chalupper denne Opfordring og istemte øjeblikkelig et klingrende Dhoi; som et henrullende Ekko forplantede det sig fra Fartøi til Fartøi og lod højere og højere indtil det omsider gik over til et almindeligt Chor af flere hundrede Stemmer. Denne Forholdsregel forseilede ikke heller sin Virkning; gennem den tause Nat lode Sangen og Hurraet for de opstrækkede Svenskeres Dren som et Seirsraab af mange tusinde Fiender og da man aldrig kunde ahne, at Tordenstjold med et Par hundrede Mand vilde begynde et saa forvovent Angreb, standsede den fremrykkende Colonne sin Marsch, for at oppebie Batteriernes og Fæstningens Ild; af samme Grund betænkte det vaabendygtige Mandskab i Gothenborg sig paa at komme Havnen for nær og tog med de øvrige nysgjærrige Indvaanere Bejen til Hisingen, hvorfra man tænkte, bedre at kunne tage Optrinnet i Diesyn.

Piilsnar gled en Chalup for sex Ararer forbi Fæstningen ind til Gammel-Elfsborg; af alle Kræfter halede Sømandene ud; thi deres Kammeraters sjerne Hurraraab syntes at lokke dem til raft Arbeide og dristige Lojer. En anden Chalup kom til Syne forud og indhentedes snart, da dets Sluproere havde lagt sig paa Ararerne og lode Fartøjet drive, formodentlig for i sikker Afstand at bespeide Skuepladsen for al denne Hurlumhei. — „Sei der, hvor kommer I fra?“ — raabte Manden, der stod i den førstnævnte Chalups Forstævn, og hug med det samme Baadshagen i det foran drivende Fartøi. Mandskabet, hvis hele Opmærksomhed i den Grad havde været spændt paa hvad der foregik forud, at det ikke

havde bemærket den fremstrygende Chalup, foer ganske betuttet i Veiret; men en grov Stemme raabte: „Væk der — — det er Oberst Staaßs Chalup fra Ny-Elfsborg — — og hvem er I?“ — „Tordenskjold“ — svarede vor Helt med sin Stentorrost og reiste sig fra Agtersædet — „kunne ellers gjerne drive tilbage igjen og hilse Commandanten fra mig, at jeg er her, for at lære ham at vaage — — roe væk, Manne!“ — Baadsmanden slap og Sluproerne trak atter løs paa Aarerne, medens Svenskerne heller ikke forbleve orkesløse; bumstille og med iilsomt Hastværk vendte de Fartøjet og skyndte sig tilbage til Fæstningen med det sælsomme Budskab.

„Friff, mine Gutter! have ingen Tid at give bort; tænker, at Svensken kommer snart paa Venene“ — raabte Tordenskjold, idet han passerede en Række Chalupper, hvis Mandskab var i Færd med at varpe Galleasen „Kong Carl“ og Gallejen „Breden“ ud af Hukken. Den velbekjendte Røst vakte nyt Liv i Somændene; de udbrøde i et fordoblet Hurra, der fortsattes fra Fartoi til Fartoi.

„Det gaaer ikke; begge Skuderne sidde fast paa Skrogene af de sidst sænkede Skibe“ — sagde Bude, som sprang over i Vice-Admiralens Chalup — „Gutterne arbeide forgieves og tilsidst komme de os paa Halsen fra Gothenborg.“ — „Dho! agter, i saa Fald at tænde Lys for dem, at de kunne see at finde os“ — lo Tordenskjold og hans Dje funkede — „ror Dig, Bude! maa ikke lade Svensken en Jolle tilbage; findes jo ingen levende Sjæl paa de Fartøjer og tænker heller ikke, at de have Krudt inde — — kan stifke dem alle til Hobe i Brand, om de ikke kunne staffles flot.“ Capitainen lettede paa Hatten og iulte bort, for at iværksætte Ordren, medens Vice-Admiralen styrede indenfor Hukken, hvor de øvrige Chalupper netop spændtes for Fregatten „Grev

Mørner" og den danske Gallei „Prinds Carl;" dette sidste Fartois Gjenerobring laa især Tordenskjold paa Hjerte.

I Gothenborg var man endnu bestandig uvidende om, hvad der egentlig foregik. Vel mærkede man, at Sjenden var der; men hvorledes han var kommen ind og, som man antog, med en saa betydelig Magt, samt hvi Fæstningen og Batterierne endnu ikke lode høre fra sig, det kunde man ikke begribe. Men der kom snart Lys i dette Mørke; med et Par Gutter var Wodros gaaet ombord paa Galeasen og „Breden" og havde stuet Ild i nogle Tjæretonder i det mellemste Dæk; en qvælende Røg belgede frem og derpaa slog Flammen ud; efter nogle Minutters Forløb stode begge Skibene i lys Lue, og nu kunde man see hvad der foregik. Under Matrosernes bestandige Hurra og Sang bevægede Fregatten og den danske Gallei sig langsomt ud af Havnen, medens en Mængde Skiffelser saaes i travl Bevægelse paa „St. Johannes" og Krudtskibet „Langesund." Brændende Lunter bares ombord paa „Spydstagen" og „Langemaren," da det var umuligt at skaffe disse svære Pramme af Pletten med saa ringe Menneſtekraft. Et brølende Rødd og nok et, der syntes at ruske ved Bjergenes Grundvold og ryste Havets Bund og hviſ Ekko foer fra Klippe til Klippe, standsede et Djeblik al Virksomhed, lod enhver Haand som lammet slippe den netop fastholdte Gjenstand og den svingrende Sang forstumme. Det var „Kong Carl" og „Breden," der fløi i Luften; de havde dog havt Krudt inde. Koldt gjøs det ned ad de ellers saa uforsædede Somænd, der trindt om, kun i en Rabellængdes Afstand fra disse sprængte Vulkaner ventede paa, at de mod Skyen slynge de Masser skulde knusende styrte ned over deres Hoveder. Med spændte Miner, stjondt frygtesløst Blik fulgte Tordenskjold Skibenes Flugt i Beiret; en ubestrikelig Glæde tindrede i hans Dje, da de svære

Bjellestykker styrtede tilbage i Søen rundt om og mellem de af Menneſter vrimsende Chalupper, uden at ramme nogen af dem. „Dho! have Lykken med os“ — smilte han — „hal fun væk, Manne! maae dog have noget Bytte med.“ Den som ved et Underværk overſtandne Dodsſare gjorde et dybt Indtryk paa Sømandene og beſtyrkede dem i Troen paa Tordenskjolds lykkelige Stjerne; fun lidet ændsede de derfor Stykkernes Torden, der nu rullede ud over Søen fra Ny-Elſborg. Denne Fæſtnings Commandant havde forſt af ſine tilbagevendende Sluproere erfaret Fjendens Nærværelſe; da Skibene ſprang i Luften, mærkede han det var Alvor og paa høje Tide at tage til Gjenmæle. Da han desuden ærgrede ſig over Vice-Admiralens haanlige Hilſen, beſluttede han at overtøye den forovvne Søhuſar om, at han nu var rigtig vaagen; ſaavel fra Fæſtningen ſom de nedenunder anlagte Batterier aabnede han en heftig Ild, i den Tanke at ſpærre Fjenden Tilbagevejen og ſlyde Alt i Sænk, baade danſke og ſvenſke Skibe. Men uden Virkning pladsede Kuglerne ned i de mørke Bolger, medens de danſke Matroſers Hurra og Sang lode nærmere og nærmere op til de høje Mure. Et rødtligt Lys begyndte atter at ſprede ſig over Havnen og Fjorden; det var Luerne, der ſloge ud omkring „St. Johannes“ og „Langesund;“ vorende ſammen til eet uhyre Ildhav, ſyntes de opadſtræbende Kæmpeflammer at ſlikke Himlens Stjerneloſt. Tydeligt ſom ved Solens Skin overſaae man det hele Optrin: de tre danſke Gallejer med bjergede Seil udenfor Ny-Elſborg; Havnen med ſamt Stadens Taarne og Huſe i Baggrunden; de paa Hifingøen henſtrømmende Menneſtemaſer, hvis Raab og Gebærder lode ahne deres Brede, og endelig Sømandene, der af al Kraft dreve Chalupperne frem mellem de fiendlige Kyſter; højere og højere ſang og jublede diſſe Bovehulſe, idet de ligesom de mange

tusinde Fjenders Dine og midt gjennem Kugleregnet slæbte Gallejen „Prinds Carl“ og Fregatten „Grev Mørner“ efter sig.

„Sei, der ombord paa Skuden! — — Seilene løs!“ — Iod Tordensffolds Commando gjennem den rasende Larm, og som Ratte kravlede Matroserne fra alle Sider op paa Gallejen. I en Haandevending vare Seifingerne gjorte løs og Storseilet spillede mod Masten; Rattet heves om, en jevn Bind fyldte Seilet og med vorende Fart skjar Gallejen gjennem Bølgerne; da den passerede Fæstningen, knalbede tre Skud som Hilsen fra dens Egeplanker, og istemmende et vældigt Hurra, svang Sømandene deres Hatte. Vel fuste Ny-Elfsborgs Kugler sneseviis hen over Dækket, men uden at anrette anden Skade, end at et Par af dem gif gjennem Skandskældningen.

„For Djæveln! troer, at Binden springer om“ — udbrød Tordensffold, idet han fra sin Chalup sig ombord paa „Grev Mørner“, hvor Wodrof med sit Mandskab ligeledes var i Færd med at sætte Seil til — „gad nødig give Slip paa det skønne Skib — —.“ — Lieutenanten saae op til Toppen og da han overbeviste sig om, at Binden virkelig var gaaet om, medens de svære Seil sloge mod Masterne og Skroget begyndte at hugge, rystede han paa Hovedet og svarede: „Vind og Strøm drive det tilbage i Fjendens Hænder — — synes ikke Hr. Admiralen, at vi heller skulde lade det gaae til Veirs?“ — „Ret, min Gut! i Luften med det“ — nikkede Vice-Admiralen — „men rap Eder, at I ikke selv gaaer med“ — han iilte atter fra Borde. Baadsmansspiben kaldte Matroserne tilbage fra Seil og Tongværk; et Par Tjæretønder forsynedes med brændende Lunter og rullede ned gjennem Storlugen; derpaa skyndte Wodrof sig med Mandffabet tilbage i Røefartøjerne og styrede efter Che-

fens Chalup; thi Ilden fra Ny-Elfsborg rettedes nu udelukkende paa Fregatten, som Svenskerne haabede at redde. En Røgsky bølgede op mellem Master og Lougværk, de røde Luer slikkede efter, og atter rystedes Jord og Hav af et brølende Slag, mod hvilket Stykkernes Lorden løb som Bøsseskud; den skjøne Fregat sprang i Luften. Med taus Gyfen betragtede Alle dette colossale Fyrværkeri, disse svære Master af Bjelker, Seil og Lougværk, der slyngedes mange Favne op i Veiret og glødende dalede ned igjen, medens Flammerne fra de andre brændende Skibe belyste alle Omgivelser med et klart, rødtligt Skin. Sydende og sprudlende forsvandt Ruinerne i de sorte Bølger; endnu et Minut var Alt taust; men derpaa svingrede de danske Sømands Jubel paany; Baadsmændspiberne hvinede paa alle Kanter, for at kalde Smaafartøjerne sammen; Fæstningens Kanoner hundrede atter løs og den paa Hisingen forsamlede Mennekkemasse brød ud i rasende Skrig. Syngende højere og højere trak Sømandene paa Marerne; som i et Triumphtog strøge Chalupperne forbi Ny-Elfsborg, hvis Kanoner knaldede Skud i Skud, og som en Kæmpehagl pladskede Kuglerne rundt om dem ned i Vandet. Men ingen Plante knustes og ingen Danskt mistede Liv eller Førlighed paa dette forvovne Togt, der var det sidste, Tordenstjold foretog, ligesom denne Kamp var den sidste, der i Tiaarskrigen foresaldt mellem Danske og Svenske. Den paafølgende 8de November indtraadte nemlig Baabenstilstanden i Danmark og den 18de samme Maaned i Norge. —

Det var Søndag Morgen; samtlige Skibe i Marstrands Havn slaggede. Nogle Gallejer under dansk Flag saaes netop styre ind gjennem det sydre Gab; en Mængde Chalupper gik forud. Men isøvrigt var Alt stille og tyst, saavel i Havnen som i selve Byen, hvor man kun hift og her saae nogle

enkelte Mennesker paa Gaden, for det meste Borgere, der med Kone og Børn toge Vejen op til Fæstningen, for at hivaane Hvimesfen i det derværende Capel. Orgelets Toner og de Andægtiges Sang rungede høitideligt under de massive Høvelvinger; men skjøndt Alles Blik vogtede paa den geistlige Hyrde, som nu steg op til Prædikestolen med den hellige Bog i de foldede Hænder, var en vis Spænding og Uro dog umiskjendelig i Manges Miner; thi hele Natten igjennem havde man fornummet en heftig Kanonade i det Fjerne og et Par Gange sporet voldsomme Slag, hvorved Jorden ryttede som i Jordstjælv. Man vidste, at Tordenstjold var gaaet paa Eventyr med ti Chalupper og tre Gallejer; men man vidste intet Sikker om hvorhen Toget var bestemt, og endnu rygtedes Intet om Udfaldet. Orgelets sidste Toner bortdøde, Sangen forstummede og dyb Tausched indtraadte, medens Præsten beredte sig til at aabne sit Foredrag. I det samme opstod en Hvirvel og dæmpet Støi nede ved Døren; de nærmest Staaende gjorde ærbødige Plads. Stille og med lydlose Skridt iulte Tordenstjold gjennem Gangen hen til den rummelige Stol, hvor Jüdischer sad ganstene; med en taus Hilsen tog Helten Plads og holdt derpaa i stille Bøn Hatten for sit Ansigt. Urolig ryttede den gamle Admiral hid og did paa sit Sæde; hans noget indfaldne Kinder stiftede flere Gange Farve og hans Miner udtrykte den højeste Grad af Nysgjærighed. Wodros Forsvinden med den „hvide Drns“ Chalup havde bragt ham i stor Alarm og da han derpaa erfarede, at Tordenstjold var gaaet Syd paa og sandsynligviis havde taget Lieutenanten med, blev han halv fortvilet og traf alle mulige Anstalter til Forsvar, da han nemlig befrygtede, at Fjenden skulde benytte Leiligheden til at overrumple Marstrand; den natlige Kanonade havde formeret denne Frygt og holdt ham i en ved-

varende Spænding; thi efter hans Mening kunde en saa høirostet Kamp umuligt finde Sted med nogle Gallejer og ubetydelige Chalupper. Det er sølgelig saare begribeligt, at den unge Vice-Admirals uventede Tilbagekomst, saavel som dennes besynderligt stille Adfærd maatte forstørre hans Uro og Spænding. Tilfældt kunde han ikke holde sig længer; da Præsten netop gjorde et Ophold og hele Menigheden rømmede sig, højede han sig over mod Vice-Admiralen og hvistfede ham i Dret: „Jeg ønsker Eder til Lykke med Tilbagekomsten og haaber næst Guds Hjælp, at Togtet ikke maa være faldet alt for ulykkeligt ud.“ Men Tordenstjolds hele Dpmærksomhed syntes henvendt paa den opbyggelige Tale, som Præsten nu fortsatte, og uden at svare trak han blot paa Skuldrene, af hvilken Gebærde Jüdicher drog de værste Slutninger; synkende trostesløs tilbage i sin høiryggede Stol, henfaldt han i harmfulde Betragtninger over Nutidens fremfusende Slægt og dens ringe Agt for Alderdommens modne Raad. Han var saa fordybet i disse Betragtninger, at Prædikenen aldeles gik tabt for ham; først da Orgelets Toner atter bruste ud over Forsamlingen, kom han til sig selv igjen. Han vilde netop med et nyt og mere paatrængende Spørgsmaal henvende sig til sin stumme Sidemand, da denne rask stod op og først brød Tauscheden. „Beder Hr. Admiralen gunstigt at undskyldes; vilde nødigt forstyrre Pastoren“ — sagde han med Munterhed i Mine og Stemme — „gaae kanstee sammen udenfor.“ Forundret saae Jüdicher paa ham; men da han ikke længer kunde blive flog paa denne sære Søhusar, som han i sit gnavne Lune, dog ganske ved sig selv, kaldte ham, fulgte han siltiende med ud af Capellet, og hele den nysgjærrige Menighed strømmede bagefter.

„Glæder mig at kunne trøste Hr. Admiralen med Synet af samtlige vore Chalupper og Gallejer, som I kan see

hifnede i Havnen" — tog vor Helt atter Ordet, da de vare komne op paa Fæstningsmuren, hvorfra man havde en vid og herlig Udsigt til alle Sider — „ere i god Behold komne tilbage igjen.“ — „See, see, ja det var en anden Sag“ — udbrod Jülicher, idet han nsiagtig talte Fartsoierne — „men hvad er det, jeg seer jo fire Gallejer — — skulde Hr. Vice-Admiralen virkelig — —.“ — „Harde gjerne bragt Eder „Spydstagen“ og „Langemaren“ tilbage“ — smilte Tordenstjold — „men vare uden Master; Hr. Admiralen har bygget dem saa mesterligt, at Ilden ikke engang rigtigt vilde bide paa dem.“ — „Saa har I da virkelig været i Gothenborgs Havn! I er vel forvooven — — ja, ja, jeg ahnede det nok, saasnart jeg savnede Lieutenant Wodrof med min nye Chalup.“ — „Har bragt Lieutenanten med samt Chaluppen uskadt tilbage og haaber, at Hr. Admiralen ikke lader det gaae for slemt ud over denne kjække Gut. Kan iøvrigt forsikre Eder, at Svensken ingen Glæde har af Eders Pramme; have maattet betale dem med Fregatten „Grev Mörner“, Gallejen „Breden“, Galeasen „Kong Carl“, Bombardeergalioten „St. Johannes“ og et stort Krudtskib, som vi alle til Hobe lode flyve i Luften i mange tusinde Svenskers Paasyn, og halede derpaa afsted med vor Gallei „Prinds Carl“ klos forbi Ny-Elfsborg, der hilste os bravt med alle Stykker — — tænker, Hr. Admiralen har hørt Musikten?“ — „Sandelig! nu er jeg bleven graa i Tjenesten; men saa driftig en Sogut som I er, har jeg endnu ikke feet“ — sagde Jülicher og for første Gang i disse ti Aar rakte han med dyb Agtelse den unge, letsindige Slægts kjække og lykkelige Formand Haanden. —

Fjerde Capitel.

Krigen var endt; som naar et Uveir med brusende Storm, med buldrende Torden og knitrende Lyn er faret hen over Jorden og har forfristet Luften, saa Menneſket aander friere i Veiret — — dog nei, dette Billede paſſer ikke paa Danmarks Forfatning efter Freden. Vi ville ikke tale om de mange tusinde af Landets kraftigſte Sønner, der offredes i denne upolitiske Kamp, en Kamp, der begyndtes af Uergjærrighed og vedligeholdtes af Partilidenſkaber; ikke heller om de Millioner, den opslugte; vi ville kun ſige, at den nordiſke Tiaarskrig ſatte Danmark et Aarhundrede tilbage i Velſtand og Dplysning. Paa en glimrende Maade, ja ſeirrige gif dets Krigere ud af Kampen; men Riget var ſvækket i ſin Grundvoold. I Sverrig havde en energiſk Konges Exempel vakt Folkeaanden; med fuld Bevidſthed havde Euenſterne reiſt ſig i Maſſe og, ſaa at ſige, holdt Fædrelandet i Veiret paa deres Skuldre. I Danmark havde Krigen derimod havt en modsat Virkning; Folket var aandigt ſoyet ind; med Trudſler og Slag drevs de bort fra Ploven til en Kamp, der ingen national Gjenklang fandt i deres Bryſt; med kolde Blik og ſtum Harmen fulgte de Regeringens Bud, en Regering, der med Undtagelſe af Frederik og nogle ſaa Udblange var ſammensat af lutter udanſke Elementer. Den Belgjerner, man i 1699 havde tiltænkt Bønderne, efterhaanden at løſne Børnedſkabets Lænke, tilintetgjortes af Krigen; for at ſaae Soldater og Penge, tilſidesattes alle andre Henſyn. Fordegodsjeerne forpligtede ſig til at ſtaffe begge Dele og til Gjengjæld overlod man dem Hals og Haand over Bønderne; derved ſanf denne Folkets Kjerne dybere og dybere tilbage i Trælleſtanden; de miſtede Raadigheden over deres Børn, over Frugterne af deres Arbeide, over dem ſelv;

de horte som det øvrige Dvæg til Gaardens Besætning. Frederik den Fjerdes Plan med Rytterdistricternes Dpretelse var maastee i og for sig godt udtænkkt og kunde under meer nationale Forhold og dygtigere Mænds Bestyrelse have været af stor Nytte; under daværende Omstændigheder bewirkedes kun, at Regeringen stedse havde tolv tusind fortrefseligt beredne Ryttere til sin Disposition, men som hverken kunde bruges i Søkrigen eller til det klippesfulde Norges Forsvar. Da en stor Mængde Godser derved droges ind under Regeringens kostbare og vidtløftige Bestyrelse og bleve til skattefrit Hartkorn, formeredes atter Bondernes Byrder; thi det er jo en velbekjendt Sag, at kun det ufrie Hartkorn, nemlig de af Lade= Ride= og Herredsfogder — hvilke Benævnelser i de Dage som oftest kunde slaaes i Hartkorn — Præster, Procuratorer samt borgerlige og adelige Herremænd atter og atter decimerede Bonderjorde, maatte udrede Alt, hvad der kaldtes Skat, medens de rige Jordegodssejere vare frie for slikt; og desto værre! Datidens Kronike har ikke opbevaret noget Exempel paa, at den danske Adel og Herremandsstand frivillig gjorde Afkald paa saadanne Forrettigheder eller viste virksom Deeltagelse for Fædrelandets Trængsler, undtagen forsaavidt at de tillode deres Sønner og Slægtninge at tage Sæde i Collegierne og benaades med de anseeligste Poster i Hæren og paa Flaaden. — Under Krigen astog den danske Handelsmarine Nar for Nar, medens den øster= og nordøiske Handel, som tidligere berørt, aldeles gik over i Engländernes og Hollændernes Hænder. Disse Nationer afhentede Danmarks raae Producter og bragte dem forarbejdede tilbage; thi som Folge af forkeerte Toldanordninger paa den ene Side og uforstandige, eensidige Forbud paa den anden, gik de saa private Fabriker og andre industrielle Anlæg, der fandtes hist og her i Landet, til Grunde, medens enkelte af

Hoffet begunstige Mænd fik skadelige Monopoler, uden dog at kunne drive Gjenstandene for samme til noget Stort, og saaledes slumrede Folkeaanden ogsaa paa denne Kant ind. Landets rige Kornforraad forbrugtes af Norge, af Hæren og Marinen; kun Dvæg og Heste sendtes hvert Aar i tusindviis bort over Grændsen, men betaltes for det meste med Luxusartikler. Havet, denne Rigdomskilde, der paa alle Sider omslyder det danske Rige, laa som en død Skat; under Island og Norge drev Engländerne og Hollænderne Fiskeriet i det Store og af disse Nationers Skippere købte de danske Fisk, der vare fangede ved deres egne Kyster. Island og Færøerne bortforpagtedes i commercial Henseende til de høistbydende; de for kongelig Regning drevne Bjergværker i Norge standsede lidt efter lidt, da de ingen Gewinnst kastede af sig; Arbejderne manglede Indsigt og Redelighed. — Under Baabenlarmen forstummede Kunster og Videnskaber; dette havde dog ogsaa andre Grunde: det danske Sprog var jo forsømt og stod i ringe Anseelse i Danmark; ethvert vigtigt eller lærd Skrift udkom paa Latin, paa Fransk eller Tydsk, kort, i ethvert andet Sprog end det danske. De Rige og Fornemme brøde sig feil om dansk Kunst og Videnskab, da disse Artikler ei vare i Moden og snarere undertryktes end opelffedes paa højere Steder. Det var atter Krigen, der hindrede Frederik den Fjerde i at tage sig af sit Folks aandige Opdragelse, om han end havde havt Evne dertil, som han sikkert havde Villie; dertil kom den fromme Retning, denne Monarks Sind havde faaet, deels ved Opdragelse, deels ved Datidens religiøse Aand, der ofte gik over til Sværmeri, for ikke at sige Hykleri. Medens de danske Bønder med hver Dag sank dybere i Bankundighed, medens der var storste Mangel paa eller slet ikke fandtes gode Almueskoler i Danmark, bortødsledes mange Tusinder paa at bevæge Hednig-

gerne i fjerne Verdensdele til at lade sig døbe. Fra denne Tid skriver sig ogsaa den første egentlige Censur i Danmark; Frederik befalede nemlig Biskopper og Stiftamtmand at undertrykke ethvert Skrift, der omhandlede deslige religiøse Materier. Følgende Hoffets Strøm, omvendte Datidens bekjendte Theologer og Philosopher sig ligeledes til Sværmere, begravede deres sunde Fornuft i unyttige Gransninger og omhyllede deres klare Forstand med spidsfindige, for Lægmand ubegribelige Theorier, istedetfor at gavne deres Fædreland ved at fremme almindelig Oplysning og Landsfrihed. Noget Vignende var Tilfældet med de andre Videnskabs Dyrkere, og da Læreroposterne ved Høiskolen vare blevne saa godt som arvelige i visse, hoit beslægtede Familier, blev det umuligt for de fra lavere Kredse fremstræbende Talenter at opnaae en Stilling, hvorfra de kunde kaste et stadigt Lys i dette aandige Mørke. Kun Holberg, denne Tordenstjold i det attende Aarhundredes danske Literatur, lykkedes det, med sit Kæmpegeni at arbejde sig ud af Mørket og antænde en Fakkell, der endnu ikke er udbrændt — dog ogsaa han grebes omsider af hiin Svimmel, der bemægtigede sig alle dem, hvis Hoveder ragede op over Massen og som i en evig Hvirvel drejede dem rundt om Naadens Sol, saa de glemte Jorden og dens usle Beboere.

Som Tilfældet havde været i det foregaaende Aarhundrede og som det ligeledes skete i det paafølgende, havde Danmark i Grunden ene maattet bære Krigens Byrder; medens Frugterne høstedes af Ruslere og Preuslere, Englændere og Hollændere. Det danske Cabinet, der som sædvanligt stod isoleret og manglede indre moralsk Kraft, overlstedes stedse af Datidens store Politikere; disse sidste var det, og ingenlunde den feirrige Frederik, der foreskrev Freden. — Den 14de Mai 1720 var Dronning Ulricas Gemal, Prind-

fen af Hessen, bleven kaaret til Sverrigs Konge under Navn af Frederik den Første; den paafølgende 3die Juni bleve de i Stokholm forsamlede fremmede Politikere omsider enige om Freden, hvilken ogsaa den 3die Juli undertegnedes af Frederik den Fjerde. Man forbauses ved at læse dette Actstykke; ifølge samme skulde de Danske tilbagegive alle Erobringer: Pommern, Rygen, Bismar og Marstrand samt Bahuslehn, imod at erholde 600,000 Rd. i Krigsomkostninger. Kun tvende Punkter i denne Fred løde fordeelagtige; men dem havde Danmark ogsaa kjøbt med ti dyre Krigsjaar. Det stabsfæstedes og bestemtes nemlig, at Sundtolden skulde erlægges af alle Nationer, ogsaa af de Svenske, og at Hertugdømmet Sønderjylland under engelsk-fransk Garanti skulde tilfikkres Kongen af Danmark til evig Besiddelse. Denne sidste klare og vigtige Bestemmelse lod Frederik saa temmelig glemme Sorgen over sine feilslagne Erobringsplaner; overrækkende Lord Carteret, hvis Mægling man især tilskrev de fordeelagtige Punkter, sin kostbare Kaarde, sagde han: „Eders Bestræbelser, Mylord! have vi at takke for, at vi ikke længer have Brug for denne Kaarde; modtag den derfor og bær den til vor Erindring.“ —

Tordenstjold var vendt tilbage til Kjøbenhavn, hvor der anvistes ham Sæde og Stemme i Admiralitetet. Men Dandsen paa de brusende Bølger, Kartovernes Torden og hiin rastløse Færden mellem truende Fjender var bleven ham til en anden Natur og formaaede alene at give hans Sjæl og Legeme Elasticitet; han sygnede derfor hen i disse Fredens Dage. Driftigere end nogensinde for hævede hans Avindsmænd Hovedet i Beiret, nu, da de ei længer frygtede for, at Helten skulde hævne sig ved glimrende Bedrifter. Han ragede mægtigt frem mellem sine Sidemænd i Collegiet, saasom Gabel, Rosenpalm og Rostgaard; thi Gyldenløve var

død den 8de December 1719, Jülicher var endnu beffjefstiget ved de svenske Kyster med at opfiske de sjunkne Fartøjer, og Sehested var sendt til Oldenborg som Landdrost. Men netop fordi han fordunklede sine fordoms Overmænd, stod Tordenstjold ene og misundt; medens hans Navn nævnedes i fremmede Lande med Beundring, medens Svenskerne, da han paa Tilbagereisen fra Norge tog Vejen over Gothenborg, i titusindviis strømmede sammen fra alle Kanter af Landet, for at see den berømte Søhelt, mødte han Kulde, ja stundom Tilfidesættelse hjemme, og man forsikkrede Kongen, at Søhusaren vel var brugelig i Krig, men en ubrugelig Forretningsmand i Fred. Gjennem Mismodets Sky, der svævede over hans høje Pande, brød pludselig en lys Straale frem og Smilet vaagnede atter i hans stolte Dje, idet gamle Erindringer med fornyet Kraft fremstege for hans Sjæl. Lord Carteret havde under sit diplomatiske Ophold i Kjøbenhavn gjæstet ham; ved Glasfenes Klang og Tordenen af de, med Kongens Tilladelse udenfor hans Bolig plantede Kanoner havde den interessante Britte i Forbigaaende erindret ham om det ved Gothenborg givne Løfte, at komme som Veiler til England. Som en Steen faldt det fra Hjertet, som et Slør fra Dinene; en viid, en lofkende Udsigt til Begyndelsen af et nyt Liv aabnede sig for ham. Han vilde reise, han vilde følge sin vinkende Stjerne, skjøndt han stundom grebes af en dunkel Ahnelse om, at det var en Lygtemand, som han aldrig skulde naae. — Ugjerne og først efter gientagne Forestillinger gav Kongen sit Minde dertil; thi ingen nok saa fiin Cabale formaaede længer at rokke hans Indest for Tordenstjold, paa hvis Trostfab og Lykke han maaskee byggede hemmelige, ærgjærrige Planer for Fremtiden, og da han kjendte Heltens fyrige Aand, hans utæmmelige Higen efter Farer og Eventyr, havde han gjerne holdt ham til-

bage, skjult ham for Verden, omtrent som en Løve, den man indespærret i Buret, for til rette Tid at lade den stride frem paa Kamppladsen. Men Tordenfjold lod sig ikke bevæge til at opgive sin Plan; saasnart han havde erholdt Tilladelsen, rustede han sig til Reisen, og det med samme Skynsomsomhed og Iver, som fordem til et Togt. —

Det var en smuk Aften i Begyndelsen af September 1720. I en af de større Gader paa Christianshavn, hvilken Deel af Danmarks Hovedstad dengang beboedes af de anseeteste Kjøbmænd og mange fornemme Herstaber, følgede en usædvanlig Mængde Menneſker frem og tilbage, for at more sig over den glimrende Dphsning i den rige Abraham Lehns Gaard hist henne bag Sukkerhuset og lytte til Musikens lystige Toner, der trængte ud gjennem adskillige aabent staaende Vinduer. Skjøndt Fleertallet af disse Menneſker bestod af unge og gamle Matroser eller Arbeidsfolk, der vendte hjem fra deres Arbeide, af Haandværkere, der holdt Fyrstent, eller Børn og qvindelige Tjenestetyender, der havde listet sig bort fra Kjøkken og Borgerstue, fornam man dog saa godt som Intet til hine ærgerlige Spottegloser over de Fornemmes Belleovnet, hiin misundelige Murren eller hine kaade Streger, der ellers pleje at yttre sig ved lignende Forsamlinger og ved en saadan Veilighed; en næsten hoitidelig Stilhed herskede tvertimod blandt de stillestaaende eller henvandrende Menneſkemasser, og halvt hviſtende meddeelte man hinanden sine Bemærkninger; thi det var den danske Somands, ja hele den danske Almues Afgud, Peter Tordenfjold, som histoppe gav sine Venner et Afſkedsgilde for Afreisen. Men vi ville gaae ind ad Porten, hvor Laſaier og Portehaisdragere allerede danne et lystigt Selskab, da deres Herrers gjæstfrie Vært ikke har glemt dem med Mad og Drikke; op ad de brede, oplyste Trapper, ind i Salen, hvor

Musik og høirostede Samtaler bruse os imøde og hvor utal-
 lige Lys udbrede en blændende Glæde. Her er Alt Ele-
 gance og Pragt og vidner om Bærtens Smag for selstabe-
 lige Glæder; omkring det lange, brede Taffel, der er besat
 med de udsøgte Retter, med de fineste Vine og de koste-
 ligste Frugter, har et talrigt og glimrende Selskab leiret sig;
 det bestaaer af unge og gamle Mænd, Militaire og Civile,
 Hofmænd og Lærde; derfor hører man muntre og alvor-
 fulde Stemmer, lystige Anecdoter og grundige Bemærknin-
 ger, hoi Latter og afbrudte Sange. Ved at see noget nær-
 mere til, opdage vi snart adskillige bekjendte Ansigter og for-
 nemme mangen en Røst, som vi før have hørt gjennem
 Stykkernes Torden. Det er Tønder, som tommer et Glas
 med sin Sidemand; henreven af gamle Erindringer, nynn-
 er han derpaa en Vise og tramper Tacten dertil med sit nye
 Træbeen; det er Styr, som fortæller Jüdicers Affaire ved
 Strömstad og spækker sin Tale med mangen snurrig Sed,
 medens hans Sidemand, Commandeur-Capitain Bude, klem-
 mer sit Glas og idet han tæller Binens Perler, kun ved en
 afmaalt Hovedbevægelse tilkjendegiver sin Dpmærksomhed; det
 er Ployart, der glad og tilfreds hæver sin Pokal, for at
 klinker med Grip, da denne onsker ham til Lykke med de her-
 lige Døgter, han har gjort under Vice-Admiralens Flag; det
 er Capitain-Lieutenanterne Grottschilling og Bodros, der ere
 blevne Sidemænd og hvis i Forsningen høirostede Samtale
 nu synker ned til en fortrolig Hvissen, skjøndt den derfor
 ikke synes mindre levende og for begge interessant; thi de
 unge Mænds Kinder gløde og Begeistring spiller i deres
 Dine; det er Tordenstjold, som sidder for Bordenden og hvis
 stærke, sonore Røst bestandig toner gjennem Larmen, idet han
 med livlig Munterhed, med skjemtsomme Indfald stræber at
 underholde sine Gæster og med Dpmærksomhed for Enhver

især, snart retter Ordet til denne, snart til hiin. Til Høire af ham see vi en temmelig corpulent Mand med et velbehageligt Physiognomi, hvis Blik udtrykker en vis overmødig Sikkerhed, hvilket Blik gjerne er Rigmænd egent; det er Vice-Admiralens Huusvært, den rige Abraham Lehn, og ved Siden af ham sidder hans Søn, Faderens udtrykte Billede, som taus bestjefstiger sig med Mad og Drikke og kun imellem afbryder denne Bestjefstivelse, for at kaste sig tilbage paa den høiryggede Stol og, efterat have grundet over Meningene af en eller anden Skjemt, at bryde ud i en kort Latter; thi hele Selskabet har allerede leet et Par Minutter. Pyntede Tjenere ile ud og ind eller opholde sig bag Gjæsternes Stole, for at vente paa ethvert Bink og imødekomme Enhvers Duffe. Det er første Gang, at vi i vor Helts Bolig ei troe os forsatte i en Kahyt; her er ingen Baadsmandsmat, man hører ingen Baadsmandsstøbe; ikke engang Vice-Admiralens Kammertjener, Kold, som netop bøjer Dret ned til sin Herres Mund, har noget Sømandsmæssigt i sit Udseende, skjøndt det er en undersætsig, kraftig Stikkelse med et ærligt, forstandigt Ansigt.

„Befale Eder at blive, kan Hans Majestæt ikke; men han saae dog gjerne, om I ikke reiste“ — bemærkede en, i hele sit Ydre fin og ziirlig Hofmand; det var Dverstaldmesteren Bieregg — „Hans Majestæt er bleven saa vant til Eders Dmgængelse, at Hoiftsamme fortryder paa at see Eder forlade Danmark.“ — „Dho! veed nok, min naadige Konge gider gjerne iblandt see paa os, naar vi nede paa Ridebanen flyde til Stive efter Mohrhovedet“ — hentastede Tordenstjold leende — „men, for Djævelen! bliver dog kjed af den Leg — —.“ — „Ja, jeg maa i Sandhed! tilstaae, jeg har ikke seet Eders Lige i at flyde med Pistoler“ — faldt Dverstaldmesteren ham smidig i Ordet — „jeg troer ogsaa, at kunne treffe min Mand; men I har paa Banen

endnu altid taget Prisen fra mig." — "For Satan! er det noget Under" — udbød Tønder med et spottende Smil — "nei, da skulde I see Vice-Admiralen paa den gyngende Planke pille Fjenderne væk fra Ræer og Bugspyd — — om I kravlede øverst op i den søjende Top, traf han Eder dog, saa I drattede ned som en raaden Pære." — "Det har jeg hørt fortælle" — smilte Hofmanden, uden at forandre en Mine over denne underlige Vignelse — "men naar der ingen flere Fjender er at bekæmpe, synes mig dog saadant ridderligt Spil at være en passende Bestjæstigelse for raske Krigere." — "Kan ogsaa mere mig for en Tid" — vedblev Tordenstjold hurtig, som om han vilde bringe sin gamle Skibskammerats stødende Uttring i Forglemmelse — "men er dog kun Børnespil — — har desuden mine aparte Raisons til denne Reise." — "Og Dukkkehovedets Næse og Dren ere jo for længe siden bortstødte" — tilføjede Tønder, idet han med en saare alvorlig Mine hævede sit Glas op til Munden. — "Det synes mig ogsaa ganske ikke smukt af os frisindede nordiske Folk, at vi selv til en Skive for vore Lystskud vælge Physiognomiet af hine ulykkelige Folkelag, der formedelst deres sorte Farve holdes for alle andre Menneskers Trælle, ja beegnes hartad som en ringere Art Mennesker." Denne Bemærkning fremførtes af en sortklædt Mand med en ziirlig Lokkeparyk og vakte almindelig Forundring, enten fordi man ikke forstod ham, eller fordi man aldrig før havde fundet noget Urigtigt ved den som upassende fremhævede Stik at bruge Mohrhoveder til Skive. Der indtraadte et Djæblisk Tausshed, som dog snart afbrødes af Tordenstjold: "Hører der, I Herrer! at det maa være paa Tide at holde inde med vor Skiveskydning; kunde ellers selv blive til Skive for Hr. Professorens lærde og skjemtsomme Pen — — oho! har nok læst Eders Feder Paars og havt kostelig Morstak

deraf." — „Da kan Hr. Vice-Admiralen i tvende Henseender være sikker for min Pen" — forsikkrede Professore, hvis ungdommelige Ansigt stak noget af mod Titlen, medens dog hans herlige Dje lod ahne en dyb og riig Aand — „thi pro primo, har J havt Morsskab af at læse mit Skjemedigt, hvilken Omstændighed, in parenthesi sagt, geraader mig til stor Tilfredshed, da har J, Eder selv ubevidst følt hvor høit Eders skjæffe Bedrifter ere hævede over Skjemt; pro secundo er det Tid for os skrivende Folk at ihukomme den Fugls Naturel, med hvis Slagsfær vi skrive, ja endog at spørge vor Tunge, naar vi paa Embedsvegne tage til Orde. Have dog mine Medbrødre i den lærde Republik søgt at udlægge hiint uskyldige Digt til det Bærste og desaaarsag at sværte mig paa høje Steder." — „Lykonster Eder i saa Fald" — afbrød Tordenskjold ham — „er et godt Beviss paa, at Eders lærde Medbrødre befrygte, J skal tage Luven fra dem og gaae raskere tilveirs end de. Troede ellers, at vi Sogutter i de sidste ti Aars Tid havde givet Eder Poeter adskilligt Stof til velmeente Niim og alvorlige Skrifter; men kan nok tænke, at Eders Disputatser og Stridighederne paa Studiigaarden ei levne Eder Stunder til at sammenskrive noget om Krigen med Svensken." — „Deri har J desto værre meer Ret end J kanskee selv formener" — vedblev Professore nølende — „hvad ellers mig anbelanger, da er jeg ganske ikke for disse unyttige lærde Stridigheder; jeg holder for, at man anvender sit Pund og sine Kundskaber langt bedre ved i et Sprog, som Hvermand forstaaer, at tractere og udbrede sig over almeen gavnlige Materier. Jeg veed ogsaa heelt vel at sætte Priis paa de danske Kriegers udoiste Bravour og Raskhed; men min Musa er ikke af den heroiske Art, den er kun skjemtson; alligevel er den stridbar, og ved at svinge Satyrens Svøbe mod Laster og

Unoder, agter jeg at vise, at jeg har været Corporal før jeg blev Lital og baaret Bærg mod Fjenden, ligesom jeg ogsaa stundom drages ad Haare til at sægte med spids Tunge og Pen mod mine Fjender i den lærde Republik." Der indtraadte atter en kort Tausshed, som Selskabet udfyldte med at spise og drikke; Ingen af de Tilstedeværende fandt sig foranlediget til at indlade sig videre med Professorens, for hvis satyriske Lune man har almindelig Sky. Dette Ophold benyttede Abraham Lehn til at iværksætte en længe overvejet Beslutning, hvorved han tillige haabede at give Samtalen en almindeligere Retning. Med en vis Hoitidelighed og Salvelse i Mine og Stemme hævede han sit Glas og mælede: „Hvis mine ærede Herrer saa synes, var det vel paa Tide at udbringe en Skaal for vor hæderkronede Bært, Vice-Admiral Tordenskjold; at han til Fædrelandets Gavn og Fornøielse maa vende karst og munter tilbage — —“ her overdøvedes han af den almindelige Jubel og Støi, hvormed Selskabet optog dette Forslag, og af det svingrende Fanfare; men snild benyttede han Leiligheden, medens Gæsterne drak, til at vedblive saalunde: „Endnu engang takker jeg Eder, Hr. Vice-Admiral! at I vil tage min Søn med; mit Faderhjerter er stolt af, at han under en saa navnkundig Mandes Veiledning skal træde ind i den store Verden og lære dens Underværker at kjende — — altsaa, en hjertelig Afskedskaal for begge de Reisende — —“ dermed satte han Glasset for Munden; men Tordenskjold, som allerede havde druffet, satte sit Glas haardt i Bordet og sagde med en halvt ærgerlig, halvt smilende Mine: „For Djævelen! ja — — maa ellers oprigtig tilstaae, har ikke synderlig Lyst til at agere Hovmester for rige Folks Sønner; var en anden Sag, om Gutten skulde med til Orlogs; skulde i saa Fald nok pille de Junkernykker ud af ham — — men lad gaae, har

faa noget nær givet mit Ord derpaa og skal efter bedste Evne stræbe at holde det." — „Hører Du, min Dreng!" — sagde Faderen endvidere, da han havde tømt Staaalen til Bunde, og lagde Haanden paa Sønnens Hoved — „hvad Hr. Vice-Admiralen siger Dig, er ligesaa kraftigt som om jeg sagde det; Du maa lyde hans Vink og modne Raad i alle Dele, og lad mig saa see, Du bringer smukke Kundskabsfrugter med tilbage." Det unge Menneske, som, i Forbigaaende sagt, var Faderens Kjælebægge, maaskee netop fordi Naturen i aandig Henseende havde behandlet ham som Stedmoder, famlede forlegen ved sine store Kjøleknapper; Vinen syntes desuden at have gjort hans Fatterevne endnu svagere, og idet han betragtede sin Fader med et eenfoldigt Blik, svarede han: „Det skal jeg nok, Papa! — — men saa maa Papa give mig brav Penge med." — „Han kan jo bringe et nyt Mohrhoved hjem med til Hans Majestæts Ridebane" — brummede Tønder, medens Selfabet med undertrykt Latter vendte Dinene bort fra Fader og Søn og knyttede nye Samtaler, da man af Hensyn til den rige Abraham Lehn fandt det rigtigst, uden videre Bemærkninger at glide hen over dette lille Mellemspil. Kun den sortklædte Professor taug; han iagttog endnu bestandig hine tvende Personer og det med et smilende, drommende Blik; maaskee opstod Ideen til den pantsatte Bondebrend eller Jean de France i hans Sjæl.

Den ovenfor nævnte Kammertjener satte nu en uhyre Pokal af det skønneste slebne Krystal paa Bordet foran sin Herre. Det var en Foræring fra vor Helts første Belynder, General Lovendahl; paa den ene Side saaes denne Herres Baaben og paa den anden Fregatten „Lovendahls Gallei" for fulde Seil. Den var fyldt til Randen med ædel Viin; idet Tordenstjold løstede den i Veiret med kraftig Arm, sagde

han: „Drikker Eder til, 3 Herrer alle tilsammen! paa god gammel nordisk Viis en Skaal for vor naadigste Konge og hans Arvehuus — — en Skaal for vort kjære Fødeland og hver en kjælt Gut, der gjennem Storm og Rugler jubler under vort raske Flag, og en Skaal for den ædle Herre Lovendahl, der gav mig den første Planke at dansse over Bølgerne paa.“ Han drak og en høitidelig Taushed herskede i Salen; derpaa gik Pokalen videre fra Haand til Haand og klingrende saldt Trompeter og Pauker ind. „Var en lystig Tid, da vi tiltraadte vor Fart“ — vedblev Vice-Admiralen og slog i Luftten med den høire Haand — „sei der, Tønder og Bude! husker vel nok, da vi aabnede Danssen paa Lovendahls Bal? Have siden den Stund opført mangen herlig Dands paa de skummende Bølger efter Stykkernes Musik.“ — „Dine udbragte Skaaler drikker jeg af Hjertens Grund, Hr. Broder!“ — sagde Bude med en vis Hestighed, og han løstede Kæmpepokalen let som et Pægleglas i Beiret — „men for min Person har jeg at tilføje: at jeg snart mellem hvinende Rugler maa ende den hele lystige Fart.“ — Trampende Takten til en Sømandsang med sit Træbeen og fordrejende Ansigtet til et Smil, modtog Tønder Pokalen og først efterat have taget en Slurk, omtrent som Thor i Utgard, mælede han: „Ja, for Satan! det er en anden Sag med Dig, der med hele Lemmer har tilendebragt den knagende Fart og nu med Hæderens Glorie om Din unge Lindings styrer videre frem i den lystige Verden — — men for Sivaliden paa Legeme og Sjæl — — uf! javist var det en velsignet Aftenstund hos Lovendahls. Din Skaal, Hr. Broder! drikker jeg ogsaa af Hjertens Grund og vinstter ligesom Bude, at vi endnu engang maae klinkke en dundrende Skaal med Danmarks Fjender, helst under Dit Flag.“ Han løstede atter Pokalen til de trodsige Læber og lod den derpaa gaae videre. Med

et stille Smil betragtede Grip den paa Krystallets blanke Klade indgravede Fregat. „Det var ogsaa en herlig Dag“ — sagde han — „da „Løvendahls Galleri“ for fulde Seil, som den her staaer afbildet, strog ind til Trondbjem, og Du ilte i Din Families Arme — — en Skaal har Du glemt, Hr. Broder! det er for Din adle Moder og Søster og hele Familie — —.“ — „Takker, Kammerat! takker“ — faldt Løvendahls ham i Ordet og stirrede veemodig hen for sig — „dist var det en herlig Dag og Aften; haaber ogsaa at see de Kjære igjen — — „oho!“ — tilføiede han med en rask Overgang i Stemmen — „husker nok, Du var i forbandet godt Humeur den Aften.“ — „Jeg tager endnu ikke Afsted med min Chef“ — sagde Ployart, da han modtog Pokalen — „vi følges jo ad til Holsteen, og jeg haaber, at Hr. Vice-Admiralen gjør min Familie den Være, at tomme en lystig Skaal i dens Kreds.“ — „Gad gjerne have Hr. Capitainen med som Ordonnans-Officeer paa hele Reisen“ — forsikkrede Løvendahls — „tænker, vi To skulde bestaae mangt et rask Vventyr til Lands — — glæder mig iøvrigt over, at dog en af mine Kammerater følger mig til Fædrelandets Dør.“ — „En glædelig Reise, Hr. Capitain-Lieutenant!“ — hvistede Bodros til sin Sidemand, idet han rakte ham Pokalen — „god Lykke og Fornøjelse i Stokholm — — derhen gaaer dog vel Sommerfarten?“ — „Jeg takker, Hr. Capitain-Lieutenant! iligemaade“ — svarede Grottschilling med en skjelmst Mine — „for den Sags Skyld kunne vi ellers følges ad til Gothenborg — — der agter J Eder vel hen, siden J ogsaa har bedet om Orlov; ad Aare kunne vi saa fortælle hinanden vore Vventyr.“ —

Dagen efter forlod vor Helt Kjøbenhavn. For ei at komme til England før Lord Carteret var vendt der tilbage fra sin diplomatiske Sendelse, havde han besluttet at reise

gjennem Tydskland og Frankerig, og fra dette sidste Land at indstibe sig til hiin Taagekyst i Vesten, hvorhen hans Stjerne vinkede ham. Han tog Vejen over Sjælland og Fyen til Augustenborg og opholdt sig her i nogle Dage hos Hertugen, som var hans store Beundrer og Belynder. Det bevægede Liv paa Reisen, den Hyldest og Hjertelighed, hvormed han modtoges overalt; den lystige Færden til Hest og til Fods, gjennem blomstrende Dale og herlige Skove, hvor Jægernes Jubel og Bøssernes Knald gjenlode paa alle Kanter, vakte atter hans Sjæl til Glæde, lod ham med sunklende Blik og uomtaaget Panden igjen skue ind i den myslrende, støjende Verden, hvis Smaaligheder i Fredens Tid allerede havde begyndt at tære paa hans Livslyst. Træt af Jagten, opildnet af Vin, Musik og kolde Grindringer, kastede han sig paa Lejet i det høje, pragtfulde Værelse; en balsamisk Duft drog forfriskende indad det aabne Vindue ud til Blomsterhaven. Maanens Straaler lyste klart i Gemakket, men med et rødligt Skjær, der hidrørte fra de svære, hoirode Sillegardiner. Uvilkaarligt lyttede han til Taarnklokkens Slag, der lode hoitideligt ud i den stille Nat; medens han fra Lejet stirrede op i Himmelhvæsvingens gennemsigtige, underfulde Dyb, krybsede hans Tanker ud i Grindringens Hav; som forbi-brusende Seilere fra hjemlige Strande, som vinkende Ryster og fremdukkende Blomsterroer drog det ene Billede efter det andet frem for Sjælens Dje, og som dybe Orgeltoner klang det for hans Dre, naar denne eller hiin elskelige Stikkelse kom forbi. Med sneehvide, skulmende Seil og nejende Masten skummede en Tredækker hid i de friske, hoppende Bolger, der forgyldtes af den dalende Sols Straaler; en søgte Luftning udfoldede Flaget og viste det skinnende Kors i den røde Dug; som en glødende Stribe strakte Bimpen sig fra den høje Top hen paa den blaanende Bue. Nærmere og nær-

mere bruste Skibet frem og strog derpaa jevnfides hen; Metalskykkerne stinte i de aabne Kanonporte; paa den høje Skandse kom flere Skikkelser til Syne; nu vendte de Afsynet imod ham og han troede at gjenkjende Sivers's mandige Træk, Villienstjolds begejstrede Blik — — og ved Rattet den høje Kæmpegestalt, der tog Hatten af og lod Binden lege med de iisgraae Loffer. Hift slagrede et Silkegevandt; en lustig Skikkelse bojede sig ud over Galleriet og vinkede med den hvide Haand; Heltens Hjerter hamrede ved dette Syn, hans Kinder blusfede, han udstrakte sine Arme; men Seileren stummede ustandselig forbi; i det skinnende Kjølvand halede han bagefter for alle Klude. Da blegnede Dagens levende Lys og forsvandt i de fortnende Bølger; Sky-masser stege op over Synskrebsen og jøge sonderrevne hen over Hvalvingen; Stormen brummede i det Fjerne og drog frem; snart hylede den gennem Master og Tougværk, medens Mørket sankede sig dybere og dybere over Havet. Nu skjultes Seilerens Skrog for hans Blik; kun Lygten lyste agterud som en Stjerne, den han fulgte med higende Attraa, og det hvide Kors stinte som Solv gennem Ratten. I Stormens Brus horte han klare Stemmer; men Lygtens Stin fjernede sig meer og meer; ind mod den klippesulde Kyst, hvor Brændingen dundrede, styrede Seileren for at sonderknuves, og i pibende Fart fulgte han efter. Stærkere og stærkere glødede den røde Vimpel paa den ravnforte Himmel; hvirolet om af Stormen slyngede den sig i tusind Bugter lig en Kæmpeorm. Det knagede voldsomt; Master og Planker styrtede og brast; de fraadende Bølger styrtede hen over Dækket. Stønnende arbeidede han sig frem gennem Brandingen og stilledes af en høitoppet Bolge op paa Kysten. Der krummede den blodrøde Kæmpeorm sig atter i tusind Bugter og med opspilet Gab ffjød den frem mod sit Bytte.

Koldt gjos det gennem Heltens Hjerte, da Uhyret slyngede sin fugtige, iisnende Krop omkring ham; med Fortvivlelsens Kraft værgede han sig imod den og tumlede i en græselig Kamp fra Steen til Steen. Da skinte Korset atter for hans Dje, hans Hjerte oplivedes af Haab til Herrens Hjelp og med hoi Røst paakalbede han ham — —

„For Guds Skyld! hvad feiler Eder, Hr. Vice-Admiral!“ — raabte Kammertjeneren Kold og greb sin Herre i Skulderen — „vaagn op! vaagn op!“ Med den kolde Svøb paa Panden og med voldsomt bankende Hjerte soer Tordenstjold op af Sovne og stirrede forvildet omkring; men fattende sig, sagde han: „Harde en grumme hæslig Drøm — — Gud være lovet! var kun en Drøm“ — dermed vendte han sig om paa den anden Side og sov snart ind igjen. —

I den friske Morgen, medens den unge Sols Straaler endnu lege med Duggens Perler, klinger Hornet lystigt gennem Dal og Skov; Hundene give Hals og en Skare Jægere paa snysende Gangere jage hen under Egens Kroner. De sprænge over den steile Bro; en Hest styrter, saa Rytteren farer langt bort over dens Hoved. Det ædle Dyr vælter sig omkring og strækker derpaa alle Fire fra sig; men jublende springer Rytteren op igjen, uden at feile noget. Det er Tordenstjold; han jubler fordi han troer, at den hæslige Drøms Barsel nu er opfyldt. Rask bestiger han en anden Ganger og med skingrende Hallo fortsættes Jagten. —

Bed Hjelp af de Vink og Kjendsgjerninger, Historien indeholder, have vi hidtil søgt at gjengive Heltens Liv og Bedrifter i deres Folgeorden, samt, saavidt Omstændighederne tillode, at ulede Virkningerne af deres rette Aarsager. I det vi oprigtigt tilstaae, at vi ikke føle os oplagte til at udmale de, i Forhold til hans øvrige Liv ubetydelige Hændelser, der mødte ham paa Reisen til Hannover, hvilken Skildring vi

maae overlade til en meer øvet Pen, ville vi ile til Katastrophen; kun ville vi anføre, at Ekkoet af hans dundrende Batailler havde ført hans Navn ind i Tydskland, saa at Folk i hver en By, han kom til, i tusindviis strømmede sammen, for at see denne navnkundige Mand, medens fyrstelige og andre fornemme Familier kappedes om den Ære at drage ham ind i deres Kredse og til deres glimrende Taster. Kongen af England, som just opholdt sig paa tydsk Grund, viste ham særlig Opmærksomhed og betragtede med umiskjendelig Beundring den unge Søhelt, hvis Navn overstraaede de største Navne i den engelske Søhistorie og hvis Bedrifter havde havt Indflydelse paa Verdenspolitikens Gang; med Agtelse og Interesse talte denne Havets mægtige Konge til ham om den danske Marine, som om han havde en Forudsølelse af, at Tordenstjolds værdige Efterfølgere engang i Tiden ligesaa uforsagte skulde brase op for Englands stolte Seilere, ja gjøre disse Rangen paa Verdenshavet stridig og fravriste et Aarhundredes berømteste Søhelt den blodige Seierskrands og da — — gaae under.

Tordenstjold havde ingen synderlig Lyst havt til at medtage Abraham Lehus eensfoldige Son og han fik ogsaa snart Leilighed til at fortryde det. Under Opholdet i Hamborg geraadede dette unge Menneſte i Hænderne paa nogle Spilere, der under Paaskud af at ville vise ham en Slange med fyy kronede Hoveder, droge ham til deres Pharaobord, hvor en Oberst Staal holdt Bank. Efterat Taaben havde tabt Alt, hvad han havde hos sig og sat sit Navn under en Forſkrivning paa en betydelig Sum, skyndte han sig bort, fortrydelig over at man endda ikke vilde vise ham Slangen, og først længere Tid efter erfarede Tordenstjold dette Bedrageri. Der var dog for Djæbliffet Intet ved at gjøre; men han

skrev sig det bag Dret og mærkede sig Bedragerens Navn, et Navn, som han desuden strax studsede over.

Vi treffe vor Helt igjen i Hannover, ved et stort Gæstebud hos en General Belau. Taflet er ophævet; skonne Damer i raslende Silkekjoler, bevæbnede med ziirlige Bister og straalende af Guld og Juveler, bevæge sig frem og tilbage i den glimrende oplyste Sal; eller gruppere sig derinde i Sidecabinettet omkring Claveret, hvor en Virtuos netop tager Plads; eller lytte med nedslagne Dine til de unge Cavalerers Smigrerier; eller stroife tæt forbi den aabne Dør til den tilstødende Sal og kaste nysgjærrige Blik derind. Birkelig synes det ogsaa Umagen værd at træde over denne Tærskel og iagttage hvad der foregaaer; thi uagtet den store Mængde Personer — lutter fornemme Herrer i militaire eller civile Uniformer, prydede med Stjerner og Baand — der ere forsamlede omkring det aflange, med grønt Klæde overtrukne Bord, hersker der en til det Høitidelige grændsende Stilhed, der kun afbrydes af de enkelte Ord: gagné-perdu, hvilke med korte Mellemrum udtales af en temmelig høi og feed Mand, hvis halvt skaldede Hoved, lurende Dje og iis-kolde Miner give ham et uhyggeligt, ja mistænkeligt Udseende. Med spændt Opmærksomhed ere Alles Blik stift hestede paa hans, med fine, sneehvide Manchetter pyntede Hænder, idet han med en forunderlig Hurtighed blander Kortene og ligesom blæser de malede Blade hen paa det grønne Klæde. Han bærer iøvrigt en riig svensk Uniform, og de Gulddynger, han har opstablet foran sig, saavel som de blanke Montex af samme ædle Metal, der skinne i det lille, aabentstaaende Mahogni-Skriin, vidne om hans Lykke i Spil. Nogle Stridt fra Bordet sidder Tordenstjold i en estertænsom Stilling; han har lagt begge Hænder paa Knappen af sin tykke Spanskrors Stok; paa hans høje Pande svæver en uwillig Sky og i

hans urolige Dje vilde en danst Soman strax opdage alle Kjendemerker paa en fremdragende Storm. Til Høire og Venstre af ham see vi nogle Personer, hvis Dragter og Pphysiognomier ere heelt forskjellige. Den lange, magre Mand med det tørre Ansigt, med de smaa listige Dine og den store Stjerne paa den riigt broderede, bredskjødede Kjole, er Kammerpræsident, Baron Gorz; han holder netop en halv Snees Guldstykker paa Coeur-Dame og taber dem med et spottende Smil. Den corpulente Dfficeer med det brede, blusfende Ansigt og den store Næse, er Oberst Münnichhausen; alt hans Haab, hele hans Sjæl synes at drages med i det Blik, hvormed han forfølger sit Gulb, som Bankholderen netop skraber hen til den øvrige Dynge. Den temmelig ungdommelige Mand med det stolte Ansigt er Sir Hadone, engelsk Envoyé i Kassel; han støtter netop den ene Haand paa Bordet og har stukket den anden indenfor sin snevre, mørke Kjole, idet han med et smilende Blik iagttager Spillet's Gang og de forskjellige Pphysiognomier; thi Mennesket viser sig maaftæe ved ingen anden Leilighed mere i sin sande, om just ikke ædleste Skikkelse, end ved Spillebordet.

„Lykken synes i Aften at være alle sine Veilere ugunstig og alene at række Eder Haanden“ — sagde den sidstnævnte Herre, henvendt til Bankholderen. „Tænker just paa det samme“ — faldt Tordenstjold rask ind og stødte sin Stok mod Gulbet — „den Herre har sagtens mere Lykke i Spil end i Krig.“ — „Sr. Vice-Admiralen kjender altsaa vor Bankholder, Oberst Staal?“ spurgte Englænderen med en let Bøining. „Har hørt Udskilligt om ham, ogsaa fra ham, men aldrig seet ham førend nu“ — svarede Tordenstjold tørt.

„Perdu“ — sagde Oberst Staal, idet han drog Indsatsen til sig, og med et gjennemborende Blik til vor Helt

hentastede han: „Jeg har ogsaa hørt om Herren, men kun seet Eder een Gang før, paa en Assemblée i Hamborg.“ — „J agter ikke at forsøge Lykken i Aften, Hr. Vice-Admiral?“ — spurgte Kammerpræsident Gorz i en forbindtlig Tone — „J er dog ellers hendes Indling.“ — „Agter ikke paa den Dvinde, naar hun staaer sminket paa et Kortblad“ — svarede vor Helt med slet dulgt Harm — „mener, at fornuftige Folk kunde vælge lystigere Udspredelse og nytte Tiden bedre.“ — „Alt som man tager det“ — brummede Münichhausen, og han drog sin indsvundne Guldbørs frem, for atter at pointere — „Krigen er jo ogsaa et Lykkespil; naar Spillet kun gaaer ærligt til, maa man troste sig med en anden Gang.“ — „Hans Majestæt skal i disse Dage have ladet nogle falske Spillere heste og det hedder, at man vil statuere et Exempel“ — bemærkede Hadone. — „Dho! en priselig Gjerning af Hans brittiske Majestæt“ — greb Tordenstjold ivrig Ordet — „ærgrer mig endnu over en Halunk i Hamborg, der frasilouterede min eensfoldige Reisekammerat, den unge Sieur Lehn, en stor Sum; fik det for seent at vide, skulde ellers have spenderet en ny Tæmp paa den Kjeltrings brede Ryg.“ —

„Gagné“ — sagde den svenske Oberst med usikker Stemme. De Spillende smilte imidlertid saa smaat og fordoblede Indsætterne, da de meente, at Bankholderens Uro hidrørte fra hans Forudsølelse af, at Lykken nu vendte sig. „Var at ønske, om alle Fyrster og Dyrigheder, ligesom Hans brittiske Majestæt, paa det kraftigste vilde affstaafe alle falske Spillere“ — vedblev Tordenstjold, idet hans funklende Nie mødte Svensterens sky Blik — „skulde alle hives overbord fra ethvert honnet Selskab som raadne Madslæ — — maaskee maatte Hr. Obersten engang have hørt tale om en Slange med syv kronede Hoveder, som visse Folk i Hamborg stillede

sig an at ville vise nysgjærrige Personer, for ved den Leilighed at frasiloutere dem deres Penge?" — henvendte han Ordet til Bankholderen — „Har, som sagt, en god Ven, der ved samme Leilighed blev skammelig optrukken af de Hallunker; er sært nok, at Hamborgs Magistrat taaler saadanne Spitsbuber inden sine Volde; burde jage dem ud af Landet med tusind Stokkeprygl.“ Oberst Staal blev rød og bleg; han folte, at Alles Dine med stor Spænding hvilte paa ham. Med paatagen Rolighed blandede han imidlertid Kortene og med en beundringsværdig Sikkerhed i Stemmen tog han saaledes til Gjenmæle: „Hvad Herren der behager at fortælle, er mig tildeels bekendt; det vil sige, jeg ejer selv denne mærkelige Slange; men om Filouteri veed jeg Intet og maa desaarfsag udbede mig, at I noget nøjere forklarer, til hvem I sigter med saadan stillende Tale — —.“

— „Kan gjerne optage det, alt som I selv finder for godt, siden I piber under Snærten“ — afbrød Tordenskjold med dybt Alvor og reiste sig fra Stolen. Med affegraae Kinder stirrede Spilleren paa sin frygtelige Anklager; Kortene faldt ham ud af Hænderne; men samlende al sin Frækhed, svarede han: „Kun en Skurk kan sige deslige Ord — — her er imidlertid ikke Stedet til at forhandle den Sag.“ — „For Djævelen! tænker, ethvert Sted er det rette til at tugte en Kjeltring“ — tordnede vor Helt og løftede sin Stok; men med større Smidighed, end man skulde have tiltænkt hans svære Legeme, undveg den svenske Oberst Slaget og medens hele Selstabet geraadede i Bevægelse, flygtede han ud af en Sidedør til Forstuen. Dog Tordenskjold, i hvem den gamle Sogutsnatur blusede op, tabte ham ikke af Sigte i Trængslen; uden Omstændigheder puffede han de bestjernede Herrer til Siden og fulgte iilsom i sin Fjendes Kjølvand, gennem Forstuen, ned ad Trapperne og ud i den rummelige Gaard,

hvor Stadsjagere og Lakajer, Portechaisedragere og Kudste gjorde forbausede Plads og med opspilede Dine iagttog den sælsomme Jagt. Stønnende trængte imidlertid Oberst Münnichhausen og et Par andre af de fornemme Gæster sig derimellem; den Første klappede vor Helt paa Skulderen og sagde: „Hr. Vice-Admiralen er for indtagen imod Spil, deraf kommer det — — men det er alt som man tager det.“

„Det er for galt“ — raabte Staal, som nu standsedes i Flugten af et Baghuus, men som derhos fik noget Mod igjen ved Synet af de mellemkommende Herrer — „han har ikke talt som en Cavaleer, men som en grov Matros.“ — „Har Net, Sieur Kjeltring! skal ogsaa tractere Dig paa samme Maade“ — udbød Tordenskjold, idet han rev sig løs fra de tjenstfærdige Mellemlhandlere og med løftet Stok gik løs paa Spilleren; den Sidste rev sin Kaarde fra Siden og strakte ham den imøde; men i sin Forvirring havde han taget Skeden med. Et Par kraftige Slag af Tordenskjolds Spankrorsstok gjorde ham vaabenløs og i næste Minut laa han i en Skarndyngge med al sin Pynt.

„Skal ikke rose Dig af Legen, Sieur Kjeltring! og ærligt Børge passer ikke for en Bedrager“ — tilfoiede Tordenskjold; hurtigt snappede han Spillerens Kaarde og gav ham et Par Drag over Nakken med den; som en Dvøist brød han den derpaa itu over Knæet og kylede Stumperne langt bort over Baghusets Tag. Fulgt af Münnichhausen og de øvrige Herrer, iilte han tilbage til Forværelset og befalede sine Folk at lade Bognen fjøre frem. Nogle af de forhen nævnte Tilskuere nærmede sig nu Oberst Staal, som ved sin tilslende Tjeners Hjælp var kommen paa Benene igjen. Forgjeves raabte man paa en Portechaise; Dragerne bortfjerne sig med de ziirlige Mennesteaster og brummede: „Nei Tak! vore Portechaiser ere for gode for saadanne stidne Folk.“

Spilleren saae sig derfor nødt til, ved den forlegne Tjeners Arm at trække sig tilbage gennem Sværmen af de spottende og leende Lakajer og Kudske.

Oppe i Spillesalen, men i en affides Binduesfordybning, stode Münnichhausen og Görz i en ivrig Samtale. „Han maa have Satisfaction“ — sagde Kammerpræsidenten og tog sig en Priis af sin kostbare Gulddaase — „ellers er han for stedse udeluffet fra vore Kredse, og — — J veed selv, Guldstrømmen følger med ham.“ — „Det forstaaer sig“ — indrømmede Münnichhausen, idet hans Blik med et længselsfuldt Udtryk stroifede hen over det grønne Klæde — „han maa gjøres reen igjen i Verdens Dine — — saa ærlig er han vel ikke; men det er alt som man tager det; han gjør det kun imellemstunder lidt vel plumpt.“ — „Efter hvad jeg kan mærke, ere J Herrer saa omtrent af samme Mening som jeg“ — bemærkede en høi Officeer i svensk Uniform og traadte nærmere; det var General-Adjutant Sicter — „Oberst Staal har egentlig Ret, naar han kalder denne Vice-Admiral en grov Matros — — for tusind Djævel! om han nu ogsaa mistænkte Staal for, imellem at gribe Lykken under Armene, skulde han derfor saaledes blotte en svensk Officeer i et fremmed Land og i et saa stort Compagni.“ — „Ja, han er nu engang saa vant til at gaae Eder Herrer Svenskere paa Klingen, og han har da ingen Complimenter gjort med Eder hjemme, saa mener han vel, at saadant ikke heller gjøres fornødent i fremmede Lande“ — smiilte Kammerpræsidenten. Men som om han havde overhørt denne Bemærkning, henfastede Sicter: „Under alle Omstændigheder mener jeg, at Staal som svensk Officeer maa have Dpreisning paa sin Vre.“ — „Det er ogsaa i fuldt Alvor min Mening“ — nikkede Görz — „det har jeg mange Grunde til at ønske.“ — „Naturligviis“ — lagde

Münnichhausen til — „men det kommer alt an paa, om denne ligefremme, grundærlige Smand vil værdige at give en Person Dpreisning, om hvis Redelighed han bærer grundet Tvivl — — desuden lod han sig jo forstaae med, at han den Dag i Morgen vil reise videre.“ — „Det paa-tager jeg mig at forebygge“ — sagde Görz efter nogen Betænkning og med en suu Mine — „jeg vil dog ogsaa have den Ære at tractere den berømte Søhelt i mit Huus.“ — „Det gaaer an, bravo! Hr. Kammerpræsident!“ — raabte Sicter. Men Münnichhausen rystede atter paa Hovedet og indvendte: „Det gaaer an og det gaaer ikke an, alt som man tager det. Overtale vi endog dette Bruunshoved til at modtage en Udfordring, saa vælger han Pistolet, og man fortæller, at han er Karl for at pudse et Lys med sin Kugle — — i saa Fald pudser han dog Staal ud af vore Kredse — —.“ — „Men just fordi han er et Bruunshoved, faae vi ham lettelig ved et Glas Viin overtalt til at gaae ud for Haanden paa Kaarde“ — faldt Görz ham i Ordet — „og Staal er en ligesaa god Fægter som Spiller.“ Kloverbladet tilnikkede hinanden et gjensidigt Bisald og skiltes derpaa ad.

Den saaledes antydede Plan blev rigtig iværksat og lykkedes desto værre kun altfor godt. Næste Morgen indfandt sig et Par Herrer hos Vice-Admiralen og udfordrede ham i Oberst Staals Navn. Vor Helt erklærede, at han vel vidste, at denne Person var en Bedrager, men forresten hverken om han var Oberst eller Major, og vægrede sig ved at gaae til en ærlig Kamp med et uærligt Menneſte, da han desuden stod i Begreb med at afreise. Kort efter fik han imidlertid en indtrængende Indbydelse fra Kammerpræsident Görz og besluttede sig, skøndt halv uwillig, til at modtage denne. Ved det glimrende Taffel, den perlende

Biin og den lystige Musik bragde de i Sagen indviede Personer Historien igjen paa Bane; snildt appellerede man til Heltens Gressfølelse og bekjendte hoihjertede Character; man omtalte Staal som et ulykkelig Menneſte, hvem al Udſigt betoges til atter at opnaae en hæderlig Plads i det højere Selſkab, hvis han ikke fik Dpreisning; af diſe Henſyn gav Tordenskjold efter, ja han lovede ikke alene at gaae ud med ham, men endog at fraſige ſig ſin Ret til at vælge Piſtoller og derimod ſlaaes paa Kaarde, ſkjøndt dette var hans mindſt heldige Vaaben. —

Det var om Morgenen den 20de November 1720. En uhyggelig Taage hvulſte over Egnen paa Grændſen mellem det Hannoveranſke og Hildesheimſke; Jorden bedækkedes vel endnu ikke af Vinterens Sneelagen, men var fugtig og ſlibrig og Græsſet havde miſtet ſit friſte, grønne Skjær. Paa en Mark, omtrent en Fjerdingvei fra den hannoveranſke Grændſe, holdt tvende bedækkede Bogne i nogen Afſtand fra hinanden og flere Ryttere ſtege netop af. Med nyſgjærrige, ſkjøndt noget forknyttede Miner trængte Kubſke og Tjenere ſig ſammen om de puſtende Dyr, medens deres Herrer gik længere frem paa Marken, hvor de deelte ſig i tvende Grupper og ſamtalede ivrigt og alvorligt.

„Vor Contrapart er allerede ankommen paa Pladsen“ — ſagde Münnichhausen og højede Hovedet ind i Bognen — „jeg havde troet alt Andet, end at han virkelig ſkulde have troſtet ſig dertil.“ — „For Djævlén! ærgrer mig over at jeg endda ikke har ſaaet mine gode Piſtoller med — — fortjente dog at ſkydes ned fra Toppen, den Kjeltring“ — udbrød Tordenskjold, idet han foer ud af Bogndøren og gned ſine Hænder, omtrent ſom en Ulk, der i Sludveir jages ud af den lune Køje. „Det forſtaer ſig, det havde han ſagtens fortjent“ — indrømmede Münnichhausen og ſaae ſig omkring;

han syntes især at holde Dje med Vice-Admiralens Kammertjener, Kold, som holdt sig tæt bag sin Herre og hvis kraftige Skikkelse og mørke Miner ikke huede ham — „men alt som man tager det. Eders Contrapart er en søer Mand; J kan let ramme ham og give ham en lille Toraf; dermed er Alting godt.“ — „Lad gaae da“ — smilte Tordenskjold, og han smilte maaskee spottende over sig selv, over den uforklarlige Beklemmelse, der greb ham ved disse mange Anstalter for en saadan Smaating — „men ikke for megen Slingeren; vil helst strax til Legen.“ — „Alt maa gaae i sin tilbørlige Orden, Hr. Vice-Admiral!“ — indvøndte Münnichhausen og drog ham med en hemmelighedsfuld Mine noget affides — „jeg er Eders Secundant og maa sørge for, at Formerne iagttages. Ingen af de Tilstedeværende maa bære Vaaben undtagen Secundanterne; jeg forlanger desaaersag, at Eders Tjener leverer mig sin Kaarde.“ — „Dho! intet andet“ — sagde Tordenskjold utaalmodig — „lad os kun faae Signalet — — sei der, Kold! kan levere Din Kaarde til Obersten.“ — „Hvis J tillader, troer jeg det var rigtigst om Hr. Vice-Admiralen fik min Kaarde at slaaes med“ — bemærkede Kammertjeneren med et mørkt Blik paa Secundanterne — „min Herres egen Kaarde er jo kun til Stads og tjener heel maadeligt til Børge — —.“ — „Vist ei; alt som man tager det“ — bed Münnichhausen ham af i en vranten Tone og snappede Kaarden fra ham — „dette Vaaben falder for tungt i Haanden — — vil J kun behage at trine længere frem paa Pladsen“ — vendte han sig hurtig til vor Helt — „saa skal Eders Contrapart komme til Eder.“ Tordenskjold gif fremad, medens Münnichhausen begav sig over til de Andre; efterat have verlet nogle flygtige Ord med Staals Secundant og de øvrige Herrer, vendte den corpulente Oberst skyndsomt tilbage, og nu traadte Staal li-

geledes frem. „Vil Hr. Obersten sørge for, at den Person forsøger sig længere bort“ — raabte Spilleren og pegede paa Kold, som var fulgt efter sin Herre. — „Vil ingen Spot have af den Affaire“ — vendte Tordenstjold sig ærgerlig til den trofaste Tjener — „skal strax trække Dig tilbage til de Andre.“ — „Hvad siger I, Hr. Vice-Admiral?“ — spurgte Münnichhausen med et mistænkeligt Blik; thi han forstod ikke denne, paa Dansk givne Befaling; men da han intet Svar fik, greb han den nolende Kold i Armen og drog ham tilbage; paa hans Vink sprang en af de andre Tilstedeværende til og holdt Tjeneren fast i den anden Arm, medens Duellanterne mødtes midt paa Pladsen.

Lettende paa Hatten gjengjældte Tordenstjold sin Bedersparts Hilsen og drog sin Kaarde; først nu, da Svenskeren ogsaa drog sin, blev han opmærksom paa sit, forholdsvis ubetydelige Væрге, der kun var en almindelig Galanteri-Kaarde. Men det var for seent; uden at gjøre nogen Indvending, stillede han sig rolig mod hiins lange Sværd, hvis første Stød i en Ters han behændig asparerede og gjorde et rask Udfald. „J vilde lære mig at vaage — — nu skal jeg lære Eder at sove“ — hvistede Staal flygtigt, idet han med sin Arm modtog Tordenstjolds Stød og i det samme gjorde et Udfald i Qvart, saa at hans lange Kaarde trængte ind under vor Helts høire Arm og Spidsen gik ud bag Skulderen. Svenskeren drog Kaarden tilbage i en Ters og stirrede et Secund paa sin Modstander, som blev staaende med uforandrede Miner.

„Sei der, Kold!“ — raabte Tordenstjold og vakkede. Som greben af en panisk Skrak, vendte Staal sig om og flygtede over Marken, hvor en Hest allerede fortes ham imøde.

„Væk der, I Kjeltringer!“ — freg Rold, som brodes med Münnichhausen og et Par andre Personer; med Fortvivlelsens Kraft sled han sig løs og styrtede hen til sin Herre, og han kom netop tidsnok, for at gribe ham i sine Arme. Hurtig rev han sit Lommelortklæde op og holdt det for den heftigt blødende Bunde; men nedtrykket af det tunge Legemes Vægt, sank han i Knæ. Tordenskjold drejede sig om i hans Arme; Dødens Blegghed drog over Heltens høje Pande og slukte Begeistringens Ild i hans Dje. „Lys! Lys! Alt ude“ — stønede han og gjorde endnu en Bevægelse med Haanden i Luften — „for Jesu Bunders Skyld — — vær min arme Sjæl naadig — —.“

Han havde draget det sidste Suk. Rold gyste og reiste sig i Beiret, for at see sig om efter de Andre; men hvor forbausedes han, da han fandt sig ene paa Pladsen og kun horte Larmen af de bortsprængende Ryttere og en Vogns Raslen i det Fjerne. Han grebes af Overbeviisningen om, at her var foregaaet et Mord, og bittert angrede han sin Eftergivenhed. — Ved Rudskens Hjælp bar han Heltens affjælede Legeme hen i den tilbageblevne Vogu og vendte med bekymret Hjerte tilbage til Grændsen; men her standsedes han og forbedes at komme over med Liget. Med Bonner og Løfter bevægede han omsider Bommanden til at indromme et lidet Kammer i det usle Huus og herfra tilmeldte han den danske Legationssecretair i Hannover det Foresaldne. Paa denne Herres Foranstaltning blev Liget balsameret og bragdes derpaa af Rold over Lybek tilbage til Kjøbenhavn; det bisattes her i Holmens Kirkes Capel, hvor det endnu for en Deel Aar siden var at see, næsten i usorandret Tilstand.

Naar Capellets Dør aabnes, da rasler det over Suelernes Sarcophager; det er de mange gjennembullede Trophæer, der udfolde sig for Trækvinden og pege med den

falmede Silkeflig hen paa hiin Marmorfliste midt for Capellets Bæg. De fra Nord- og Østersøen hidvællende Volger hoppe op ad Muren, som om de vilde see ind til deres slumrende Ridder.

Man har undret sig over, at der ikke i Norden kneiser noget prægtigt Monument for Tordenstjold — i Sandhed! det var, som om man befrygtede, at hans Navn nogenfinde skulde uddøe paa nordiske Tunger eller Mindet om hans Daad høre op at svæve for den nordiske Somands Blik, naar Kartovernes Torden kalder til Kamp under det herlige Flag.

Ende.

